

# **Perspectiefnota**

**2021-2025**

*Voortgangsinformatie 2021 en financiële kaders voor de Programmabegroting  
2022-2025*

# Bestuurlijke inleiding

Voor u ligt de Perspectiefnota (PPN) 2021–2025. Vorig jaar is de PPN door het uitbreken van Covid-19 en de vele onzekerheden op dat moment niet opgesteld en vervangen door een informatienota. Dit jaar hebben we ervoor gekozen om geen afzonderlijke ‘Hoofdpijnenrapportage’ op te stellen met daarin de voortgang van de lopende begroting, maar deze te integreren met de PPN. Dat betekent dat naast financiële informatie, ook beleidsmatig is aangegeven hoe we er het lopende jaar voor staan. Wij verwachten dat we daarmee de informatiewaarde voor uw raad vergroten. Daarnaast geven we in de PPN zoals gebruikelijk de kaders voor de meerjarenbegroting 2022-2025. Via een informatienota (16 maart 2021) bent u hierover geïnformeerd.

Deze PPN richt zich vooral op het lopende en eerstvolgende jaar en minder op de periode 2023-2025 vanwege de gemeenteraadsverkiezingen van begin volgend jaar. De huidige bestuursperiode loopt ten einde en dan past het niet om nog grote nieuwe ambities te formuleren en nieuwe plannen aan u voor te leggen. Bovendien is het financieel meerjarenbeeld erg onzeker nu de coronacrisis aanhoudt. Wat zijn de beleidsmatige en financiële effecten van corona op de langere termijn? Wat zijn de uitkomsten van de nieuwe herverdelingsmethode van het gemeentefonds voor onze gemeente? Ook is onzeker of een nieuw Kabinet extra geld beschikbaar stelt voor de financiële tekorten van in het Sociaal Domein (onder andere voor de Jeugdzorg).

Tegelijkertijd vraagt deze periode van ons dat we alles in het werk stellen om zo goed mogelijk uit de crisis te komen. Een goede ondersteuning voor onze inwoners, ondernemers en instellingen staat voorop. Dat willen we doen op basis een actuele visie waarbij de kernthema’s uit het Hernieuwd Perspectief (HHP) opnieuw zijn geformuleerd. Hierover willen graag met u in gesprek tijdens de algemene beschouwingen bij de behandeling van deze PPN. Wat is naar uw mening van cruciaal belang om de samenleving in de gemeente er weer bovenop te krijgen? Hoe zorgen we voor **Perspectief** voor al onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties?

Met uw input en inspiratie gaan wij dan aan de slag om een solide begroting 2022-2025 op te stellen die in alles een sterk en vitaal Steenwijkerland uitstraalt. Dit doen we dan tegen de achtergrond van het dan geldende budgettaire beeld (met name de verwerking van de meicirculaire van het gemeentefonds).

We vertrouwen erop dat we met voorliggende PPN een financieel solide basis hebben gelegd voor de komende begroting.

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,

de secretaris,  
Judith de Groot

de burgemeester,  
Rob Bats

# Inhoud

|                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|
| Bestuurlijke inleiding .....                                    | 2   |
| 1. Leeswijzer .....                                             | 4   |
| 2. Hoe verder na corona: onze visie op herstel .....            | 5   |
| 3. Voortgang lopende begroting (begrotingsjaar 2021) .....      | 12  |
| 3.1. Bestuursprogramma 'De inwoner op 1' .....                  | 13  |
| 3.2. Bestuursprogramma 'Duurzaam' .....                         | 19  |
| 3.3. Bestuursprogramma 'Werk aan de winkel' .....               | 23  |
| 3.4. Bestuursprogramma 'Samenredzaam' .....                     | 30  |
| 3.5. Bestuursprogramma 'Mijn Steenwijkerland' .....             | 42  |
| 3.6. Programma 'Financiën en overhead' .....                    | 58  |
| 3.7. Programmatisch werken .....                                | 62  |
| 3.7.1. Programma Duurzaam en Be-Leefbaar Toerisme (DBT).....    | 62  |
| 3.7.3. Programma Omgevingswet.....                              | 66  |
| 3.7.3. Programma Duurzaam .....                                 | 68  |
| 4. Financieel beeld.....                                        | 69  |
| 4.1. Programmabegroting 2021-2024: Oordeel provincie .....      | 69  |
| 4.2. Stand van zaken bezuinigingen .....                        | 70  |
| 4.3. Actuele begrotingspositie .....                            | 71  |
| 4.4. Financiële gevolgen van de coronacrisis.....               | 76  |
| 4.5. Ontwikkeling reservepositie .....                          | 79  |
| 5. Kaders Programmabegroting 2022-2025.....                     | 80  |
| 5.1. Inleiding .....                                            | 80  |
| 5.2. Kaders.....                                                | 80  |
| 5.3. Loonkostenontwikkelingen .....                             | 80  |
| 5.4. Prijsinflatie exploitatiebudgetten en kostenplaatsen ..... | 81  |
| 5.5. Prijsinflatie grondexploitatie .....                       | 82  |
| 5.6. Rente .....                                                | 83  |
| 5.7. Loon- en prijsinflatie subsidies.....                      | 83  |
| 5.8. Prijsinflatie gemeentelijke belastingen en rechten.....    | 83  |
| 5.9. Tarief 2022 voor het prestatiecontract .....               | 84  |
| 5.10. Groei aantal woningen .....                               | 84  |
| 5.11. Groei aantal inwoners .....                               | 84  |
| 6. Te nemen besluiten .....                                     | 85  |
| 7. Bijlagen Perspectiefnota 2021-2025.....                      | 86  |
| 7.1. Budgetafwijkingen.....                                     | 86  |
| 7.2. Bestedingsplan 2022-2025 .....                             | 125 |

# 1. Leeswijzer

Voor u ligt de PPN 2021-2025, een nota met voortgangsinformatie over het lopend jaar en de kaders voor de nog op te stellen Programmabegroting 2022-2025. Het is al met al een 'lijvig' document geworden. Dat is niet zonder reden.

Voorheen kenden we voor de voortgangsinformatie in het voorjaar de zogenaamde 'Hoofdpijnenrapportage' waarin aan de hand van het 'stoplichten-model' per bestuursprogramma werd gerapporteerd over de voortgang van de in de programmabegroting geformuleerde doelen en resultaten. In voorliggende PPN rapporteren we op een vergelijkbare wijze. Nieuw is dat we u ook een toelichting geven als we op koers liggen voor 2021 en niet alleen als er problemen zijn. Als we op koers liggen, waar blijkt dat dan concreet uit? Welke acties zijn uitgevoerd of in gang gezet?

Na deze leeswijzer, treft u in het volgende hoofdstuk onze visie aan om sterk(er) uit de crisis te komen. Dit is een vervolg op het Het Hernieuwd Perspectief (HHP) met enkele accentverschuivingen. De actuele visie hebben we als uitgangspunt genomen voor onze plannen voor 2022 en latere jaren.

Hoofdstuk 3 geeft u inzicht in de voortgang van de gestelde doelen en resultaten voor het begrotingsjaar 2021. Liggen we op koers? Welke ontwikkelingen doen zich voor en wat is de invloed van de coronacrisis, zowel beleidsmatig als financieel?

In hoofdstuk 4 schetsen we het financieel beeld voor de komende jaren, waarbij we onder andere aandacht besteden aan de wijze waarop de provinciaal toezichthouder naar onze financiën kijkt. Tevens geven we u inzicht in hoe het staat met het forse bezuinigingspakket waartoe uw raad vorig jaar heeft besloten met ook hier de vraag: Liggen we op koers? In paragraaf 4.3 is de tabel met de actuele, meerjarige begrotingspositie van onze gemeente opgenomen. Dit jaar is deze tabel een stuk minder gedetailleerd dan in vorige jaren. De details treft u aan in een aantal vervolgtabellen, bijvoorbeeld met (financiële) informatie over alle besluiten die uw raad de afgelopen maanden heeft genomen en de zogenaamde autonome ontwikkelingen. We hopen uw raad hiermee beter te bedienen.

De kaders voor de komende programmabegroting treft u aan in hoofdstuk 5. U kunt dan denken aan bijvoorbeeld het prijsindexcijfer dat we gaan hanteren om onze budgetten en subsidies bij te stellen, evenals de trendmatige groei van onze lokale lasten.

Hoofdstuk 6 somt alle gevraagde besluiten op met daarbij een onderscheid tussen zaken die ter kennisname zijn, bijvoorbeeld het bestedingsplan 2022-2025, en zaken die voorliggen ter instemming. Bij dat laatste kunt u bijvoorbeeld denken aan financiële mutaties of budgetafwijkingen voor het jaar 2021 en eventueel de bijbehorende kredieten.

Tot slot kent deze PPN twee bijlagen die zijn opgenomen in hoofdstuk 7. Het betreft een overzicht met alle financiële mutaties (hoofdstuk 7.1) en het bestedingsplan vanaf 2022 (hoofdstuk 7.2). In deze bijlagen is gedetailleerd weergegeven wat de nieuwe plannen zijn (bestedingsplan) en waarom we voorstellen om de budgetten voor 2021 aan te passen (financiële mutaties).

## 2. Hoe verder na corona: onze visie op herstel

### Inleiding

Toen vorig jaar de coronacrisis zijn intrede deed, hebben we alles in het werk gesteld om het virus het hoofd te bieden. Een goede ondersteuning voor onze inwoners, ondernemers en instellingen stond in alles wat we deden en doen voorop. Dat betekende: snel anticiperen op de gezondheidsgevolgen van de coronacrisis, het in goede banen leiden van de noodzakelijke maatregelen en het zoveel mogelijk beperken van de directe, negatieve effecten.

De gevolgen van de coronacrisis zullen echter ook op de langere termijn doorwerken. In welke mate? Gaan we, als de crisis (grotendeels) over is, weer over in ons oude leefpatroon? Hoe spelen andere lopende opgaves en crisissen zoals rondom het klimaat, stikstof en de woningmarkt hierin mee? Is het nieuwe normaal toch minder nieuw dan er soms gedacht wordt? Of is de wereld nu echt anders geworden en zijn er fundamentele veranderingen opgetreden, die een andere manier van leven vereisen? Ongeacht hoe het antwoord op deze vraag zal uitpakken, zeker is dat het nu wel tijd is om de fase van de acute crisis achter ons te laten. En te werken aan herstart en verbetering vanuit de kansen die zich aandienen, zowel voor de komende jaren als op de langere termijn.

Graag gaan wij met u als raad het gesprek aan om die herstart vorm te geven, om zo in gezamenlijkheid te bepalen hoe Steenwijkerland sterker uit de crisis kan komen.

### Terugblik: Het Hernieuwd Perspectief

Door de coronacrisis hebben we in het afgelopen jaar andere keuzes moeten maken. Minder focus op de realisatie van onze doelen en de uitvoering van de plannen, zoals we die in onze ambitiekaarten hadden verwoord. Noodzakelijke keuzes voor een goede aanpak van de crisis, maar ook noodzakelijk om tot een sluitende begroting te komen. Voor de zomer van 2020 hebben we de basis voor die begroting, neergelegd in Het Hernieuwd Perspectief (HHP), met u besproken en afgestemd. In dit HHP hebben wij verwoord welke kernthema's voor ons bepalend zijn om de crisis voor onze inwoners goed aan te kunnen pakken:

- 1) In stand houden vitale lokale samenleving
- 2) Wie het nodig heeft ontvangt (basis) zorg
- 3) Herstel economie en werkgelegenheid

### Impact van de crisis

De huidige impact van de crisis laat een diffuus beeld zien. De toename van het aantal faillissementen, de werkloosheid en het aantal bijstandsuitkeringen is tot op heden beperkt. Sommige economische sectoren floreren als nooit tevoren. Bouwmaterialen zijn niet aan te slepen en nauwelijks nog voorradig. De onderlinge solidariteit tussen mensen is nog altijd relatief groot. En de verwachting dat huiselijk geweld en kindermishandeling toenemen, is nog niet zichtbaar geworden in de officiële registraties.

Anderzijds bestaat er serieuze vrees voor een 'stilte voor de storm'. Het beroep op jeugdhulp is nog niet stijgende, maar we zien al wel dat de bijbehorende problematiek ernstiger lijkt te worden. De

gemiddelde leergroei in het basisonderwijs blijft achter bij andere jaren. Zorgen zijn er over de positie van jongeren, ZZP'ers en traditioneel kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. Over de gevolgen die ontstaan door een gebrek aan onderling contact in de afgelopen tijd en de effecten van een toename in ongezonde leefstijl. Zorgen hebben wij over de positie van de lokale middenstand door de explosieve groei van de online concurrentie. En de voor onze gemeente zo belangrijke horecasector: hoe vindt men daar straks het broodnodige personeel? Hoe zal het onze wijkcentra en dorpshuizen straks vergaan? Wordt het gebruik minder doordat we nu weten dat overleg ook heel goed digitaal kan?

De coronacrisis heeft de verdeeldheid in de samenleving verder vergroot: kwetsbare groepen en groepen die sterk geraakt zijn door de crisis, hebben meer onvrede en minder vertrouwen in de overheid. Wij verwachten dat ook in Steenwijkerland door de crisis sommige maatschappelijke kwetsbaarheden en opgaves die al voor de crisis bekend waren, worden uitvergroot. Scheidslijnen in de samenleving worden scherper (opleiding, inkomen, woonomgeving, gezondheid). Bepaalde bevolkingsgroepen worden door deze opeenstapeling van risico's extra geraakt.

Bovenstaande toont het belang om ontwikkelingen goed te volgen. Waar zijn tekenen van veerkracht en eigenaarschap en waar is versterking nodig? Waar staan kansengelijkheid en sociale samenhang onder druk? We moeten voorbereid zijn op de gevolgen van de crisis op langere termijn en, waar het kan, hierop inspelen.

### **Hoe verder?**

De kernthema's zoals wij die in het HHP verwoord hebben staan wat ons betreft nog overeind voor de aanpak van de huidige crisissituatie. Ook bieden zij een prima invalshoek naar de toekomst toe, als antwoord op de vraag hoe wij als gemeente sterker uit de crisis gaan komen. Om die transformatie vorm te geven is het nodig de kernthema's met enkele accentverschuivingen te herschrijven. Noem het "Het Hernieuwd Perspectief-2".

Uitgangspunten bij dit HHP-2 zijn:

- Inwoner op 1. Als gemeente willen wij menselijk en dichtbij zijn. Daarbij maken we duidelijk wat er kan en wat niet. Wij zoeken in onze prioriteiten aansluiting bij onderwerpen die onze inwoners belangrijk vinden, zoals werkgelegenheid en betaalbaar wonen. Onze inwoners hebben ons in de coronaperiode thema's meegegeven waar zij zich door de crisis extra zorgen om maken. Dat zijn zorg, economie, voorzieningen en milieu/klimaat.
- Veerkracht. We bieden hulp waar het nodig is. Maar de meeste mensen, en zeker ook de ondernemers, zijn niet graag afhankelijk van de overheid. Veel mensen kunnen op een eigen manier met de gevolgen van de crisis omgaan en weer 'terugveren'. De veerkracht die ook in positieve gezondheid zo centraal staat is hier onontbeerlijk.
- Eigenaarschap. We benutten de kracht van onze inwoners, ondernemers en organisaties. De kennis, energie en ideeën van inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven zijn de leidraad voor ons "herstelplan". We dagen de samenleving hierbij uit. Van onze kant hoort daar ook bij dat we lef en slagkracht tonen en vertrouwen hebben in inwoners.
- Duurzaamheid. De crisis heeft ons een spiegel voorgehouden. Laten zien dat er grenzen zijn aan groei en hoe belangrijk dit thema is. Veel inzet is er de afgelopen periode gepleegd om antwoord te geven op acute vragen. Het is nu tijd het (nog) beschikbare geld in te zetten voor duurzame oplossingen. Duurzaam materiaal gebruik, hergebruik, het vormgeven van een circulaire economie, klimaatbestendigheid, biodiversiteit: duurzaamheid is meer dan ooit een integraal thema door ons beleid heen.

- Financieel verantwoord. Het einde van deze bestuursperiode is in zicht. Wij willen de gemeente financieel verantwoord achter laten en voldoende ruimte bieden voor een nieuw te vormen college, ook in financiële zin. Het zo fluctuerende financiële beeld is daarbij een extra reden voor behoedzaamheid en terughoudendheid.

### **Sterk(er) uit de crisis: de kernthema's**

Vanuit bovenstaande uitgangspunten zien wij de volgende drie kernthema's als basis om sterk(er) uit de crisis te komen:

- Vitale lokale samenleving
- Zorg en aandacht voor wie het nodig heeft
- (Circulaire) economie en werkgelegenheid

### **Vitale lokale samenleving**

De coronacrisis heeft laten zien hoe belangrijk het 'sociaal weefsel' van een samenleving is. Vooral in de eerste fase van de crisis was de maatschappelijke energie overal voel- en zichtbaar. Zowel inwoners als ondernemers keken meer dan ooit om naar elkaar. Ook ontstonden prachtige gezamenlijke initiatieven door de ontstane contacten in de buurten. In ons beleid willen vooral die energie aanwenden, stimuleren, ondersteunen en soms ook doen terugkomen. Want wat hebben we het gemist: die evenementen, de sport- of muziekvereniging, het vrijwilligerswerk.

Niet overal is de impact van corona even groot. Daar moeten we aandacht voor hebben. We zullen de crisis dan ook moeten gebruiken om goede keuzes te maken. Op de woningmarkt, voor wie bouwen we? Welke kernen en wijken zijn kwetsbaar? Vitale kernen en wijken vormen voor velen een belangrijke basis voor een aangenaam leven in onze gemeente. Goede en bereikbare voorzieningen in de gemeente, een gezonde, groene en verzorgde omgeving en een vitaal platteland. Veel mogelijkheden voor ontmoeting en ontspanning. Deze voorzieningen, of het nu gaat om dorpshuizen of een bloeiend verenigingsleven, zijn van wezenlijk belang voor de lokale gemeenschappen.

Om kernen en wijken duurzaam vitaal te houden doemt zich wel de vraag op of we al deze voorzieningen (afzonderlijk) in stand kunnen houden. De crisis heeft geleerd hoe multifunctioneel accommodaties ingezet kunnen worden, maar ook dat een fysieke bijeenkomst niet altijd nodig is om te vergaderen of bijeen te komen. Accommodaties als dorpshuizen kunnen hierdoor met een terugloop in inkomsten geconfronteerd worden of hebben andere faciliteiten nodig om aan te sluiten bij de vraag.

Door de crisis is ruimte in een ander daglicht komen te staan, zeker vanuit sociaal perspectief. Wandel- en fietsmogelijkheden, groene beweeg-, speel- en ontmoetingsplekken en parken zijn belangrijker geworden, net als een goede woning. Hoe aantrekkelijker de woonomgeving is ingericht, hoe meer dit uitnodigt om actief naar buiten te gaan, te bewegen en elkaar te ontmoeten.

*Wat gaan we concreet meer of anders doen? Enkele voorbeelden:*

- Uitbreiding van het beschikbare budget voor inwonersinitiatieven.
- Het vitaliteitsfonds. Dit fonds hebben we ingesteld met het oog op “instandhouding” van verenigingen, activiteiten etc. We willen nu graag de volgende fase ingaan: van instandhouding naar aanjagen. En de beschikbare gelden gaan inzetten om initiatieven die de gemeente sterker uit de crisis doen komen te ondersteunen. De beoogde doelgroep voor dit “aanjaagfonds” blijft in onze ogen daarbij gelijk. Wel willen we de onderliggende regelgeving ruim(er) opstellen, zodat er volop van het fonds gebruik gemaakt kan worden.
- Realisatie van de geplande 12 fietspaden uit de regiodeal.
- Zorgdragen voor aantrekkelijke en goed onderhouden havens, en hiervoor voldoende middelen voor beschikbaar stellen.
- Zorgdragen voor veilige en goed onderhouden bruggen, en hiervoor voldoende middelen voor beschikbaar stellen.

### **Zorg en aandacht voor wie het nodig heeft**

Een grote, diverse groep zal door de coronacrisis te maken hebben met baanverlies, terugval in inkom(st)en, sluiting van onderneming, dreiging van faillissement en een toename van schulden. Wij verwachten dat het aantal vragen voor ondersteuning hoger wordt en dat ook nieuwe groepen ondersteuning nodig gaan hebben, zoals jongeren, ZZP'ers en ondernemers. Daar waar mogelijk moeten wij voorkomen dat de coronacrisis voor onze inwoners uitmondt in een armoede- of schuldencrisis. Daarnaast zijn de coronamaatregelen en weggevalen inkomsten een bron van stress; zij raakt daarmee tevens het gezondheidsvraagstuk.

Wij zetten erop in goed voorbereid te zijn op de verwachte stijging van de vragen. In dat licht is het belangrijk te werken met scenario's, goede monitoring en extra inzet op vroegsignalering en preventie. Bij de inzet voor preventie kiezen we ervoor om juist te investeren in die wijken, waar de kansengelijkheid het grootst is. Naast het voorkomen van armoede kan extra investeren in een snelle en adequate schuldhulpverlening veel ellende voorkomen.

Naast focus op het armoedebeleid en schuldhulpverlening gaat het in dit kernthema om onderwijs, jongeren en gezondheid. Door corona hebben veel leerlingen vertraging opgelopen door het uitvallen van fysiek onderwijs en de afwezigheid van stagemogelijkheden en praktijklessen. Er bestaan zorgen dat dit doorwerkt op kansengelijkheid op de langere termijn. Daarnaast zijn het vooral de jongeren, die de grootste effecten ervaren van het ontbreken van fysiek contact en onderlinge ontmoeting. Dit kan gevolgen hebben voor de mentale gezondheid van de jongere en gevoelens van eenzaamheid.

Met corona zijn de gezondheidsverschillen levensgroot op de agenda gekomen. Alleen al de kans dat iemand met een beneden-modaal inkomen aan corona overlijdt, is groter dan bij iemand met een bovenmodaal inkomen. We wisten al dat onderliggende sociale factoren van invloed zijn, maar met de crisis is dit scherper op ieders netvlies komen te staan. In het beleid willen we dan ook de focus leggen waar de meeste “gezondheidswinst” kan worden behaald: in de kwetsbare wijken.

Een integrale benadering bij de aanpak van de sociale impact is belangrijk. Daarbij gaat het niet alleen om het verstrekken van geld of andere middelen. Aandacht, vooral ook gericht op wat de

inwoner zelf kan (positieve gezondheid - veerkracht versterken) is vaak minstens zo belangrijk. Goede voorzieningen en activiteiten in de buurt helpen hierbij.

*Wat gaan we concreet meer of anders doen? Enkele voorbeelden:*

- Extra inzet op schuldhulpverlening door uitbreiding capaciteit.
- Inzet van beschikbare (rijks) middelen voor onder meer de bestrijding van eenzaamheid onder ouderen, extra begeleiding van kwetsbare groepen en het jeugd- en jongerenwerk.
- Binnen de projecten in Samen voor Ryan doen we diverse aanpassingen gelet op de effecten van de crisis, zoals met onze partners een extra inzet op vroeg signalering.
- Uitwerken van het maatwerkbudget.
- Extra prioriteit geven aan het project leven lang leren.
- Uitvoering geven aan onze visie op participatie.

### **(Circulaire) economie en werkgelegenheid**

De lokale economie heeft op verschillende plekken een flinke klap gehad, zoals in de toeristische sector en de detailhandel. Veel bedrijven hebben hun laatste reserves moeten aanspreken om de gevolgen van de lockdown op te vangen. Het economisch herstel zal snel moeten plaatsvinden willen de verliezers van de crisis kunnen overleven.

Maar de klap is meer dan alleen financieel. Denk aan horecazaken waarvan het personeel iets anders is gaan doen, of winkels waarvan de klanten inmiddels de online concurrent weten te vinden. De coronacrisis stelt ondernemers voor nieuwe uitdagingen. Hoewel de toeristische sector het nu uitermate zwaar heeft, zien wij voor deze sector op langere termijn voldoende potentieel om er weer bovenop te komen. De uitvoering van diverse projecten vanuit het programma DBT zijn hierbij behulpzaam. Een van de grootste opgaven zal naar verwachting het vinden van geschikt en voldoende personeel zijn; dit vormt dan ook een belangrijke prioriteit in ons arbeidsmarktbeleid.

Voor de coronacrisis was er op die arbeidsmarkt volop sprake van krapte en mismatch. Door de crisis is dit alleen maar versterkt. Mocht blijken dat de werkloosheid gaat oplopen, kan dit een flinke opgave betekenen om mensen weer naar een baan te begeleiden. Inzet hierop is meer dan ooit van belang. Het zijn ook dusdanige grote opgaven dat een sterke regionale aanpak en samenwerking gewenst is.

De ruimtelijke effecten van deze crisis laten een (toenemende) leegstand in winkelgebieden zien, zo ook in de binnenstad van Steenwijk. Ondernemers daar worden hard geraakt. Willen we ook voor hen economisch herstel mogelijk maken dan is de noodzaak om te investeren in een vitale, aantrekkelijke stad Steenwijk alleen maar versterkt. Die vitaliteit en aantrekkelijkheid wordt sterker als we verbinding weten te realiseren, zowel in de stad (tussen binnenstad, Rams Woerthe, Steenwijkerdiep en het station) als naar buiten toe (Nationaal Park). Voor de binnenstad is het daarnaast belangrijk dat er wat te beleven is. Niet alleen via allerlei evenementen en activiteiten, maar bijvoorbeeld ook door het museumproject uit te voeren.

Uit een crisis volgen echter ook innovatie en nieuwe investeringsmogelijkheden. Er ontstaan kansen voor nieuwe technieken, digitalisering en andere samenwerkingen. Kansen voor duurzame

verdienmodellen en daarmee ook voor lokale werkgelegenheid. De nood om te verduurzamen is hoog. Er is een groot tekort aan grondstoffen. Het is nu het moment om de economie te vergroenen om een gezonde aarde door te kunnen geven aan een volgende generatie. Efficiënt en duurzaam omgaan met grondstoffen en het gebruik van alternatieve energiebronnen en materialen zijn dan ook de basis voor de nieuwe verdienmodellen in de economie. Volop willen wij dan ook inzetten om onze ondernemers te ondersteunen om deze circulaire economie vorm te geven en de kansen die zij biedt te pakken.

*Wat gaan we concreet meer of anders doen? Enkele voorbeelden:*

- Inzet op een breed en regionaal actieprogramma crisis- en herstelaanpak, waarbij “werkgelegenheid” en “leven lang ontwikkelen” hand in hand gaan. Deze aanpak bevat 6 actielijnen, met onder meer het vergroten van het bereik van ondernemers, extra crisisdienstverlening voor medewerkers en een specifieke aanpak van de jeugdwerkloosheid.
- Realisatie horeca-academie.
- Aanvullend op het Vitaliteitsfonds willen we een budget reserveren voor een in te stellen aanjaagfonds voor ondernemers in de gehele gemeente. Met dit fonds willen wij een bijdrage leveren aan het economisch herstel voor de verliezers van de huidige crisis.
- Opstellen plan aardgasvrij maken wijken Woldmeenthe, Oostermeenthe en De Nieuwe Gagels in Steenwijk.

### **Een uitdagende periode**

De noodzaak om te werken aan herstart en verbetering zien wij als een cruciale opgave voor de komende periode. Door hier tijdig op in te spelen kunnen wij als gemeente sterk, zo niet sterker, uit de crisis komen. Tegelijkertijd spelen er ook andere, al bestaande opgaven die ook zonder de coronacrisis, prominent op onze bestuurlijke agenda staan en blijven staan. Denk alleen al aan de woningbouwopgave, de stikstofcrisis, de energietransitie en de transformatie in het sociaal domein. Ook de aanpak, al dan niet herbezien vanuit de coronaproblematiek, van die opgaven bepaalt hoe sterk wij in de toekomst als gemeente zijn.

Tegelijkertijd moeten we ons beseffen dat de gemeente veel (extra) werk op zijn bord heeft liggen. Het reguliere werk gaat door, de crisis is nog gaande en we willen graag volop aan de slag met de herstart. We moeten ons daarbij wel bewust zijn van de druk die op de organisatie wordt gelegd. Grotendeels thuiswerken vraagt extra tijd en afstemming, wat invloed heeft op de productiviteit. Grote druk ligt er vooral bij de teams VTH, RO en het sociale domein. De beschikbaar gestelde middelen vanuit het rijk leiden niet direct tot een oplossing, doordat benodigde expertise moeilijk vindbaar is.

Al met al is het een uitdagende periode om alle ballen in de lucht te houden. Door samen de schouders eronder te blijven zetten, zoals we dat nu al een vol jaar doen, zullen we ook dit laatste stuk tot een goed einde brengen. We doen dat graag vanuit uw vertrouwen als raad. Inwoners, ondernemers, medewerkers, college en raad: de gemeente zijn wij met elkaar!

### **Tot slot**

Bij de aanstaande bespreking(en) van deze Perspectiefnota zijn wij als college benieuwd naar uw Perspectief op de nabije toekomst. Wat is naar uw mening van cruciaal belang om de samenleving in de gemeente er weer bovenop te krijgen? Vragen die er bij ons leven zijn in dat licht bijvoorbeeld:

- ➔ Herkent u de genoemde kernthema's om als gemeente sterker uit de crisis te komen?
- ➔ Mist u één of meerdere thema's danwel zijn er andere belangrijker?
- ➔ Welke maatregelen en prioriteiten zijn naar uw mening essentieel bij een succesvolle aanpak van deze thema's?
- ➔ Hoe kijkt u aan tegen onze ideeën hierover, zoals de omzetting van het vitaliteitsfonds naar een aanjaagfonds en het instellen van een gemeente breed economisch herstellfonds?

Wij nodigen u uit in de algemene beschouwingen bij de behandeling van deze PPN op deze vragen in te gaan. Met uw input en inspiratie gaan wij dan aan de slag om een solide begroting 2022-2025 op te stellen die in alles een sterk en vitaal Steenwijkerland uitstraalt.

### 3. Voortgang lopende begroting (begrotingsjaar 2021)

Vanaf 2016 wordt in het voorjaar naast de PPN een Hoofdlijnenrapportage uitgebracht over de voortgang van de lopende begroting. Zoals in de bestuurlijke inleiding al is aangegeven, stellen we dit jaar geen afzonderlijke (voorjaars)rapportage op. De voortgang van de lopende begroting is onderdeel van voorliggende PPN, zowel beleidsmatig als financieel.

Voorliggende rapportage heeft de volgende uitgangspunten en onderdelen:

- periode januari tot april 2021;
- voortgang per bestuursprogramma (speerpunten en doelstellingen);
- voortgang per integraal programma (speerpunten).

De rapportage over de eerste drie maanden van 2021 is bedoeld om u te informeren over de voortgang van het realiseren van de ambities uit de Programmabegroting 2021-2024. Met andere woorden: Liggen we nog op koers om onze doelen te halen? Dit doen we met behulp van het bekende 'stoplichten-model':

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

Over de hele linie zien we dat we goed op koers liggen. Wel zien we binnen de bestuursprogramma's dat op onderdelen vertraging is ontstaan in de uitvoering van de plannen. De coronacrisis is van grote invloed op ons dagelijks handelen. Zo kunnen bijeenkomsten met inwoners niet plaatsvinden en moeten nieuwe participatieve processen opnieuw worden uitgedacht.

Bij het positief beeld past wel de gebruikelijke kanttekening dat het slechts een rapportage over de eerste 3 maanden betreft en het veelal gaat om acties die in gang zijn gezet. Pas bij de Najaarsnota kunnen we u een beter beeld schetsen over de voortgang en de op dat moment behaalde resultaten.

### 3.1. Bestuursprogramma 'De inwoner op 1'

De voortgang op de in de begroting opgenomen speerpunten is als volgt:

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Speerpunt 1</b> | <b>Initiatievenloket</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Resultaten</b>  | De opzet van een initiatievenloket moet ervoor zorgen dat inwonersinitiatieven integraal worden afgewogen en niet meer tussen wal en schip vallen. Goed verwachtingsmanagement bij initiatiefnemers is daarbij cruciaal. Dit was één van de doelen in de vorige programmabegroting. Bij nader inzien is goed verwachtingsmanagement een continu proces en daarom niet langer als afzonderlijk doel opgenomen in voorliggende programmabegroting. Het initiatievenloket past bij de dienstverlening voor initiatieven onder de Omgevingswet. |
| <b>Prognose</b>    | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Toelichting</b> | Het initiatievenloket maakt onderdeel uit van de ontwikkeling van de website en omgevingswet. Hieraan wordt op dit moment gewerkt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Speerpunt 2</b> | <b>Gereedschapskist participatie</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Resultaten</b>  | Het ontwikkelen van een gereedschapskist (Eerste Hulp Bij Initiatieven) voor het ondersteunen van initiatieven en zo bijdragen aan zelforganiserende en –redzame buurten. De inhoud van deze gereedschapskist stemmen we af op de behoefte van initiatiefnemers. Deze ontwikkeling sluit aan bij de beweging die door de Omgevingswet gestimuleerd wordt, namelijk meer zeggenschap over en verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van je eigen leefomgeving. Natuurlijk kijken we voor de vulling van deze 'toolkit' naar goede voorbeelden elders uit het land. |
| <b>Prognose</b>    | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Toelichting</b> | De gereedschapskist maakt onderdeel uit van de ontwikkeling van de website. Hieraan wordt op dit moment gewerkt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Speerpunt 3</b> | <b>Duidelijke taal</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Resultaten</b>  | Steenwijkerland sluit aan bij de Direct Duidelijk Taal Brigade (2020) om een extra impuls te geven aan helder communiceren. Duidelijke taal (B1-niveau) in brieven, op de website, in e-mails en formulieren, zodat inwoners en ondernemers begrijpen wat we bedoelen. De eerste acties zijn in 2020 ingezet. In 2021 geven we daar een vervolg aan. |
| <b>Prognose</b>    | ■                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Toelichting</b> | In 2020 zijn we aangesloten bij de Direct Duidelijk Brigade. Vanwege corona hebben we gedurende het jaar 2020 minder aandacht kunnen besteden aan dit thema. In 2021 geven we een vervolg aan de acties, maar ook voor dit jaar geldt dat we vanwege de inzet op corona minder hierop in kunnen zetten dan gehoopt.                                  |

Hieronder rapporteren we over de voortgang op de doelen en beoogd resultaten uit de begroting. Deze doelen zijn onderverdeeld naar de 5 thema's uit het bestuursprogramma 'De inwoner op 1': Dienstverlening, Participatie met Lef, Wij bewegen mee, Goede ideeën zijn goud waard en Laten zien doet verkopen.

#### Dienstverlening:

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Aansluiting op de wensen en behoeftes van haar inwoners</b>                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Inwonertevredenheid bij onderzoeken gemiddeld minimaal een 7;</li> <li>▪ Inwonertevredenheid over contacten via balie, telefoon, digitaal minimaal een 7;</li> <li>▪ Ten minste 3 onderzoeken per jaar via het inwonerspanel;</li> <li>▪ Introductie van servicenormen/serviceformules;</li> </ul> |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>Maandelijks spreekuur voor wethouders, meer collegevergaderingen in de kernen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Uitvoering geven aan digitaliseringsagenda voor doorontwikkeling digitale dienstverlening.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Prognose</b>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>inwonertevredenheid bij onderzoeken: ●</li> <li>inwonertevredenheid bij klantcontacten: ●</li> <li>inwonerpanel: ●</li> <li>servicenormen/serviceformules: ●</li> <li>spreekuur wethouders/collegevergadering in de kernen: ●</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Toelichting</b>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>Op dit moment zijn er nog geen resultaten van onderzoeken over inwonertevredenheid. Later dit jaar worden de resultaten verwacht van de cliëntervaringsonderzoeken in het sociaal domein.</li> <li>Op alle klantcontacten die we monitoren middels enquêtes scoren we minimaal een 7.</li> <li>Begin dit jaar zijn de uitkomsten van het inwonerpanel inzake corona aangeboden aan uw raad. Momenteel loopt de peiling 'schone buurt'.</li> <li>Vanuit het programma Omgevingswet vullen we voor initiatieven onder de Omgevingswet de snelserviceformule en ontwerpformule in.</li> <li>Het spreekuur voor wethouders is een vast onderdeel van de agenda's van de wethouders geworden. In coronatijden gaat het spreekuur telefonisch.</li> <li>In samenwerking met onder andere team Ontvangst heeft team I&amp;A een doorvertaling gemaakt van de gewenste online dienstverlening naar daarvoor benodigde zaken. Bijvoorbeeld de aanbesteding van een nieuwe telefooncentrale, het uitbreiden van de e-diensten voor burgerzaken-aanvragen (o.a. aangifte geboorte en overlijden), de verandering van het zaakstelsel/CMS (o.a. meldingen openbare ruimte, andere 'look &amp; feel' website).</li> </ul> |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Persoonlijk contact heeft de voorkeur</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Persoonlijk contact is de regel;</li> <li>Ten minste 30% van het aantal bezwaren wordt via mediation opgelost;</li> <li>Regelmatig locatiebezoek bij aanvragen subsidies en bezwaarschriften.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Processtap/actie 2021</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Prognose</b>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>Persoonlijk contact: ●</li> <li>mediation: ●</li> <li>locatiebezoek: ■</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Toelichting</b>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>Ook in 2021 zullen we voor een groot deel te maken hebben met beperkingen voor locatiebezoek. We hopen dat we voor 2021 ook nog na corona maanden hebben en dat we veel van onze werkzaamheden op locatie weer kunnen oppakken.</li> <li>Bij bezwaarschriften is er eerst persoonlijk contact en afhankelijk van de casus vindt een gesprek op locatie plaats. Meer dan 50% van de bezwaren wordt via mediation opgelost.</li> <li>De coronamaatregelen/crisis hebben niet tot minder persoonlijk contact geleid, maar wel tot minder fysieke ontmoetingen op het gemeentehuis of op locatie.</li> </ul> |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Heldere, begrijpelijke en toegankelijke communicatie, met aandacht voor laaggeletterdheid</b>                                                                                                                                |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Heldere, begrijpelijke en toegankelijke communicatie, met aandacht voor laaggeletterdheid.                                                                                                                                      |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Uitvoering motie 'duidelijke taal';</li> <li>Inzet klantcontactmonitor. Dit is een continu onderzoek naar de tevredenheid van onze inwoners over het contact met de gemeente.</li> </ul> |
| <b>Prognose</b>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>Uitvoering motie: ■ (zie ook speerpunt)</li> <li>Inzet klantcontactmonitor: ●</li> </ul>                                                                                                 |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Toelichting</b> | Inwoners krijgen een uitnodiging om deel te nemen aan een enquête als ze contact met de gemeente hebben gehad (bijvoorbeeld telefonie, burgerzaken, vergunningaanvraag, onlinedienst). Via de klantcontactmonitor krijgen we signalen als de communicatie niet helder en toegankelijk is. Deze informatie gebruiken we onder andere om de informatie op de website aan te passen. Daarnaast geven we invulling aan de motie van uw raad over het gebruik van duidelijke taal (Direct Duidelijk Brigade). In 2020 hebben we daarin vertraging opgelopen door de coronacrisis. Die zal ook in 2021 nog van invloed zijn op de beschikbare capaciteit. |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Participeren met lef:

|                              |                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>We doen het samen. Bouwen aan leefbare en toekomstbestendige kernen</b>                                                                                                                                            |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Optimale samenwerking met maatschappelijke partners om de leefbaarheid in de kernen en wijken te bevorderen.                                                                                                          |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | De samenwerking doorontwikkelen en intensiveren. De professionele partijen weten elkaar te vinden als een integrale benadering van een leefbaarheidsvraagstuk dit vraagt. Dit vraagt goede en regelmatige afstemming. |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Toelichting</b>           | Samen met de gebiedspartners (gebiedscoördinatoren, Sociaal Werk de Kop, politie en woningbouworganisaties) is er structureel overleg per gebied en worden vraagstukken integraal behandeld.                          |

|                              |                                                                                                                                                                     |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Stimuleren eigenaarschap</b>                                                                                                                                     |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Gereedschapskist voor initiatiefnemers om van idee naar uitvoering te komen.                                                                                        |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Inrichten van een website voor ideeën, inspiratie, workshops maar ook een leidraad om van een idee een initiatief te maken en vervolgens tot uitvoering te brengen. |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                   |
| <b>Toelichting</b>           | De gereedschapskist maakt onderdeel uit van de ontwikkeling van de website. Hieraan wordt op dit moment gewerkt.                                                    |

#### Wij bewegen mee:

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Participatie zit in ons bloed</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Inspiratietour en workshops voor medewerkers over buurtinitiatieven en hoe wij deze kunnen faciliteren.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Het organiseren van een (jaarlijkse) inspiratietour en workshops.<br>Faciliteren/ondersteunen van inwonersinitiatieven                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Prognose</b>              | ■                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Toelichting</b>           | <p>Het organiseren van een inspiratietour en workshops is onderhevig aan de coronamaatregelen. We hopen dit jaar fysiek een en ander te kunnen organiseren. Mocht dit niet lukken dan organiseren we een webinar.</p> <p>Inwonersinitiatieven zijn vaak gebaat bij ondersteuning vanuit de gemeente. Deze ondersteuning bestaat veelal uit subsidie en/of ondersteuning in de vorm van advies en/of begeleiding vanuit de vakafdelingen. "Wij bewegen mee" bij onder andere inwonersinitiatieven. Dit noemen we overheidsparticipatie. Deze vorm van participatie komt steeds vaker onder druk te staan vanwege de hoge werkdruk binnen die vakafdelingen. Het faciliteren/ondersteunen van inwonersinitiatieven (vanuit Inwoner op 1) komt hierdoor op gespannen voet te staan met andere bestuurlijke ambities.</p> <p>De gebiedscoördinatoren en de vakspecialisten zoeken vaak wel een oplossing, maar de hoge werkdruk gaat wel ten koste van de snelheid van participatie die</p> |

|  |                                                                                                              |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | een initiatiefnemer van ons vraagt. De verwachting is dat dit spanningsveld eerder zal toenemen dan afnemen. |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                              |                                                                                                                                    |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>De vraag staat centraal</b>                                                                                                     |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Initiatievenloket voor buurtinitiatieven voor een snelle en integrale beoordeling.                                                 |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Combineren met de website voor ideeën, inspiratie etc. De website kent straks ook het loket ('webformulier') voor initiatieven.    |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                  |
| <b>Toelichting</b>           | Het initiatievenloket maakt onderdeel uit van de ontwikkeling van de website en omgevingswet. Hieraan wordt op dit moment gewerkt. |

|                              |                                                                                                                                                                          |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Gemeente is zichtbaar en goed benaderbaar</b>                                                                                                                         |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Elke kern kent zijn eigen gebiedscoördinator.                                                                                                                            |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Met de komst van een 3 <sup>e</sup> gebiedscoördinator is dit 'team' op sterkte. De gebiedscoördinator en zijn rol wordt gepromoot in alle kernen.                       |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                        |
| <b>Toelichting</b>           | De gebiedscoördinator is samen met de gebiedspartners meer in de kernen aanwezig. Ook via media, nieuwsbrieven etc. krijgt de gebiedscoördinator meer lokale bekendheid. |

Goede ideeën zijn goud waard:

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Goede initiatieven zijn goud waard</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Vernieuwde regeling voor inwonersinitiatieven (2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Uitvoeren van de regeling.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Prognose</b>              | ▲                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Toelichting</b>           | <p>De regeling is een groot succes. Door het samenvoegen van de regelingen ontstaat er eenheid en eenvoud in het faciliteren van inwonersinitiatieven.</p> <p>Doordat er in 2020 een aantal (grotere) initiatieven zijn gestart maar door een langere doorlooptijd, mede in verband met corona, de afronding is voorzien in 2021 zijn de geraamde en beschikbare budgetten verdwenen in het jaarresultaat 2020. Hierdoor komt er extra druk op het budget 2021. Door deze initiatieven uit 2020 en de inmiddels in gang gezette initiatieven in 2021 is het budget voor inwonersinitiatieven voor 2021 ontoereikend en is er op dit moment geen budget meer voor een aantal in ontwikkeling zijnde en nieuwe initiatieven.</p> <p>De prognose is dat vanaf april 2021 geen initiatieven meer kunnen worden ondersteund, dan wel, deze moeten worden doorgeschoven naar 2022. Door dit doorschuiven ontstaat er een sneeuwbaaleffect voor de komende jaren.</p> <p>Om de initiatieven uit 2020 en de in gang gezette initiatieven in Q1 2021 te kunnen ondersteunen, vragen we via een financiële mutatie extra gelden aan. Daarnaast is een claim ingediend voor de jaren 2022 en verder (zie bestedingsplan in bijlage 7.2).</p> |

Laten zien doet verkopen:

|                              |                                                                                              |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Delen is inspireren</b>                                                                   |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Regelmatig aandacht voor inwonersinitiatieven en het aanjagen hiervan.                       |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | In de Steenwijker Courant huis-aan-huis een regelmatig bulletin rondom inwonersinitiatieven. |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Prognose</b>    | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Toelichting</b> | We besteden aandacht aan de mogelijkheden voor inwonersinitiatieven. Deze mogelijkheden zijn onder andere subsidie, maar ook het meedenken en ondersteuning door (gemeentelijke) professionals. Daarnaast laten we mooie inwonersinitiatieven zien die al gerealiseerd zijn. Om als initiatiefnemers trots op te zijn maar ook zeker ter inspiratie voor potentiële initiatiefnemers. |

De kansen en uitdagingen in relatie tot het bestuursprogramma 'De inwoner op 1' zijn als volgt:

Privacy en informatiebeveiliging:

- ▼ Privacy blijft een belangrijk onderwerp, doordat het vaak, meestal niet positief, in het nieuws is. Ook informatiebeveiliging of –veiligheid is regelmatig in het nieuws. Denk aan de digitale gijzeling van de universiteit van Maastricht, de digitale aanval op de gemeente Hof van Twente of het (mogelijke) datalek bij de GGD's. Mensen zijn daardoor bezorgd over hun (online) privacy en willen (meer) regie over hun gegevens. De AVG (algemene verordening gegevensbescherming) speelt hierin een belangrijke rol. De AVG kan mogelijk op gespannen voet staan met andere uitgangspunten die wij geformuleerd hebben. Bijvoorbeeld onze wens om inwoners, vanuit het oogpunt van dienstverlening, op een proactieve manier te benaderen of om bijvoorbeeld vanuit het oogpunt van zorg signalen te kunnen delen om tijdig te kunnen handelen.

Zelfregie, zelfredzaamheid, participatie:

- ▲ Steeds meer mensen willen zelf de regie houden. Regie in de producten en diensten die inwoners van ons afnemen en regie over hun omgeving. Om die regie mogelijk te maken moeten wij zorgen voor dienstverlening op maat, in bereikbaarheid, taal en kanaal. Continue monitoring en aanpassing van onze dienstverlening is essentieel. Daar waar die regie het zelf ontplooiën van initiatieven betreft, zullen wij meer faciliterend (moeten) optreden. Dat vraagt een andere houding van onze medewerkers.
- ▼ Waar aan de ene kant een trend is naar meer zelfregie en zeggenschap, is er ook een keerzijde aan die trend. Niet iedereen is daartoe in staat. De Ombudsman signaleert bijvoorbeeld dat "... het fundament van de Omgevingswet een veronderstelde zelfredzaamheid is: de burger krijgt meer verantwoordelijkheid en de overheid doet stappen terug. Dat terwijl lang niet alle burgers kunnen meekomen. Zij geven aan dat de overheid voor hen steeds verder uit het zicht verdwijnt en zij zich zorgen maken hierover. Bij wie kunnen burgers straks terecht als ze vastlopen? Zelfredzaamheid is een illusie." De Ombudsman roept de overheid op hier rekening mee te houden. "Dan krijgen burgers straks daadwerkelijk de kans om invloed te uitoefenen op hun directe leefomgeving en hun stem te laten horen."
- ▼ Wij willen steeds vaker onze inwoners en ondernemers betrekken bij het ontwikkelen van beleid, visies, plannen en activiteiten. Belangrijk daarbij om te beseffen is dat, als je daarvoor dezelfde soort middelen inzet dezelfde groep mensen zich aangesproken voelt. Daardoor ontstaat het gevaar van 'participatiemoedheid'. Ook voor het betrekken van inwoners en ondernemers moeten wij aansluiten bij hun leefwereld: hoe willen en kunnen zij meedenken, meepraten, meedoen én hoe communiceren wij deze mogelijkheden. We kunnen hiervoor bijvoorbeeld putten uit onderzoek door Motivaction naar zogenaamde burgerschapsstijlen/leefstijlen (in Steenwijkerland).

Complexe vraagstukken (integraliteit):

- ▲ Steeds meer hebben wij te maken met (complexe) vraagstukken van inwoners en ondernemers. Naast de enkelvoudige vragen van inwoners en ondernemers zijn er vraagstukken die een integrale aanpak vereisen, van verschillende disciplines binnen de gemeente, maar ook met andere (netwerk- en samenwerkings)partners. Dat kan leiden tot betere, meer gedragen oplossingen, maar vraagt een andere werkwijze. O.a. de Omgevingswet sluit aan op deze ontwikkeling.

Technologische ontwikkelingen:

- ▲ Afgelopen jaar is gebleken hoe we, als het moet, veel meer digitaal kunnen dan we vooraf dachten. Dat geldt voor ons als medewerkers, maar ook voor onze inwoners en voor onze dienstverlening en participatie. Denk aan beeldbellen, digitale informatieavonden, 'windowshopen' voor de opbrengst van de 'optrommelactie' in Steenwijkerwold of online aangifte van geboorte en overlijden.

- ▲ Met de informatie die wij als gemeente beschikbaar hebben, kunnen we dienstverlening verbeteren (gegevens die wij hebben hoeft u niet uit te vragen; 'big data' kan helpen bij beleidsontwikkeling; klantsignalen inzetten om dienstverlening gericht te verbeteren).
- ▲ Toegankelijkheid; Websites lijken meer en meer doorontwikkelde apps, die bij ontwerp al geschikt zijn gemaakt voor mobiel gebruik ('mobile first') en waarbij in het ontwerp toegankelijkheid o.a. voor mensen met een (visuele) beperking al meegenomen is. Digitale toegankelijkheid is ook een wettelijke verplichting.
- ▼ De digitaal beschikbare informatie neemt exponentieel toe. Veel mensen gebruiken zoekmachines om informatie makkelijker te kunnen vinden op internet. Digitale vindbaarheid is daarmee steeds belangrijker (SEO, Search Engine Optimization). We moeten continu monitoren of de vindbaarheid van digitale informatie voldoende is en zo nodig de website daarop aanpassen.
- ▼ Jongeren ontvangen hun informatie niet of nauwelijks via de traditionele kanalen (geen radio, tv of kranten). Daarmee samenhangend is de trend dat steeds meer mensen in een 'informatiebubbel' zitten. Dat wil zeggen dat zij alleen of voornamelijk informatie zien die past bij hun voorkeuren.
- ▲ Bij onze communicatie zullen we daar rekening mee moeten houden en ook andere media inzetten. Bijkomend voordeel is dat we informatie heel gericht kunnen inzetten.
- ▼ Mensen delen informatie en meningen snel en veel o.m. dankzij sociale media. Omdat (negatieve) informatie snel verspreid wordt, is het zaak snel en adequaat te reageren op klachten die via social media worden geuit.
- ▲ In 2018 is beleid ontwikkeld hoe we Facebook, Twitter en WhatsApp inzetten. In 2019 zijn we begonnen met Facebook en Twitter als kanaal ('webcare'). Voor de inzet van WhatsApp als kanaal van de gemeente zijn we afhankelijk van de ontwikkelingen bij WhatsApp. Die zien er op dit moment gunstig uit.
- ▼ Een groeiend gebruik van digitale toepassingen betekent niet automatisch dat daarmee ook de digitale vaardigheden toenemen. Dat geldt niet alleen voor laaggeletterden (in Steenwijkerland zijn dat relatief veel mensen), mensen die opgegroeid zijn met een andere taal of ouderen. Ook jongeren en hoger opgeleiden zijn niet allemaal voldoende digitaal vaardig. We zullen daarom altijd oog moeten blijven houden voor hen en maatwerk leveren waar dat nodig is.

#### Corona:

- ▼ Hoezeer we met z'n allen ook positief proberen te blijven, corona heeft een groot effect op ons allen. Dat geldt niet alleen voor ons als medewerkers, maar ook voor onze inwoners; in onze contacten ervaren we dat de lontjes korter zijn. Ook zijn mensen meer thuis en stellen daardoor hogere eisen aan hun nabije omgeving. En hiervoor wordt vaak naar de gemeente gekeken.
- ▼ Afstel en soms uitstel van veel evenementen (sobere 4 mei herdenking, recepties, wereldlichtjesdag, schaatstochten).
- ▼ Participatie-trajecten zijn lastig te organiseren en levert vertraging op. Mogelijk uitstel inwerkingtreding van de Omgevingswet.
- ▼ De pilots dienstverlening op locatie in 2020 zijn uitgesteld. Voorlopig kan er ook in 2021 nog steeds geen doorgang vinden. De inbedding van de visie op dienstverlening heeft vertraging opgelopen, net als de introductie van servicenormen en de doorontwikkeling van klantcontactonderzoek en dashboards.
- ▼ Diverse acties lopen vertraging op, zoals het herontwerpen van de website, het onderzoek MijnOverheid/ persoonlijke inlogpagina, social media 2.0 en de uitvoering van de motie direct duidelijk brigade (aansluiting bij de Brigade inmiddels wel gerealiseerd).
- ▼ Inwonerpanel: Uitstel van peilingen die nu ongeschikt zijn om uit te vragen.

#### *Uitdagingen vanuit team Uitvoering openbare ruimte: De inwoner op 1*

- ▼ Door corona worden er geen evenementenvergunningen verleend. Door het niet verlenen van evenementenvergunningen zullen we de begrote inkomsten in 2021 niet halen. De kans is aanwezig dat in het tweede helft van het jaar wel evenementenvergunningen worden verleend. Er zal echter door bijvoorbeeld capaciteitsvragen van politie en handhaving, slechts sprake kunnen zijn van een beperkte afgifte van vergunningen voor evenementen. Met de NJN 2021 komen we hierop terug.

### 3.2. Bestuursprogramma 'Duurzaam'

De voortgang op de in de begroting opgenomen speerpunten is als volgt:

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Speerpunt 1</b> | <b>Onze inwoners zijn en blijven de beste ambassadeurs</b>                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Resultaten</b>  | Met de G1000 als basis zijn veel inwoners gemobiliseerd om in actie te komen. Het ondersteunen van alle acties, ook van de energiecoöperaties, vergt continu aandacht en onderhoud.                                                                                                                                            |
| <b>Prognose</b>    | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Toelichting</b> | De in 2020 opgerichte stichting Duurzaam Steenwijkerland geeft verder uitvoering aan onze doestellingen met behulp van een uitvoeringsprogramma. De Energiekrant 2021 (coproductie stichting en gemeente) is in voorbereiding en verschijnt voor de zomer. Daarnaast ondersteunen we daar waar nodig onze energie coöperaties. |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Speerpunt 2</b> | <b>Energie die we niet gebruiken hoeft ook niet te worden opgewekt/uit de grond te worden gehaald</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Resultaten</b>  | Het beperken van de warmtevraag in gebouwen draagt eraan bij dat het energieverbruik vermindert. Het mes snijdt aan 2 kanten: de gebouweigenaar bespaart direct door verminderde energiekosten en de energie hoeft niet meer (fossiel of hernieuwbaar) opgewekt te worden.                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Prognose</b>    | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Toelichting</b> | In 2021 wordt de Transitievisie Warmte ter vaststelling aan u voorgelegd. Met de daarin geformuleerde uitgangspunten weet de gebouweigenaar welke strategie gevolgd kan worden om gebouwen van het aardgas af te krijgen. Sinds de start van het programma zijn door zowel de rijksoverheid als door ons zelf diverse subsidies en leningen in het leven geroepen om gebouwen te isoleren. De woningcorporaties werken ook aan een gestage verduurzaming van hun vastgoed. |

|                    |                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Speerpunt 3</b> | <b>Droogte en hittestress verdienen onze volle aandacht</b>                                                                                                                                                    |
| <b>Resultaten</b>  | Met het opstellen van het actieplan klimaatadaptatie geven we aan hoe om te gaan met deze actuele thema's evenals de thema's wateroverlast en waterveiligheid. Dit doen we samen met onze inwoners.            |
| <b>Prognose</b>    | ●                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Toelichting</b> | In 2020 handelen we conform de principes van de regionale adaptatiestrategie (RAS). In 2021 wordt deze verder uitgewerkt in een lokale adaptatiestrategie (LAS) en de daaraan gekoppelde uitvoeringsstrategie. |

Hieronder rapporteren we over de voortgang op de doelen en beoogd resultaten uit de begroting. Deze doelen zijn onderverdeeld naar de 3 thema's uit het bestuursprogramma 'Duurzaam': Energietransitie, Circulaire economie en Klimaatadaptatie & Biodiversiteit.

#### Energietransitie:

|                              |                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Meer duurzame elektriciteit</b>                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Stijging van het percentage duurzaam opgewekte elektriciteit;</li> <li>Realisatie eerste zonnepark(en);</li> <li>Vaststellen definitief bod Regionale Energie Strategie West-Overijssel.</li> </ul> |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>In procedure nemen van aanvragen zonneparken;</li> <li>Deelname RES West-Overijssel;</li> <li>Samen met energiecoöperaties en BCS<sup>1</sup> stimuleren realisatie Zon op dak.</li> </ul>          |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                          |

<sup>1</sup> Business Club Steenwijkerland.

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Toelichting</b> | De BCS heeft haar eerder onderzoek geactualiseerd <sup>2</sup> en hieruit blijkt dat er sprake is van afname. Verklaring hiervoor is dat Steenergie een groot deel van het jaar geen warmte/elektriciteit heeft geleverd vanwege verbouwingen. Als dit wordt meegenomen is er met name een grote toename van de energieopbrengst door zonnepanelen op dak, maar ook het zonnepark Boterberg in Oldemarkt. De bijdrage van zonne-energie als duurzame energiebron is bijna verdubbeld. Het eerste zonnepark, passend binnen ons beleidskader zon is in 2020 vastgesteld. In 2021 worden meerdere plannen voorgelegd aan uw raad. Ons definitief bod voor de RES is vastgesteld en de RES West-Overijssel heeft haar totaal bod ingediend. |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Woningen met een betere energetische kwaliteit</b>                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Toename isolatiewaarde bestaande woningvoorraad. Jaarlijks wordt van 2% van de bestaande woningvoorraad de isolatiewaarde verbeterd.                                                                                                                                                  |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Met behulp van een isolatieproject worden inwoners geholpen bij het isoleren van hun woning.                                                                                                                                                                                          |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Toelichting</b>           | Er staan dit jaar weer diverse (fysieke) bijeenkomsten gepland waar we circa 500 inwoners direct mee bereiken. De energieadviseurs blijven ook actief. De succesvolle energiebespaartassen actie kunnen we dankzij een rijkssubsidie in 2021 doorzetten. Deze keer ook voor huurders. |

|                              |                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Terugdringen van aardgasverbruik</b>                                                                                                                                                                        |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Warmtetransitieplan wordt vastgesteld.                                                                                                                                                                         |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>In coproductie met Rendo verder werken aan toename groengasproductie;</li> <li>Met de waterstofalliantie Eeserwold werken aan een waterstofproductielocatie.</li> </ul> |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Toelichting</b>           | De transitievisie Warmte wordt medio 2021 voorgelegd aan de raad met daarin een voorstel waar we willen starten met het eerste wijkuitvoeringsplan.                                                            |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Informer en stimuleren van inwoners en ondernemers</b>                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>5 wijk-/dorpaanpakken zijn gerealiseerd;</li> <li>Energiecoaches zijn actief, ondermeer ook via Wetland Wonen en Woonconcept;</li> <li>De energiewinkel wordt goed bezocht. Het verwachte bezoekersaantal is 150 per week.</li> </ul> |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Continu overleg met wijkraden/dorpsbelangen om nieuwe groepen te benaderen.                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Toelichting</b>           | Door structureel overleg met wijkraden/dorpsbelangen proberen we iedere keer nieuwe groepen te benaderen. Recent hebben gesprekken hierover plaatsgevonden met Giethoorn, Blokzijl en Vollenhove.                                                                            |

|                              |                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Schone mobiliteit</b>                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Realisatie 10 openbare oplaadpunten voor auto;</li> <li>Ondernemers stimuleren om minimaal 10 oplaadpunten voor fiets te realiseren ten behoeve van een dekkend netwerk.</li> </ul> |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | We organiseren minimaal 1 bijeenkomst met ondernemers om de meerwaarde van oplaadpunten toe te lichten.                                                                                                                    |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                          |

<sup>2</sup> <https://www.bcsteenwijkerland.nl/nieuws/flyer-duurzaamheid/>.

|                    |                                                                                                                            |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Toelichting</b> | De BCS start een campagne om dit jaar minimaal 15 openbare laadpalen op parkeerplaatsen van bedrijven te laten realiseren. |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                              |                                                                                                                               |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Gemeentelijke eigendommen zijn in 2050 energieneutraal</b>                                                                 |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Verdere afbouw CO2 gebruik vastgoed en wagenpark. CO2 gebruik wordt met 40% verminderd.                                       |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Wagenpark buitendienst wordt vergaand verduurzaamd met behulp van overstap naar HVO <sup>3</sup> brandstof en elektrificatie. |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                             |
| <b>Toelichting</b>           | Een tiental voertuigen worden in 2021 vervangen door elektrische varianten.                                                   |

#### Circulaire economie:

|                              |                                                                                                                                                                        |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Gemeentelijke organisatie is in 2030 circulair</b>                                                                                                                  |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Minimaal 2 aanbestedingen zijn volledig circulair.                                                                                                                     |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Alle afdelingen worden met behulp van het inkoopdocument 'maatschappelijk verantwoord inkopen' (MVI) ondersteund bij de verdere verduurzaming van onze aanbestedingen. |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                      |
| <b>Toelichting</b>           | Vanuit het programmateam ondersteunen we alle inkopers om de aanbestedingen te verduurzamen waardoor onze aanbestedingen meer circulair worden.                        |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Minder restafval per inwoner</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Het percentage hergebruik per inwoner neemt toe (2017 = 83%);</li> <li>▪ De hoeveelheid restafval per inwoner neemt verder af (2017 = 64 kg);</li> <li>▪ De hoeveelheid gestort gratis asbest is gestegen ten opzichte van vorig jaar. Sinds februari 2019 kunnen inwoners, op vertoon van een sloopmelding, maximaal 35m2 gratis storten. In 2019 is meer dan 10.000 kilo asbest gratis gestort en hebben 21 inwoners een gratis pakket opgehaald met persoonlijke beschermingsmiddelen.</li> </ul> |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | We geven uitvoering aan projecten uit grondstoffenplan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Toelichting</b>           | In 2021 zetten we extra in op communicatie en bewustwording met behulp van een (digitale en analoge) campagne om de laatste kilo's eraf te halen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                              |                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Ondernemers zijn zich bewust van de circulaire mogelijkheden binnen hun bedrijf</b>                                                                                                                   |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Circulaire economie blijvend op de agenda van ondernemers;</li> <li>▪ Er worden meerdere regiobijeenkomsten circulair Steenwijkerland georganiseerd.</li> </ul> |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Aandacht circulaire economie binnen 'week van de ondernemer'.                                                                                                                                            |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Toelichting</b>           | 'Week van de ondernemer' met daarin aandacht voor circulariteit staat gepland voor het najaar.                                                                                                           |

<sup>3</sup> HVO staat voor Hydrotreated Vegetable Oil.

## Klimaatadaptatie & Biodiversiteit:

|                              |                                                                                                                                                                        |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Klimaatbestendig handelen</b>                                                                                                                                       |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"><li>Actieplan klimaatadaptatie is gerealiseerd;</li><li>Bewustwording rondom klimaatadaptatie en biodiversiteit neemt toe.</li></ul> |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"><li>Opstellen actieplan klimaatadaptatie;</li><li>Uitvoering geven aan het Plan van Aanpak Biodiversiteit.</li></ul>                 |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                      |
| <b>Toelichting</b>           | De lokale adaptatiestrategie (LAS) wordt dit jaar aangeboden aan de raad met daarin opgenomen een uitvoeringsstrategie.                                                |

De kansen en uitdagingen in relatie tot het bestuursprogramma 'Duurzaam' zijn als volgt:

- ▲ Het algeheel besef dat de energietransitie daadwerkelijk ter hand moet worden genomen neemt toe.
- ▼ Veel initiatiefnemers zijn bezig met de ontwikkeling van zonneparken, waardoor de nodige vragen en ophef ontstaan in de omgeving van de initiatieven.

### 3.3. Bestuursprogramma 'Werk aan de winkel'

De voortgang op de in de begroting opgenomen speerpunten is als volgt:

#### Toerisme:

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Speerpunt 1</b> | <b>Realisering van smart mobility en smart hospitality (Regio Deal 2020)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Resultaten</b>  | Binnen het programma DBT zal het accent verschuiven. De focus komt meer te liggen bij de uitvoering van projecten die de afgelopen periode zijn voorbereid. Dit betreft o.a. de transformatie van het station Steenwijk als poort van de regio en het realiseren van smart mobility en smart hospitality in de gehele gemeente.                                                                                  |
| <b>Prognose</b>    | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Toelichting</b> | Gesproken is met diverse ondernemers verspreid over de gemeente over hun deelname in het vervoersnetwerk. Tevens heeft overleg plaatsgevonden met energiecoöperaties voor zover het deelauto's betreft. In het najaar 2020 is gestart met de voorbereiding van een digitaal gebiedsplatform dat de basis moet vormen voor smart hospitality. Met diverse buurgemeenten zijn afspraken gemaakt over samenwerking. |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Speerpunt 2</b> | <b>Meer nieuwe betrouwbare lokale data (Steenwijkerland als experimenteelgebied)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Resultaten</b>  | Het realiseren van actuele, volledige en betrouwbare data op het niveau van Weerribben-Wieden / Steenwijkerland.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Prognose</b>    | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Toelichting</b> | Diverse projecten (zoals smart mobility en smart hospitality) zijn in gang gezet om een beter beeld te krijgen van bezoekersaantallen en spreiding van toerisme over het gebied. Daarom is het ook interessant om de draagkracht van het gebied te onderzoeken. We vinden dat toerisme in balans moet zijn met leefbaarheid. In het bijzonder geldt dit voor Giethoorn waar de verhouding tussen toerisme en leefbaarheid regelmatig onderwerp van discussie is. Professor Jan van der Borg, hoogleraar toerisme in Leuven en Venetië, doet hier, samen met studenten van de Universiteit van Leuven, onderzoek naar. Behalve in Kinderdijk en de Zaanse Schans wordt dit onderzoek ook in Giethoorn verricht. Naast de gemeente zijn ondernemers en bewoners van Giethoorn hierbij betrokken. |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Speerpunt 3</b> | <b>Nationaal Park Weerribben-Wieden wordt Nationaal Park van Wereldklasse</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Resultaten</b>  | Het doorontwikkelen van Nationaal Park Weerribben-Wieden naar een Nationaal Park Nieuwe Stijl waarbij de balans tussen economie, ecologie en leefbaarheid voorop staat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Prognose</b>    | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Toelichting</b> | <p>Op verzoek van Staatsbosbeheer en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) heeft de Commissie Verkenning Nationale Parken o.l.v. prof. mr. Pieter van Vollenhove onderzocht welke gebieden in Nederland internationaal onderscheidend zijn op het vlak van natuur, landschap en cultuurhistorie. De commissie heeft in haar advies vijf gebieden geselecteerd met internationaal unieke natuur-, landschaps- én cultureel erfgoedwaarden waaronder 'IJsseldelta en Weerribben-Wieden, met overgangen naar het Drents Plateau'.</p> <p>Sinds 2015 wordt al samen met gebiedspartners gewerkt aan een doorontwikkeling van Nationaal Park Weerribben-Wieden naar een Nationaal Park nieuwe stijl. Het rijk heeft aan de Stichting Weerribben-Wieden een bijdrage van bijna € 300.000 beschikbaar gesteld voor een doorontwikkeling naar een Nationaal Park Nieuwe Stijl. De provincie draagt een gelijk bedrag bij als cofinanciering, waardoor bijna € 600.000 extra beschikbaar komt voor deze doorontwikkeling in de komende drie jaar. Hiermee kunnen de projecten als genoemd in het projectplan 'Nationaal Park Nieuwe Stijl Weerribben-Wieden' grotendeels gerealiseerd worden. We zijn in overleg met de provincie in overleg om te kijken of ze hier meer budget voor beschikbaar willen stellen.</p> <p>De afgelopen periode is gewerkt aan het versterken van de samenwerking in de Stichting Weerribben-Wieden. Per 1 januari 2021 is de eerdere kwartiermaker en interim-voorzitter</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | aangesteld als directeur. Er wordt samen met partners voortvarend gewerkt aan het realiseren van projecten die bijdragen aan het behouden van de balans tussen economie, ecologie en leefbaarheid en die passen binnen de toeristische visie 'Perspectief Weerribben-Wieden 2025'. Hierbij kan gedacht worden aan het ondersteunen van het winterprogramma van Taman Indonesia, het ondersteunen van het toeristisch informatiepunt in Giethoorn en het samen met partners herstellen van de Spinnepkopmolen 'De Wicher' in Kalenberg. Gewerkt wordt aan een gezamenlijk project tussen natuur en landbouw waarbij gefocust op verbinding. |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Economie:

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Speerpunt 4</b> | <b>Inzetten op de vitale, aantrekkelijke stad Steenwijk (Station, Rams Woerthe, Binnenstad, Steenwijkerdiep)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Resultaten</b>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Voor ons is de herinrichting van het Steenwijkerdiep een belangrijke prioriteit. Op basis van de te verwachten gesloten contracten in 2020 zal worden ingezet op beeldkwaliteit openbare ruimte en het opstarten van de bestemmingsplanprocedure.</li> <li>▪ Een vitale, aantrekkelijke stad Steenwijk als integraal onderdeel van het toeristisch potentieel van het gebied Weerribben-Wieden staat centraal. Dat betekent dat we blijven inzetten op het stimuleren van de toeristische kansen van de stad, het neerzetten en uitbouwen van de stoere vestingstad en de verbinding met het station, het park en de entree van het Gedempte Steenwijkerdiep versterken. Een uitvoeringsplan wordt in de loop van het jaar vastgesteld.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Prognose</b>    | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ De herinrichting van het Gedempte Steenwijkerdiep ligt weliswaar op koers (●), maar vraagt voor participatie specifieke aandacht (■).</li> <li>▪ Station, zie hiervoor het programma Duurzaam Beleefbaar Toerisme.</li> <li>▪ De ontwikkeling van Steenwijk naar een vitale, aantrekkelijke stad ligt op koers (●).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Toelichting</b> | <p><i>Herinrichting Gedempte Steenwijkerdiep:</i><br/>De voorbereidingen voor het in procedure brengen van een integraal bestemmingplan voor de herontwikkeling en inrichting van het Gedempte Steenwijkerdiep liggen op koers. Naar verwachting kan voor de zomer van 2021 het ontwerpbestemmingsplan worden gepubliceerd. Met het verder uitwerken van het inrichtingsplan wordt de basis gelegd voor een hoogwaardige en klimaatadaptieve invulling van het openbaar gebied. Specifiek wordt aandacht gevraagd voor participatie en communicatie met de omgeving. Als gevolg van de coronamaatregelen is het organiseren van dergelijke trajecten niet eenvoudig, hetgeen van invloed kan zijn op de planning.</p> <p><i>Station, zie hiervoor het programma Duurzaam Beleefbaar Toerisme:</i><br/>Het uitvoeringsplan voor 2021 is door de gemeente, Steenwijk Vestingstad en de bewonersvereniging vastgesteld. De projecten hebben tot doel de stad vitaler en aantrekkelijker te maken. Belangrijk onderdeel is het tegengaan van de leegstand. Niet alleen door tijdelijke maatregelen (o.a. etalages enz.), maar juist een strategie te ontwikkelen en uit te voeren om leegstaand commercieel vastgoed tegen te gaan (dit kan variëren van nieuwe invullingen, transformatie en/of het uit de markt halen van teveel m2 retail). Deze opdracht wordt in 2021 door de centrummanager opgepakt en uitgewerkt.</p> <p><i>Binnenstad Steenwijk:</i><br/>De afgelopen jaren lag het accent van de uit te voeren projecten in de binnenstad van Steenwijk zelf. Nu wordt het meer benaderd als integraal onderdeel van het toeristisch potentieel van het Nationaal Park Weerribben-Wieden. We willen de kansen die zich voordoen beter benutten om Steenwijk te positioneren, niet alleen qua marketing en promotie, maar juist fysiek verbinden. Kansen liggen er bij de aanstaande herinrichting van het Gedempte Steenwijkerdiep en het centraal station. We zetten in op aantrekkelijke verbindingen/routes tussen deze deelgebieden en de binnenstad. En wat te denken van het park Rams Woerthe, gelegen tussen de binnenstad en het gedempte Steenwijkerdiep. In het park zelf zal gericht worden geïnvesteerd om het aantrekkelijker te maken (m.n. rond de theekoepel), maar juist de ligging vraagt om goede afstemming met de planning voor</p> |

|  |                                                                                                                               |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | het Gedempte Diep. Tevens willen we het potentieel van Steenwijk als vestingstad meer uitbouwen. Dit vraagt om investeringen. |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Speerpunt 5</b> | <b>Inzetten op werkgelegenheid/arbeidsmarkt en Actieplan werk(t)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Resultaten</b>  | De uitvoering van het Actieplan werk(t) is gezien de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt onverminderd van belang. Juist vanwege deze ontwikkelingen (groeijende werkloosheid en sectoren waarin nog wel krapte ontstaat) willen we nieuwe output afspraken maken over ons "Steenwijkerlands model". Hoe kunnen we een proactieve bemiddelende rol vervullen tussen bedrijven/sectoren die personeel vragen en waar aan de andere kant overschotten ontstaan?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Prognose</b>    | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Toelichting</b> | <p>Binnen het Actieplan Werk(t) wordt er via verschillende projecten gewerkt aan het herstel van de arbeidsmarkt. Dit op een arbeidsmarkt die al doordrongen was van krapte en mismatch (wat door de coronacrisis alleen maar is versterkt). In 2020 zijn er samen met betrokken ondernemers stappen gezet om de projecten startklaar te maken en concepten zoals: Stapelbanen, een Regionaal Techniekcentrum en NEXT. En er wordt actief ingezet om een netwerk van geïnteresseerde werkgevers hieraan mee te laten doen. In 2021 starten we concreet met het behalen van de eerste resultaten. Per project zijn de volgende mijlpalen uitgezet:</p> <p>NEXT:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Voorjaar 2021 binden we (naast de 3 initiatiefnemers) 5–8 grote internationaal opererende bedrijven uit de Regio Zwolle aan dit initiatief.</li> <li>▪ Najaar 2021 gaat het collectief een officiële samenwerking aan.</li> <li>▪ Hieruit moet voortkomen dat er in 2022: 10–15 internationale high potentials starten bij deelnemende bedrijven in Regio Zwolle.</li> </ul> <p>RTC (Regionaal Techniek Centrum):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Voor de zomer schalen we op naar 30 deelnemende technische bedrijven uit Steenwijkerland en omgeving.</li> <li>▪ Dit collectief richt het RTC Noord West Overijssel op.</li> </ul> <p>We werken ernaartoe om in 2022 te starten met een eerste lichting van 30 leerlingen Stapelbanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Voor de zomer start er een pilot met minimaal 5 bedrijven waarin de eerste 5 Stapelbanen worden getest</li> <li>▪ Bij succes wordt er opgeschaald en in het najaar worden de eerste 15 stapelbanen gerealiseerd.</li> </ul> <p>Het project Horeca College Weerribben Wieden was in 2020 startklaar, maar is voor nu wegens omstandigheden on-hold gezet. In 2021 wordt gekeken of dit een doorstart kan maken.</p> |

Hieronder rapporteren we over de voortgang op de doelen en beoogd resultaten uit de begroting voor het bestuursprogramma 'Werk aan de winkel'.

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Excellent vestigingsklimaat</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ We streven ernaar dat zich 3 nieuwe bedrijven vestigen op Eeserwold, mede als gevolg van de nieuwe marketingcampagne die in 2020 wordt gelanceerd;</li> <li>▪ Een vastgesteld bestemmingsplan voor het Gedempte Steenwijkerdiep;</li> <li>▪ We zorgen ervoor dat onze bedrijven goed uit de crisis komen. Onze dienstverlening is daarop gericht;</li> <li>▪ We continueren onze samenwerking met de BCS;</li> <li>▪ We bouwen aan een vitale, aantrekkelijke binnenstad van Steenwijk;</li> <li>▪ Realisatie aantrekkelijke verbinding Station met de binnenstad van Steenwijk.</li> </ul> |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ 3 nieuwe bedrijven gevestigd op Eeserwold</li> <li>▪ Uitvoeringsagenda binnenstad 2021 uitgevoerd.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Prestatieboom 2021 uitgevoerd, i.s.m. BCS</li> <li>▪ Uitvoering stadsarrangement</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Prognose</b>    | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ We streven ernaar dat zich 3 nieuwe bedrijven vestigen op Eeserwold: ●</li> <li>▪ Een vastgesteld bestemmingsplan voor het Gedempte Steenwijkerdiep: ●</li> <li>▪ Onze dienstverlening is gericht om ondernemers te helpen uit de crisis te komen. We zorgen voor een snelle beantwoording van vragen, trekken samen op met het georganiseerd bedrijfsleven en streven naar het behoud van de werkgelegenheid: ●</li> <li>▪ We bouwen aan een vitale, aantrekkelijke binnenstad van Steenwijk: ●</li> <li>▪ Realisatie aantrekkelijke verbinding Station met de binnenstad van Steenwijk: ●</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Toelichting</b> | <p>Er is grote belangstelling voor bedrijfskavels op Eeserwold. Met name de flexibiliteit in verkaveling én de beschikbaarheid van grote bedrijfskavels maakt dit terrein voor gegadigden interessant. Samen met eigenaar Roelofs en de BCS (door o.a. inzet van ambassadeurs) worden de USP's<sup>4</sup> gecommuniceerd.</p> <p>Uitgezonderd Eeserwold zijn er amper meer bedrijfskavels beschikbaar in de gemeente. Met name in Vollenhove en Blokzijl wordt de situatie nijpend. Voor het behoud en groei van werkgelegenheid zetten we in op extra ruimte voor bedrijvigheid. In de nieuw te maken bestuursafspraken met de provincie zullen we hiervoor pleiten. Dat vraagt een uitgekende strategie en onderbouwing over (toekomstig) vraag en aanbod. In samenwerking met de BCS wordt dit opgepakt.</p> <p>De crisis heeft een enorme impact op de binnenstad met name voor de horeca en de detailhandel. De leegstand kan hierdoor fors toenemen. De centrummanager heeft voor 2021 specifiek de opdracht deze leegstand tegen te gaan. Dit kan door bijvoorbeeld transformatie naar woningbouw.</p> <p>We continueren onze inzet in de noodloketten. We beantwoorden vragen van ondernemers, verwijzen daar waar nodig snel door naar de betreffende instanties. We hebben oog en oor voor de zorgen en de werkgelegenheidseffecten. Met een gerichte aanpak streven we naar het behoud van onze werkgelegenheid.</p> |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Versterken regionale samenwerking</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Beoogd resultaat in 2021 in relatie tot de geformuleerde doelstelling valt niet nader te specificeren.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | We blijven investeren in de regionale samenwerking. We nemen het initiatief voor de vrijetijdseconomie, en zijn nauw verbonden met de HCA <sup>5</sup> . Tevens zetten we ons meer in op de lobby van de regio als één van de vier economische regio's van Nederland.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Toelichting</b>           | <p>De sector Vrijetijdseconomie is door de Regio Zwolle benoemd als veelbelovende sector. De afgelopen jaren is de samenwerking binnen de Regio Zwolle in dit kader beperkt geweest. In de Economic Board van de Regio Zwolle (EBRZ) is besloten deze samenwerking weer te versterken.</p> <p>De Regio Zwolle zet zich in om de vrijetijdseconomie te versterken. Dit om de toeristische bedrijvigheid binnen de sector te stimuleren, en daarmee de regionale economie te laten groeien, maar ook ten behoeve van de overige inwoners van onze regio. We willen de toeristen zoveel mogelijk verleiden het gehele gebied gespreid over het jaar te bezoeken. Om dat te bereiken moet de kwaliteit van de accommodaties op orde zijn en moeten deze accommodaties ook goed bereikbaar en toegankelijk zijn. Actuele en volledige data is nodig om</p> |

<sup>4</sup> Unique Selling Point of Unique Selling Proposition.

<sup>5</sup> Human Capital Agenda.

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>richting te geven aan het beleid en om te kunnen monitoren of dit moet worden bijgestuurd. We hebben het initiatief genomen samen te gaan werken op projecten die hierbij passen, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Vitale vakantieparken;</li> <li>▪ Bestemmingsmanagement: smart mobility en smart hospitality;</li> <li>▪ Regionale Data Alliantie;</li> <li>▪ Transformatie naar Nationale Parken Nieuwe Stijl;</li> <li>▪ Toekomstbestendige landbouw.</li> </ul> <p>Samen met de partijen binnen de Regio Zwolle die mee willen doen gaan we de samenwerking verder uitwerken. Wij hebben deze onderdelen reeds opgepakt. Wanneer we dit kunnen verbreden tot de regio is dit goed voor ons allemaal.</p> <p>Overigens is dit slecht één van de vele manieren waarin we op het gebied van vrijetijdseconomie samenwerken in de Regio. We werken ook op de schaal van de provincie Overijssel samen met de diverse branchepartijen en de provincie in Gastvrij Overijssel.</p> <p>De samenwerking met een aantal buurgemeenten is dit jaar geïntensiveerd door samenwerking op het gebied van smart mobility/hospitality en in het kader van de natuur (in lijn met het advies van de Commissie Verkenning Nationale Parken).</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Versterken arbeidsmarkt</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Met onze investeringen en inzet willen we binnen 5 jaar 10% van onze beroepsbevolking hebben bereikt.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Uitvoeren (geherijkt) Actieplan werk(t);</li> <li>▪ Gezamenlijk met de BCS uitvoeren van de prestatieboom, met focus op herstel economie en werkgelegenheid;</li> <li>▪ We geven invulling aan de Regiodeal Human Capital Agenda (HCA) regio Zwolle door in te zetten op drie sporen: beschikbaarheid, wendbaarheid en inclusiviteit;</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Prognose</b>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Uitvoeren actieplan Werk(t): ●</li> <li>▪ Prestatieboom: ●</li> <li>▪ HCA: ●</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Toelichting</b>           | <p><i>Actieplan Werk(t):</i><br/> Binnen het Actieplan Werk(t) wordt er via verschillende projecten gewerkt aan het herstel van de arbeidsmarkt. Dit op een arbeidsmarkt die al doordrongen was van krapte en mismatch (wat door de coronacrisis alleen maar is versterkt). In 2020 zijn er samen met betrokken ondernemers stappen gezet om de projecten startklaar te maken en concepten zoals: Stapelbanen, een Regionaal Techniekcentrum en NEXT. En er wordt actief ingezet om een netwerk van geïnteresseerde werkgevers hieraan mee te laten doen. In 2021 starten we concreet met het behalen van de eerste resultaten. Per project zijn de volgende mijlpalen uitgezet:</p> <p>NEXT:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Voorjaar 2021 binden we (naast de 3 initiatiefnemers) 5–8 grote internationaal opererende bedrijven uit Regio Zwolle aan dit initiatief.</li> <li>▪ Najaar 2021 gaat het collectief een officiële samenwerking aan.</li> <li>▪ Hieruit moet voortkomen dat we er in 2022: 10–15 internationale high potentials starten bij deelnemende bedrijven in Regio Zwolle</li> </ul> <p>RTC (Regionaal Techniek Centrum):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Voor de zomer schalen we op naar 30 deelnemende technische bedrijven uit Steenwijkerland en omgeving.</li> <li>▪ Dit collectief richt het RTC Noord West Overijssel op.</li> </ul> <p>We werken ernaartoe om in 2022 te starten met een eerste lichting van 30 leerlingen Stapelbanen:</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Voor de zomer start er een pilot met minimaal 5 bedrijven waarin de eerste 5 stapelbanen worden getest</li> <li>▪ Bij succes wordt er opgeschaald en in het najaar worden de eerste 15 stapelbanen gerealiseerd.</li> <li>▪ Het project Horeca College Weerribben Wieden was in 2020 startklaar, maar is voor nu wegens omstandigheden on-hold gezet. In 2021 wordt gekeken of dit een doorstart kan maken.</li> </ul> <p><i>Prestatieboom:</i><br/>In het jaarplan van BCS zijn een aantal concrete afspraken en doelen geformuleerd die voortkomen uit het Actieplan werk(t). Hier trekken we dus deels gezamenlijk in op met als uitgangspunt het herstel van economie en werkgelegenheid.<br/>Voor het Steenwijkerlands model zijn we bezig om een nieuwe overeenkomst op te stellen met de BCS over het realiseren van werkervaringsplekken. Hierin leggen we ook de verbinding vanuit Actieplan werk(t) naar onze doelgroep uit de Participatiewet.</p> <p><i>HCA:</i><br/>We zijn deelnemend aan de Human Capital Agenda (HCA). Dat wil zeggen dat onze werkgevers en werkzoekenden zich hier kunnen melden voor financiering van om-, her- en bijscholing vanuit het 'Upgrade Jezelf Ontwikkelfonds'. Tevens zetten we hierop in via grotere projecten vanuit het Actieplan werk(t). Waarbij we ook actief de aansluiting zoeken bij het HCA-programma.</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Focus op toerisme &amp; recreatie</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <p>In de totale collegeperiode willen we met onze samenwerkingspartners een bijdrage doen om de volgende zaken te realiseren:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Meer personen werkzaam in toerisme en recreatie;</li> <li>▪ Meer omzet in de toeristische sector;</li> <li>▪ Inzicht in vitaliteit van de toeristische verblijfssector en toename van de kwaliteit;</li> <li>▪ Langer verblijf en hoger bestedingspatroon van de verblijfstoerist in het gebied;</li> <li>▪ Betere spreiding van toeristen in het gebied en over het jaar;</li> <li>▪ Toename kwaliteit toeristische infrastructuur door uitvoering bidbook 'Land van Weerribben-Wieden';</li> <li>▪ Duurzaam toerisme met behoud van dagelijkse leefkwaliteit;</li> <li>▪ Weerribben-Wieden als sterk merk in Nederland en internationaal.</li> </ul> |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <p>De inspanningen vanuit Duurzaam (Be)leefbaar Toerisme worden in 2021 nog concreter. Hierbij kan gedacht worden aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Stimuleren van initiatieven die bijdragen aan realisering van de toeristische visie door de Stichting Weerribben-Wieden;</li> <li>▪ Realiseren van onderdelen t.b.v. smart mobility en smart hospitality (Regio Deal 2020);</li> <li>▪ Afronden van projecten in het kader van Leefbaar Giethoorn;</li> <li>▪ Blijvend inzetten op het beschikbaar krijgen van nieuwe betrouwbare lokale data;</li> <li>▪ Het functioneren van het Nationaal Park als een Nationaal Park van Wereldklasse.</li> </ul>                                                                                                                                                         |
| <b>Prognose</b>              | ▲                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Toelichting</b>           | <p>Hoewel de acties in 2021 ook in de tijd van corona doorgaan zal het beoogd resultaat in 2021 niet gehaald worden. 2021 zal ten gevolge van corona, net als 2020, een slecht jaar zijn voor de ondernemers in de toeristische sector. Dat dit gevolgen heeft voor de werkgelegenheid en de omzet in de sector lijkt onafwendbaar. De afgelopen periode hebben we, met financiële steun van de provincie Overijssel, ondernemers zoveel mogelijk ondersteund om te zorgen dat de mogelijkheden om te kunnen blijven ondernemen binnen de 1,5 meter</p>                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>economie worden vergroot. Zolang de beperkingen blijven gelden zullen we dit voortzetten. We kijken ook na de periode na de corona. We participeren in het landelijk programma Nederland Waterland en zetten ons in om na de crisis weer voortvarend van start te gaan, onder andere door promotie d.m.v. Ster reclame. De benoemde processtappen zijn allen in ontwikkeling.</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

De kansen en uitdagingen in relatie tot het bestuursprogramma 'Werk aan de winkel' zijn als volgt:

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>▲ Aangezien veel Nederlanders in 2020 voor hun vakantie in Nederland zijn gebleven, hebben ook meer Nederlanders kennis hebben gemaakt met ons gebied. Dit geeft ook kansen voor dit jaar en komende jaren.</li> <li>▲ Onze samenwerking met de BCS richt zich op het herstel van de economie en werkgelegenheid.</li> <li>▲ Ondanks de coronacrisis is er veel belangstelling voor bedrijfskavels. Niet alleen op Eeserwold, maar ook op de overige terreinen in Steenwijk en in Vollenhove en Blokzijl.</li> <li>▼ In 2020 is de weekmarkt in Steenwijk als gevolg van corona en de uitbreiding van terrassen verplaatst naar de Goeman Borgesiusstraat. In 2021 zijn de gesprekken hierover met Steenwijk Vestingstad, de horeca, de bewoners en de marktkooplui weer opgestart om afspraken te maken.</li> <li>▼ De marktinkomsten worden in 2021 niet gehaald. Dit omdat alleen de FOOD-sector op de warenmarkt mag staan. Met de Najaarsnota komen we hierop terug.</li> <li>▼ Het samen met onze partners zorgen voor een snel en voorspoedig herstel van de toeristische sector na het einde van de coronacrisis.</li> <li>▼ Ingeschat wordt dat als gevolg van corona de leegstand zal toenemen.</li> <li>▼ Uitgezonderd Eeserwold zijn er amper bedrijfskavels beschikbaar. In de te maken prestatieafspraken met de provincie (werklocaties) zullen we dan ook pleiten voor meer ruimte.</li> </ul> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### 3.4. Bestuursprogramma 'Samenredzaam'

Voor het bestuursprogramma 'Samenredzaam' zijn geen speerpunten opgenomen in de programmabegroting. Wel is een uiteenzetting gegeven over de wijze waarop de transformatie binnen het Sociaal Domein wordt vormgegeven: versoering voorzieningen en versnellen transformatie. Dit leent zich minder goed om afzonderlijk over te rapporteren zoals we dat wel doen bij de andere bestuursprogramma's. Rapportage vindt daarom hieronder plaats via de gestelde doelen en beoogde resultaten. Dit doen we op basis van de gekozen indeling in de begroting: 'Transformatie 2.0; versoeren en versnellen', 'Maatschappelijke opgaven' en 'Opgaven die worden getemporiseerd'.

#### Transformatie 2.0; versoeren en versnellen:

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Inwoners die een maatwerkvoorziening nodig hebben worden goed geholpen vanuit één geïntegreerde (WMO, jeugdhulp, Participatiewet) gemeentelijke toegang</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Alle medewerkers van de toegang werken met de omgekeerde toets. Registraties van de verschillende wetten zijn op elkaar afgestemd met in acht neming van de AVG.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Continue intervisie op het werken met de omgekeerde toets. Samen met aanbieders en andere organisaties dit proces bespreken.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Toelichting</b>           | <p>In 2020 is een projectgroep van start gegaan, waarin zowel beleid als de verschillende functies binnen de toegang van het sociaal domein zijn vertegenwoordigd. De projectgroep verzorgt de uitrol van de omgekeerde toets. De implementatie van de omgekeerde toets gaat over 3 sporen:</p> <p><b>1. Training en opleiding</b></p> <p>In samenwerking met Stichting Stimulansz is opleiding en training ingezet. De kwaliteitsmedewerkers en een aantal consultants zijn opgeleid als co-trainer. De co-trainers zijn vervolgens betrokken bij de uitrol en trainingen van de <i>omgekeerde toets voor de collega's werkzaam in de toegang</i> en fungeren als klankbord en coach in de organisatie. Inmiddels is iedereen getraind. De co-trainers worden de voortaan ingezet bij trainen van nieuw personeel en voor herhaalbijeenkomsten omgekeerde toets.</p> <p>Als er een omgekeerde toets casus zich aan dient vindt onder begeleiding van een co-trainer een bespreking plaats. Deze bespreking is op verzoek van de betrokken consultants, daarnaast is de omgekeerde toets bij ieder werkoverleg agendapunt. Er worden maandelijkse Integrale casuïstiek besprekingen georganiseerd waar iedere medewerker aan kan deelnemen, met als inzet inzicht te krijgen in de verschillende domeinen, belangen en werkwijze. De casuïstiek worden geanonimiseerd. Op deze manier wordt de werkwijze en continuïteit van de <i>omgekeerde toets</i> de komende periode geborgd.</p> <p><b>2. Proces en communicatie</b></p> <p>De werkwijze van de omgekeerde toets wordt de komende maanden ook geïmplementeerd in werkinstructies, werkafspraken en rapportages. Zodat de consultant in elke casus mee wordt genomen in de denkwijze. Op deze manier wordt de consultant ook tijdens de administratieve afwikkeling van een besluit de vraag gesteld of de gekozen oplossing is gestoeld op de omgekeerde toets. Er wordt de komende maanden een communicatieplan opgesteld om de omgekeerde toets binnen en buiten het Sociaal domein te presenteren. Zo wordt er bijvoorbeeld op intranet een pagina ingericht voor de omgekeerde toets en kennis gedeeld met andere domeinen binnen de gemeente Steenwijkerland.</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>3. Kwaliteitsteam Sociaal domein</b></p> <p>Het kwaliteitsteam Participatiewet en het kwaliteitsteam WMO en Jeugd wordt de komende periode samengesmeed tot een integraal kwaliteitsteam Sociaal domein. Het kwaliteitsteam ondersteunt de consultants door middel van juridische coaching en coaching op het gebied van de omgekeerde toets en is verantwoordelijk voor borging van de juridische kwaliteit van de genomen besluiten. Er is het laatste kwartaal 2020 een projectgroep gestart en diverse werkgroepen, waarbinnen onder andere het besluitvormingsproces en de wijze van coaching worden vormgegeven.</p> <p><b>Samen met aanbieders en andere organisaties dit proces bespreken.</b></p> <p>Naast de omgekeerde toets, zijn ook de leidende principes met inbegrepen positieve gezondheid, onderdeel van de transformatie (het Steenwijkerlands model). Binnen de tafels van de transformatie wordt een strategie geformuleerd hoe het Steenwijkerlands model binnen de uitvoering kan worden uitgerold en hoe onze stakeholders en contractpartners hierin worden betrokken. De omgekeerde toets wordt op dit moment geïmplementeerd in de uitvoering loopt daarmee voorop. Samen met aanbieders en andere organisaties wordt het Steenwijkerlands model in het geheel doorgesproken en daarvoor moet de implementatie van de leidende principes en positieve gezondheid eerst in de uitvoering vormgegeven worden. Als het op casusniveau aan de orde is wordt de omgekeerde toets met de betrokken hulpverleners besproken.</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Inwoners krijgen zo thuisnabij mogelijk ondersteuning en hebben zo min mogelijk last van grenzen tussen zorgwetten en zorgverleners</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Er is frequent afstemmingsoverleg met de huisartsen, zorgaanbieders, gemeente en andere maatschappelijke partners om de integrale ondersteuning thuisnabij te realiseren.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Planmatige aanpak van het afstemmingsoverleg realiseren en borgen. Het afstemmingsoverleg krijgt een belangrijke rol voor de integrale aanpak. Het leren werken vanuit de principes van positieve gezondheid en de gezamenlijke aanpak integrale ouderenzorg (huisartsen, thuiszorg sociaal werk, gemeente) draagt hieraan bij.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Toelichting</b>           | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. De gezamenlijke aanpak integrale ouderenzorg (huisartsen, thuiszorg sociaal werk, gemeente) kent een periodiek overleg. Hierin staat het werken vanuit het gedachtengoed positieve gezondheid structureel op de agenda. Daarnaast worden ook separate gesprekken gevoerd met huisartsenpraktijken en zorgaanbieders.</li> <li>2. Regionale samenwerkingsagenda Zilveren Kruis. Voor inwoners en verzekerden zijn verschillende domeinen en financieringsregimes minder relevant. Professionals moeten weten hoe ze op de overgang en samenloop moeten handelen, zodat altijd de meest adequate effectieve oplossing wordt ingezet. Samenwerken op de snijvlakken van het medisch en sociaal domein is de crux van het stelsel. Voor de Uitvoeringsagenda 2021 is vooral gekozen om de praktische knelpunten aan te pakken.<br/>Dan gaat het o.m. om invoering directe toegang tot de WLZ op de grondslag psychische problematiek; grensvlakken; POH GGZ<sup>6</sup> Jeugd en een regionale aanpak om onafhankelijke cliëntondersteuning WMO en WLZ op elkaar af te stemmen.</li> </ol> |

<sup>6</sup> Praktijk Ondersteuner Huisarts - Geestelijke GezondheidsZorg.

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>In 2022 is er een goede afstemming tussen de zorg die vanuit onderwijs wordt ingezet en de jeugdhulp</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <p>Na een tweejarige pilot SO+ klas op het Ravelijn, hebben we besloten deze werkwijze een integraal onderdeel van de jeugdhulp te laten zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ In 2021 is de opgedane ervaring vertaald worden naar een integrale structurele werkwijze en worden deze kinderen en gezinnen beter bereikt;</li> <li>▪ De intensieve aanpak van onderwijs en jeugdhulp binnen 't Tij, de trajectvoorziening in het Voortgezet onderwijs<sup>7</sup>, resulteert in een sluitende aanpak per jongere en gerichtere toeleiding naar onderwijs en/of werk.</li> </ul> |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | De ervaring van twee voorgaande jaren vertalen we naar een integrale structurele werkwijze van de SO+ klas die aansluit bij de betreffende kinderen en gezinnen. De beoogde resultaten worden daarbij concreet inzichtelijk gemaakt. In samenwerking met 't Tij wordt uitgewerkt hoe de aanpak van de individuele jongeren ook op collectieve wijze versterkt en geborgd kan worden.                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Toelichting</b>           | <p>In de samenwerking met 't Ravelijn is voor de leerlingen van de SO+ klas een integrale werkwijze gerealiseerd. Onderwijs en zorg werken dusdanig samen dat er een samenhangende aanpak in de ondersteuning van jeugdigen en gezinnen is.</p> <p>Bij de leerlingen van 't Tij gebeurt dit ook, hier is de jeugdconsulent actief betrokken. Daarnaast wordt door een pilot Jongeren in Beweging gekeken of sporten / bewegen een manier is om jongeren op collectieve wijze te motiveren en te ondersteunen.</p>                                                                              |

#### Maatschappelijke opgaven:

|                              |                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Mensen met een arbeidsbeperking wordt een beschutte werkplek geboden</b>                                                                                                                                                           |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Het minimaal realiseren van de landelijke taakstelling van 21 beschutte werkplekken in onze gemeente in 2021.                                                                                                                         |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | De uitvoering van beschut werk is opgedragen aan NoordWestGroep in afstemming met ons Uitvoeringsteam Sociaal Domein.                                                                                                                 |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Toelichting</b>           | Op dit moment zitten we met de realisatie al op 21 beschutte werkplekken. Dit is al meer dan onze landelijke taakstelling. We gaan met NoordWestGroep in overleg over de doorontwikkeling en verdere groei van deze plaatsen in 2021. |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Het aantal inwoners dat niet kan deelnemen aan de samenleving vanwege armoede, neemt af</b>                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | In 2021 zijn we aangesloten bij 'Sam & Overijssel' <sup>8</sup> . Hierdoor zullen mogelijk meer gezinnen met kinderen in armoede bereikt worden. De verwachting dat meer mensen, n.a.v. corona, hun baan zullen verliezen leidt er mogelijk toe dat de armoede zal toenemen. Dit maakt het bereiken van dit doel lastig. |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Er wordt meer aandacht besteed aan preventie, vroegsignalering en voorlichting. Dit doen we in samenwerking met Sociaal Werk De Kop (SWDK). Daarnaast wordt het oplossen van schuldenproblematiek, bijvoorbeeld door schuldhulpverlening, als speerpunt opgepakt.                                                        |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Toelichting</b>           | Wij willen ons in 2021 aansluiten bij Sam& Overijssel. Zij voeren voor diverse gemeenten de aanvragen Jeugdsport en cultuurfonds, en de Stichting Leergeld uit. Gevolg hiervan is dat deelname aan sport of cultuur toegankelijker wordt en                                                                              |

<sup>7</sup> Een groep binnen het voortgezet speciaal onderwijs (VSO), regio Steenwijk en omstreken.

<sup>8</sup> 'Sam& Overijssel' biedt 0-21 jarigen in armoede via 1 portaal ([www.samenvoorallekinderen.nl](http://www.samenvoorallekinderen.nl)) de mogelijkheid om allerlei voorzieningen aan te vragen. Denk hierbij aan: sport- en cultuurcontributie, schoolvoorzieningen, dagjes uit, laptop/fiets, verjaardagspakket etc.

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>dat deelname gegarandeerd is (middelen gaan naar de vereniging). Ook voeren ze alle regelingen die gericht zijn op kinderen uit. Voordeel voor de burger is dat deze zich nog naar bij één loket hoeft te melden voor een aanvraag voor ondersteuning gericht op kinderen. Sam&amp; Overijssel heeft specifieke kennis van de doelgroep en bereikt ook kinderen die normaliter buiten het zichtveld van de gemeente vallen.</p> <p>Er is inmiddels een actieplan schuldhulpverlening opgesteld waar de nadruk ligt om inwoners van de gemeente Steenwijkerland die dreigen in de schulden te komen zo vroeg mogelijk op te sporen. Hierin werken we actief samen met SWDK. Samen met SWDK, de GKB en onze schuldhulpverleners en gaan we een gezamenlijk geldloket opzetten waar mensen terecht kunnen met hun financiële vragen.</p> <p>Dit jaar gaan wij ons aansluiten bij de Nederlandse Schuldhulproute (NSR). De NSR zorgt ervoor dat we mensen met geldzorgen in een eerder stadium vinden en te bereiken zodat we ze naar de juiste hulp kunnen toe leiden. Tevens gaan we dit jaar werken met De VoorzieningenWijzer. De VoorzieningenWijzer is een applicatie die mensen helpt bij het kiezen en aanvragen van voorzieningen. Hierbij moeten we denken aan toeslagen, zorgverzekering en energie, maar ook aan gemeentelijke minimaregelingen. De inzet van de VoorzieningenWijzer moet leiden tot financiële voordelen voor bewoners en een verlaging van het risico op armoede en schulden. Uit een eerdere pilot blijkt dat inwoners van de gemeente Steenwijkerland een potentieel voordeel van € 610,87 per deelnemer te behalen valt.</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Onderwijsachterstanden en voortijdig schoolverlaten wordt teruggedrongen</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <p>De omvang van resultaten binnen de projecten van 'Samen voor Ryan' is groot en divers. Een greep uit de resultaten voor 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ De Steenwijkerlandse Academie heeft een programma van deskundigheidsbevordering opgezet;</li> <li>▪ 'Levensvaardigheden' wordt als les aangeboden binnen het praktijkonderwijs;</li> <li>▪ Er is een meetlat ontwikkeld om het taalniveau en sociaal-emotionele ontwikkeling bij (anderstalige) kinderen in beeld te brengen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <p>Voor de projecten binnen 'Samen voor Ryan':</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Verstrekken we jaarlijks subsidie;</li> <li>▪ Monitoren we per project de afzonderlijke resultaten;</li> <li>▪ Ontwikkelen we een systeem van tellen en vertellen om de effecten van 'Samen voor Ryan' op lange termijn te monitoren;</li> <li>▪ Organiseren we (wederom) een bijeenkomst om met alle deelnemende partijen te bepalen of we nog de goede kant op gaan.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Toelichting</b>           | <p>De projecten in Samen voor Ryan zijn op koers, maar hebben in de uitvoering door corona ook om enkele aanpassingen gevraagd om gestelde doelen te bereiken. Voor bovengenoemde resultaten geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Er is in samenwerking tussen de projecten Steenwijkerlandse Academie en De Eerste 2000 dagen een curriculum voor deskundigheidsbevordering ontwikkeld. Vanwege corona kon dit niet meer fysiek gebeuren, maar is er een (lokaal) digitaal platform opgericht. Inmiddels zijn daar meer dan 600 Steenwijkerlandse professionals van de betrokken organisaties bij aangesloten.</li> <li>▪ 'Leren leven' (Levensvaardigheden) is als lespakket onderdeel van het curriculum praktijkonderwijs. In 2021 wordt beoordeeld in welke vorm iets vergelijkbaars in andere omgevingen aangeboden kan worden.</li> <li>▪ In 2021 vindt er een brede evaluatie plaats over de voortgang van de projecten en beoogde resultaten. Op basis van deze evaluatie zal er in Q3</li> </ul> |

|  |                                                                                                      |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | 2021 een bijeenkomst plaats vinden, waar ook monitoring van lange termijn effecten onderdeel van is. |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Alle kinderen krijgen de kans om zich goed te ontwikkelen</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | 90% van de 2- en 3-jarigen gaat naar een voorschoolse voorziening. Gezien de keuzevrijheid van ouders is een 100% bereik niet mogelijk.                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Nog meer en beter monitoren. Meer inzetten op normaliseren van gebruik peuteropvang. Meer nadruk leggen op belang peuteropvang voor ontwikkeling kind, op professionalisering van het Voor- en vroegschoolse aanbod (o.a. meer uren per week). Verder inzetten op nog meer samenwerking met basisonderwijs én binnen de sector; relatie met Samen voor Ryan en Kansrijke Start.     |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Toelichting</b>           | Extra aandacht aan kwetsbare kinderen gedurende lockdown en ook het opheffen van de lockdowns zelf, zal het belang van peuteropvang doen onderstrepen. Dit in combinatie met de reeds ingezette lijn van toeleiding en stimulering, zal redelijkerwijs moeten leiden tot (weer) een verhoogde deelname aan voorschoolse voorzieningen door peuters. Dit wordt jaarlijks gemonitord. |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Het vergroten van duurzame gezondheidswinst en versterken van veerkracht</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Consulenten sociaal domein en sociaal werkers hebben een gezamenlijke training 'Werken vanuit positieve gezondheid' gehad;</li> <li>▪ Er is een gezamenlijke aanpak partijen integrale ouderenzorg (huisartsen, thuiszorg sociaal werk, gemeente) gerealiseerd.</li> </ul> <p>Steenwijkerlands Sport &amp; Beweegakkoord</p> <p>Er is sprake van samenhang met het programma Mijn Steenwijkerland dat als doel heeft om zoveel mogelijk vitale, fitte, participerende inwoners in Steenwijkerland te hebben, in een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag. Een aantal van de beoogde resultaten staan daarom verwoord bij dit doel en een aantal staat bij Mijn Steenwijkerland.</p> <p>Met ondersteuning vanuit de gemeente is o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Op enkele locaties van voorschoolse opvang het bewegen een belangrijk onderdeel in de dagelijkse zorg voor de kinderen;</li> <li>▪ De kwaliteit van het bewegingsonderwijs op enkele scholen vergroot en zijn er meer beweegmomenten ingevoerd gedurende de dag;</li> <li>▪ De Long Challenge gehouden, waarbij is samengewerkt met het longfonds en de fysiotherapeuten.</li> </ul> |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <p>Uitvoering geven aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Plan van aanpak Samen in Beweging;</li> <li>▪ Steenwijkerlands Sport &amp; Beweegakkoord;</li> <li>▪ Uitvoeringsprogramma van het Wedstrijdplan.</li> </ul> <p>We zetten hierbij in op de volgende thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Jong leren bewegen;</li> <li>▪ Vitaal oud(er) worden;</li> <li>▪ Inclusief sporten en bewegen;</li> <li>▪ Vitale sportaanbieders;</li> <li>▪ Duurzame sportinfrastructuur.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Prognose</b>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Trainingen positieve gezondheid: ●</li> <li>▪ Gezamenlijke aanpak integrale ouderenzorg: ■</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Toelichting</b>           | Met een deel van de uitvoering van het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord zijn we op koers. Een aantal onderdelen vraagt ook specifieke aandacht vanwege de coronamaatregelen. Bijvoorbeeld ten aanzien van jong leren bewegen is het lastig om voorschoolse opvang en scholen te bezoeken.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>Het betekent steeds zoeken naar andere creatieve manieren om te werken aan het doel én te kijken naar wat er wel kan.</p> <p>Voor de voorschoolse opvang wordt nu bijvoorbeeld ingezet op online inspiratie, waarbij gebruik wordt gemaakt van het platform 1Sociaaldomein van Samen voor Ryan.</p> <p>Er zijn problemen bij de uitvoering van het plan van aanpak voor Samen in Beweging. Vanwege corona is het starten van noodzakelijke trainingen nog niet mogelijk en richten de activiteiten zich voor een deel op kwetsbare groepen. Hierdoor is er ook nog geen start gemaakt met de uitvoering.</p> <p>Voor de tweede helft 2021 staan trainingen positieve gezondheid gepland. Vanwege de druk op de Toegang en de behoefte om te leren wordt er voor gekozen te starten met een koplopersteam van consultants en sociaal werkers.</p> <p>Wij zien dat corona een groot beslag heeft gelegd op de huisartsen waardoor doorontwikkeling vertraagt. Daarnaast kent het realiseren van een gezamenlijke aanpak van partijen integrale ouderenzorg (huisartsen, thuiszorg sociaal werk, gemeente) verschillende snelheden. Drie huisartsenpraktijken (HAP's) werken met al met kernteams; Vier HAP's zijn zeer geïnteresseerd en bereiden zich voor op deze manier van werken. De overige twee HAP's hebben de prioriteit om dit moment elders liggen.</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Mensen met verward gedrag krijgen passende ondersteuning</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <p>Het actieplan voor de sluitende aanpak rondom mensen met verward gedrag wordt uitgevoerd. Hierin zijn veel concrete actiepunten op 10 verschillende bouwstenen benoemd.</p> <p>In 2021 wordt vooral ingezet op intensivering van de samenwerking (zowel intern, als met ketenpartners, mogelijk op wijkniveau) rondom (het voorkomen van) escalatie en de aanpak van multiprobleem huishoudens /woonoverlast. Dat impliceert onder andere het maken van afspraken over informatiedeling en de gewenste overlegstructuur.</p> <p>De wet verplichte Ggz wordt tussentijds geëvalueerd, waarbij in het bijzonder aandacht is voor de keuze van Steenwijkerland om het "horen" te mandateren aan medewerkers.</p>                                       |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <p>Rondom deze opgaven wordt intensief regionaal samengewerkt. In 2021 wordt opnieuw een agenda gevormd welke punten regionaal worden opgepakt en welke lokaal.</p> <p>Ook worden in 2021 voorbereidingen getroffen op de decentralisatie van het beschermd wonen naar gemeenten met ingang van 2022, zoals de inkoop van ondersteuning, organiseren van de toegang en afspraken over regionale samenwerking.</p> <p>Vooruitlopend hierop wordt in 2021 gewerkt aan het meer passend maken van de ondersteuning voor mensen met Ggz problematiek die zelfstandig wonen in Steenwijkerland. Bijvoorbeeld door inkoop van specifieke ondersteuning of inloopmogelijkheden te creëren in de wijk. De planvorming hiervoor wordt najaar 2021 opgepakt.</p> |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Toelichting</b>           | <p>Het actieplan heeft een meerjarig karakter en blijft de komende periode aandacht vragen. In het plan zijn veel acties benoemd over 9 bouwstenen, van signalering en toeleiding tot ondersteuning en informatiedeling in de keten. Acties zijn deels lokaal (zoals het invoeren van opschalingsstructuur en Ggz-expertise in de toegang). Andere opgaven worden in regionaal verband opgepakt (zoals beoordelingslocaties en doorontwikkeling van het Veiligheidshuis).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                          |

Opgaven die worden getemporiseerd:

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>De Steenwijkerlandse samenleving sluit niemand uit</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Ten gevolge van de coronacrisis kiezen wij ervoor, naar aanleiding van HHP, deze onderdelen te temporiseren.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | De uitvoering van de Inclusie Agenda 'Onbeperkt Samenleven' is getemporiseerd. In 2021 wordt, op basis van het HHP, bepaald op welke manier hier uitvoering aan gegeven kan worden.<br>Het opstellen van een regenboogbeleid, met het daarbij behorende beleidsproces, is getemporiseerd. In 2021 wordt bepaald op welke manier hieraan, in deze nieuwe werkelijkheid waar we ons in bevinden, zo goed mogelijk invulling kan worden gegeven.                 |
| <b>Prognose</b>              | ■                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Toelichting</b>           | De werkgroep "Regenbooggemeente", bestaande uit inwoners is in 2021 gestart. Vooral geïnitieerd vanuit de energie van betrokken inwoners is een eerste bijeenkomst georganiseerd. De werkgroep heeft op basis daarvan diverse ideeën opgedaan.<br>Naar aanleiding van de motie van D66-VVD-GL is er op 1 april gevraagd om stil te staan bij het feit dat op 1 april het 20 jaar geleden was dat het huwelijk voor mensen van gelijk geslacht werd opgesteld. |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Het aantal inwoners dat moeite heeft met lezen, schrijven, rekenen of digitale vaardigheden neemt af</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Er nemen 150 inwoners deel aan een aanbod om hun taalvaardigheden te vergroten. Nog eens 50 inwoners nemen deel aan een aanbod om hun rekenvaardigheden te vergroten. Als laatste beoogd resultaat voor dit jaar nemen 50 inwoners deel aan een aanbod om hun digitale vaardigheden te vergroten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Omdat uit de afgelopen beleidsperiode is gebleken dat er té veel werk ligt bij het huidige Taalpunt, zullen er keuzes gemaakt moeten worden wat er wél en wat er niet mogelijk is. Daarom worden er in 2021 keuzes gemaakt, op basis van doelstellingen/resultaten en werkzaamheden/inzet uren. Samen met de ondernemers worden daar waar mogelijk trajecten opgestart.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Toelichting</b>           | Om ook in 2021 de verschillende groepen laaggeletterden te bereiken worden in het kader van een leven-lang-leren diverse activiteiten gestart. Nieuw zijn de activeringsactiviteiten in kleine kernen en wijken in Steenwijkerland.<br>Naast de vele activiteiten zijn er de contacten met de bedrijven in Steenwijkerland.<br>Er worden gesprekken gevoerd, assessments afgenomen en in samenspraak met het bedrijfsleven trainingen ontwikkeld.<br>Er vindt structureel overleg plaats met onderwijs en taalpunt over de vraag van de deelnemers. Daarnaast blijven we taalvrijwilligers coachen en trainen.<br>Ook in 2021 blijven we alle activiteiten in Steenwijkerland monitoren.<br>In de regio IJsselvecht is op dit moment nog geen monitor volwasseneneducatie. In Steenwijkerland ligt al een hele basis. De bedoeling is om te komen tot een monitor die volstaat voor lokaal, regionaal en buiten regionaal. |

|                              |                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Versterken van inzet van vrijwilligers en maatschappelijke initiatieven in het sociaal domein</b>                                                                                                        |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Het behouden van de vitaliteit van de vrijwilligersorganisaties als belangrijk onderdeel van de vitale samenleving.                                                                                         |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Ten gevolge van de coronacrisis is voor dit onderdeel in 2020 pas op de plaats gemaakt. In 2021 kijken we op welke wijze we het beleid op vrijwillige inzet kunnen verbinden aan de uitwerking van het HHP. |
| <b>Prognose</b>              | ■                                                                                                                                                                                                           |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Toelichting</b> | Voor alsnog is er nog geen vervolg gegeven aan de ontwikkeling van vrijwilligersbeleid. Als gevolg van corona zal wel worden nagedacht op welke manier maatschappelijke organisaties ondersteuning nodig hebben om hun activiteiten weer op te starten of door te ontwikkelen door veranderende vraag als gevolg van corona. |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### **Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de coronacrisis:**

Corona heeft grote gevolgen voor het dagelijks leven van mensen. Dan kan het gaan om fysieke en mentale gezondheid, werk, bestaanszekerheid, leerachterstanden etc. Veel problemen zijn niet nieuw, maar de coronacrisis legt als het ware een vergrootglas op de kwetsbaarheden en problemen. Als één ding duidelijk is geworden, dan is dat hoe belangrijk gezondheid is.

De coronacrisis maakte dat wij onze ambities in juni 2020 hebben aangepast en geformuleerd in het Hernieuwd Perspectief. Binnen het programma Samenredzaam staat (basis)zorg centraal. In het sociaal domein was bijstelling ook noodzakelijk vanwege de financiële tekorten. In 2020 zijn we daarom begonnen met het programma Transformatie 2.0, waarin positieve gezondheid een belangrijk onderdeel is.

Inmiddels is het 2021 en de lange duur van de coronacrisis heeft naar verwachting ernstiger gevolgen. We zien sommige effecten onmiddellijk, maar andere effecten zullen zich pas later tonen.

- Corona heeft een andere werkelijkheid gebracht die druk, stress en zorgen met zich meebrengt, maar niet voor iedereen in gelijke mate. Een groot deel van de mensen zal op zijn eigen manier hiermee kunnen omgaan en weer terugveren wanneer de inenting vordert en het 'gewone leven' zijn loop neemt. De veerkracht die in positieve gezondheid zo centraal staat is hier onontbeerlijk.
- Voor een deel van de mensen heeft corona een veel ingrijpender impact t.a.v. gezondheid, verlies van dierbaren, achterstanden of van verlies van inkomen en werk. Ook kan grote onzekerheid ernstige mentale gevolgen hebben.
- Mensen in kwetsbare situaties hebben een hoger risico op een slechtere gezondheid. Hun problemen bevinden zich op verschillende beleidsdomeinen en vragen vaak om een domein overstijgende aanpak.
- We verwachten een grotere vraag aan ondersteuning op het gebied van jeugdhulp, Wmo, werk en inkomen en meer financiële problematiek.

Op verschillende manieren zijn we hierop voorbereid - zo goed als dat kan met alle onzekerheden. Overigens is niet alle (dreigende) problematiek zichtbaar voor de gemeente - en ook niet alles ligt in haar macht.

### **Wat zien we momenteel?**

*Meer complexe casuïstiek...*

Binnen zitten, thuisonderwijs, zorgen om inkomen en gezondheid, maakt dat de stress oploopt. Een bijkomend risico is dat goede oplossingen niet altijd voorhanden zijn. Denk aan een andere woonplek (vanwege de druk op de huizenmarkt) of behandeling Ggz. Zowel Ggz voor volwassenen als voor jeugd kampt met wachtlijsten en het is onduidelijk hoe lang dit gaat duren.

*... maar nog niet méér hulpvragen*

Op alle domeinen, Wmo/Jeugdhulp/bijstand/schuldhelpverlening, is er nog geen stijging zichtbaar. Dit wordt wel verwacht, maar de termijn waarop is onduidelijk.

### *Gezonde leefstijl*

Landelijk zien we dat een gezonde leefstijl onder druk komt te staan door bijvoorbeeld een toename in middelengebruik, gewichtstoename en minder sporten en bewegen.

### *Waarom zien we het aantal vragen nog niet stijgen?*

Er zijn een aantal mogelijke oorzaken te noemen die een stijging van het aantal vragen vooralsnog beperkt. Mensen lijken hun vraag vanwege bijvoorbeeld de lockdown of angst voor besmetting uitgesteld te hebben. De rijksoverheid heeft met de financiële steun- en herstellepakketten voor diverse sectoren en ZZP'ers de financiële consequenties van de crisis vooralsnog verzacht. We houden zeker rekening met een na-ijleffect. Ook in de financiële crisis van 2008/2009 zagen we een vertraging van jaren in de aanvragen bijstand. Ten aanzien van schulden duurt het gemiddeld 5 jaar voordat mensen hulp vragen. Hoewel de coronacrisis een andere is, kan hier een overeenkomst zitten. Tot slot weten dat inwoners over het algemeen pas laat hulp zoeken en eerst proberen hun zaken zelf op te lossen.

### **Wat kunnen we verwachten?**

Op termijn verwachten we wel een toename van het aantal vragen voor ondersteuning omdat de nood hoger wordt, mensen toch hun baan verliezen of maatregelen wegvallen. We verwachten dat ook nieuwe groepen ondersteuning nodig gaan hebben, omdat zij extra geraakt worden door de crisis, zoals jongeren, ZZP'ers en ondernemers.

Zowel de GGD als andere landelijke expertisebureaus verwachten effect op langere termijn. Het effect van toename in ongezonde leefstijl wordt pas later zichtbaar, bijvoorbeeld door toename in middelengebruik, roken, gewichtstoename. Door de coronacrisis worden scheidslijnen in de samenleving scherper (opleiding, inkomen, woonomgeving, gezondheid). Wanneer meerdere scheidslijnen bij elkaar komen, ontstaat er een opeenstapeling van risico's waardoor bevolkingsgroepen extra geraakt worden.

### **Hoe acteren we hierop?**

We zijn zo goed als dat kan voorbereid op de verwachte stijging van de vragen door te werken met scenario's en bijvoorbeeld extra in te zetten op:

- Vroegsignalering schulden en financiële problematiek (Voorzieningenwijzer);
- Extra formatie in de integrale Toegang;
- Gezamenlijke aanpak tijdige begeleiding van werk naar werk (Actieplan werk);
- Een leven lang leren, gericht op meedoen en ontwikkelen;
- Vinger aan de pols met ketenpartners zodat we slagvaardig kunnen reageren;
- Extra activiteiten en inzet op jeugd en jongeren;
- Outreachende rol van het sociaal werk, inclusief extra inzet op mantelzorg;
- Doorlopend cijfermatig inzicht en monitoring.

Daarnaast willen wij extra investeren in:

- Schuldhulpverlening (zie bestedingsplan in bijlage 7.2);
- Overbruggingszorg: omdat goede oplossingen niet altijd voorhanden zijn (wachtlijsten Ggz en huisvesting) loopt de druk in gezinnen extra op. Daarom willen wij extra investeren in lokale overbruggingszorg vanuit het maatschappelijk werk (Sociaal werk De Kop);
- Initiatieven gericht op het welzijn van de jeugd en van kwetsbare inwoners en initiatieven op het gebied van gezonde leefstijl en onderwijs. Hierbij maken wij gebruik van de financiële steunpakketten van het Rijk.

Wij zijn van mening dat de maatschappelijke opgaven zoals geformuleerd in de begroting, in combinatie met de transformatie, de juiste inzet zijn om ook de gevolgen van de coronacrisis te dempen. De geformuleerde maatschappelijke opgaven zijn armoedebelid en schuldhelpverlening, veilig en gezond opgroeien (Samen voor Ryan); de inwoner kan meer zelf (Positieve gezondheid - veerkracht van inwoners versterken, integrale benadering).

Preventie kan helpen om de verschillen op lange termijn in kwetsbare wijken niet verder op te laten lopen. We willen de keuze gaan maken om te investeren in die wijken, omdat dat daar kansenongelijkheid het grootst is. In het programma Transformatie 2.0 gaan we hiermee aan de slag.

### **Programma Transformatie 2.0**

Het programma Transformatie 2.0 is binnen het Sociaal Domein actief op een groot aantal terreinen. De opgaven liggen binnen de tafels:

- Verrijken (duurzame oplossingen die passen in de leefwereld van inwoners en waarmee hun veerkracht wordt versterkt);
- Verbeteren (professionaliseren van de interne organisatie);
- Versoberen (het in balans brengen van de inkomsten en uitgaven van de maatwerkvoorzieningen).

We zien dat door focus op deze onderwerpen aan te brengen er beweging ontstaat die leidt tot de gewenste resultaten. De eerste (financiële) cijfers laten zien dat we voor de korte termijn (2021) binnen de begroting blijven en de doelen en resultaten op de langere termijn (vooral verbeteren en verrijken) geladen worden met inspanningen en activiteiten die leiden tot het gewenste doel (een veerkrachtige samenleving).

Ook voor het programma geldt dat corona impact heeft op met name het verrichten van de inspanningen en het plannen en organiseren van activiteiten. We houden de raad naast de reguliere P&C Cyclus via de Monitor Sociaal Domein, periodiek op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en wijzigingen binnen het programma.

### **Toegenomen financiële risico's binnen het Sociaal Domein**

Binnen het Sociaal Domein zien we de financiële risico's toenemen:

#### **▼ Wettelijke taak schuldhelpverlening (financieel risico)**

Vanuit een nieuwe wettelijke taak per 1-1-2021 is de gemeente verantwoordelijk voor vroegsignalering betaalachterstanden en zelfstandig ondernemers met financiële problemen, van waaruit naar verwachting extra instroom zal plaatsvinden bij schuldhelpverlening, met als risico extra druk op de huidige formatie en het budget schuldhelpverlening/GKB. Enerzijds doordat het vroegtijdig signaleren inwoners met schulden eerder in beeld brengt en er vervolgens hulp moet worden geboden, anderzijds door de gevolgen van corona ten aanzien van zelfstandig ondernemers. Er is geen extra geld vanuit het rijk ten aanzien van deze nieuwe taak. De veronderstelling is dat vroegsignalering op termijn geld oplevert ten aanzien van voorkomen van complexe schuldenproblematiek. Echter, de opbrengst komt niet altijd meteen terecht bij de gemeente die wel extra taken dient uit te voeren.

Tegen de verwachting in, is er op dit moment nog geen sprake van de verwachte explosieve toestroom van ondernemers met schulden. Recent is de vroegsignalering gestart, zodat we maandelijks signalen krijgen over betalingsachterstanden. Dit kan leiden tot daadwerkelijke extra instroom in de vorm van ondersteuningstrajecten. Afhankelijk van de zwaarte van de signalen worden er verschillende acties ingezet, dit strekt van een mail tot huisbezoek. Op dit moment kunnen de acties naar aanleiding van de signalen nog met de bestaande formatie worden opgelost.

De komende maanden worden de effecten verder in beeld gebracht; het stijgen van het aantal signalen (mede doordat steeds meer partijen aansluiten). En/of de toename van de zwaarte van de signalen. Met als gevolg extra inzet van huisbezoeken. Dit kan zorgen voor een toename van doorstroom naar hulpverleningstrajecten. Welke extra inzet betreffende formatie noodzakelijk is wordt de komende maanden inzichtelijk.

Vanuit deze wettelijke taak zijn er ingaande 2021 jaarlijkse vaste kosten ontstaan betreffende webapplicaties RIS Matching en RIS Vroeg Eropaf van Inforing<sup>9</sup>, daarnaast gaat de gemeente deelnemen aan de landelijke schuldhulprouwe, totaal aan jaarlijkse kosten € 15.000. Indien ondernemers met schulden een intensief traject nodig hebben, zijn de kosten bij de GKB maximaal € 5.100 per traject. Gezien het overschot op het betreffende budget in 2020 en bij extrapolatie van de huidige inzet naar 2021, kunnen deze kosten worden gedekt middels de huidige begroting. Indien echter de komende maanden alsnog enorme toestroom volgt betreffende schuldhulpverlening, kan dit risico ten aanzien van het beschikbare budget betekenen.

#### ▼ Jeugdzorg (financieel risico)

Al loopt het aantal op dit moment wat terug, wij zien wel dat er wachtlijsten zijn binnen de Ggz maar ook bij de jeugdhulpinstellingen en daarnaast zien we dat de complexiteit van de vraag verandert. De verwachting is dat de kosten door deze verandering (betreft duurdere zorg) toenemen en wij verwachten dat de kosten met 10% kunnen stijgen. Dit betekent een extra uitgaven van circa € 1 miljoen. Dit kan in 2021, maar ook in de jaren daarna optreden.

#### ▼ Participatie (financieel risico)

Op dit moment verwachten wij in 2022 een overschot van € 715.000 (verwerkt in voorliggende PPN, en verrekend met de stelpost BUIG aan de inkomstenkant; zie bijlage 7.1). De onzekerheid is wel op welke wijze de economie zich zal herstellen na corona. De kans dat het aantal mensen in de bijstand en schuldhulpverlening toeneemt achten wij groot voor 2021 en verder. Er is een claim ingediend voor extra capaciteit om deze toename te kunnen verwerken (zie bestedingsplan in bijlage 7.2). Uitgaande van de landelijke verwachting van 30% meer beroep op armoede en minimegelingen, houden we rekening met een tekort van circa € 0,3 miljoen. Dit kan zich in 2021 voordoen, maar waarschijnlijker is dat dit pas de komende jaren optreedt.

#### ▼ Complexe casuïstiek Wmo neem toe (financieel risico)

We zien nu dat de groep met minder draagkracht het extra zwaar heeft gekregen, waardoor bij meer mensen de draagkracht overschreden wordt. Daarnaast stijgt vanwege de toenemende complexiteit het aantal casussen waarop casusregie gevoerd wordt. Dit uit zich door meer inzet van de hulpverleners, waardoor consultants meer tijd aan regie kwijt zijn. En verder zien we dat inwoners of huishoudens op meerdere leefgebieden vraagstukken hebben.

---

<sup>9</sup> Met deze webapplicaties is het mogelijk om financiële problemen binnen huishoudens vroegtijdig te signaleren.

Wij verwachten dat deze ontwikkeling zich nog zal voortzetten en dat ook na de lockdown sprake zal zijn van een toename van complexe problematiek. Landelijk is de verwachting dat mensen in minder stabiele situaties (gezondheid, werk, inkomen, netwerk) door een opeenstapeling van risico's extra geraakt worden. We gaan nu uit van een stijging van 10% van de kosten voor WMO-hulp. Door leidt tot een mogelijk tekort van € 0,5 miljoen vanwege de ontwikkeling de omvang en de complexiteit van de aanvragen. Dit kan in 2021, maar ook in de jaren daarna optreden.

▼ Mantelzorg (financieel risico)

Gelet op lokale en landelijke signalen over overbelaste mantelzorgers, en de daarbij behorende scenario's, verwachten wij dat er vormen van lichte respijtzorg en respijtzorg aan huis zich zullen ontwikkelen, waardoor de kosten met name voor respijtzorg met circa € 50.000 toe kunnen nemen.

In de Najaarsnota 2021 en de Programmabegroting 2022-2025 wordt op de financiële risico's teruggekomen.

**Beheersmaatregel: Instellen bestemmingsreserve voor het Sociaal Domein**

Om de financiële effecten van de coronacrisis op te kunnen vangen voor onze inwoners, zijn we voornemens een 'bestemmingsreserve coronagerelateerde uitgaven Sociaal Domein' in te stellen. Deze reserve is bedoeld voor eenmalige extra uitgaven, voor zover deze coronagerelateerd zijn en waarvan we verwachten dat de financiële effecten zich de komende jaren zullen voordoen. Op basis van de hierboven geschetste risico's schatten we in dat een bedrag tussen de € 1 miljoen en € 2 miljoen benodigd is. In de Programmabegroting 2022-2025 komen we daartoe met een uitgewerkt voorstel.

We gaan daarmee wel door op de in de begroting 2021 ingezette weg van beheersing van de kosten binnen het Sociaal Domein. De oplopende besparingen vanaf 2021, die ook de basis vormen van de Transformatie 2.0 binnen worden ook doorgezet. Met behulp van de maandelijkse monitoring wordt daarop gestuurd en worden de ontwikkelingen inzichtelijk gemaakt. Onttrekkingen uit de bestemmingreserve zullen dan ook worden gedaan indien dit nodig is voor het opvangen van toegenomen kosten als gevolg van corona.

### 3.5. Bestuursprogramma 'Mijn Steenwijkerland'

De voortgang op de in de begroting opgenomen speerpunten is als volgt:

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Speerpunt 1</b> | <b>Positieve gezondheid</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Resultaten</b>  | Een leven lang leren/ontwikkelen en vitale, fitte, participerende inwoners in een duurzame (klimaatadaptieve en biodiverser) verzorgde woon- en leefomgeving, die uitnodigt tot gezond gedrag.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Prognose</b>    | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Toelichting</b> | <p>Hoe duurzamer (groener, biodiverser, klimaatadaptiever, energieke, circulaire) en aantrekkelijker een leefomgeving is ingericht, hoe meer dit uitnodigt om actief naar buiten te gaan en te bewegen. Dit heeft niet alleen een positief fysiek effect op iemands leefstijl, maar werkt mentaal ook positief door in zijn of haar veerkracht (wordt versterkt).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Samen met inwoners zijn er op verschillende plaatsen beweeg- en ontmoetingspunten gerealiseerd. Voorbeelden daarvan zijn de beweegtuin in Steenwijkerwold, speel- en ontmoetingsplekken in Giethoorn (Brink), Oldemark (t' Westert) en Steenwijk (Woldmeenthe).</li> <li>▪ Samen met stakeholders en PBW' gaan we periodiek in gesprek hoe we inwoners nog beter kunnen betrekken bij hun fysieke leefomgeving.</li> <li>▪ Een gevarieerde aantrekkelijke openbare ruimte waarin ruimte is voor wilde planten en dieren levert voor veel inwoners een substantiële bijdrage aan het gevoel van welbevinden (positieve gezondheid).</li> </ul> |

Hieronder rapporteren we over de voortgang op de doelen en beoogd resultaten uit de begroting. Deze doelen zijn onderverdeeld naar de 6 thema's uit het bestuursprogramma 'Mijn Steenwijkerland': Aantrekkelijke en veilige leefomgeving, Wonen, Kunst en Cultuur, Sport en bewegen, Mobiliteit en Onderwijs en onderwijshuisvesting.

#### Aantrekkelijke en veilige leefomgeving:

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Mensen voelen zich mede-eigenaar van de leefomgeving</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Samen met onze stakeholders en PBW's gaan we (onder andere beheer openbare ruimte en gebiedscoördinatoren/kernen en wijken) periodiek in gesprek hoe we inwoners nog beter kunnen betrekken bij hun fysieke leefomgeving;</li> <li>▪ Beheer en/of onderhoud van de openbare ruimte door (groepen van) inwoners wordt toegejuicht. We ondersteunen jaarlijks tenminste één gezamenlijk aangedragen en substantieel bewonersinitiatief.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ We beraden ons op de opgave hoe we inwoners nog beter kunnen betrekken bij hun fysieke leefomgeving. Zo hebben we veel maatwerkcontact met inwoners als er concrete periodieke onderhouds- of beheersactiviteiten in o.a. het groen, riolering, straatwerk of bij speelvoorzieningen nodig zijn. De ambitie is dat we het totaal van deze geplande activiteiten per gebied kunnen afstemmen met de inwoners of plaatselijk belangverenigingen. De kanttekening is, dat mensen vaak meer energie en betrokkenheid ervaren bij activiteiten in eigen straat of wijk en minder als die locatie/scope wat groter is. Daarnaast is het organisatorisch complex om alle activiteiten in de openbare ruimte tegelijkertijd op te kunnen pakken. Denk hierbij aan lopende contracten en/of te doorlopen aanbestedingsprocedures. Ook de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en corona/Covid-19 zorgen ervoor dat we hetzij tegen vergunningsvraagstukken hetzij participatievraagstukken aanlopen. Samen met onze stakeholders en PBW's gaan we (beheer openbare ruimte en gebiedscoördinatoren/kernen en wijken) verder in gesprek om aan deze opgave te werken;</li> </ul> |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ We ondersteunen jaarlijks tenminste één gezamenlijk aangedragen en substantieel bewonersinitiatief.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Prognose</b>    | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Samen met stakeholders en PBW' periodiek in gesprek hoe we inwoners nog beter kunnen betrekken bij hun fysieke leefomgeving: ●</li> <li>▪ Bewonersinitiatief onderhoud Openbare Ruimte: ▲</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Toelichting</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Samen met stakeholders en PBW' periodiek in gesprek hoe we inwoners nog beter kunnen betrekken bij hun fysieke leefomgeving: De kanttekening is, dat mensen vaak meer energie en betrokkenheid ervaren bij activiteiten in eigen straat of wijk en minder als die locatie/scope wat groter is. Daarnaast is het een organisatorisch complex om alle activiteiten in de openbare ruimte tegelijkertijd op te kunnen pakken. Voorbeelden hiervan zijn: lopende contracten, aanbestedingsprocedure, Wet PAS en corona.</li> <li>▪ Bewonersinitiatief onderhoud Openbare Ruimte: ten eerste is er bijna geen animo vanuit inwoners om het beheer van de openbare ruimte over te nemen. Ten tweede lopen we tegen de grenzen van onze capaciteit aan om positief mee te werken aan ieder inwonerinitiatief.</li> </ul> |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Behoud cultuur en eigen identiteit</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Antwoord op de vraag of er kernen of gebieden zijn die met duurzaam landschapsbeheer aan de slag willen. Voorheen werd langjarig beheer landschap 'Groene en Blauwe Diensten' genoemd;</li> <li>▪ Mocht een kern/gebied positief tegen duurzaam landschapsbeheer staan, dan gaan we kijken of we dit gelijk kunnen oppakken en implementeren;</li> <li>▪ Een vitaal aantrekkelijk landschap waar het goed wonen, werken en recreëren is. Dit is te meten via aanwezige landschapselementen als poelen, houtwallen, singels, laanstructuren enz. Zij zijn belangrijke dragers van het landschap. Zij zorgen voor variatie, afwisseling en identiteit. Variatie en afwisseling in het landschap is ook voor de biodiversiteit van elementair belang. Een vitaal gevarieerd herkenbaar landschap is een aantrekkelijk landschap dat bijdraagt aan het gevoel van welbevinden en welzijn van onze inwoners.</li> </ul> |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Onderzoeken of er naast Willemsoord ook andere kernen of gebieden zijn die met Langjarig Beheer Landschap (opvolger Groene en Blauwe Diensten) aan de slag willen;</li> <li>▪ Opstellen gebiedsplan Langjarig Beheer Landschap, samen met groep inwoners die zich willen inzetten voor behoud en ontwikkeling van het landschap in eigen omgeving;</li> <li>▪ Inzetten op kwaliteit, variatie en behoud van identiteit van het landschap.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Prognose</b>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Onderzoeken of andere kernen met Langjarig Beheer Landschap aan de slag willen: ■</li> <li>▪ Opstellen gebiedsplan Langjarig Beheer Landschap: ■</li> <li>▪ Inzetten op kwaliteit, variatie en behoud van identiteit van het landschap: ●</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Toelichting</b>           | <p>Langjarig beheer landschap is een methode die uitgaat van een collectief van inwoners die zich inzet voor het landschap en het beheer daarvan.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Er is op dit moment geen (nieuw) collectief;</li> <li>▪ Tot op heden is er door de coronacrisis geen samenkomst van mensen mogelijk geweest, zodra dat weer mogelijk is willen we samen met Landschap Overijssel onderzoeken of er in Steenwijkerland een gebiedscollectief is te vormen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                              |                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Versterken biodiversiteit (met bijdrage aan positieve gezondheid)</b>                                                                                                                                                |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Ontwikkelen van een stimulerende omgeving, waarin variatie en diversiteit bijdragen aan het welbevinden van onze inwoners. Een gevarieerde aantrekkelijke openbare ruimte waarin ruimte is voor wilde planten en dieren |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              | levert voor veel inwoners een substantiële bijdrage aan het gevoel van welbevinden (positieve gezondheid). Ook draagt natuurlijk evenwicht bij aan een evenwichtig systeem waarin minder plagen (bijvoorbeeld ratten of EPR) en ziektes optreden. We beogen, dat de meldingen over de EPR verder dalen in 2021.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Het stimuleren van natuurbeleving en natuureducatie;</li> <li>▪ Natuurinclusief bouwen als norm;</li> <li>▪ Terreininrichting en ontwikkeling zijn gericht op diversiteit, ecologie en duurzaam beheer en onderhoud;</li> <li>▪ Het uitdragen en toelichten van het ecologisch (maai)beheer;</li> <li>▪ Het ondersteunen van (inwoners)initiatieven die bijdragen aan behoud en versterking van de biodiversiteit;</li> <li>▪ Aandacht voor biodiversiteit bij de uitvoering van het gemeentelijk beheer en onderhoud, onder ander door het verzorgen van praktisch werk- en kennissessies voor de buitendienst, door een ecooloog.</li> </ul>                                                                 |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Toelichting</b>           | <p>Het in 2019 opgestelde plan van aanpak versterken biodiversiteit is in uitvoering. Zo wordt er gewerkt aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ het uitbreiden van het ecologisch bermbeheer;</li> <li>▪ samenwerking met inwoners, die de biodiversiteit in de eigen leefomgeving willen verbeteren;</li> <li>▪ klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen en ontwikkelen. Dat gebeurt onder andere via de Lokale Adaptatie Strategie en het verankeren van klimaatadaptief en natuur inclusief werken in de ontwikkelprocessen binnen de gemeente Steenwijkerland. Via vlinderonderwijs wordt er op een zevental scholen aandacht geven aan specifieke Steenwijkerlandse soorten dat zijn o.a. de vuurvlieder en sleedoornpage.</li> </ul> |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Veilige kernen en wijken</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | De verkeersveiligheid in Steenwijkerland neemt toe ten opzichte van 2017. Dit meten we aan de hand van de landelijke ongevallen registratie (VIASAT).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Als er middelen beschikbaar worden gesteld door de raad is het onze wens het kruispunt de Gasthuisdijk/de Klosse her in te richten (zie bestedingsplan);</li> <li>▪ In Kallenkote wordt de herinrichting fase II gerealiseerd;</li> <li>▪ Als de middelen beschikbaar worden gesteld door de raad, participeert de gemeente in de verbetering van de rotonde in de N351 te Kuinre door de provincie Overijssel (zie bestedingsplan).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Toelichting</b>           | <p>Het kruispunt Gasthuisdijk/de Klosse wordt in 2021 aangepast. Ook fase II van de herinrichting Kallenkote gaat door. Voor beide projecten heeft de provincie de gevraagde bijdrage toegezegd. De raad heeft de bijdrage aan de provincie Overijssel voor verbetering van de rotonde in de N351 beschikbaar gesteld. Werkzaamheden staan gepland voor Q3 van 2021.</p> <p>Verkeersveiligheid kruising N333-N334 (Blokzijlseweg – Beulakkerweg):<br/>De gemeente is in gesprek met de provincie en politie over deze kruising. De oorzaak van meerdere ongevallen betreft onvoldoende oplettendheid van de fietser. De provincie heeft in het najaar van 2020 besloten de aanleidende fietspaden rond deze oversteek in 2021 aan te gaan passen.</p> |

## Wonen:

| Doel                         | Realistische groei woningbouw Steenwijkerland                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>In 2021 is de kwantitatieve en kwalitatieve woonbehoefte voor alle kernen in kaart gebracht, met speciale aandacht voor voldoende voor ouderen geschikte woningen en woningen voor starters;</li> <li>In 2021 wordt uitvoering gegeven aan het investeringsplan sociale woningbouw 2018-2027 voor de toevoeging van sociale huurwoningen in de kernen Kuinre, Scheerwolde, Oldemarkt, Willemsoord en Steenwijk. Gestart wordt met 8 woningen in Scheerwolde en 12 woningen in Steenwijk.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Vertaling van het woningmarktonderzoek naar concept woningprogrammering voor de kernen. De opgestelde cruciale agenda voor de bouw van sociale huurwoningen in de noordelijke kernen en Steenwijk wordt samen met de woningcorporaties structureel gemonitord.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Prognose</b>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>Kwalitatieve en kwantitatieve woonbehoefte in kaart gebracht: ●</li> <li>Toevoeging sociale huurwoningen: ■</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Toelichting</b>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>In de eerste maanden van 2021 is er, samen met de woningcorporaties, een opdracht geformuleerd voor het uitvoeren van een lokaal woningmarktonderzoek. De woonagenda West-Overijssel 2021-2025 vormt het kader voor het gemeentelijk onderzoek. Het onderzoek wordt uitgevoerd in de periode april tot september 2021;</li> <li>De start bouw van de 8 woningen in Scheerwolde staat gepland voor kwartaal 2, de start bouw van de 12 appartementen in Steenwijk staat gepland voor kwartaal 4 van 2021. Naar verwachting wordt een tweede appartementencomplex met eveneens 12 appartementen in de loop van 2022 gebouwd. De planvorming voor de bouw van 15 woningen in Oldemarkt is opgestart. Er is gestart met de voorbereidingen voor de ontwikkeling van woningbouw in Steenwijk Zuidoost. In eerste instantie wordt hier ingezet op de ontwikkeling van de locatie Betap Crilux, samen met de eigenaren Woonconcept en Roosdom Tijhuis. Woonconcept zal op deze locatie 70 sociale huurwoningen ontwikkelen. Om de voortgang conform planning te laten verlopen is aandacht vereist.</li> </ul> |

| Doel                         | Een passende woning voor iedereen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>De Prestatieafspraken 2018-2022 met de woningcorporaties worden conform uitgevoerd met bestuurlijke monitoring in het voorjaar en vaststelling nieuwe jaarschijf in het najaar;</li> <li>De instelling van een regeling Blijversleningen wordt in 2021 overwogen;</li> <li>De taakstelling voor de huisvesting van statushouders wordt gehaald;</li> <li>Vaststelling van beleid voor de huisvesting van woonwageneigenaren.</li> </ul> |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>In maart 2021 worden de Prestatieafspraken gemonitord en in het najaar wordt de jaarschijf voor 2022 opgesteld;</li> <li>Een raadsvoorstel voor het instellen van een regeling Blijversleningen wordt voorgelegd;</li> <li>De huisvesting van statushouders wordt conform taakstelling uitgevoerd en elk kwartaal gemonitord;</li> <li>Voor de huisvesting van woonwageneigenaren wordt in 2021 helder beleid opgesteld.</li> </ul>     |
| <b>Prognose</b>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>Monitoring: ●</li> <li>Raadsvoorstel voor Blijversleningen: ●</li> <li>Huisvesting statushouders: ■</li> <li>Beleid voor huisvesting woonwageneigenaren: ■</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Toelichting</b>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>In de eerste maanden van 2021 is de jaarschijf 2020 geëvalueerd door de corporaties, huurdersorganisaties en de gemeente;</li> <li>De overweging voor het instellen van een regeling Blijversleningen staat gepland voor de 2<sup>e</sup> helft van 2021;</li> </ul>                                                                                                                                                                    |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <ul style="list-style-type: none"> <li>De (halfjaarlijkse) taakstelling voor de huisvesting van statushouders staat onder druk. Als gevolg van een inhaalslag bij de IND<sup>10</sup> is de taakstelling in vergelijking met voorgaande jaren verdubbeld, dit terwijl het aantal woningmutaties sterk is afgenomen gedurende de coronapandemie. De verwachting is dat het lastig is de taakstelling te behalen;</li> <li>Het opstellen van beleid voor de huisvesting van woonwagengebouwen heeft in 2020 vertraging opgelopen als gevolg van de coronapandemie en personele ondercapaciteit bij zowel gemeente als corporaties. Dit wordt in 2021 opgepakt.</li> </ul> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Impuls aan wijken of kernen</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | In 2021 is de visie voor wijkvernieuwing in wijk de Gagels gereed.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | In samenwerking met Woonconcept, maatschappelijke organisaties en inwoners een wijkvisie uitwerken in de eerste helft van 2021.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Prognose</b>              | ■                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Toelichting</b>           | In 2020 is gestart met het ontwikkelen van een dorpsvisie voor Steenwijkerwold. De ontwikkeling van deze dorpsvisie heeft vertraging opgelopen als gevolg van de coronapandemie, vooral omdat het participatieve proces opnieuw moest worden uitgedacht. Naar verwachting wordt de dorpsvisie in het tweede kwartaal van 2021 afgerond. Daarna zal, in het tweede of derde kwartaal van 2021, worden opgestart met de wijkvisie voor de Gagels. |

#### Kunst en Cultuur:

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>We stimuleren een brede cultuurparticipatie</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>In 2020 wordt voor Scala een plan van aanpak opgesteld. Het beschikbare subsidiegeld aan Scala wordt vanaf 2021 ingezet voor activiteiten. De besparings-opdracht van € 100.000 die in het kader van de bestuurlijke herprioritering (Programma-begroting 2020-2023) is bepaald, gaat in per 1-1-2022;</li> <li>In 2020 zou het subsidiebeleid ter versterking van de amateurkunst zijn geëvalueerd en herzien. Vanwege de Covid-19 crisis kan het beleid pas per 1-1-2022 zijn herzien. In 2021 wordt gestart met evaluatie van dit subsidiebeleid.</li> <li><i>Nieuw ten opzichte van de Programmabegroting 2021-2024:</i> Beleid cultuureducatie wordt in 2021 herzien.</li> </ul>                        |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Scala heeft in april 2020 een plan opgesteld, dat plan is geëvalueerd en is in 2020 geëvalueerd met stakeholders en bijgesteld. Van de bezuinigingsopdracht van in totaal € 100.000 is circa € 70.000 ingevuld. De laatste € 30.000 wordt in 2021 nader onderzocht in samenwerking met Scala;</li> <li>In 2020 is het subsidiebeleid ter versterking van de amateurkunst herzien (Start december 2019 bijeenkomst Hafabra). Omdat vanwege de Covid-19 crisis dit proces is gestagneerd, wordt in 2021 verder gegaan met het subsidiebeleid ter versterking van de amateurkunst. Hierbij wordt rekening gehouden met ontwikkelingen op het gebied van Covid-19 en de komst van de cultuurmakelaar.</li> </ul> |
| <b>Prognose</b>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>Plan van Aanpak Scala: ■</li> <li>Subsidiebeleid versterking amateurkunst: ●</li> <li>Beleid cultuureducatie: ●</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Toelichting</b>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>Plan van Aanpak Scala: Besparingsopdracht van € 100.000 per 1-1-2022 wordt niet gehaald. Scala heeft meer tijd nodig om de kosten goed te kunnen afbouwen. In paragraaf 4.2 (stand van zaken bezuinigingen) is dit nader toegelicht onder het kopje 'Samendredzaam'.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

<sup>10</sup> Immigratie- en Naturalisatiedienst.

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Subsidiebeleid versterking amateurkunst: We houden rekening met naweeën en effecten Covid-19. Dit heeft effect op wijziging van subsidiebeleid.</li> <li>▪ Beleid cultuureducatie: Onlangs heeft het Platform Cultuureducatie hun Visie op Cultuureducatie 2021-2024 vastgesteld. Hierover is een informatienota aan de raad geschreven welke door het college op 6 april jl. is vastgesteld. Deze informatienota gaat nu bij de ingekomen stukken naar de raad. Dus daarmee is het beleid op cultuureducatie herzien.</li> </ul> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| Doel                  | Vergroten zichtbaarheid cultuursector en herkenbaarheid gemeente                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Beoogd resultaat 2021 | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Instellen Culturele netwerkvorming en cultuurmakelaar in 2020. In 2021 gaat de makelaar aan de slag;</li> <li>▪ Vaststellen nieuw beleid kunst in de openbare ruimte;</li> <li>▪ Het beleidsplan culturele evenementen en festivals wordt in het kader van het cultuurprofiel evenementen Overijssel op 31 december 2020 vastgesteld;</li> <li>▪ Museumproject Steenwijk. In 2021 wordt gestart met het uitvoeren vervolgonderzoek te weten conceptontwikkeling, schetsontwerp en bidbook;</li> <li>▪ Dit vervolgonderzoek moet antwoord geven op de onderzoeksvragen en bestaat uit wervend bidbook, incl. schetsontwerp, impressies en opzet investerings- en exploitatiekosten en dekkingsplan, als basis voor fondsenwerving;</li> <li>▪ De resultaten van dit vervolgonderzoek vormt de basis voor ontwerp- en realisatiefase;</li> <li>▪ De resultaten van dit plan wordt na akkoord werkgroep projectleider voorgelegd aan college en gemeenteraad.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Processtap/actie 2021 | <p><u>Instellen culturele netwerkvorming</u><br/>Het instellen van het culturele netwerkvorming (ook wel cultureel platform genoemd) wordt pas eind 2020 opgestart en zal pas goed geëffectueerd zijn in 2021. De cultuurmakelaar heeft hierin de regie, coördineert deze opzet van culturele netwerken en bewaakt de kwaliteit</p> <p><u>Beleid kunst in de openbare ruimte</u><br/>In 2021 zal het beleid op kunst in de openbare ruimte worden herzien. In 2020 is een start gemaakt en is de commissie beeldende kunst aangehaakt bij dit proces. Vanwege Covid-19 heeft dit proces vertraging opgelopen. In het najaar van 2021 wordt hiermee verder gegaan.</p> <p><u>Evenementenbeleid</u><br/>Het beleidsplan culturele evenementen en festivals kan niet op 1 januari 2021 worden vastgesteld. Reden hiervoor is dat het cultuurprofiel evenementen Overijssel per 1-7 2021 afloopt. De evaluatie van dat programma vormen ene belangrijke input voor het beleid. Covid-19 heeft ook in dit project tot vertraging geleid. Daarnaast is nog niet goed helder wat de gevolgen zijn voor evenementen op langere termijn.</p> <p><u>Museumproject Steenwijk</u><br/>In het kader van het Project binnenstad Steenwijk is door een extern onderzoeksbureau Bureau in het najaar van 2019 een haalbaarheidsonderzoek Museum Steenwijk uitgevoerd. Onderzocht is of en zo ja op welke wijze de huidige musea in Steenwijk, te weten Hildo Krop museum, Stadsmuseum en het Kermis- en Circusmuseum kunnen worden samengevoegd tot 1 centraal museum zodanig dat dit opzet van dit museum aansluit bij de ambities en visie van de stad Steenwijk en gemeente Steenwijkerland. In dit haalbaarheidsonderzoek wordt aanbevolen om de bestaande musea met bijbehorende functies samen te voegen. Vanwege Covid-19 is aan de raad geen</p> |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    | <p>adviesnota, maar een informatienota voorgelegd waarin de voortgang is gecommuniceerd.</p> <p>Covid-19 heeft gezorgd voor vertraging in dit project. Het museumproject is tevens als discussieonderwerp voorgelegd aan de raad, moet het museumproject worden getemporiseerd of helemaal worden geannuleerd? De meeste raadsleden hebben aangegeven dat het zonde zou zijn om het museumproject te temporiseren. Kijk wat wel mogelijk is luidt het advies van de raad.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Prognose</b>    | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Instellen Culturele netwerkvorming en cultuurmakelaar: ●</li> <li>▪ Vaststellen nieuw beleid kunst: ●</li> <li>▪ Beleidsplan culturele evenementen: ■</li> <li>▪ Museumproject, (resultaten) vervolgonderzoek, vaststelling college en raad: ●</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Toelichting</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Instellen Culturele netwerkvorming en cultuurmakelaar: De makelaar is gestart. Er zijn sinds haar aanstelling reeds een aantal netwerken en academies opgezet waaronder evenementen, duurzaamheid Corso's en connectie cultuur en toerisme door structureel te zijn aangehaakt bij Stichting Weerribben-Wieden.</li> <li>▪ Vaststellen nieuw beleid kunst: Beleid is in concept gereed en wordt i.s.m. commissie beeldende kunst afgerond.</li> <li>▪ Beleidsplan culturele evenementen: Dit beleid kan vanwege Covid-19 crisis niet worden vastgesteld, niet in 2020 en ook niet in 2021. De crisis duurt voor en evenementen kunnen nog niet plaats vinden. Het cultuurprofiel evenementen stagneert hierdoor. Gekeken wordt wat wel kan (organiseren netwerken online/academies) maar het is te vroeg om o.b.v. deze informatie tot een nieuw beleid te komen. Temeer omdat de gevolgen op langere termijn voor de evenementenbranche simpelweg niet helder zijn en vraagt om andere innovatieve oplossingen.</li> <li>▪ Museumproject, vervolgonderzoek, resultaten vervolgonderzoek, vaststelling college en raad: In het voorjaar van 2021 doch voor zomerreces wordt het wervend bidboek + conceptontwikkeling nieuws museum opgeleverd. Hierin wordt de Galerie Steenwijk integraal meegenomen.</li> </ul> |

#### Sport en bewegen:

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Zoveel mogelijk vitale, fitte, participerende inwoners in Steenwijkerland in een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <p>Er zit in dit doel een samenhang met het programma Samenredzaam dat als doel heeft Het vergroten van duurzame gezondheidswinst en versterken van veerkracht. Onderdeel van dit doel is het 'actieprogramma Gezonde Leefstijl'. Een aantal van de beoogde resultaten staan daarom verwoord bij dit doel en een aantal staat bij Samenredzaam.</p> <p>Met ondersteuning vanuit de gemeente:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Is in drie gebieden samen met sportaanbieders gewerkt aan het vergroten van de kwaliteit van jeugdtrainers;</li> <li>▪ Zijn ouderen met fittesten en kennismakingslessen geactiveerd via Max Vitaal. Dit gebeurt in samenwerking met de werkgroep 'vitaal oud(er) worden';</li> <li>▪ Krijgen alle kinderen uit de basisschoolleeftijd de kans kennis te maken met een divers aanbod van sport en cultuur door middel van het programma Sjors Sportief en Creatief;</li> <li>▪ Is er een ondersteuningsagenda voor 2022 opgesteld samen met de sportaanbieders.</li> <li>▪ <i>Nieuw ten opzichte van de Programmabegroting 2021-2024:</i> Naast de 'zachte kant' van de sport (stimulering van sport en bewegen), zetten we</li> </ul> |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              | <p>ook in op de 'harde' kant (accommodaties en voorzieningen). Ook dit is onderdeel van het Wedstrijdplan.</p> <p><i>Een groot deel van deze resultaten komen voort uit de visie beheer en onderhoud sportvelden. Deze visie is vastgesteld in oktober 2020. Daardoor waren deze resultaten nog niet opgenomen in de teksten bij de programmabegroting, maar zijn ze nu alsnog toegevoegd.</i></p> <p>Voor 2021 zetten we in op:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Uitvoering van de in oktober 2020 vastgestelde visie beheer en onderhoud. De grootste punten hierin zijn: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Uitvoering van de gesprekscyclus met de buitensport- verenigingen die gebruik maken van gemeentelijke sportaccommodaties</li> <li>- Uitvoering van een gezamenlijk onafhankelijk adviestraject met SVBS en SV Steenwijkerwold</li> </ul> </li> <li>▪ Stimuleren van verenigingen om gebruik te maken van het gratis adviestraject van de Groene Club vanuit het Landelijk Sportakkoord, om te kijken naar duurzaamheidsmaatregelen bij hun accommodaties.</li> <li>▪ Renovatie van de kunstgrasvelden bij VV d' Olde Veste '54.</li> <li>▪ Bij belangstelling vanuit een vereniging gaan we in gesprek over de mogelijkheden voor privatisering van kleedkamers en gebouwen gemeentelijke buitensportaccommodaties.</li> </ul> |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <p>We geven uitvoering aan de acties uit het Wedstrijdplan en het Steenwijkerlands Sport en Beweegakkoord, het uitvoeringsprogramma van het Wedstrijdplan. We zetten hierbij in op de volgende thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Jong leren bewegen;</li> <li>▪ Vitaal oud(er) worden;</li> <li>▪ Inclusief sporten en bewegen;</li> <li>▪ Vitale sportaanbieders;</li> <li>▪ Duurzame sportinfrastructuur.</li> </ul> <p>Er zit in het Steenwijkerlands Sport &amp; Beweegakkoord een grote samenhang met het programma Samenredzaam dat als één van de doelen heeft: 'het vergroten van duurzame gezondheidswinst en versterken van veerkracht'.</p> <p>Specifieke aandachtspunten voor 2021 zijn monitoring en communicatie voor het Steenwijkerlands Sport &amp; Beweegakkoord als geheel.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Prognose</b>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Clubkadercoach, Sjors Sportief en Creatief, Groene Club, Onafhankelijk adviestraject SVBS en SV Steenwijkerwold: ●</li> <li>▪ Max Vitaal, renovatie kunstgras OldeVeste: ■</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Toelichting</b>           | <p>Met veel van de hier boven genoemde onderdelen lopen we op koers.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Vanuit het sportakkoord ondersteunt de clubkadercoach verschillende verenigingen met het vergroten van de kwaliteit van jeugdtrainers en we zijn gestart met de uitvoering van Sjors Sportief en Creatief.</li> <li>▪ De communicatie rondom het Sport- en beweegakkoord heeft meer vorm en inhoud gekregen.</li> <li>▪ Op het gebied van accommodaties hebben inmiddels 7 clubs gebruik gemaakt van het adviestraject van de Groene Club. Dit leidt tot uitvoering van duurzaamheidsmaatregelen, waarbij ook de wens voor ledverlichting sterk naar voren komt.</li> <li>▪ Met SVBS is het onafhankelijk adviestraject op dit moment in de afrondende fase en bij SV Steenwijkerwold wordt dit op dit moment opgestart.</li> <li>▪ En er zijn verkennende gesprekken met KV Noveas en VV Steenwijk over privatisering.</li> <li>▪ Daarnaast zijn er gesprekken met LTC Steenwijk over renovatie van hun accommodatie. De verwachting is dat zij voor de uitvoering van deze renovatie ook een financiële bijdrage zullen vragen aan de gemeente.</li> </ul> <p>Een aantal onderdelen vereist ook specifieke aandacht. Dit gaat bijvoorbeeld om</p>                                                                                           |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <ul style="list-style-type: none"> <li>De uitvoering van Max Vitaal. Door corona ligt het seniorenportaanbod op dit moment grotendeels stil, waardoor uitvoering van dit onderdeel niet mogelijk is.</li> <li>Ook de nieuwe ontwikkelingen rondom de infill (instrooimaterialen) van kunstgrasvelden vraagt specifieke aandacht bij de voorbereiding van de renovatie van de kunstgrasvelden. Daarom starten we met de voorbereiding van de renovatie in 2021 en voeren we de renovatie uit in 2022.</li> </ul> <p>Op basis van de voortgang komen we op een aantal van de bovenstaande punten terug bij de claims, mutaties en actualiteiten.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Mobiliteit:

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>iedereen mobiel</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>De tevredenheid over de voet- en fietsinfrastructuur neemt toe ten opzichte van 2017. Indicatie hiervoor is het aantal klachten;</li> <li>De toegankelijkheid van de openbare ruimte wordt verbeterd;</li> <li>Er wordt gestart met maatregelen uit de strategische mobiliteitsvisie.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>In 2021 worden de volgende fietspaden verbeterd: Markeweg-Driewegsluis, Jonenweg, Otterskooi-Oude Kerkweg, Kalenbergerpad en Steenwijk-Ossenzijl.</li> <li>In minimaal twee wijken/kernen wordt samen met ervaringsdeskundigen onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van de openbare ruimte. Geconstateerde knelpunten worden weggenomen.</li> <li>Uitvoering geven aan strategische mobiliteitsvisie met o.a. maatregelen: <ul style="list-style-type: none"> <li>Parkeernota (met fietsparkeernormen) wordt aangepast;</li> <li>Verkennen van mogelijkheden van deelfiets, toeristisch recreatief, bedrijven en OV-haltes;</li> <li>Stimulering en promotie van fietsgebruik;</li> <li>Realiseren van laadpalen, elektrische auto's strategische locaties;</li> <li>Deelauto's (inzetten gemeentelijke elektrische auto's);</li> <li>Campagnes om gedrag te beïnvloeden;</li> <li>Smart mobility en Smart Hospitality: onderzoek naar (en implementatie van) transfers en overstappunten om spreiding van toeristen mogelijk te maken.</li> </ul> </li> </ul> |
| <b>Prognose</b>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>tevredenheid voet- en fietsinfrastructuur: ■</li> <li>toegankelijkheid van de openbare ruimte verbeteren: ■</li> <li>start maatregelen uit mobiliteitsvisie: ●</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Toelichting</b>           | <p><u>tevredenheid voet- en fietsinfrastructuur</u></p> <p>Het verbeteren van het fietspad Otterskooi-Oude Kerkweg is niet haalbaar gebleken. Daarvoor in de plaats wordt het fietspad Woldberg verbeterd. Het rijk heeft daarvoor aanvullend subsidie verstrekt.</p> <p>Op het budget dat voor het verbeteren van 12 fietspaden beschikbaar is, blijkt op grond van de huidige stand van zaken dat het budget niet toereikend is.</p> <p><u>toegankelijkheid van de openbare ruimte verbeteren</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vanwege corona is een gezamenlijke schouw niet mogelijk. Voor de wijk Clingenborgh wordt de informatie over de toegankelijkheid nu op een andere manier verzameld.</li> <li>Het uitvoeren van maatregelen uit de mobiliteitsagenda ligt op koers</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

Onderwijs en onderwijshuisvesting:

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b>                  | <b>Kwalitatief goede en duurzame schoolgebouwen</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Het integraal huisvestingsplan onderwijs is vertaald in een uitvoeringsplan en 4 fasen. Fase 1 (2018-2020) hiervan (plannen Tuk, Wanneperveen, De Gagels en Eekeringe) is in uitvoering. In 2021 wordt de nieuwe school (en dorps huis) in Tuk opgeleverd. Tevens wordt in 2021 gestart met de bouw van de school in Giethoorn (geen onderdeel van het IHP).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | <p><u>School 't PuzzelStuk &amp; Dorps huis Tuk</u></p> <p>Het jaar 2020 wordt gebruikt voor de voorbereiding en aanbesteding van de school en het dorps huis. Tevens staat de verplaatsing van de scouting in 2020 op de planning om deze locatie geschikte te maken voor de school en het dorps huis.</p> <p>Een voorzichtige planning, mede afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure van de nieuwe locatie van de scouting, geeft zicht op een nieuwe school en dorps huis in de zomer van 2021.</p> <p><u>Samenlevingsschool De Lisdodde Wanneperveen</u></p> <p>Een voorzichtige planning, mede afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure voor de eventuele nieuwe locatie, geeft zicht op een nieuwe school in 2022.</p> <p><u>Emma- en Frisoschool, De Gagels Steenwijk</u></p> <p>Het jaar 2021 wordt gebruikt voor de voorbereiding van de nieuw te bouwen school. Eerste half jaar van 2021 is er een programma van eisen. In de tussentijd wordt gewerkt aan het geschikt krijgen van de nieuwe locatie.</p> <p>Een voorzichtige planning, mede afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure voor de eventuele nieuwe locatie, geeft zicht op een nieuwe school in 2022.</p> <p><u>RSG/CSG Eekeringe Steenwijk</u></p> <p>Het jaar 2021 wordt gebruikt voor de voorbereiding om te komen tot uitbreiding van de Eekeringe. Een voorzichtige planning zou een uitbreiding in 2022 mogelijk zijn. Dit afhankelijk van bestemmingsplanprocedure en noodzakelijke verplaatsing van de Slos.</p> <p><u>IHP fase 2</u></p> <p>In 2021 wordt een vervolg gegeven aan de voorbereiding van fase 2 van het IHP. Fase 2 loopt van 2021 - 2024. De volgende scholen komen in fase 2 aan de orde:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- KDC Willem Alexander, Steenwijk (renovatie);</li> <li>- KDC De Wiedekieker en GBS Eben Heazer, Sint Jans klooster, samen onder één dak (nieuwbouw);</li> <li>- KDC De Schutsluis, Blokzijl (renovatie);</li> <li>- VO Lijsterbesstraat, Steenwijk (renovatie).</li> </ul> |
| <b>Prognose</b>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ School 't PuzzelStuk &amp; Dorps huis Tuk: ●</li> <li>▪ Scouting Tuk (relatie met school en dorps huis Tuk): ■</li> <li>▪ Samenlevingsschool De Lisdodde Wanneperveen: ■</li> <li>▪ Johan Frisoschool, De Gagels Steenwijk: ●</li> <li>▪ RSG/CSG Eekeringe Steenwijk: ■</li> <li>▪ Nieuwbouw school Giethoorn (geen onderdeel van het IHP): ●</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Toelichting</b>           | <p>De afgelopen jaren hebben zich binnen onderwijshuisvesting verschillende wijzigingen voorgedaan, die relatie hebben met het IHP. Met de schoolbesturen is afgesproken in 2021 het IHP te herijken.</p> <p><u>School 't PuzzelStuk &amp; Dorps huis Tuk</u></p> <p>Na een zorgvuldige voorbereiding en aanbesteding in 2020, is in het voorjaar van 2021 gestart met de bouw van de school en het dorps huis in Tuk. Voor de verplaatsing van de scouting is inmiddels een bestemmingsplanwijziging doorlopen. In het 4<sup>e</sup> kwartaal van 2021 wordt het gebouw opgeleverd.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><u>Samenlevingsschool De Lisdodde Wanneperveen</u><br/>Een voorzichtige planning, mede afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure voor de eventuele nieuwe locatie, geeft zicht op een nieuwe school in 2023.</p> <p><u>Johan Frisoschool, De Gagels Steenwijk</u><br/>Initieel was het de bedoeling voor de Emma- en Johan Frisoschool één gezamenlijke nieuwe school te realiseren. Het besluit van Op Kop om de Emmaschool per 1 augustus 2021 te sluiten, maakt dat er alleen voor de Johan Frisoschool een nieuwe school gebouwd hoeft te worden. Inmiddels is de definitieve locatie van de nieuw te bouwen school, gezamenlijk met Accrete, bepaald.</p> <p>Het jaar 2021 wordt gebruikt voor de voorbereiding van de nieuw te bouwen school. Het eerste half jaar van 2021 wordt gebruikt voor het opstellen van een programma van eisen. In de tussentijd wordt gewerkt aan het geschikt krijgen van de nieuwe locatie.</p> <p>Een voorzichtige planning geeft zicht op een nieuwe school in 2024. Wellicht dat realisatie al in 2023 mogelijk is. Als dit daadwerkelijk het geval is, zal daar bijtijds over worden gerapporteerd.</p> <p><u>RSG/CSG Eekeringe Steenwijk</u><br/>Het vraagstuk rondom een eventuele unilocatie en de besluitvorming hieromtrent maken dat realisatie in 2022 niet meer realistisch is. Met het Voortgezet Onderwijs wordt opnieuw besproken wat de nieuwe planning wordt.</p> <p><u>Nieuwbouw school Giethoorn (geen onderdeel van het IHP)</u><br/>In december 2020 is, na een lang en zorgvuldig proces, extra krediet voor de bouw van de school in Giethoorn beschikbaar gesteld. Het 1<sup>e</sup> kwartaal van 2021 wordt gebruikt voor het bouwrijp maken van het terrein. Het 2<sup>e</sup> kwartaal van 2021 wordt gestart met de bouw van de school. In het 1<sup>e</sup> kwartaal van 2021 wordt de nieuwe school opgeleverd.</p> <p><u>Herijken IHP</u><br/>De volgende ontwikkelingen maken een herijking van het IHP noodzakelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- visie rondom onderwijshuisvesting;</li> <li>- vraagstukken rondom kinderopvang / integrale kindcentra;</li> <li>- gewijzigde wet- en regelgeving rondom (duurzaam) bouwen;</li> <li>- ontwikkelingen rondom de bouwkosten (normbedragen);</li> <li>- ontwikkelingen rondom 'frisse' scholen in relatie tot corona.</li> </ul> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Nieuw in de Programmabegroting 2021-2024 o.b.v. het HHP:

|             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doel</b> | <p><b>Leven lang leren/ontwikkelen Steenwijkerland</b><br/>Binnen de gemeente Steenwijkerland worden door zowel diverse organisaties als particulieren activiteiten aangeboden en uitgevoerd die te rangschikken zijn binnen de term "Een Leven Lang Leren/Ontwikkelen". Inwoners van Steenwijkerland, van 0 tot 100 jaar, kunnen van deze activiteiten gebruik maken. Al deze activiteiten zijn gericht <b>op zoveel mogelijk en zo zelfstandig mogelijk 'mee doen' in de samenleving</b>. Momenteel wordt het aanbod vanuit de gemeente aangevlogen vanuit verschillende beleidsvelden, organisaties en ondernemingen. Daarnaast staan niet altijd de inwoners op 1, een belangrijk uitgangspunt van het huidige coalitieakkoord.</p> <p>Wat nodig lijkt om de beoogde doelstellingen uit de beleidsvelden en het coalitie-akkoord te behalen is een meer integrale benadering vanuit beleid richting uit voering.</p> |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              | <p><b>Doelen en uitgangspunten</b></p> <p>De inwoners van Steenwijkerland moeten optimaal gebruik kunnen maken van de voorzieningen binnen het spectrum 'Een Leven Lang Leren Steenwijkerland'.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- De inwoner wordt centraal gezet op 1 gezet;</li> <li>- Beleidsvelden en stakeholders moeten aan elkaar worden verbonden;</li> <li>- Deze verbinding van beleidsvelden vinden plaats op zowel organisatorisch als fysiek vlak;</li> <li>- Deze integrale werkwijze inclusief samenwerkingsverbanden draagt tevens bij aan efficiency en effectiviteit van het aanbod.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Er is in het voorjaar van 2020 een eerste aanzet gemaakt voor een plan van aanpak waarin staat beschreven welke stappen nodig zijn om te komen tot nieuw beleid rondom een 'Een Leven Lang Leren Steenwijkerland'. Deze aanpak gaat er vanuit dat er op 1 mei 2021 een uitgewerkt plan ligt op basis waarvan kan worden besloten of en hoe 'Een Leven Lang Leren Steenwijkerland' kan worden ingericht.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Processtap/actie 2021</b> | Wij stellen voor dat het principe van 'Een Leven Lang Leren Steenwijkerland' binnen de gemeente Steenwijkerland integraal wordt opgepakt en uitgewerkt onder leiding van de gemeente. Dit in samenwerking met de stakeholders, het bedrijfsleven en de inwoners en op basis van bestaande middelen en inzet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Prognose</b>              | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Toelichting</b>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Er is gestart met de uitvoering van dit project. Om te komen tot een Steenwijkerlands resultaat dat breed gedragen wordt en de inwoner op 1 zet, is een projectmatige aanpak voorgesteld, waarbij de gemeente het initiatief neemt en alle stakeholders betrokken zijn. Dit werkplan laat zien hoe het project wordt uitgevoerd.</li> <li>▪ Uitvoeringsperiode: Het project heeft een looptijd van 1 januari 2021 tot 1 mei 2021.</li> <li>▪ Beoogde projectresultaten: Komen tot een eindrapportage die verder uitgewerkt kan worden tot een integraal uitvoeringsplan voor ELL (Een Leven Lang Leren) in Steenwijkerland.</li> <li>▪ Corona: In de gehele looptijd zullen naar verwachting nog corona maatregelen van toepassing zijn. Dit heeft tot gevolg dat de interviews met de stakeholders in online meetings zullen plaatsvinden. De projectorganisatie zal ook online plaatsvinden en de deelnemers komen alleen 'live' bij elkaar wanneer dat strikt noodzakelijk is.</li> </ul> <p>De eindrapportage is opgesteld met de informatie en kennis van interne en externe stakeholders al uitgangspunt en heeft integrale samenwerking rondom ELL als uitgangspunt en sluit aan bij de meest actuele ontwikkelingen. Het project richt zich op haalbaarheid en uitvoerbaarheid. De rapportage bevat daarom haalbare, uitvoerbare ontwikkelingsmogelijkheden. Op basis van scenario's die bekeken zijn en/of definities voor scenario's die verkend kunnen worden. Dit betreft in ieder geval de thema's: huisvesting, een samenhangende inhoudelijke programmering en de financieringsaspecten.</p> |

### **Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de coronacrisis:**

#### Positieve gezondheid

Corona maakt het belang van een gezonde leefstijl en de plek van bewegen daarin, nog meer zichtbaar dan voorheen. Ook landelijk is hier veel aandacht voor. Er is een zichtbare trend dat mensen bijvoorbeeld meer wandelen en fietsen. In de landelijke cijfers is zichtbaar dat sportdeelname bij clubs minder wordt. De bestaande infrastructuur voor de sportclubs kan hierdoor op langere termijn in gevaar komen, hier maken clubs zich zorgen over. Het is nog onbekend hoe de trend zich verder zal ontwikkelen.

Voor 2021 is het uitvoeringsbudget voor het Sportakkoord eenmalig verdubbeld door het rijk. Dit betekent eenmalig een extra bijdrage van het rijk van € 30.000. Dit budget willen we inzetten voor het uitvoeren van een soort publiekscampagne/actie om inwoners te stimuleren weer actief te worden bij hun club. Het is de bedoeling dit plan samen met de sportaanbieders te ontwikkelen.

#### De Meenthe

Op verzoek van gemeente Steenwijkerland heeft De Meenthe een overzicht gemaakt met scenario's exploitatie in relatie tot publieksbereik 2021 en verder. Dit overzicht wordt gedeeld en moet gezien worden als een winstwaarschuwing. Ingeschat wordt dat publiek niet in volle getalen naar theater zal gaan zodra dat is toegestaan. Dit heeft effect op de exploitatie. Verwachting:

- na zomer 2021 voorzichtig weer open;
- kosten komen terug, maar opbrengsten lopen terug door minder aanbod (van 140 terug naar 120 voorstellingen);
- tevens extra kosten verwacht vanwege effect minder publiek, inrichting post corona / snelste kosten + benodigde extra faciliteren.

Verwachting is dat er ten opzichte van normale bezoekersaantallen 25 tot 50% minder publiek zal komen. Dit kan leiden tot een exploitatieverlies dat kan oplopen tot ruim € 200.000. De gemeente Steenwijkerland heeft vanuit het rijk compensatiegelden ontvangen.

De Meenthe maakt gebruik van rijks gelden daar waar mogelijk. Daarnaast detacheert de Meenthe haar personeel zodat op kosten bespaard wordt.

Gemeentelijke insteek is dat de rijkscompensatiemiddelen die beschikbaar zijn gesteld voor het in stand houden van de culturele infrastructuur hiervoor moet worden aangewend. Formele afhechting loopt via het Vitaliteitfonds.

De kansen en uitdagingen in relatie tot het bestuursprogramma 'Mijn Steenwijkerland' zijn als volgt:

#### Samenwerking Stedelijke cultuurregio Zwolle > Ontwikkeling cultureel Regiofonds:

▲ Binnen de Stedelijke Cultuurregio Zwolle wordt door in totaal 22 gemeenten nagedacht over een nog intensievere samenwerking. In het bestuurlijk regio overleg van 21 oktober 2020 is over het Rijks compensatiepakket cultuur gesproken, dat toen door de minister van OCW was aangekondigd. Onder meer verzocht aan de ambtelijke kerngroep van de regio om te onderzoeken of om deze compensatiegelden geheel of gedeeltelijk in een gezamenlijk regiofonds kan worden gestort. Deelname gemeenten op basis van coalition of the willing.

De conceptuele opzet van dit regiofonds is op 11 maart 2021 voorgelegd aan bestuurders van de gemeenten. Er is consensus voor verdere uitwerking. Naar verwachting zullen 12 gemeenten willen deelnemen aan dit fonds. Afhechten vindt plaats via een formeel universeel (nader op te stellen) collegevoorstel.

Met opzet van een regiofonds wordt beoogd dat:

- De vitale regionale culturele infrastructuur in stand kan worden gehouden en
- Ruimte wordt geboden voor regionale innovatie door integrale samenwerking, zodanig dat de sector weerbaar wordt gemaakt voor de post-corona fase.

Deze regeling moet bijdragen aan

- Ondersteuning aan de makers, rekening houdend met bovenlokale ondersteunings-initiatieven;
- Cultuureducatie (indien van toepassing, er zijn hiervoor ook andere regelingen);
- Cultuurparticipatie (indien van toepassing, er zijn hiervoor ook andere regelingen);
- Stimulering en innovatie sector breed (op weg naar een duurzame en toekomstbestendige regionale culturele infrastructuur) dit sluit aan bij kaders van de provincie Overijssel.

Met de provincie Overijssel wordt overleg gevoerd om te onderzoeken of en zo ja in welke mate de provincie wil bijdragen aan dit fonds (matching). Tevens wordt de samenwerking gezocht met culturele regio Twente

#### Grondstoffenakkoord en het Klimaatakkoord:

- ▲ In de civiele sector wordt actief nagedacht over hoe invulling te geven aan het Grondstoffenakkoord en het Klimaatakkoord. Verschillende innovatieve ontwikkelingen in materialen en machines zijn daarvan het resultaat. Via de overleggen in de regionale asfaltketen en betonketen wordt de kennis daarover gedeeld. In de komende jaren zal vaker gekozen worden materialen met een lagere CO2 footprint en circulaire toepassingen.

#### Veldverlichting buitensportverenigingen:

- ▲ We zien dat steeds meer buitensportverenigingen (op gemeentelijke accommodaties) bezig zijn met verduurzaming. Een belangrijk item hierin is het realiseren van veldverlichting. Verenigingen willen hieraan bijdragen door inbreng van eigen middelen en/of subsidies en zien ook mogelijkheden hiertoe door privatisering van de verlichting (en het daarbij over te dragen onderhoudsbudget). Voor de club betekent dit een vermindering van de kosten voor stroom en voor de gemeente betekent dit een mooie stap in het vergroten van eigenaarschap van de verenigingen en het beperken van de onderhoudslasten en vervangingsinvesteringen. De vereniging ontvangt een bedrag voor het op niveau brengen van de verlichting indien nodig en zij ontvangen de jaarlijkse bijdrage in onderhoudslasten, tot het moment dat de restlevensduur van de verlichting is verlopen. Hiermee geven we uitvoering van right to challenge op het gebied van de verlichting. Met VV d'Olde Veste 54 als casus hebben we eind 2020 uitgangspunten uitgewerkt. In sommige gevallen lijkt het de voorkeur te hebben om in één keer het totaalbedrag voor de jaarlijkse onderhoudslasten over te hevelen naar de vereniging. Alleen is hier in het jaarlijks budget voor beheer en onderhoud geen rekening mee gehouden. In de komende periode werken we uit op welke manier we hier invulling aan kunnen geven richting de clubs, want er lijkt een prachtige kans te liggen om hier samen met de clubs van 1+1= 3 te maken.

#### Gezonde leefstijl:

- ▲ Corona maakt het belang van een gezonde leefstijl en de plek van bewegen daarin, nog meer zichtbaar dan voorheen. Ook landelijk is hier veel aandacht voor. Er is een zichtbare trend dat mensen bijvoorbeeld meer wandelen en fietsen. In de landelijke cijfers is zichtbaar dat sportdeelname bij clubs minder wordt. De bestaande infrastructuur voor de sportclubs kan hierdoor op langere termijn in gevaar komen, hier maken clubs zich zorgen over. Het is nog onbekend hoe de trend zich verder zal ontwikkelen. Voor 2021 is het uitvoeringsbudget voor het Sportakkoord eenmalig verdubbeld door het rijk. Dit betekent eenmalig een extra bijdrage van het rijk van € 30.000. Dit budget willen we inzetten voor het uitvoeren van een soort publiekscampagne/actie om inwoners te stimuleren weer actief te worden bij hun club. Het is de bedoeling dit plan samen met de sportaanbieders te ontwikkelen.

#### Gemeentelijk WatertakenPlan (GWP):

- ▲ Dit jaar loopt het GWP 2016-2021 af. Evenals het voorgaande GWP willen we in Fluvius verband dit jaar een nieuw GWP 2022-2027 opstellen en eind dit jaar aanbieden aan de raad. In dit GWP zal worden aangegeven hoe we omgaan met de taken rondom riolering, stedelijk water, waaronder baggeren, vaarwegbeheer en klimaatadaptatie (wateroverlast). Begin 2021 is met het waterschap DOD de overeenkomst vastgesteld rondom de overdracht stedelijk water. Hierin is vastgesteld welke wateren in beheer en onderhoud komen bij de gemeente en het waterschap. De afgelopen jaren is in het kader van deze overdracht pas op de plaats gemaakt met het beheer en onderhoud stedelijk water (baggeren). Als gevolg hiervan wordt dit jaar een nieuw beheerplan (stedelijk) water opgesteld met een hierbij behorend meerjaren onderhoudsplan. De financiële gevolgen hiervan en de overige genoemde beheertaken worden vertaald in het nieuwe GWP 2022-2027 en zal daarmee ook inzicht geven in de ontwikkeling van de voorziening riolering en de rioolheffing voor de komende jaren.

#### Museumproject:

- ▼ Het project is vanaf januari 2021 opgestart met conceptontwikkeling en opstellen van een wervend bidbook. Dit bidbook zou medio april/mei worden afgerond. Echter vanwege de langer aanhoudende

Covid-19 crisis kan de conceptontwikkeling en wervend bidbook niet eerder dan voor het zomerreces worden afgerond.

We bevinden ons in fase 2 van dit project. Voor wat betreft dit lopende jaar wordt geen extra kosten verwacht. Vanaf 2022 wordt, indien go van zowel college als gemeenteraad, gestart met de realisatie van het nieuwe museum. Het nieuwe museum wordt geopend vanaf medio 2023. Momenteel zijn deze kosten nog niet helder omdat het vervolgonderzoek juist in januari is gestart. We komen terug bij de NJN 2021 of de (gecombineerde) PPN 2022-2026.

#### De Meenthe:

- ▼ Omdat er in maart 2021 nog geen goed zicht is op de exploitatiekosten van de Meenthe komen we bij de NJN 2021 op terug. Benodigde middelen worden in het vervolgtraject separaat ter besluitvorming ingediend op basis van onderzoeksresultaten theaterexploitatie + effecten Covid-19.

#### Gladheidsbestrijding:

- ▼ De sneeuwweek in februari jl. heeft veel inzet gevraagd. Het bestrijden van gladheid door sneeuw kost beduidend meer dan het bestrijden van condensatiegladheid of gladheid door bevrozing van natte weggedeelten. Afhankelijk van de winterse omstandigheden in november en december kan dit leiden tot een overschrijding van het budget gladheidsbestrijding. Bij de NJN 2021 komen we op terug.

#### Winterschade asfalt verhardingen:

- ▼ In de afgelopen winter is er in een korte periode veel zout gestrooid om de wegen sneeuwvrij te maken. Daardoor is op meerdere plaatsen schade ontstaan aan het wegdek. Eventuele gevolgen zijn ook afhankelijk van het aanbestedingsresultaat van de onderhoudsbestekken. Op dit moment nog niet te overzien. Bij de NJN 2021 komen we op terug.

#### Stijging prijzen materialen en lonen:

- ▼ In de afgelopen 4 jaar zijn de eenheidsprijzen van materialen en lonen in de bouw met ca. 11 procent gestegen. Dat is meer dan de indexering die in de programmabegrotingen is doorgevoerd. Te verwachten is dat dit de komende jaren extra druk geeft op de voorziening onderhoud wegen.

#### Maatschappelijk verantwoord inkopen:

- ▼ Maatschappelijke verantwoord inkopen Nieuwe beleidsthema's als maatschappelijke verantwoord inkopen (circulariteit, klimaat) vragen om duurzamere keuzes in de toepassing van materialen. Vanwege de initiële kosten die deze ontwikkelingen met zich meebrengen is te verwachten dat dit effect heeft op de voor beheer en onderhoud beschikbare middelen.

#### Speelvoorzieningen:

- ▼ De voorziening speelvoorzieningen is gebaseerd op het beheer en onderhoud van areaal in de bestaande kernen en wijken van Steenwijkerland. We voorzien dat naast nieuwe woningbouwplannen, ook inwonersinitiatieven de druk op dit budget verhogen. Dit wordt ingegeven door het feit dat nieuwe investeringen niet financieel worden doorvertaald in het beheerbudget en dat tegelijkertijd juist deze budgetten worden gekort in tijden van bezuiniging. Risico is dat deze situatie ofwel ten koste gaat van nieuwe initiatieven ofwel van bestaande voorzieningen.

#### Versnelling woningbouw en woningbouwplannen:

- ▼ Uit de onlangs vastgestelde Woonagenda West-Overijssel 2021-2025 hebben gemeenten afspraken gemaakt over versnelling in de uitvoering van de harde en zachte plancapaciteit. Tot 2030 is er daarnaast nog een tekort aan plannen voor ca. 370 woningen om de lokale behoefte in te kunnen vullen. Mogelijk is er daarnaast nog een bovenlokale woningvraag, o.a. vanuit de bredere regio en door de overloop vanuit de Randstad naar onze regio. De grootte van deze bovenlokale vraag en waar in de regio deze vooral zal landen wordt vanaf 2021 in regionaal verband nader uitgezocht.

Om versnelling van woningbouw te realiseren en adequaat invloed uit te oefenen op het bouwen voor de lokale behoefte op de juiste locaties is het de vraag of faciliterend grondbeleid voldoende soelaas biedt om de juiste woning op de juiste plaats gebouwd te krijgen. Mogelijk is er meer nodig dan dat, denk hierbij aan het inventariseren en doorrekenen van mogelijke transformatielocaties en nieuwe grondexploitaties. Om versnelling van de woningbouw te realiseren door extra inzet op bestaande plancapaciteit en de verwachte groeiende stroom woningbouwplannen in goede banen te leiden is

borging van voldoende uitvoeringscapaciteit onontbeerlijk. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt op dit punt is dit een uitdaging.

Cultuurcoach:

- ▼ De cultuurcoach is in dienst van het primair onderwijs en zet zich in voor de cultuureducatie op alle scholen in Steenwijkerland. Het onderwijs heeft aangegeven dat de komende jaren loonsverhogingen te verwachten zijn, o.a. periodieke verhogingen, loonstijgingen CAO, enz. Aangezien de afgelopen jaren gemeentelijke subsidies niet of nauwelijks meer geïndexeerd zijn loopt dus de subsidie niet gelijk op met loonsverhogingen. Momenteel is de gemeente in gesprek met de scholen over eventuele verhoging subsidie cultuurcoach. Het streven is dat de scholen en gemeente evenredig bijdragen. Mocht alleen de gemeente bijdragen dan moet de subsidie cultuurcoach vanaf 2022 structureel verhoogd worden.

### 3.6. Programma 'Financiën en overhead'

Voor het bestuursprogramma 'Financiën & Overhead' zijn geen speerpunten opgenomen in de Programmabegroting 2021-2024.

Hieronder rapporteren we over de voortgang op de doelen en beoogd resultaten uit de begroting.

| <b>Doel</b>                  | <b>Sluitende meerjarenbegroting</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | Een materieel en reëel sluitende begroting voor alle jaren is het uitgangspunt. Dat betekent dat de uitgaven en inkomsten structureel en reëel in evenwicht zijn.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Processtap/actie 2021</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Prognose</b>              | ■                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Toelichting</b>           | <p>De programmabegroting 2021-2024 die vorig jaar door de raad is vastgesteld, is sluitend voor alle jaren. Desondanks is het oordeel van de provincie Overijssel in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) oranje. Reden is dat er één of meerdere bestuurlijk relevante onderwerpen zijn die de financiële positie nadelig kunnen beïnvloeden. Specifiek voor Steenwijkerland stelt de provincie dat de forse bezuinigingen die via meerdere bestuurlijke herprioriteringen zijn verwerkt in de begroting, voor een groot deel nog gerealiseerd moeten worden. Hier zijn risico's aan verbonden. Ook is de gemeente op onderdelen minder behoedzaam gaan ramen. <i>Dit is vooral te zien bij de algemene uitkering gemeentefonds en het niet uitkeren van loon- en prijscompensatie.</i></p> <p>In voorliggende PPN presenteren we een tekort in 2021 en zijn de jaren 2022 tot en met 2025 sluitend voor alle jaarschijven. Daarbij is ons beeld dat we de bovengenoemde bezuinigingen gaan halen.</p> |

| <b>Doel</b>                  | <b>Gematigde ontwikkeling lokale lasten</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Uitgangspunt is om de Onroerende Zaakbelasting (OZB) jaarlijks niet meer dan trendmatig te verhogen.</li> <li>Voor de Afvalstoffenheffing en de Rioolrechten worden wijzigingen in de kosten verhaald door de betreffende tarieven dienovereenkomstig aan te passen (gesloten huishouding). Om grote tariefschommelingen te voorkomen, wordt gebruik gemaakt van de voorziening Reiniging en de voorziening Riolerings.</li> </ul>                                                                                                                                                                                    |
| <b>Processtap/actie 2021</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Prognose</b>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>De tarieven voor afval staan onder druk: ■</li> <li>Trendmatige verhoging OZB: ▲</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Toelichting</b>           | <p>Door de financiële situatie van de gemeente waren we in 2020 genooddaakt om de OZB in 2021 voor onze inwoners en ondernemers extra te verhogen. Dit staat op gespannen voet met het uitgangspunt uit ons coalitieakkoord dat we de lokale lasten niet meer dan trendmatig laten stijgen. De kostenstijging van 3,8% gemiddeld (afval en riolerings) is wel in overeenstemming met het in de begroting opgenomen resultaat.</p> <p>Voor 2022 gaan we er vooralsnog vanuit dat de OZB stijging weer conform de trendmatige ontwikkeling is. Dat zou in 2022 een stijging van 1,7% betekenen (zie hoofdstuk 5 met de kaders voor de Programmabegroting).</p> |

| <b>Doel</b>                  | <b>Voldoende weerstandsvermogen als veilige achtervang</b>                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Beoogd resultaat 2021</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Op basis van een goede en betrouwbare risicocontrole komen tot een juiste analyse, beoordeling en beheersing van risico's.</li> <li>Voldoende weerstandscapaciteit (algemene reserve en de ruimte binnen de OZB) om financiële tegenvallers op te kunnen vangen.</li> </ul> |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Processtap/actie 2021</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Prognose</b>              | ■                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Toelichting</b>           | Om te bepalen of we als gemeente beschikken over voldoende weerstandsvermogen als veilige achtervang, is het kengetal 'weerstandsratio' geïntroduceerd. De weerstandsratio is een hulpmiddel waarbij de beschikbare weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's die we lopen. Het zegt iets over het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. In de Programma-begroting 2021-2024 is de weerstandsratio met een waarde van 1,7 onder de signaalwaarde van 2 uitgekomen. Een belangrijke reden hiervoor is dat de gekwantificeerde risico's aanzienlijk zijn gestegen. |

De kansen en uitdagingen in relatie tot het bestuursprogramma 'Financiën & Overhead' zijn als volgt:

Vorming nieuw Kabinet:

- ▲ In de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen komt een aantal onderwerpen terug in relatie tot de financiën van de gemeenten. Zo wordt gesproken over meer rijksgegeld voor jeugdzorg, het afschaffen of bevriezen van de zogenaamde 'opschalingskorting' en een andere normeringssystematiek voor het gemeentefonds. Dat laatste zal mogelijk leiden tot minder fluctuaties dan waarmee we nu steeds worden geconfronteerd via 'trap-op-trap-af'. De precieze financiële gevolgen voor onze gemeente zijn niet te voorspellen. Veel zal afhangen van de samenstelling van het nieuwe kabinet.

Herijking verdeling gemeentefonds:

- ▲ Op 7 december jl. hebben de fondsbeheerders de Tweede Kamer per brief geïnformeerd over het vervolgproces van de herijking van de verdeling van het gemeentefonds. De fondsbeheerders hebben besloten de besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds aan het volgend kabinet te laten. Dit betekent dat de invoering van de nieuwe verdeling opschuift van 1 januari 2022 naar 1 januari 2023.

Reden hiervoor is de huidige financiële positie van gemeenten en de nog lopende gesprekken met gemeenten over onder andere de toereikendheid van de financiering van de jeugdzorg. Het is van belang dat er helderheid is over de financiële afspraken met, en positie van gemeenten alvorens tot de invoering van het nieuwe verdeelmodel over te gaan. Hoewel dit kabinet geen besluit meer zal nemen over de invoering van het herijkte verdeelmodel, achten de fondsbeheerders het wel van belang het onderzoek af te ronden. Dit om gemeenten en de VNG de mogelijkheid te geven zich voor te bereiden op hun inbreng bij de nieuwe kabinetsformatie. De fondsbeheerders zijn van mening dat de nieuwe verdeelmodellen een verbetering zijn ten opzichte van de huidige verdeling: ze zijn eenvoudig, beter uitlegbaar en sluiten goed aan bij de kosten die gemeenten maken. Het integrale verdeelvoorstel is meer dan alleen een optelsom van de uitgevoerde onderzoeken in het sociale- en klassieke domein. Om tot een definitieve verdeling te komen moet nog een aantal afwegingen worden gemaakt.

Met de VNG is afgesproken voorafgaand aan de consultatie van gemeenten, de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) om advies te vragen. Deze adviesaanvraag zal het ministerie van BZK in januari indienen en ter informatie aan de Tweede Kamer sturen. De voorlopige uitkomsten van de verdeling zullen tegelijk met de adviesaanvraag aan ROB worden gepubliceerd. De adviesaanvraag heeft betrekking op enkele keuzes bij de totstandkoming van de verdeling, niet op individuele uitkomsten van gemeenten. Na ontvangst van het advies van de ROB - naar verwachting eind februari, begin maart - start de consultatie van gemeenten.

Inkomsten toeristenbelasting:

- ▼ De exacte invloed van corona op de overnachtingen en daardoor de inkomsten uit toeristenbelasting in de gemeente laat zich ook dit jaar lastig voorspellen. Tevens is het mogelijk dat door dalende inkomsten bij ondernemers, niet iedere ondernemer aan zijn verplichting van het betalen van de gemeentelijke belastingen kan voldoen.

#### Ontwikkelingen WOZ:

▼ In het jaar 2020 is veel extra werk op het WOZ-bestand verricht om de kwaliteit van de WOZ-waardes te waarborgen en te beantwoorden aan de opmerkingen van de waarderingskamer. We zijn er helaas nog niet, zo zijn er met name recreatie-objecten die opnieuw gewaardeerd moeten worden. In de afgelopen periode heeft de transitie van de WOZ-administratie van inhoud naar gebruiksoppervlakte plaats gevonden. In het jaar 2022 zullen we daar de aanslag op baseren. De verwachting hierbij is dat er op individuele basis waarde fluctuaties zullen ontstaan en dat inwoners hier bezwaar tegen kunnen gaan maken. We willen dit voorkomen door inwoners op voorhand inzage te geven in hun objectkenmerken; dit noemen we de voormelding. De voormelding houdt in dat in het najaar van 2021 inwoners via een portaal de objectkenmerken kunnen raadplegen inclusief een voorlopige waarde.

Veel burgers schakelen een no cure no pay bureau in om bezwaar te maken tegen de WOZ-waarde. Een landelijke ontwikkeling is dat er meer bezwaar wordt ingediend door deze bureaus; zij benaderen inwoners laagdrempelig en pretenderen de administratieve rompslomp weg te nemen. Dit betekent bij veel gemeentes een stijging van het aantal bezwaren.

#### Aanbesteding verzekeringen:

▼ Per 1 januari 2022 lopen de wettelijke aansprakelijkheidsverzekering en verzekering voor goed werkgeverschap af. Momenteel loopt het proces dat moet leiden tot een aanbesteding. Deze nieuwe aanbesteding kan leiden tot hogere premies. Daarnaast wordt momenteel gekeken naar nieuwe waardes als gevolg van de hertaxatie ten aanzien van brand- en stormverzekering. Eventuele gevolgen hiervan zullen in een later stadium bekend worden.

#### Horizontaal Toezicht Belastingdienst:

▼ De Belastingdienst is een project gestart met als doel het Horizontaal Toezicht (HT) te onderzoeken en waar nodig door te ontwikkelen. Het project doorontwikkeling HT heeft geleid tot verbetervoorstellen voor zowel de individuele convenanten als convenanten met fiscale dienstverleners. De gemeente Steenwijkerland heeft in 2012 een individueel convenant HT afgesloten met de Belastingdienst. Ook voor ons geldt dat het convenant gemoderniseerd en aangescherpt zal worden en met een beperkte looptijd van 3 jaar.

Er zijn 6 criteria opgesteld waaraan grote ondernemingen moeten voldoen, willen zij een convenant sluiten. Binnen het HT verschuift de nadruk naar het gezamenlijk kunnen vaststellen dat door organisaties onder het handhavingsconvenant ingediende aangiften aanvaardbaar zijn. Daarbij hoort de verwachting dat een organisatie een fiscale self-assessment maakt en deelt met de Belastingdienst. Organisaties, zoals de gemeente Steenwijkerland, die nu onder de overgangsregeling van HT vallen, dienen uiterlijk eind 2022 aan de criteria te voldoen.

#### Stelpost: Extra middelen jeugdhulp (o.b.v. richtlijn BZK/toezichthouders):

▼ Het kabinet is gemeenten voor de periode 2019 tot en met 2021 tegemoetgekomen met extra budget voor de groei in de jeugdzorg in combinatie met afspraken om de transitie- en transformatiedoelen van de decentralisatie van de jeugdhulp te realiseren (totaal € 1 miljard). Deze periode is vorig jaar verlengd door eenmalig aanvullend € 300 miljoen beschikbaar te stellen voor het jaar 2022, omdat het kabinet begrijpt dat gemeenten graag tijdig helderheid willen hebben over de middelen voor de jeugdzorg vanaf 2022. Daarnaast wordt door onderzoeksbureau AEF onderzoek gedaan naar of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben bij een doelmatige en doeltreffende uitvoering van de Jeugdwet. De resultaten van dit onderzoek dienen als inbreng voor de komende kabinetsformatie.

Op basis van een richtlijn van het ministerie van BZK en de toezichthouders is het toegestaan om een stelpost in de begroting op te nemen vanuit de gedachte dat het kabinet uiteindelijk zal besluiten om het extra jeugdbudget structureel beschikbaar te stellen aan gemeenten. Wij hebben gebruik gemaakt van die mogelijkheid en hebben vanaf 2023 een stelpost aan de inkomstenkant opgenomen in de begroting voor een bedrag van jaarlijks € 735.000. Wij gaan er nog steeds vanuit dat het nieuwe kabinet deze middelen alsnog structureel beschikbaar zal stellen.

#### Dividenduitkeringen nutsbedrijven:

▼ We zien over de hele linie nog steeds dat de dividenduitkeringen van nutsbedrijven onder druk staan.

Nieuwe CAO gemeentepersoneel / stijging sociale premies:

- ▼ In voorliggende PPN houden we voor 2022 rekening met een stijging van de lonen, inclusief sociale lasten van 1,2%. Of dit voldoende is om de feitelijke stijging te kunnen bekostigen, is onzeker. De huidige CAO Gemeenten loopt van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021.

Informatieveiligheid:

- ▼ Inwoners en ondernemers verwachten een betrouwbare overheid die zorgvuldig met informatie omgaat. Het gaat daarbij om beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie. Wij bezitten een grote hoeveelheid ongestructureerde data. Met de komst van de AVG en de hogere eisen op het gebied van informatiebeveiliging is dit niet gewenst. In 2022 wordt een project gestart om op slimme wijze structuur aan te brengen in deze data. Op basis hiervan wordt data conform wet- en regelgeving bewaard of vernietigd (hiervoor is een claim ingediend).

### 3.7. Programmatisch werken

#### 3.7.1. Programma Duurzaam en Be-Leefbaar Toerisme (DBT)

De voortgang op de in de begroting opgenomen speerpunten is als volgt:

| Speerpunt 1                        | Uitvoering geven aan Regiodeal Regio Zwolle                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Prognose                           | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Relatie met de bestuursprogramma's | <p><u>Bestuursprogramma De inwoner op 1</u></p> <p>De projecten uit de Regiodeal Regio Zwolle moeten onder andere gaan leiden tot meer balans tussen toerisme en leefbaarheid door toeristen te verleiden de gehele regio te bezoeken. Wanneer we daar in slagen kan dit Giethoorn, waar het op bepaalde momenten en plekken te druk is, ontlasten. Voor veel inwoners in Giethoorn wordt het woonklimaat hierdoor verbeterd. Aan de andere kant is er op veel locaties in onze gemeente ruimte voor meer toerisme. Op deze locaties kan de leefbaarheid toenemen door meer toerisme (bijvoorbeeld door meer voorzieningen).</p> <p><u>Bestuursprogramma Werk aan de Winkel:</u></p> <p>Wanneer we met verbetering van de mobiliteitsmogelijkheden en het realiseren van meer toeristische bestemmingen de toerist langer vast kunnen houden zullen de bestedingen ook toenemen. Dit is goed voor onze lokale economie.</p> <p><u>Bestuursprogramma Samen Redzaam:</u></p> <p>Bij het versterken van de vervoersmogelijkheden wordt ook gedacht aan vervoermiddelen die een gezonde leefstijl bevorderen, zoals de verhuur van fietsen.</p> <p><u>Bestuursprogramma Mijn Steenwijkerland:</u></p> <p>De projecten uit de Regiodeal dragen bij aan de kwaliteit van het woonklimaat en bereikbaarheid. Mobiliteitsvoorzieningen ten behoeve van onze gasten kunnen ook door onze eigen inwoners gebruikt worden.</p> <p><u>Bestuursprogramma Duurzaam:</u></p> <p>Steenwijkerland wil komen tot een duurzame ontwikkeling van de woon-, leef- en werkomgeving. Bij de projecten op basis van de Regiodeal wordt zoveel mogelijk een verbinding gemaakt met Duurzaamheid, bijvoorbeeld door het versterken van het duurzaam vervoer.</p> |
| Toelichting                        | <p>Eind 2020 is bekend geworden dat het Rijk, als onderdeel van de Regio Deal Regio Zwolle, bereid is een bijdrage te doen aan projecten uit onze gemeente voor een bedrag van in totaal € 3,75 miljoen. Een bedrag van € 1,75 miljoen is beschikbaar voor Smart Hospitality en Smart Mobility met station Steenwijk als centrale regionale vervoershubs terwijl een bedrag van € 2 miljoen beschikbaar is gesteld voor de realisatie van het European Wetland Center te Ossenzijl.</p> <p>Ten aanzien van Smart Hospitality en Smart Mobility worden ontvangst – en spreidingslocaties in beeld gebracht en inmiddels is gesproken met diverse ondernemers en overige lokale partijen, verspreid over de gemeente, over hun deelname in het vervoersnetwerk. Tevens heeft overleg plaatsgevonden met</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>energiecoöperaties voor zover het de auto's betreft. In het najaar 2020 is gestart met de voorbereiding van een digitaal gebiedsplatform dat de basis moet vormen voor smart hospitality. Met diverse buurgemeenten zijn afspraken gemaakt over samenwerking.</p> <p>De gebiedspartners binnen de Stichting Weerribben-Wieden, met Staatsbosbeheer voorop, hebben plannen ontwikkeld voor een nieuw, spraakmakend bezoekersconcept als onderdeel van een groter concept waar mogelijk ook een hotel en vergaderaccommodatie deel van uitmaken. Het European Wetland Center zal een belangrijke rol spelen in het visitormanagement van de regio en versterkt de identiteit en herkenbaarheid van het gebied. In combinatie met smart hospitality, draagt het bij aan een evenwichtige regionale ontwikkeling met balans tussen economie, ecologie en leefbaarheid. Met name Staatsbosbeheer is aan zet om in combinatie met partners het traject door te ontwikkelen. De eerste stap is dat de in initiatiefnemers Staatsbosbeheer en de Kluit komen tot een aantrekkelijke businesscase, die past binnen planologische en ecologische kaders en die op een breed draagvlak bij bewoners, gemeente en provincie kan rekenen. Deze moet in het tweede kwartaal van 2021 gereed zijn. Daarna volgen de planologische procedures en ambitie is dat in de tweede helft van 2022 met de realisatie begonnen kan worden.</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Speerpunt 2</b>                        | <b>Samen met de partners uitvoering geven aan de toeristisch-recreatieve visie 'Perspectief Bestemming Weerribben-Wieden 2025'</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Prognose</b>                           | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Relatie met de bestuursprogramma's</b> | <p><u>Bestuursprogramma De inwoner op 1</u><br/>De inwoner staat in onze gemeente op 1. Het geluk van onze inwoners staat voorop. Naast de meest belangrijke zaken als gezondheid is het, nu en in de naaste toekomst, plezierig wonen, werken en recreëren bepalend voor de mate van geluk. De visie 'Perspectief Bestemming Weerribben-Wieden 2025' is opgesteld samen met onze partners in de Stichting Weerribben-Wieden opgesteld. De uitvoering van de visie wordt samen met onze partners, waaronder inwoners, opgepakt</p> <p><u>Bestuursprogramma Werk aan de Winkel:</u><br/>De toeristisch-recreatieve sector is belangrijk voor de lokale economie van Steenwijkerland. Circa 14% van de werkgelegenheid is gelieerd aan deze sector. Door het realiseren van projecten op basis van de toeristisch-recreatieve visie kan de werkgelegenheid in de sector nog verder toenemen.</p> <p><u>Bestuursprogramma Samen Redzaam:</u><br/>De recreatiemogelijkheden welke we in het kader van genoemde visie realiseren ten behoeve van onze gasten kunnen ook door onze eigen inwoners benut worden en daarmee een bijdrage leveren aan de gezondheid.</p> <p><u>Bestuursprogramma Mijn Steenwijkerland:</u><br/>De projecten uit de visie dragen bij aan de kwaliteit van het woonklimaat en bereikbaarheid. Het spreiden van toeristen vraagt om een goed vervoersnetwerk. Dit combineren we met het</p> |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    | <p>versterken van de vervoersmogelijkheden voor onze eigen inwoners.</p> <p><u>Bestuursprogramma Duurzaam:</u><br/>Steenwijkerland wil komen tot een duurzame ontwikkeling van de woon-, leef- en werkomgeving. Met duurzaam toerisme, met als onderdeel het elektrisch varen, werken we hier al jaren aan met de toeristische sector. De investeringen in Smart mobility geven kansen de relatie tussen deze bestuursprogramma's verder te versterken.</p> |
| <b>Toelichting</b> | <p>De uitvoering op basis van deze speerpunten is een opdracht voor alle gebiedspartijen, waaronder de gemeente. Een aantal projecten pakt de gemeente op binnen het programma DBT. Veel wordt opgepakt samen met onze partners in de Stichting Weerribben-Wieden. De uitvoering is op koers.</p>                                                                                                                                                           |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Speerpunt 3</b>                        | <b>Samen met de partners uitvoering geven aan de 'Toekomstvisie Giethoorn'</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Prognose</b>                           | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Relatie met de bestuursprogramma's</b> | <p><u>Bestuursprogramma De inwoner op 1</u><br/>De 'Toekomstvisie Giethoorn' is mede opgesteld door 't Gieters Belang. Ook de uitvoering wordt in nauw overleg met de inwoners (en ondernemers) opgepakt.</p> <p><u>Bestuursprogramma Werk aan de Winkel:</u><br/>Giethoorn is een toeristisch dorp en zal dat ook blijven. Zo'n 36% van de werkgelegenheid hangt direct samen met toerisme. We vinden het van belang dat toerisme en leefbaarheid in Giethoorn in balans blijft. Op langere termijn is dit ook in het belang van het toerisme.</p> <p><u>Bestuursprogramma Mijn Steenwijkerland:</u><br/>Onderdeel van de uitvoering van de toekomstvisie Giethoorn is onder andere het verbeteren van zaken in de openbare ruimte. Dit maakt onderdeel uit van dit bestuursprogramma.</p> <p><u>Bestuursprogramma Duurzaam:</u><br/>Bij veel projecten op basis van de toekomstvisie speelt duurzaamheid een rol, bijvoorbeeld bij het varen in Giethoorn.</p> |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Toelichting</b> | <p>De reconstructie van de paden in Giethoorn is in volle gang. Met lokale aannemers leveren we behendig maatwerk om het dorp zonder wegen op te knappen, met het toeristenseizoen als pauze gaan we door tot de paden volledig opgeknapt zijn. De loswal is een onmisbare voorziening voor het dorp met de vele bruggen, we streven dan ook naar behoud op de huidige locatie. We onderzoeken hoe we ondernemers kunnen helpen met het elektrisch transport van goederen. De molen naast de loswal wordt voorzien van draaiende wieken. De Kerkweg gaan we autoluw maken. Bezoekersverkeer en inwonersverkeer wordt gescheiden, de inwoners behouden de huidige ontsluiting en voor bezoekers wordt een nieuwe weg aangelegd vanaf de Nering. Door deze nieuwe weg te koppelen aan “het pad van Rodermond” ontstaat een fiets- wandelpad welke mogelijk ook een fietspad naar de nieuwe school kan worden. Mede dit gaan we in overleg met betrokkenen in een nadere invulling van de Gieterse Polder onderzoeken. Voor het parkeren bij de stegen kijken we per steeg naar de oorzaak van de parkeerproblemen. Per steeg wordt naar maatwerkoplossingen gekeken. Tot slot. De duurzame ambachten zijn de dragers van ons landschap. We stimuleren meer houtenpunters op het water, Weerribben-Wieden riet op de daken en streekeigen vis op het bord. Om mensen de noeste arbeid van het ontstaan van ons landschap te laten ervaren, omarmen we het initiatief voor een Experience Center in Giethoorn.</p> <p>Het is van belang dat de uitvoering van de projecten vanuit de Toekomstvisie worden voortgezet zodat de balans tussen toerisme en leefbaarheid gehouden blijft of wordt hersteld.</p> |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### **Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de coronacrisis:**

De coronacrisis heeft grote impact op de toeristische sector. Hoe groot zal later blijken. Op dit moment heeft dit nog geen invloed op de projecten van het programma DBT. De projecten die we realiseren pakken we over het algemeen samen op met ondernemers. Aangezien die ondernemers financieel nu hard geraakt worden kan dit effect hebben op de investeringen van derden.

Nu de sector het moeilijk heeft bekijken we hoe we de sector kunnen ondersteunen. Het geheel of gedeeltelijk wegvallen van het inkomen in bepaalde deelsectoren is heel zorgelijk maar een eerste verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid. Tijdens de crisis steunen we de sector zoveel mogelijk, samen met onze partners, door het ondersteunen van initiatieven die nodig zijn om te kunnen blijven ondernemen in de 1,5 meter samenleving. Niet alleen door het tegen sterk gereduceerd tarief beschikbaar stellen van materialen en inrichten van routes maar ook bijvoorbeeld door het toestaan van grotere terrassen. Na de crisis is het van belang dat we snel weer opstarten en ervoor zorgen dat toeristen ons weer weten te vinden. Er zijn inmiddels STER-spotjes opgenomen die, wanneer het einde van de crisis in zicht is, zullen worden getoond op de nationale televisie. We doen ook mee aan de landelijke campagne Nederland Waterland. Dit alles om te zorgen dat de toeristische sector zo sterk mogelijk uit de crisis komt.

De kansen en uitdagingen in relatie tot het programma ‘Duurzaam en Be-Leefbaar Toerisme’ zijn als volgt:

- ▲ Vooral Nederlandse gasten toeristen en recreanten hebben ons gebied in de zomer van 2020 goed weten te vinden. Wanneer onze gasten eenmaal kennis hebben gemaakt met de schoonheid van ons gebied komen ze vaak weer terug. Over het algemeen passen deze gasten bij de doelgroepen waarop wij ons primair willen richten, zoals beschreven in de visie 'Perspectief Bestemming Weerribben-Wieden 2025'.
- ▲ Het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland (IBP VP) heeft de ambitie het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen samen als één overheid te laten werken voor een 'economisch vitaal, leefbaar en ecologisch duurzaam platteland'. In het landelijk gebied komen veel grote opgaven samen die vragen om forse en structurele veranderingen. In de Gebiedsgerichte Aanpak Noordwest Overijssel pakken we dit via een samenhangende, regiospecifieke benadering op. Het is een uitdaging maar vooral een kans hier samen met onze partners in de Stichting Weerribben-Wieden projecten te ontwikkelen voor meervoudig ruimtegebruik met nieuwe spelers/partners en nieuw geld.
- ▼ Een deel van de ondernemers heeft liquiditeitsproblemen terwijl we de projecten in het kader van Duurzaam (Be)leefbaar Toerisme veelal samen met hen op willen pakken.

### 3.7.3. Programma Omgevingswet

De voortgang op de in de begroting opgenomen speerpunten is als volgt:

| Speerpunt 1                        | Omgevingsplan                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Prognose                           | ■                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Relatie met de bestuursprogramma's | Bestuursprogramma Inwoner op 1:<br>Met het opstellen van het omgevingsplan dragen we bij aan het scheppen van duidelijkheid voor inwoners en een sneller proces voor het opzetten van initiatieven.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Toelichting                        | Met de komst van de nieuwe programmamanager is het werk aan het omgevingsplan weer opgepakt. Eerste prioriteit was het vinden van een vervanger voor de in maart 2020 vertrokken jurist Omgevingsplan. In 2020 is met tijdelijke inhuur aan de slag gegaan met het verder inventariseren van het gedane werk. Dit heeft geleid tot een gespreksronde in de organisatie om ervoor te zorgen dat alle stukken (bijvoorbeeld verordeningen) die in het kader van het Omgevingsplan een update moeten krijgen in beeld zijn en dat duidelijk is wie het stuk gaat herijken. Deze inventarisatie is november 2020 afgerond, waarna een start is gemaakt met het opzetten van een projectgroep. Met de komst van een nieuwe jurist omgevingsplan, is de projectgroep in 2021 van start gegaan met het opzetten van een tijdelijk omgevingsplan. De door corona en de onvolledige bezetting opgelopen vertraging kan in de komende tijd ingehaald worden en er zijn mogelijkheden om op te schalen wanneer dit nodig is. Daarmee ligt er eind 2021 een tijdelijk omgevingsplan waarmee de gemeente vanaf 2022 kan werken. |

| Speerpunt 2                        | Dienstverlening                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Prognose                           | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Relatie met de bestuursprogramma's | Inwoner op 1 & Werk aan de winkel<br>Vanuit beide programma's is het van belang dat de initiatiefnemer zich welkom voelt, dat er integraal naar zijn/haar aanvraag gekeken wordt en gehandeld wordt vanuit de ja, mits-houding. Allemaal zaken die passen bij (de geest van) de Omgevingswet. Specifiek is er relatie met Werk aan de Winkel als |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    | het gaat om de ambities met betrekking tot het MKB binnen onze gemeente. Snellere dienstverlening, meer op maat voor de initiatieven die ontplooid worden, daar heeft het MKB baat bij.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Toelichting</b> | Vanaf juni 2020 is er een start gemaakt met het geven van trainingen op basis van de door de projectgroep opgestelde ontwerpformule voor dienstverlening op initiatieven. Deze dienstverlening komt er anders uit te zien door de invoering van de omgevingswet. De trainingen zijn gegeven aan alle medewerkers die een rol vervullen in het proces van dienstverlening op initiatieven. Vanwege corona zijn de trainingen niet fysiek op locatie gegeven maar digitaal via zoom. In 2021 willen we een tweede trainingsronde opzetten, het liefst fysiek op locatie. Dit omdat dan de interactie tijdens en de reflectie na afloop dan beter tot hun recht komen. Op basis van deze trainingen zullen naast een optionele brede training ook op maat trajecten (indien daar behoefte aan is) worden aangeboden. |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Actie</b>                              | <b>Aanschaf en training software</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Prognose</b>                           | ●                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Relatie met de bestuursprogramma's</b> | De aanschaf van de software is een landelijk vereiste en heeft geen relatie met de bestuursprogramma's.                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Toelichting</b>                        | De gemeente heeft een aanbestedingsprocedure gevolgd voor het verwerven van software voor omgevingsdocumenten en toepasbare regels, inclusief aansluiting op het DSO <sup>11</sup> . Voor de software voor het vergunningenproces wordt aangesloten bij de software die wordt gebruikt in de regio IJsselland. De medewerkers die met de software gaan werken zijn getraind of worden op korte termijn getraind. |

### **Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de coronacrisis:**

De coronacrisis heeft geen gevolgen gehad die financieel zullen doorwerken, echter, beleidsmatig is corona wel van invloed geweest op de voortgang van het programma. Corona heeft geleid tot een grotere afstand tussen collega's en gezien de omstandigheden een logische focus op de concrete taken die moeten worden uitgevoerd. Deze ontwikkeling heeft het programma, gezien het multidisciplinaire karakter, parten gespeeld.

De kansen en uitdagingen in relatie tot het programma 'Omgevingswet' zijn als volgt:

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Het is het afgelopen jaar moeilijk gebleken om de personele bezetting binnen het programmateam op orde te krijgen. Vanaf april 2021 is het team weer op volle sterkte. Met name op het spoor van het omgevingsplan is er (zoals hierboven al geschetst) een inhaalslag nodig. Het programma zoekt volop de samenwerking met teams binnen het gemeentehuis waarvoor de invoering van de Omgevingswet gevolgen heeft en merkt dat personele schaarste in andere teams ook van invloed is op de voortgang die het programma kan boeken.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▲ Vooral met betrekking tot het omgevingsplan kunnen we leren van het proces bij andere gemeenten en ons voordeel doen met de omgevingsplannen die de komende maanden beschikbaar komen.</li> <li>▲ Mogelijk uitstel van de wet (waar in april uitspraak over zal worden gedaan) is zowel een kans als een uitdaging. Het is een kans omdat het ruimte biedt om op sporen waar de planning krap is ruimte te krijgen.</li> </ul> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

<sup>11</sup> Digitaal Stelsel Omgevingswet.

- ▼ Hoe boeken we in multidisciplinair verband, ondanks de personele schaarste, voldoende voortgang op de sporen van het Programma Omgevingswet.
- ▼ Mogelijk uitstel van de wet (waar in april uitspraak over zal worden gedaan) is zowel een kans als een uitdaging. Het is een uitdaging omdat het voor de sporen waar we op schema lopen een jaar extra betekent om de scherpste op de processen te behouden.

### **3.7.3. Programma Duurzaam**

In de begroting is aangegeven dat het (ambtelijk) integraal programma Duurzaam qua doelen en beoogde resultaten een-op-een aansluit bij het bestuursprogramma Duurzaam. De voortgang van het integraal programma is daarom onder paragraaf 3.2. toegelicht.

## 4. Financieel beeld

### 4.1. Programmabegroting 2021-2024: Oordeel provincie

Uw raad is onlangs door de provincie Overijssel geïnformeerd over het oordeel van de provincie in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT). Het totaalbeeld IBT is opgebouwd uit zes domeinen: Financiën, Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), Wro (Wet ruimtelijke ordening), Informatie- & archiefbeheer, Huisvesting statushouders en Monumenten. Voor Financiën gaat het om provinciaal toezicht op de begroting, en voor de andere domeinen om provinciaal toezicht op de uitvoering van gemeentelijke medebewindstaken.

Het oordeel over de programmabegroting 2021-2024 is als volgt:

*Op het domein Financiën is de IBT-kleuring met ingang van het jaar 2021 oranje. De jaren daarvoor was de gemeente groen gekleurd op dit domein. Steenwijkerland is een gemeente met een gezonde financiële positie maar heeft ook veel last van de extra lasten sociaal domein. Het structurele beeld van de begroting is voor alle jaren sluitend. De gemeente heeft via meerdere bestuurlijke herprioriteringen forse ombuigingen verwerkt in haar begroting, die voor een groot deel nog gerealiseerd moeten worden. Hier zijn risico's aan verbonden. De totstandkoming en onderbouwing van deze ombuigingen geven ons vertrouwen dat Steenwijkerland hierin zal slagen.*

*Daarnaast constateren wij dat:*

- de gemeente, om het financiële evenwicht te behouden, de opbrengst van de onroerendezaakbelastingen heeft verhoogd met 9,9% in 2021;*
- de gemeente in het vastgestelde begrotingsbeeld rekening heeft gehouden met de mogelijke effecten van Covid-19 (toename uitkeringen WWB);*
- het sociaal domein (opnieuw) aandacht vraagt vanwege oplopende kosten. De gemeente heeft inmiddels concrete maatregelen vastgesteld om die kosten neerwaarts bij te stellen;*
- de herijking van het gemeentefonds (naar verwachting vanaf 2023) een rol gaat spelen. In de begroting zien wij dat de mogelijke structurele effecten daarvan in de exploitatie zijn opgenomen door middel van een stelpost van € 0,7 miljoen in 2022. Deze stelpost loopt op naar € 1,0 miljoen in 2024;*
- de gemeente op onderdelen minder behoudend is gaan ramen. Dit is vooral te zien bij de algemene uitkering gemeentefonds en het niet uitkeren van loon- prijscompensatie;*
- de gemeente gebruik maakt van de mogelijkheid om voor de jaren 2023 en 2024 een stelpost "Uitkomst onderzoek jeugdzorg" op te nemen<sup>12</sup>. De stelpost is opgenomen in het structurele beeld van de gemeente. Het opnemen van de stelpost brengt een risico met zich mee omdat de extra middelen niet structureel zijn opgenomen in het gemeentefonds.*

Wij herkennen ons in het beeld dat door de provincie is geschetst. Bovenstaande opsomming van bevindingen geeft goed weer in wat voor onzekere financiële situatie we ons bevinden. Naast het doorvoeren van een omvangrijk pakket aan bezuinigingen hebben we de lokale lasten in 2021 extra moeten verhogen om te komen tot een meerjarig sluitende begroting. Daarnaast zijn we op onderdelen inderdaad minder behoedzaam gaan ramen. Dat brengt risico's met zich mee.

---

<sup>12</sup> Een stelpost aan de inkomstenkant van € 824.000 vanaf 2022 (structureel).

## 4.2. Stand van zaken bezuinigingen

In de Programmabegroting 2021-2025 is een fors bezuinigingspakket opgenomen. In de interne uitvraag voor voorliggende PPN hebben we gevraagd naar de stand van zaken. Hebben we voldoende vertrouwen dat we die besparingen gaan halen en waarop is dat vertrouwen gebaseerd? Liggen we op koers?

Hieronder treft u de uitkomsten aan:

| Bestuursprogramma  | Stand van zaken bezuinigingen Programmabegroting 2021-2024                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| De inwoner op 1    | <p>Bezuinigingen liggen op koers. Bijzonderheden:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>▪ Het budget voor representatie is structureel verlaagd.</li><li>▪ In de legesverordening van afgelopen december zijn de leges voor rijbewijzen, reisdocumenten, huwelijken en omgevingsvergunningen verhoogd naar de voorgestelde bedragen dan wel percentages.</li><li>▪ Het bedrag dat structureel gereserveerd werd voor mogelijk geclaimde planschade is uit de budgetten gehaald. Op dit moment is nog niet in te schatten of er daadwerkelijk planschade uitgekeerd gaat worden.</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Duurzaam           | <p>Bezuinigingen liggen op koers. Geen bijzonderheden.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Werk aan de winkel | <ul style="list-style-type: none"><li>▪ De bezuiniging op de Stichting Weerribben-Wieden is doorgevoerd.</li><li>▪ Daarnaast is invulling gegeven aan de opdracht om de toerist meer bij te laten dragen door het instellen van een gemakkelijkhedenretributie voor de verhuurboten in Giethoorn.</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Samenredzaam       | <p>Bezuinigingen liggen grotendeels op koers.</p> <p>Voor twee in de programmabegroting opgenomen bezuinigingen geldt dat daar specifieke aandacht voor nodig is het betreft de bezuiniging op de openbare bibliotheek en de aanvullende bezuiniging op Scala:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>▪ Er zijn gesprekken gaande met de bibliotheekdirectie om op de nieuwe locatie tevens een efficiëntere werkwijze door te voeren met een taakstelling op de exploitatiesubsidie. De voorgenomen bezuiniging van € 80.000 staat nu gepland voor 2023. Het is nog niet zeker dat die gehaald wordt.</li></ul> <p>De uitwerking van het transitieplan duurt langer als gedacht vanwege Covid-19 en vanwege ontwikkelingen op gebied van herhuisvesting hoofdlocatie. De bibliotheek heeft een nieuw meerjarenplan opgesteld, daarin o.a. opgenomen dat een aantal locaties zullen worden afgestoten. Met kernen en stakeholders moet vervolgens gezocht worden naar alternatieve invulling, bijvoorbeeld 'de bibliotheek op school'. Een aantal vaste eigen inkomsten zijn vanwege Covid-19 of andere oorzaken komen te vervallen en kunnen in huidige situatie niet worden opgevangen. De (beperkte) indexatie van de laatste paar jaar heeft eveneens voor een gat gezorgd in de begroting. Bij gelijkblijvende omstandigheden is er in 2025 een negatief eigen vermogen.</p> <p>De gevolgen: Uitgangspunt gemeente Steenwijkerland bij reductie van de subsidie van Scala is dat het bibliotheekwerk zodanig transformeert dat het aansluit bij de doelgroepen. Talentontwikkeling stimuleren en educatie aan de basis is daarbij het uitgangspunt.</p> <p>De provincie Overijssel lijkt bereid om mee te doen met dit transitieproces en overweegt om de bibliotheek te zien als provinciaal pilotproject waarbij per 1-1-2023 een aanzienlijk bijdrage vrij wordt gespeeld voor</p> |

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                | <p>doorontwikkeling van de bibliotheek. Voorwaarde is dat de gemeente Steenwijkerland dit bedrag gaat matchen.</p> <p>Voorgestelde maatregel: Komend jaar wordt tezamen met de bibliotheek het transitieproject nader uitgewerkt. Er wordt structureel overlegd om zodoende tijdig te kunnen anticiperen op afwijkingen van eerdere besluiten. Mogelijk zijn er in het kader van het combineren van bibliotheekwerk met andere diensten (in het kader van leven-lang-leren) zowel winst op gebied van inhoudelijk programma als op gebied van huisvesting te maken dat uiteindelijk leidt tot een financieel voordeel.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Besparingsopdracht van € 100.000 wordt niet gehaald. Scala heeft meer tijd nodig om de besparingsopdracht van € 100.000 te kunnen realiseren. Realisatie van de besparing is niet mogelijk per 1-1-2022 maar per 1-1-2025. Scala realiseert per 1-1-2021 een korting van € 70.000 per jaar. Dit betekent dat in de begroting vanaf 1-1-2022 tot 31-12-2024 jaarlijks een extra subsidiebijdrage van € 30.000 moet worden opgenomen voor Scala. Hiervoor is een claim ingediend (zie bestedingsplan in bijlage 7.2).</li> </ul> |
| Mijn Steenwijkerland           | <p>We zien de komende jaren (met name vanaf 2023) een oploep in het aantal grafrechten wat voor verlenging in aanmerking komt. We gaan ervan uit dat dit ook de komende jaren zal leiden tot een stijging van het aantal verlengingen. Dit zal ertoe leiden dat de inkomsten voor de lijkbezorging waarschijnlijk hoger zullen uitvallen. De verwachting is dat dit vanaf 2023 zichtbaar wordt. Het aantal verlengingsvragen in de tussenliggende jaren, 2021 en 2022, is echter minder groot dan vanaf 2023. De meerjarenbegroting gaat uit van een consistente stijging van € 50.000 vanaf 2021. Een oplopende financiële verwachting is echter meer reëel.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Programma Financiën & Overhead | <p>Bezuinigingen liggen op koers. Geen bijzonderheden.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

Ons eerste beeld is dat de voorgenomen en door uw raad geaccordeerde bezuinigingen op koers liggen. Dat betekent dat budgetten zijn aangepast, tarieven zijn verhoogd etc.

### 4.3. Actuele begrotingspositie

#### Uitgangspunten

Vanwege de vele onzekerheden welke rijksmiddelen gemeenten gaan krijgen, is het extra lastig de begroting voor 2022 voor te bereiden. Waar rekening mee te houden met de jeugdzorg bijvoorbeeld? Komt er extra geld van het nieuwe kabinet of niet? Om toch een soort van spoorboekje te hebben ter voorbereiding van de begroting 2022, stelden controllers van de 100.000+ gemeenten een set 'veilige' uitgangspunten op. Door die te volgen, kunnen gemeenten tot onderbouwde ramingen komen van de rijksmiddelen voor de begroting van volgend jaar. Dat voorkomt, als het goed is, dat straks 'al te ingrijpende' bezuinigingen voor de korte termijn nodig zijn en er onverantwoorde risico's ontstaan op de lange termijn.

Het algemene uitgangspunt is dat gemeenten zich niet (te) rijk moeten rekenen, dat wil zeggen: niet gelijktijdig rekening houden met én verder bevriezen of afschaffen van de van rijkswege opgelegde opschalingskorting én voor extra compensatie voor de jeugdzorg. Ook luidt de waarschuwing niet al te zeer uit te gaan van een positieve uitkomst van de voorgenomen herverdeling van het gemeentefonds. Behoedzaamheid voor alles dus.

Hoewel de provincie bij het oordeel over de Programmabegroting 2021-2024 van de gemeente Steenwijkerland duidelijk te kennen heeft gegeven dat we minder behoedzaam zijn gaan ramen, zijn wij van mening dat we met voorliggende PPN geen onverantwoorde risico's nemen en een solide financieel beleid voeren. Zo hebben we alleen de incidentele gelden voor de Jeugdzorg structureel in onze begroting verwerkt via een stelpost, omdat we er van uitgaan dat die rijksmiddelen er in ieder geval zullen komen. Echter, we houden op voorhand geen rekening met aanvullende compensatie door een nieuw kabinet. Dat houdt in dat we niet voorsorteren op extra geld voor de Jeugdzorg (bovenop het bedrag van € 824.000 op de genoemde stelpost), een eventuele afschaffing van de zogenaamde opschalingskorting en positieve herverdeeldeffecten van de voorgenomen herverdeling van het gemeentefonds.

#### Actueel financieel beeld

Zoals uit tabel 1 kan worden opgemaakt is er sprake van een negatief saldo voor het lopend begrotingsjaar 2021 van bijna € 1 miljoen. De jaren 2022 t/m 2025 zijn financieel sluitend voor alle jaarschijven. Bij de opstelling van de Programmabegroting 2022-2025 wordt op basis van het dan geldende budgettaire beeld (onder meer de verwerking van de meicirculaire) duidelijk of maatregelen noodzakelijk zijn om te komen tot een meerjarig sluitende begroting.

**Tabel 1: Financieel beeld, bedragen x € 1.000**

| Meerjarenbeeld                                          | 2021         | 2022           | 2023         | 2024         | 2025         |
|---------------------------------------------------------|--------------|----------------|--------------|--------------|--------------|
| <b>Saldo Programmabegroting 2021-2024</b>               | <b>15</b>    | <b>308</b>     | <b>792</b>   | <b>1.112</b> | <b>1.112</b> |
| Diverse informatienota's                                | 221          | 39             | 123          | 364          | 364          |
| Raadbesluiten tot en met de vergadering van 25 mei 2021 | - 35         | - 91           | - 134        | - 134        | - 134        |
| Autonome ontwikkelingen                                 | - 335        | 729            | 877          | 1.041        | 658          |
| Financiële mutaties (saldo van mee- en tegenvallers)    | - 835        | - 535          | - 482        | - 414        | - 405        |
| Bestedingsplan 2022-2025                                | -            | - 1.749        | - 1.171      | - 673        | - 501        |
| <b>Subtotaal</b>                                        | <b>- 984</b> | <b>- 1.606</b> | <b>- 788</b> | <b>185</b>   | <b>- 18</b>  |
| Waarvan structureel                                     | - 375        | - 246          | - 30         | 375          | 70           |
| Waarvan incidenteel                                     | - 609        | - 1.360        | - 757        | - 190        | - 88         |
| <b>Saldo PPN 2021-2025</b>                              | <b>- 970</b> | <b>62</b>      | <b>762</b>   | <b>1.487</b> | <b>1.182</b> |

+ = voordeel

Bij de berekening van het meerjarig saldo van voorliggende tabel is onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele inkomsten en uitgaven (I/S). In principe vallen onder 'incidenteel' de uitgaven en inkomsten met een eenmalig karakter en een looptijd van maximaal drie jaar. De incidentele uitgaven worden gedekt door een onttrekking aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar, met uitzondering van nieuwe incidentele uitgaven in het lopend jaar (2021). Voor de jaren 2022 tot en met 2025 wordt een beroep gedaan op de Algemene reserve vrij besteedbaar tot een bedrag van € 2,4 miljoen.

Bovenstaande tabel met de actuele begrotingspositie start met de meerjarige begrotingssaldi van de Programmabegroting 2021-2024 (tabel 'Meerjarenbeeld' op p. 11). De verschillende posten zijn hieronder nader toegelicht:

### Diverse informatienota's:

Na het vaststellen van de Programmabegroting 2021-2024 heeft u diverse informatienota's ontvangen die in voorliggende PPN zijn verwerkt. De informatienota voor de septembercirculaire van het gemeentefonds heeft uw raad al voor de begrotingsbehandeling ontvangen, maar deze is zoals gebruikelijk niet verwerkt in de begroting.

**Tabel 2: Diverse informatienota's, bedragen x € 1.000**

| Meerjarenbeeld                                                         | I/S | 2021       | 2022      | 2023       | 2024       | 2025       |
|------------------------------------------------------------------------|-----|------------|-----------|------------|------------|------------|
| <b>Diverse informatienota's:</b>                                       |     |            |           |            |            |            |
| Informatienota 13/10/20: Septembercirculaire gemeentefonds 2020        | S   | 205        | 39        | 123        | 364        | 364        |
| Informatienota 26/01/21: Decembercirculaire gemeentefonds 2020         | I   | 16         | -         | -          | -          | -          |
| Informatienota 26/01/21: 3e coronacompensatiepakket gemeentefonds 2020 | I   | 179        | -         | -          | -          | -          |
| Stelpost voor de bijbehorende uitgaven                                 | I   | - 179      | -         | -          | -          | -          |
| Informatienota 26/01/21: 3e coronacompensatiepakket gemeentefonds 2021 | I   | 597        | -         | -          | -          | -          |
| Stelpost voor de bijbehorende uitgaven                                 | I   | - 597      | -         | -          | -          | -          |
| Informatienota 01/06/21: 4e coronacompensatiepakket gemeentefonds 2021 | I   | 582        | -         | -          | -          | -          |
| Stelpost voor de bijbehorende uitgaven                                 | I   | - 582      | -         | -          | -          | -          |
| <b>Totaal informatienota's</b>                                         |     | <b>221</b> | <b>39</b> | <b>123</b> | <b>364</b> | <b>364</b> |
| Waarvan structureel                                                    |     | 205        | 39        | 123        | 364        | 364        |
| Waarvan incidenteel                                                    |     | 16         | -         | -          | -          | -          |

+ = voordeel

### Raadsbesluiten tot en met de vergadering van 25 mei 2021

De financiële gevolgen van de besluiten tot en met de raadsvergadering van 25 mei 2021 zijn verwerkt in deze nota:

**Tabel 3: Raadsbesluiten, bedragen x € 1.000**

| Meerjarenbeeld                                                                                | I/S | 2021        | 2022        | 2023         | 2024         | 2025         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------|-------------|--------------|--------------|--------------|
| <b>Raadsbesluiten tot en met de vergadering van 25 mei 2021:</b>                              |     |             |             |              |              |              |
| 15/12/20: Belastingvoorstellen/nadeel opbrengst OZB                                           | S   | - 9         | - 9         | - 9          | - 9          | - 9          |
| 15/12/20: Hogere kapitaallasten vanwege extra krediet fusieschool Giethoorn                   | S   | -           | - 8         | - 8          | - 8          | - 8          |
| 09/03/21: Vervangen brug De Wulpen                                                            | S   | - 10        | - 10        | - 10         | - 10         | - 9          |
| 30/03/21: Hogere inschaling griffiemedewerker                                                 | S   | - 2         | - 2         | - 2          | - 2          | - 2          |
| 30/03/21: Fietspaden De Woldberg                                                              | I   | 213         | -           | -            | -            | -            |
| Toevoeging aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar                                           | I   | - 213       | -           | -            | -            | -            |
| Bijbehorende kapitaallasten                                                                   | S   | - 9         | - 9         | - 9          | - 9          | - 9          |
| 21/04/21: Motie pilot ondergrondse afvalcontainers in de historische binnenstad van Steenwijk | S   | - 6         | - 5         | - 5          | - 5          | - 5          |
| 25/05/21: Begroting Veiligheidsregio IJsselland, bijdrage Steenwijkerland                     | S   | -           | - 47        | - 91         | - 91         | - 91         |
| <b>Totaal raadsbesluiten</b>                                                                  |     | <b>- 35</b> | <b>- 91</b> | <b>- 134</b> | <b>- 134</b> | <b>- 134</b> |
| Waarvan structureel                                                                           |     | - 35        | - 91        | - 134        | - 134        | - 134        |
| Waarvan incidenteel                                                                           |     | -           | -           | -            | -            | -            |

+ = voordeel

### Autonome ontwikkelingen

Met autonome ontwikkelingen bedoelen we ontwikkelingen die onontkoombaar zijn en waar we geen invloed op hebben. De autonome ontwikkelingen zijn in onderstaande tabel gespecificeerd, onderverdeeld naar mee- en tegenvallers.

**Tabel 4: Autonome ontwikkelingen (meevallers), bedragen x € 1.000**

| Meerjarenbeeld                                                            | I/S | 2021         | 2022         | 2023         | 2024         | 2025         |
|---------------------------------------------------------------------------|-----|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| <b>Meevallers:</b>                                                        |     |              |              |              |              |              |
| Nieuwe raming herverdeeffecten GF: vervallen stelpost aan de uitgavenkant | S   | -            | 700          | 850          | 1.000        | 1.000        |
| Prijscompensatie inkomsten (1,7%)                                         | S   | -            | 217          | 216          | 221          | 221          |
| Areaaluitbreiding, extra inkomsten                                        | S   | -            | 27           | 27           | 27           | 27           |
| AU Gemeentefonds: compensatie lonen en prijzen (stelpost)                 | S   | -            | 930          | 930          | 930          | 930          |
| AU Gemeentefonds: hoeveelheidsverschillen                                 | S   | - 335        | 97           | 73           | 75           | 49           |
| AU Gemeentefonds: aanpassen jaarschijf 2025                               | S   | -            | -            | -            | -            | 7            |
| <b>Totaal meevallers</b>                                                  |     | <b>- 335</b> | <b>1.971</b> | <b>2.096</b> | <b>2.252</b> | <b>2.233</b> |
| Waarvan structureel                                                       |     | - 335        | 1.971        | 2.096        | 2.252        | 2.233        |
| Waarvan incidenteel                                                       |     | -            | -            | -            | -            | -            |

+ = voordeel

**Tabel 5: Autonome ontwikkelingen (tegenvallers), bedragen x € 1.000**

| Meerjarenbeeld                                                                                   | I/S | 2021     | 2022           | 2023           | 2024           | 2025           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>Tegenvallers:</b>                                                                             |     |          |                |                |                |                |
| Prijscompensatie uitgaven (1,7%)                                                                 | S   | -        | - 888          | - 868          | - 860          | - 847          |
| Areaaluitbreiding, extra uitgaven (openbare verlichting, plantsoenen en wegen)                   | S   | -        | - 42           | - 42           | - 42           | - 42           |
| Indexatie lonen en sociale lasten 2022 (1,2%)                                                    | S   | -        | - 312          | - 310          | - 310          | - 310          |
| AU Gemeentefonds: aanpassen jaarschijf 2025                                                      | S   | -        | -              | -              | -              | - 288          |
| Bijbehorende verlaging van het Participatiebudget (Wsw en re-integratie)                         | S   | -        | -              | -              | -              | 288            |
| Aanpassen jaarschijf 2025 (rente langlopende leningen)                                           | S   | -        | -              | -              | -              | 83             |
| Aanpassen jaarschijf 2025 (eenmalige kosten IHP; onttrekken aan de AR vrij besteedbaar)          | I   | -        | -              | -              | -              | - 88           |
| Aanpassen jaarschijf 2025 (investeringen IHP)                                                    | S   | -        | -              | -              | -              | - 263          |
| Aanpassen jaarschijf 2025 (investering hockeyveld)                                               | S   | -        | -              | -              | -              | - 10           |
| Aanpassen jaarschijf 2025 (investering bermen)                                                   | S   | -        | -              | -              | -              | - 38           |
| Aanpassen jaarschijf 2025 (investering openbare verlichting: masten en armaturen)                | S   | -        | -              | -              | -              | - 26           |
| Aanpassen jaarschijf 2025 (investering levensduurverlengende maatregelen)                        | S   | -        | -              | -              | -              | - 16           |
| Aanpassen jaarschijf 2025 (investering routekaart energieneutraal maatschappelijk vastgoed 2050) | S   | -        | -              | -              | -              | - 21           |
| <b>Totaal tegenvallers</b>                                                                       |     | <b>-</b> | <b>- 1.242</b> | <b>- 1.219</b> | <b>- 1.211</b> | <b>- 1.575</b> |
| Waarvan structureel                                                                              |     | -        | - 1.242        | - 1.219        | - 1.211        | - 1.488        |
| Waarvan incidenteel                                                                              |     | -        | -              | -              | -              | - 88           |

+ = voordeel

Een aantal posten is hieronder toegelicht.

*Nieuwe raming herverdeeffecten GF: vervallen stelpost aan de uitgavenkant:*

In de Programmabegroting 2021-2024 is rekening gehouden, door middel van een stelpost, met een negatief herverdeeffect van € 700.000 in het jaar 2022, oplopend tot € 1.000.000 structureel in het jaar 2024. In eerste instantie liet de berekening van het herverdeeffect voor onze gemeente een fors nadeel zien (naar verwachting - € 33 per inwoner). Vandaar dat in de begroting rekening is gehouden met een stelpost om dit verwachte nadelige effect op te vangen.

Inmiddels zijn er nieuwe berekeningen gemaakt door een onderzoeksbureau dat in opdracht van het Rijk het onderzoek uitvoert. Op basis het nieuwe onderzoek is gebleken dat Steenwijkerland is veranderd van een nadeelgemeente in een voordeelgemeente. Op dit moment kunnen geen harde conclusies worden getrokken, omdat een consultatie loopt en de besluitvorming door het Kabinet nog moet plaatsvinden (toegelicht in paragraaf 3.6). Hoewel de financiële uitkomsten nog steeds onzeker zijn, vinden wij een stelpost aan de uitgavenkant niet langer noodzakelijk en komt deze daarmee te vervallen.

#### *Prijscompensatie 1,7% uitgaven en inkomsten*

Een van de maatregelen om te komen tot een meerjarig sluitende Programmabegroting 2021-2024 was het niet uitkeren van de prijscompensatie van 3,8% in 2021<sup>13</sup>. Dit heeft geleid tot een besparing van bijna € 1 miljoen structureel.

De prijscompensatie voor 2022 komt uit op 1,7%<sup>14</sup>. Dit is overeenkomstig de 'Kadernota Financieel beleid gemeente Steenwijkerland 2018' waarin op pagina 11 staat vermeld dat de berekening van de prijsontwikkeling wordt bepaald aan de hand van de gegevens van het Centraal Planbureau (CPB). Meer specifiek gaat het om de index 'prijscompensatie voor intermediair verbruik'. Eventuele bijstellingen over voorgaande jaren worden normaal gesproken meegenomen bij de berekening van het percentage voor prijsontwikkeling voor het komende begrotingsjaar. Wij stellen voor met ingang van de Programmabegroting 2022-2025 geen nacalculatie meer toe te passen en de Kadernota op dit punt aan te passen (zie toelichting verderop onder paragraaf 5.4).

#### *Looncompensatie 1,2% en stijging sociale lasten*

De huidige Cao Gemeenten kent een looptijd tot 1 januari 2021. Voor 2021 is in de programmabegroting uitgegaan van een stijging van de lonen en sociale lasten van 2,8% op basis van de beschikbare informatie van het CPB (raming voorjaar 2020). In de begroting zijn daar in tegenstelling tot andere jaren geen extra middelen voor beschikbaar gesteld als onderdeel van een aanvullend bezuinigingspakket. Vanaf 2021 levert deze bezuiniging een besparing op van € 820.000 structureel. Dit bedrag kan wijzigen afhankelijk van de nieuwe CAO die nog moet worden afgesloten. Dat betekent dat een CAO-verhoging voortvloeiend uit de lopende onderhandelingen tussen de vakbonden en de VNG binnen het bestaand budget moet worden opgevangen. Concreet betekent dat dat er taakstellend wordt bezuinigd op personele lasten, omdat wij lokaal CAO-afspraken dienen uit te voeren.

Voor 2022 wordt op basis van de actuele ramingen van het CPB uitgegaan van een stijging van de lonen en sociale lasten van 1,2%<sup>15</sup>. Dit is conform de gebruikelijke systematiek die we jaarlijks hanteren. Uiteraard vindt een bijstelling van het geraamde percentage voor de salariskosten en sociale lasten plaats, zodra hierover meer duidelijkheid bestaat.

#### *Aanpassen jaarschijf 2025*

Het betreft een bijstelling van de jaarschijf 2025 ten opzichte van 2024.

#### *Algemene uitkering gemeentefonds (AU)*

Het Rijk informeert de gemeenten in circulaire over de gemeentefondsuitkeringen. De ontwikkeling hiervan wordt voor een belangrijk deel bepaald door de hoogte van de rijksuitgaven. Wijziging in de rijksuitgaven hebben direct invloed op de omvang van de algemene uitkering ('samen de trap op, samen de trap af'). De financiële gevolgen van de septembercirculaire 2020 van het gemeentefonds zijn verwerkt in voorliggende PPN, evenals de decembercirculaire 2020 en diverse compensatiepakketten voor corona.

---

<sup>13</sup> Voor het sociaal domein is een uitzondering gemaakt, omdat we rekening moeten houden met specifieke indexatiepercentages die veelal in regionaal verband zijn afgesproken. Zie beantwoording technische vragen t.b.v. vragen uur voor de Programmabegroting 2021-2024 (vraag 21).

<sup>14</sup> Prijs intermediair verbruik (kerngegevensstabel 2019-2022, Centraal Economisch Plan, CPB, maart 2021).

<sup>15</sup> Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers (kerngegevensstabel 2019-2022, Centraal Economisch Plan, CPB, maart 2021).

*Algemene uitkering gemeentefonds: Compensatie lonen en prijzen (stelpost)*

Op basis van de septembercirculaire 2020 wordt voor 2022 en volgende jaren een hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds voor prijs- en loonontwikkelingen (inclusief sociale lasten) verwacht.

*Algemene uitkering gemeentefonds: Hoeveelheidsverschillen (volume)*

Het betreft hier een bijstelling van de algemene uitkering op basis van aantallen en hoeveelheden. Voorbeelden hiervan zijn het aantal inwoners en het aantal bijstandsontvangers.

*Algemene uitkering gemeentefonds: Aanpassing jaarschijf 2025*

De jaarschijf 2025 is ten opzichte van 2024 aangepast.

#### **Financiële mutaties (saldo van mee- en tegenvallers)**

In bijlage zijn de structurele en incidentele budgetafwijkingen voor het begrotingsjaar 2021 vermeld en van een nadere toelichting voorzien.

#### **Bestedingsplan 2022-2025**

Het bestedingsplan 2022-2025 is toegelicht in bijlage 7.2.

### **4.4. Financiële gevolgen van de coronacrisis**

De coronacrisis duurt voort. De financiële gevolgen voor de korte termijn hebben we redelijk goed in beeld. Het betreft dan voornamelijk eenmalige uitgaven bijvoorbeeld om ervoor te zorgen dat medewerkers van de gemeente veilig hun werkzaamheden kunnen blijven verrichten. Of het gaat om het ondersteunen van maatschappelijke organisaties via bijvoorbeeld het Vitaliteitsfonds. Aan de inkomstenkant zien we bijvoorbeeld onze opbrengsten uit de toeristenbelasting dalen. Gelukkig staan hier in de meeste gevallen ook extra inkomsten tegenover via de compensatiepakketten van het Rijk. Wat de meerjarige financiële gevolgen van de crisis zijn, valt niet te voorspellen. Mochten we worden geconfronteerd met nieuwe financiële tegenvallers, dan kunnen we de Algemene Reserve vaste buffer aanspreken. Dat kan uiteraard alleen als tegenvallers een eenmalig karakter hebben.

In navolging van de Programmabegroting 2021-2024 zullen wij in de komende programmabegroting een afzonderlijke paragraaf wijden aan de financiële gevolgen van de coronacrisis en de financiële effecten zo goed mogelijk in beeld brengen. De provinciaal toezichthouder heeft daar ook om gevraagd in haar recente begrotingsbrief die is verstuurd aan alle gemeenteraden in Overijssel<sup>16</sup>. In de brief staat vermeld dat er twee voorkomende situaties zijn:

1. *U houdt in de begroting en meerjarenraming geen rekening met de corona-crisis c.q. u raamt de financiële gevolgen van de corona-crisis budgettair neutraal;*
2. *U houdt in de begroting en meerjarenraming rekening met incidentele en/of structurele baten en lasten.*

Wij kiezen ervoor om de baten en lasten zo goed mogelijk te ramen en uw raad hierover te informeren (optie 2).

---

<sup>16</sup> Brief 'Informatie voor uw begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025, provincie Overijssel, 20 april 2021, kenmerk 2021/0075377.

In paragraaf 2.4 van de door uw raad vastgestelde Programmabegroting 2021-2024 zijn de financiële gevolgen van de coronacrisis in beeld gebracht met een verwijzing naar de verschillende bestuursprogramma's. In voorliggende PPN is dat op eenzelfde wijze gebeurd.

#### Incidentele financiële effecten

De incidentele financiële effecten zijn opgenomen als financiële mutatie onder het programma Financiën & Overhead (zie bijlage 7.1). Het betreft bijvoorbeeld het aantrekken van tijdelijk personeel om de ervaren werkdruk het hoofd te bieden, extra schoonmaakkosten, plexischermen etc.

Aanvullend op wat er is beschreven in de verschillende bestuursprogramma's:

#### **TOZO**

TOZO staat voor 'Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers. Om uitvoering te geven aan deze regeling van het Rijk hebben we vorig jaar een noodloket voor ondernemers ingericht.

Er zijn op dit moment 186 lopende Tozo uitkeringen en in 2021 zijn 4 kredieten aangevraagd, het totaal uitgegeven bedrag ligt iets hoger dan de helft van het voorschot. Het eerste voorschot voor Tozo 2021 is vooralsnog € 905.923.

Ingaande het tweede kwartaal start Tozo 4 met dezelfde voorwaarden en dezelfde doelgroep als onder Tozo 3, in principe tot 1 juli 2021. Echter ook de afgelopen periode is de duur van de regeling diverse malen verlengd, ondanks een genoemde einddatum. Afhankelijk van de landelijke maatregelen de komende maanden, zal er meer of minder beroep worden gedaan op de Tozo. Dit kan niet worden voorspeld. Indien de aantallen fors toenemen zullen we met het huidige voorschot onvoldoende middelen hebben. De verwachting is echter dat er aanvullende voorschotten volgen op basis van het voorgaande jaar.

Op dit moment wordt de uitvoering van de Tozo met de huidige personele inzet uitgevoerd, bij forse toename, zal maximaal 1 fte extra moeten worden ingezet, afhankelijk van de mate van toename.

#### **TONK**

De tijdelijke noodmaatregel 'Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten' (TONK) wordt uitgevoerd binnen het juridische kader van de bijzondere bijstand, in verband hiermee maken gemeenten eigen keuzes in beleid en besteding van middelen, de regeling geldt van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021. Vanuit de minister is een beroep gedaan om de regeling ruimhartig toe te passen. De beleidsregels TONK zijn inmiddels vastgesteld. Er is een werkinstructie en een berekeningssheet gemaakt en er kan digitaal worden aangevraagd en de eerste aanvragen zijn binnengekomen. Er is op voorhand niet te voorspellen hoeveel inwoners een beroep zullen gaan doen op de betreffende regeling, aangezien dit alle huishoudens betreft die door corona een sterke terugval in inkomsten hebben en daardoor hun noodzakelijke (woon)kosten niet meer kunnen betalen.

Dit betreft dan ook een risico qua budget indien er een enorm beroep zal worden gedaan op de betreffende regeling. Inmiddels is bekend gemaakt dat het kabinet het beschikbare budget verdubbelt voor de TONK-regeling. Er is nu landelijk € 260 miljoen beschikbaar voor het eerste halfjaar van 2021. De eerder afgesproken € 65 miljoen voor de eerste tranche blijft beschikbaar

volgens de afgesproken verdeelsleutel. In de tweede tranche wordt het resterende budget van € 195 miljoen over gemeenten verdeeld.

Daarnaast is er een risico voor wat betreft personele inzet. Vooralsnog zal de regeling met bestaand personeel worden uitgevoerd. Het is echter noodzakelijk tijdelijk max. 1 extra fte in te zetten, indien er een grote toestroom zal zijn, zodat kan worden gewaarborgd dat de betreffende huishoudens tijdig kunnen worden geholpen.

#### Structurele financiële effecten

Wat de coronacrisis financieel betekent voor de (middel)lange termijn is nog steeds onzeker, met name voor wat de structurele gevolgen zijn voor de bijstandsaantallen. Twee onderwerpen lichten we uit: de ontwikkeling van de bijstandsaantallen en de gevolgen voor de toeristische sector.

In de begroting verwachtten we dat de bijstandsaantallen, en dus ook onze uitgaven fors zouden oplopen en dat het aantal te verstrekken uitkeringen in 2021 en 2022 verder zal toenemen. Financieel hebben we dat ‘opgevangen’ door een stelpost aan de inkomstenkant te introduceren voor de BUIG-gelden<sup>17</sup>. Dat houdt in dat we op voorhand rekening houden met extra inkomsten op het moment dat we meer uitkeringen moeten verstrekken. We lopen daarmee wel een financieel risico.

Op dit moment is het aantal uitkeringen 697 (exclusief IOAW en IOAZ). Dit aantal ligt flink onder het begrote aantal. Groei wordt nog steeds verwacht, echter die blijft tot op heden uit. In verband hiermee dient het uitkeringenaantal naar beneden te worden bijgesteld. Om het genoemde financieel risico te verkleinen stellen we voor om het voordeel op de aantallen te verrekenen met de opgenomen stelpost (zie financiële mutatie 4.1 in bijlage 7.1).

#### Ontwikkelingen/onzekerheden

Naar verwachting zullen zich in 2021 wederom de volgende effecten zich kunnen voordoen:

- Toegenomen uitgaven voor inkomensondersteuning;
- Onzekerheden op het gebied van uitgaven voor onderwijs;
- Lagere/wegvallende inkomsten (bijvoorbeeld voor havengelden, toeristenbelasting, forensenbelasting en dividenden);
- Onderuitputting op investeringen;
- Stagnatie van mogelijke uitgifte van gronden van de grondexploitaties;
- Extra lasten voor noodzakelijke kindercrisisopvang, laptops en licenties voor thuiswerksystemen;
- Nadelige effecten op de kengetallen van de gemeente, (solvabiliteit, netto schuldpositie en grondexploitatie);
- Rechtmatigheidsproblemen bij het blijven doorbetalen van jeugdzorg conform de oproep van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten.

Samenvattend betekent dit dat de financiële consequenties voor de gemeente niet goed zijn in te schatten. Processen en sturing worden zo goed mogelijk ingericht om met alle onzekerheden om te gaan, waar mogelijk duidelijkheid te krijgen over de impact op de financiële situatie en een deugdelijke administratie te blijven voeren, waardoor de rechtmatigheid van uitgaven en inkomsten mogelijk blijft. Dit is evenwel niet bij voorbaat te garanderen.

---

<sup>17</sup> Zie paragraaf 3.8 in de Programmabegroting 2021-2024.

#### 4.5. Ontwikkeling reservepositie

Alle voorstellen in voorliggende PPN leiden samen tot een verslechtering van onze vermogenspositie met € 2,4 miljoen tot en met 2025, waarvan € 1,4 miljoen betrekking heeft op 2022 (zie tabel 1). Zoals eerder is vermeld, komen de incidentele uitgaven die verband houden met de budgetafwijkingen 2021 zoals opgenomen in bijlage 7.1. niet ten laste van de Algemene Reserve vrij besteedbaar. Mutaties in het lopend jaar komen namelijk ten laste van het begrotingssaldo.

De jaarrekening van de gemeente Steenwijkerland over het jaar 2020 geeft na bestemming een positief saldo van € 4,4 miljoen. In de jaarrekening wordt voorgesteld om dit bedrag toe te voegen aan de Algemene Reserve vrij besteedbaar.

Tijdens de begrotingsbehandeling op 10 november 2020 heeft uw raad een motie aangenomen voor de verbouwing van dorps huis 'De Ontmoeting' in Eesveen. In de motie wordt het college verzocht: *Het benodigde bedrag via de Algemene Reserve vrij te besteden beschikbaar te stellen bij een overschot op de jaarrekening 2020 dan wel op een ander moment in 2021.* Het jaarrekeningresultaat over 2020 is dusdanig positief dat de motie kan worden uitgevoerd.

Alle genoemde mutaties leiden tot het volgende beeld voor de ontwikkeling van onze vermogenspositie:

**Tabel 6: Ontwikkeling reservepositie**

|                                                                  |                    |
|------------------------------------------------------------------|--------------------|
|                                                                  |                    |
| PPN 2021-2025 (incidentele uitgaven vanaf 2022)                  | - € 2.394.811      |
| Resultaat jaarrekening 2020                                      | € 4.397.000        |
| Uitvoering Motie 'Perspectief voor de Ontmoeting 2.0 in Eesveen' | -€ 656.000         |
|                                                                  |                    |
| <b>Totaal mutatie Algemene Reserve vrij besteedbaar</b>          | <b>€ 1.346.189</b> |

+ = verbetering

## 5. Kaders Programmabegroting 2022-2025

### 5.1. Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de kaders voor de samenstelling van de Programmabegroting 2022-2025 opgenomen. De financiële vertaling van een deel van deze kaders is reeds meegenomen in voorliggende PPN. De kaders zijn gebaseerd op de door uw raad vastgestelde 'Kadernota Financieel beleid gemeente Steenwijkerland 2018'.

### 5.2. Kaders

Onderstaand treft u de kaders aan voor o.a. de prijs- en loonindexcijfers en de te hanteren rekenrente. De met een (\*) aangegeven onderdelen zijn reeds verwerkt in de perspectiefnota.

**Tabel 7: Kaders voor de Programmabegroting 2022-2025**

| Omschrijving                                                                    | Kader                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Raadsbesluiten                                                                  | Tot en met de raadsvergadering van 25 mei 2021                                                                                                                                                                                                         |
| Lonen (incl. sociale lasten) (*)                                                | 1,2%                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Prijsinflatie inkomstenbudgetten (*)                                            | 1,7%                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Prijsinflatie uitgavenbudgetten (*)                                             | 1,7%                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Prijsinflatie grondexploitatie uitgavenbudgetten                                | 2,0%                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Prijsinflatie grondexploitatie inkomstenbudgetten                               | 1,5%                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Rente grondexploitaties                                                         | 0,75%                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Rekenrente (omslagpercentage)                                                   | 1,00%                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Marktrente (*)                                                                  | 0,3%                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Prijsinflatie verstrekte subsidies (*)                                          | 1,7%                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Prijsinflatie gemeentelijke belastingen en rechten (*)                          | 1,7%                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Areaaluitbreiding wegen en wegmeubilair, openbare verlichting en openbaar groen | 117 woningen                                                                                                                                                                                                                                           |
| Tarief 2022 voor het prestatiecontract                                          | € 91                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Aantal woonruimten per 1-1-2021 (geraamde groei 2021)                           | 20.236 (117)                                                                                                                                                                                                                                           |
| Aantal inwoners per 1-1-2021 (geraamde groei 2021)                              | 44.318 (151)                                                                                                                                                                                                                                           |
| Algemene uitkering uit het Gemeentefonds (*)                                    | Septembercirculaire 2020 en Decembercirculaire 2020, incl. het 4 <sup>e</sup> coronacompensatiepakket. NB de Meicirculaire 2021 verschijnt eind mei/begin juni 2021; wij zullen uw raad daarover via een afzonderlijke informatienota over informeren. |

### 5.3. Loonkostenontwikkelingen

De huidige Cao Gemeenten loopt van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. Voor 2022 wordt op basis van de actuele ramingen van het CPB uitgegaan van een stijging van de lonen en sociale lasten van 1,2%<sup>18</sup>. Uiteraard vindt een bijstelling van het geraamde percentage voor de salariskosten en sociale lasten plaats, zodra hier meer duidelijkheid over bestaat.

<sup>18</sup> Prijs overheidsconsumptie beloning werknemers (Kerngegevensstabel 2019-2022, Centraal Economisch Plan, CPB, maart 2021).

## 5.4. Prijsinflatie exploitatiebudgetten en kostenplaatsen

Voor de uitgaven- en inkomstenbudgetten in 2022 gaan we uit van een prijsindexatie van 1,7%. Dit percentage is overeenkomstig de meest actuele index 'prijscompensatie voor intermediair verbruik' van het CPB<sup>19</sup>.

In de 'Kadernota financieel beleid gemeente Steenwijkerland 2018' is de systematiek als volgt vastgelegd:

- *P.10: De prijsontwikkelingen worden bepaald aan de hand van de gegevens van het Centraal Plan Bureau (CPB). Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de ontwikkeling van het prijsindexcijfer voor intermediair verbruik, zoals deze jaarlijks door het CPB wordt gepubliceerd.*
- *P. 11: De berekening van de prijsontwikkeling wordt bepaald aan de hand van de gegevens van het CPB. Hierbij wordt gekeken naar de prijscompensatie voor intermediair verbruik. Indien het prijsindexcijfer voor enig jaar nog niet bekend is, wordt het meest recente, wel bekende prijsindexcijfer voor intermediair verbruik genomen. Eventuele bijstellingen over voorgaande jaren worden meegenomen bij de berekening van het percentage voor prijsontwikkeling voor het komende begrotingsjaar.*

Er wordt gesproken over 'eventuele bijstellingen over voorgaande jaren', maar er is niet vastgelegd hoe lang we teruggaan in de tijd. Tot nu toe hebben we altijd 3 jaar teruggekeken. Voor 2022 zou dat betekenen dat we nacalculeren over 2019, 2020 en 2021. Zouden we de huidige systematiek wederom toepassen dan leidt dat tot een prijsindexcijfer van 4,3% in 2022. Reden waarom dit percentage aan de hoge kant is, is vooral de bijstelling over 2021. Er is immers geen prijsinflatie uitgekeerd (bezuinigingsmaatregel), waardoor de bijstelling over dat jaar fors is. Ook speelt mee dat in 2020 slechts de helft van het berekende percentage is uitgekeerd (0,8% in plaats van 1,6%; eveneens een saldoverbeterende maatregel).

Wij stellen voor om met ingang van de Programmabegroting 2022-2025 geen nacalculatie over oude jaren meer toe te passen. De huidige systematiek met nacalculatie over oude jaren kent namelijk een aantal nadelen:

- Het berekende percentage wijkt vaak veel af van de actuele raming van de inflatie van het desbetreffende begrotingsjaar. Dit kan zowel hoger als lager uitvallen vanwege de bijstellingen over oude jaren. Het is lastig uitleggen aan buitenstaanders die bijvoorbeeld subsidie van ons ontvangen. Zij hebben een ander beeld.
- Naast dat het lastig uitlegbaar is aan buitenstaanders, kunnen er ook problemen ontstaan bij aanbestedingen van de gemeente als het uitgekeerde percentage fors lager ligt dan wat de markt vraagt.
- Het berekende percentage hanteren we ook voor het bepalen van de trendmatige groei van de lokale lasten, waardoor ook de ontwikkeling van de lokale lasten minder goed aansluit bij de actualiteit.
- Geen stabiel begrotingsproces mogelijk, omdat de inkomsten via het gemeentefonds niet op dezelfde wijze mee-ademen als onze uitgavenontwikkeling.

Door voortaan bij de berekening van de prijscompensatie geen nacalculatie toe te passen, sluiten we maximaal aan bij de actualiteit en zijn de uitkomsten goed uitlegbaar aan partijen die bijvoorbeeld subsidie ontvangen van de gemeente.

Wij zullen de 'Kadernota financieel beleid gemeente Steenwijkerland 2018' op dit punt aanpassen.

---

<sup>19</sup> Prijs intermediair verbruik (Kerngegevensstabel 2019-2022, Centraal Economisch Plan, CPB, maart 2021).

## 5.5. Prijsinflatie grondexploitatie

Voor de gemeentelijke grondexploitaties wordt een afwijkend percentage gehanteerd voor zowel de kosten- als de opbrengstenkant.

### *Kostenstijging*

In de gemeente Steenwijkerland is het gebruikelijk om de parameter kostenstijging te baseren op het langjarig gemiddelde van de GWW-index (Grond, Weg- en Waterbouw). We hanteren de GWW-index omdat deze index de prijsontwikkeling van civieltechnische kosten in beeld brengt. De civieltechnische kosten zijn de voornaamste kosten binnen de grondexploitaties. De GWW-index is opgebouwd uit de gemiddelde prijsstijgingen en -dalingen van de diverse productgroepen zoals loonkosten, gasolie, elektriciteit, betonproducten, cement, kunststof, (beton)staal en (wegenbouw)bitumen.

Op dit moment hanteren we in de grondexploitaties een parameter kostenstijging van 2,0%. De gemiddelde GWW-index over de afgelopen 10 jaar bedraagt 1,8% (zie tabel 8).

**Tabel 8: GWW-index, procentuele mutatie t.o.v. van voorgaande jaar (%)**<sup>20</sup>

| Jaar                                          | (%)   |
|-----------------------------------------------|-------|
| 2011                                          | 3,1%  |
| 2012                                          | 3,1%  |
| 2013                                          | 0,2%  |
| 2014                                          | -0,1% |
| 2015                                          | -1,5% |
| 2016                                          | -0,7% |
| 2017                                          | 4,1%  |
| 2018                                          | 4,8%  |
| 2019                                          | 3,1%  |
| 2020                                          | 2,1%  |
| Gemiddelde 2011 t/m 2020 (10-jaarsgemiddelde) | 1,8%  |

Voor de komende begrotingsperiode (MBG 2022-2025) wordt daarom de parameter kostenstijging van 2,0% geconsolideerd (1,8% afgerond op halve procenten).

### *Opbrengstenstijging*

Er is in Nederland geen database beschikbaar waarin de prijsontwikkeling van bouwgrond wordt bijgehouden. In de gemeente Steenwijkerland wordt dat de parameter opbrengstenstijging gewoonlijk gebaseerd op het langjarig gemiddelde van de Consumentenprijsindex (CPI) van het CBS.

Op dit moment hanteren we in de grondexploitaties een parameter opbrengstenstijging van 1,5%. Het gemiddelde van de CPI in de afgelopen 10 jaar bedraagt circa 1,6% (zie tabel 9).

<sup>20</sup> Er is rekening gehouden met het aandeel/belang van de individuele indexen van de verschillende productgroepen in het bouw- en woonrijpmaken van een gemiddeld woningbouwproject.

**Tabel 9: Consumentenprijzen; prijsindex (2015=100)<sup>21</sup>**

| Jaar                                          | CPI   | Jaarmutatie CPI (%) |
|-----------------------------------------------|-------|---------------------|
| 2011                                          | 93,7  | 2,3%                |
| 2012                                          | 96,0  | 2,5%                |
| 2013                                          | 98,4  | 2,5%                |
| 2014                                          | 99,4  | 1,0%                |
| 2015                                          | 100,0 | 0,6%                |
| 2016                                          | 100,3 | 0,3%                |
| 2017                                          | 101,7 | 1,4%                |
| 2018                                          | 103,4 | 1,7%                |
| 2019                                          | 106,2 | 2,6%                |
| 2020                                          | 107,5 | 1,3%                |
| gemiddelde 2011 t/m 2020 (10-jaarsgemiddelde) |       | 1,6%                |

Voor de komende begrotingsperiode (MBG 2022-2025) wordt daarom de parameter opbrengstenstijging van 1,5% geconsolideerd (1,6% afgerond op halve procenten).

## 5.6. Rente

De rekenrente (omslagpercentage) is gebaseerd op de te betalen minus te ontvangen rente in een jaar gedeeld door 1% van de boekwaarde van de investeringen per 1/1 van het jaar. Voor het aantrekken van langlopende geldleningen ter financiering van de geraamde investeringen en toekomstige investeringen (bestedingsplan) wordt een marktrente van 1,00% gehanteerd. Het totaal benodigde rentebedrag wordt herrekend en opgenomen in de programmabegroting op basis van het bestedingsplan dat op dat moment voorligt aan de raad ter vaststelling.

## 5.7. Loon- en prijsinflatie subsidies

In vele gevallen kennen gesubsidieerde instellingen voor hun producten eenzelfde kostenopbouw als gemeenten. De bekostiging van deze producten vindt (deels) plaats door gemeenten in de vorm van een subsidie. Hiervoor wordt de gemeente niet afzonderlijk gecompenseerd in het accres van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Compensatie van de gesubsidieerde instellingen vindt normaliter plaats overeenkomstig het door de gemeente gehanteerde percentage voor prijsstijgingen. Voor 2022 wordt voor te verstrekken subsidies een loon- en prijsinflatiepercentage gehanteerd van 1,7%.

Voor het sociaal domein geldt dat we voor onze uitgavenramingen eveneens zijn uitgegaan van een prijsinflatie van 1,7%. Het is echter mogelijk dat de leveranciers binnen het sociaal domein andere indexcijfers (lonen en prijzen) gebruiken dan die wij hanteren. Daar komt nog bij dat we bij onze inkoop veelal in regioverband opereren en we daarmee niet altijd directe invloed hebben op de diverse afgesproken percentages.

## 5.8. Prijsinflatie gemeentelijke belastingen en rechten

Voor gemeentelijke belastingen en rechten wordt dezelfde prijsindex als voor exploitatiebudgetten gehanteerd. Voor 2022 komt dit uit op 1,7%.

---

<sup>21</sup> Bron: CBS Statline.

### **5.9. Tarief 2022 voor het prestatiecontract**

Met het prestatiecontract kunnen interne uren worden doorbelast aan projecten. In april 2017 heeft de raad besloten het prestatiecontract te beperken tot de investeringen in gesloten huishoudingen, de grondexploitaties en de subsidiabele projecten voor zover de toegerekende uren van deze projecten subsidiabel zijn. Reden is dat door veranderde regelgeving (BBV) de exploitatiebegroting voor een steeds groter deel zou worden belast met kosten voor interne uren als het prestatiecontract volledig zou zijn gehandhaafd. Jaarlijks wordt het uurtarief opnieuw berekend door rekening te houden met de stijging van de loonkosten. Voor 2021 wordt een tarief van € 90,00 gehanteerd. Als rekening wordt gehouden met een stijging van de loonkosten met 1,2%, komt het tarief voor 2022 uit op afgerond € 91,00.

### **5.10. Groei aantal woningen**

Op basis van de kadernota mag bij de rioolrechten, de afvalstoffenheffing, het huishoudelijk afval, de onroerende-zaakbelastingen en de hondenbelasting rekening worden gehouden met de groei van het aantal woningen in 2021. Er wordt rekening gehouden met een groei van 117 woningen, gebaseerd op de Woonvisie Steenwijkerland 2017-2021<sup>22</sup>.

### **5.11. Groei aantal inwoners**

Per 1-1-2021 heeft de gemeente Steenwijkerland 44.318 inwoners. Ten opzichte van de stand 1-1-2020 zien we een toename van 192 inwoners. De gemiddelde groei over de laatste 5 jaar komt uit op 151 inwoners. Voor 2021 wordt dit aantal als raming gehanteerd.

---

<sup>22</sup> In de Woonvisie staat vermeld dat de gemeente Steenwijkerland tot 2025 groeit met circa 1.170 huishoudens. Het betreft hier een periode van 10 jaar.

## 6. Te nemen besluiten

De gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van:

- a) De overkoepelende visie om sterk(er) uit de crisis te komen zoals vermeld in hoofdstuk 2;
- b) De voortgangsinformatie over het begrotingsjaar 2021 inclusief de kansen en uitdagingen zoals vermeld in hoofdstuk 3;
- c) het voornemen om bij de Programmabegroting 2022-2025 een bestemmingsreserve voor het Sociaal Domein in te stellen zoals beschreven in hoofdstuk 3.4;
- d) het financieel beeld zoals weergegeven in hoofdstuk 4;
- e) De nieuwe berekeningswijze van de prijsinflatie zoals toegelicht in hoofdstuk 5.4 en ons voornemen de 'Kadernota financieel beleid gemeente Steenwijkerland 2018' op dit punt aan te passen.
- f) Het bestedingsplan 2022-2025 zoals opgenomen in bijlage 7.2.

2. In te stemmen met:

- a) de begrotingspositie zoals weergegeven in hoofdstuk 4.1. voor zover het de jaarschijf 2021 betreft;
- b) het saldo van de jaarschijf 2021 te betrekken bij de Najaarsnota 2021;
- c) het saldo van de jaarschijven 2022 t/m 2025 te betrekken bij de samenstelling van de Programmabegroting 2022-2025;
- d) de budgetafwijkingen zoals opgenomen in bijlage 7.1.;
- e) de Programmabegroting 2021-2024 overeenkomstig 2a tot en met 2e te wijzigen;
- f) de kaders voor de samenstelling van de Programmabegroting 2022-2025 zoals opgenomen in hoofdstuk 5.

3. Voor 2021 een krediet beschikbaar te stellen van in totaal € 835.000 voor:

- a) 'Motie Pilot ondergrondse afvalcontainers in de historische binnenstad van Steenwijk' van € 50.000;
- b) 'Vervangen kolkenafvoeren de Sleep' van € 100.000;
- c) 'Project verbeteren waterafvoer Kornputkwartier Steenwijk' van € 300.000;
- d) 'Vervangen riolering Meppelerweg Steenwijk' van € 335.000;
- e) 'Aanschaf maaizuigmachine' van € 50.000.

4. Voor de periode 2021 tot en met 2024 een deel van het krediet te verlagen met € 42.031 voor: 'Verschuiving levensduurverlengende maatregelen'.

## 7. Bijlagen Perspectiefnota 2021-2025

### 7.1. Budgetafwijkingen

In deze paragraaf treft u deze budgetafwijkingen voor het jaar 2021 aan, inclusief de doorwerking naar latere jaren. De toelichting op deze afwijkingen vindt u na de presentatie van de totaaltabel.

*Tabel 10: Totaaloverzicht met budgetafwijkingen*

| Algeheel totaal financiële mutaties:                                     | I/S |  | 2021            | 2022            | 2023            | 2024            | 2025            |
|--------------------------------------------------------------------------|-----|--|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
|                                                                          |     |  |                 |                 |                 |                 |                 |
| <b>Totaal financiële mutaties</b>                                        |     |  | <b>-835.386</b> | <b>-534.838</b> | <b>-482.086</b> | <b>-414.053</b> | <b>-404.983</b> |
|                                                                          |     |  |                 |                 |                 |                 |                 |
| Omschrijving                                                             |     |  |                 |                 |                 |                 |                 |
| Structureel                                                              | S   |  | -210.775        | -434.838        | -432.086        | -414.053        | -404.983        |
| Incidenteel                                                              | I   |  | -624.611        | -100.000        | -50.000         | 0               | 0               |
| <b>Algeheel totaal:</b>                                                  |     |  | <b>-835.386</b> | <b>-534.838</b> | <b>-482.086</b> | <b>-414.053</b> | <b>-404.983</b> |
|                                                                          |     |  |                 |                 |                 |                 |                 |
|                                                                          |     |  |                 |                 |                 |                 |                 |
| <b>Waarvan ten laste van het begrotingssaldo</b>                         |     |  | <b>-835.386</b> | <b>-434.838</b> | <b>-432.086</b> | <b>-414.053</b> | <b>-404.983</b> |
| <b>Waarvan ten gunste/laste van de Algemene Reserve vrij besteedbaar</b> |     |  |                 | <b>-100.000</b> | <b>-50.000</b>  | <b>0</b>        | <b>0</b>        |
| <b>Waarvan inzet bestaande budgetten</b>                                 |     |  |                 |                 |                 |                 |                 |
|                                                                          |     |  |                 |                 |                 |                 |                 |
| <b>+ = voordeel</b>                                                      |     |  |                 |                 |                 |                 |                 |

## De inwoner op 1

| 1   | De inwoner op 1                                                   | I/S      | Investering | 2021           | 2022           | 2023           | 2024           | 2025           |
|-----|-------------------------------------------------------------------|----------|-------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| 1.1 | Loonkosten B&W en Raad                                            | S        |             | -8.600         | -8.600         | -8.600         | -8.600         | -8.600         |
| 1.2 | Inwonersinitiatieven (te bestemmen 2020)                          | I        |             | -80.000        |                |                |                |                |
| 1.3 | Cameratoezicht Kerkweg Giethoorn                                  | I        |             | -3.600         |                |                |                |                |
| 1.4 | Fiscale advisering/accountantskosten: onderdeel accountantskosten | S        |             | -28.000        | -28.000        | -28.000        | -28.000        | -28.000        |
| 1.5 | Veiligheidsregio IJsselland: positief resultaat 2020              | I        |             | 115.000        |                |                |                |                |
|     |                                                                   |          |             |                |                |                |                |                |
|     | <b>Totaal De inwoner op 1</b>                                     |          | <b>0</b>    | <b>-5.200</b>  | <b>-36.600</b> | <b>-36.600</b> | <b>-36.600</b> | <b>-36.600</b> |
|     |                                                                   |          |             |                |                |                |                |                |
|     | <i>Waarvan structureel</i>                                        | <i>S</i> |             | <i>-36.600</i> | <i>-36.600</i> | <i>-36.600</i> | <i>-36.600</i> | <i>-36.600</i> |
|     | <i>Waarvan incidenteel</i>                                        | <i>I</i> |             | <i>31.400</i>  | <i>0</i>       | <i>0</i>       | <i>0</i>       | <i>0</i>       |

## Toelichting

| Financiële mutatie nr. 1.1: loonkosten B&W en Raad                                        |                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | De bezoldiging en vergoedingen voor B&W en raadsleden zijn aangepast.<br>De structurele meerkosten hiervan bedragen € 8.600. |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | In de ministeriële beschikking van 21 oktober 2020 zijn de bezoldigingen en vergoedingen voor B&W en raadsleden aangepast.   |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | -                                                                                                                            |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | n.v.t.                                                                                                                       |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | -                                                                                                                            |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Het budget structureel aan te passen met € 8.600.                                                                            |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | -                                                                                                                            |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Structureel € 8.600.                                                                                                         |

|                                                  |                                                                                  |
|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor? | Geen, behoudens jaarlijkse loonaanpassing op basis van ministeriële beschikking. |
|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|

| <b>Financiële mutatie nr. 1.2: Inwonersinitiatieven</b>                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Willen we alle initiatieven uit 2020 én de in gang gezette initiatieven in Q1 2021 ondersteunen, dan is er een budgettekort van € 80.000. Daarnaast is er geen ruimte meer voor nieuwe initiatieven in 2021. Dit tekort ( Q2-Q4) wordt geraamd op € 70.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Tot afgelopen jaar was er de mogelijkheid om geld in de exploitatie wat niet in het jaar zelf was besteed opnieuw beschikbaar te stellen. Bij de najaarsnota vorig jaar is het besluit genomen om dit niet langer toe te staan. Dit betekende voor het restant budget voor inwonersinitiatieven van ruim € 70.000 dat dit in het jaarrekeningresultaat is verdwenen. Dit terwijl de projecten nog wel dienden te worden gerealiseerd. Omdat deze initiatieven nu alsnog in 2021 worden gerealiseerd, betekent dit dat een deel van het budget van 2021 hiervoor zal moeten worden aangewend. Concreet betekent dit dat van het budget van €122.000 (waarvan € 22.000 eenmalig) reeds € 70.000 is besteed en er nog maar € 50.000 resteert. Omdat er op dit moment echter al voor in totaal € 200.000 (inclusief niet uitgevoerde plannen vorig jaar) aan plannen is ingediend ontstaat er al een tekort van € 80.000. Bovendien kunnen er nu geen nieuwe plannen meer worden ingediend die uitgevoerd moeten worden in 2021. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Nee, betreft een ambitie uit programma Inwoner op 1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Deel van de ambitiedoelstellingen uit het programma Inwoner op 1 wordt niet behaald, namelijk het ondersteunen van inwonersinitiatieven.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Op dit moment een tekort van € 80.000 (gevolg van niet overhevelen) en € 70.000 verwacht en een schorsing van de regeling.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Niet van toepassing                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | € 150.000 indien alle plannen ook in 2021 worden uitgevoerd. Bij de najaarsnota hebben we hier beter zicht op, waardoor nu kan worden volstaan met het extra beschikbaar stellen van € 80.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | In 2017 is bij de vaststelling van de Nota Reserves en Voorzieningen besloten om de reserve kernen en wijken op te heffen en een structureel budget in de begroting beschikbaar te stellen. De huidige regels rondom het niet meer bestemmen van het jaarrekeningresultaat staan op gespannen voet met de ruimte die we willen bieden aan inwonersinitiatieven en de ruimte die we hen willen geven om dit zelf te plannen. Dit kan een reden zijn om in de toekomst weer hiervoor een reserve in het leven te willen roepen. We willen hiervoor de uiteindelijke besteding van geld in 2021 afwachten en aan de hand daarvan kijken of het instellen van een reserve hiervoor in de toekomst weer wenselijk is. Daarnaast is de hoeveelheid van initiatieven momenteel dusdanig groot dat het huidige budget niet meer toereikend zal zijn. Hiervoor zal in 2022 extra geld worden aangevraagd.                                                                                                                             |

| <b>Financiële mutatie nr. 1.3: Cameratoezicht Kerkweg Giethoorn</b> |                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                       | Er ontstaat een eenmalig nadeel van € 3.600.                                                                                                                                                                               |
| Wat zijn de oorzaken?                                               | In verband met een recente brand aan de Kerkweg in Giethoorn op 26 maart 2021, waarbij brandstichting niet is uitgesloten, heeft de driehoek besloten tijdelijk cameratoezicht te plaatsen om de veiligheid te waarborgen. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                    | In het kader van 151 c gemeentewet en 277 APV van de gemeente Steenwijkerland.                                                                                                                                             |

|                                                                                           |                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Het doel is de veiligheid en rust terug te brengen aan de Kerkweg en de inwoners te beschermen.                               |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | De gevolgen zijn dat er meer budget wordt uitgegeven dan begroot en dat er een eenmalig nadeel ontstaat van € 3.600.          |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | De kosten zijn incidenteel en kunnen helaas niet begroot worden, we zien de kosten noodzakelijk voor een periode van 1 maand. |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Er zijn geen besparingen mogelijk in de begroting.                                                                            |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Eenmalig € 3.600.                                                                                                             |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Geen.                                                                                                                         |

**Financiële mutatie nr. 1.4: Fiscale advisering/accountantskosten: onderdeel accountantskosten:** zie financiële mutatie 6.7 binnen het programma Financiën en Overhead.

| <b>Financiële mutatie nr. 1.5: Veiligheidsregio IJsselland: positief resultaat 2020</b>   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | De Veiligheidsregio IJsselland heeft de jaarrekening 2020 opgesteld. Deze jaarrekening sluit met een positief saldo van ruim € 1.8 miljoen. Een overschot van € 1.3 miljoen wordt terugbetaald aan de elf deelnemende gemeenten van de gemeenschappelijke regeling. Wij ontvangen hierdoor een bedrag van € 115.000. Een bedrag van € 500.000 wordt door de Veiligheidsregio gereserveerd voor diverse zaken die in het jaar 2021 spelen. |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Het positieve resultaat in de jaarrekening 2020 van de regio is voor een groot deel ontstaan door de coronacrisis. Oefeningen en opleidingen gingen bijvoorbeeld niet door en er zijn minder vergoedingen uitbetaald aan de vrijwilligers.                                                                                                                                                                                                |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Ja, onder andere de brandweertaken worden uitgevoerd door de Veiligheidsregio.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Geen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Er wordt een niet begroot bedrag van € 115.000 terugontvangen van de Veiligheidsregio IJsselland.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Geen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Geen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

## Duurzaam

| 2   | Duurzaam                                             | I/S      | Investering | 2021     | 2022     | 2023     | 2024     | 2025     |
|-----|------------------------------------------------------|----------|-------------|----------|----------|----------|----------|----------|
| 2.1 | Subsidie: Regeling Reductie Energieverbruik woningen | I        |             | 200.000  |          |          |          |          |
|     | <i>Bijbehorende uitgaven</i>                         | <i>I</i> |             | -200.000 |          |          |          |          |
| 2.2 | Subsidie: Circulair ambachtscentrum                  | I        |             | 50.000   |          |          |          |          |
|     | <i>Bijbehorende uitgaven</i>                         | <i>I</i> |             | -50.000  |          |          |          |          |
|     |                                                      |          |             |          |          |          |          |          |
|     | <b>Totaal Duurzaam</b>                               |          | <b>0</b>    | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> |
|     |                                                      |          |             |          |          |          |          |          |
|     | <i>Waarvan structureel</i>                           | <i>S</i> |             |          |          |          |          |          |
|     | <i>Waarvan incidenteel</i>                           | <i>I</i> |             | <i>0</i> | <i>0</i> | <i>0</i> | <i>0</i> | <i>0</i> |

## Toelichting

| Financiële mutatie nr. 2.1: Subsidie Regeling Reductie Energieverbruik Woningen           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Ontvangen subsidie € 200.000 Regeling reductie energiegebruik woningen (RREW).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland heeft een subsidie beschikbaar gesteld aan gemeenten om huishoudens te ondersteunen bij het reduceren van hun energieverbruik door het treffen van eenvoudige energiebesparende maatregelen in de woningen en het geven van advies over energiebesparing aan de bewoners. Dit leidt tot reductie van het energieverbruik bij huishoudens en daarmee tot CO2-reductie. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Nee.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Inzet personeel vanuit het programma Duurzaam, spoor De gemeente helpt u op weg. Coördinatie wordt vanuit het project bekostigd. Voor de uitvoering van het project dient een bedrag te worden geraamd van € 200.000, dit wordt gedekt vanuit de subsidiegelden.                                                                                                                                                |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

| <b>Financiële mutatie nr. 2.2: Subsidie Circulair ambachtscentrum</b>                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Toekenning specifieke uitkering circulair ambachtscentra € 50.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft het ingediende projectplan voor het circulair ambachtscentrum, goedgekeurd en beloond met de toezegging van een subsidie van € 50.000. Het circulair ambachtscentrum is een onderdeel van de duurzaamheidsagenda en deze subsidie is een stimulans om de circulaire economie een impuls te geven.                               |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Nee.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Het circulair ambachtscentrum is een samenwerkingsverband van kringloop, gemeente, scholen, bedrijven en inwoners waarin we streven naar hoogwaardig product en materieel hergebruik (co-creatie) binnen een sociale samenhang. Het is een plek waar producthergebruik hoog in het vaandel staat. Het ambachtscentrum helpt ons op weg naar een circulaire economie zonder restafval. |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Voor de uitvoering van het project dient een bedrag te worden geraamd van € 50.000 wat kan worden gedekt vanuit de subsidiegelden.                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

## Werk aan de Winkel

| 3   | Werk aan de winkel                                                 | I/S      | Investering | 2021            | 2022     | 2023     | 2024     | 2025     |
|-----|--------------------------------------------------------------------|----------|-------------|-----------------|----------|----------|----------|----------|
|     |                                                                    |          |             |                 |          |          |          |          |
| 3.1 | Toekenning gelden Regiodeal Zwolle, European Wetland Center        | I        |             | 2.000.000       |          |          |          |          |
|     | <i>Bijbehorende uitgaven</i>                                       | <i>I</i> |             | -2.000.000      |          |          |          |          |
| 3.2 | Toekenning gelden Regiodeal Zwolle, Station Steenwijk              | I        |             | 1.750.000       |          |          |          |          |
|     | <i>Bijbehorende uitgaven</i>                                       | <i>I</i> |             | -1.750.000      |          |          |          |          |
| 3.3 | Plankosten Eeserwold                                               | I        |             | -440.000        |          |          |          |          |
|     | <i>Vergoeding ontwikkelaars</i>                                    | <i>I</i> |             | 440.000         |          |          |          |          |
| 3.4 | Prestatiecontract grondexploitatie 2021                            | I        |             | 108.900         |          |          |          |          |
|     | <i>Bijbehorende uitgaven</i>                                       | <i>I</i> |             | -108.900        |          |          |          |          |
| 3.5 | Project bestemming Steenwijk Vestingstad                           | I        |             | 247.217         |          |          |          |          |
|     | <i>Bijbehorende uitgaven</i>                                       | <i>I</i> |             | -247.217        |          |          |          |          |
| 3.6 | Aanjaagfonds voor ondernemers                                      | I        |             | -50.000         |          |          |          |          |
| 3.7 | Actieplan Werk(t); werken aan herstel van economie en arbeidsmarkt | I        |             | -40.000         |          |          |          |          |
| 3.8 | Horeca College Weerribben Wieden                                   | I        |             | -30.000         |          |          |          |          |
|     |                                                                    |          |             |                 |          |          |          |          |
|     | <b>Totaal Werk aan de winkel</b>                                   |          | <b>0</b>    | <b>-120.000</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> |
|     |                                                                    |          |             |                 |          |          |          |          |
|     | <i>Waarvan structureel</i>                                         | <i>S</i> |             |                 |          |          |          |          |
|     | <i>Waarvan incidenteel</i>                                         | <i>I</i> |             | <b>-120.000</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> |

## Toelichting

| <b>Financiële mutatie nr. 3.1: Toekenning gelden Regiodeal Zwolle, European Wetland Center</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                                  | Toekenning gelden Regiodeal Zwolle, European Wetland Center                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                          | Dit project is een belangrijke pijler onder de Steenwijkerlandse ambitie om toeristen te spreiden en te verleiden over het gebied en in tijd om zodoende een goede balans te verzorgen tussen economie, ecologie en leefbaarheid. Op dit moment is het op sommige plekken (Giethoorn) en momenten te druk, terwijl andere plekken een toeristische impuls kunnen gebruiken. Met de realisatie van het European Wetland Center zorgen we voor een nieuwe, toekomstbestendige en duurzame attractie in het gebied. Het project zorgt voor een impuls in de werkgelegenheid in Ossenzijl en daarbuiten (Krachtige Economie), met de nadruk op natuurbeleving, educatie en duurzaamheid (Vitaal Landelijk Gebied) en zorgt met nieuwe duurzame vormen van vervoer voor een betere bereikbaarheid voor inwoners en bezoekers (Goede Bereikbaarheid). De provincie Overijssel wil een bijdrage van € 2.000.000 beschikbaar stellen. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                               | Nee.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                              | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?      | De gevraagde gemeentelijke cofinanciering wordt gedekt uit het budget dat door de gemeenteraad is vrijgegeven bij toekenning van de provinciale gelden voor de Leefbaar Giethoorn deal (op 12 februari 2019).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?          | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                            | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                               | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| <b>Financiële mutatie nr. 3.2: Toekenning gelden Regiodeal Zwolle, Station Steenwijk</b>  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Toekenning gelden Regiodeal Zwolle, Station Steenwijk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Steenwijkerland zet in op het spreiden en verleiden van bezoekers om een goede balans te verzorgen tussen economie, ecologie en leefbaarheid. Op dit moment is het op sommige plekken (Giethoorn) en momenten te druk, terwijl andere plekken een toeristische impuls kunnen gebruiken. Met de inzet van Smart Mobility en Smart Hospitality willen wij zorgen dat bezoekers zich beter spreiden over het gebied. Station Steenwijk wordt hierin de centrale regionale vervoershub. Van hieruit willen wij bezoekers informeren over wat er in het gebied te doen is, hen verleiden hierheen te gaan en via duurzame vormen van vervoer hen hiervoor de mogelijkheid aanbieden. De provincie ondersteunt van harte de inzet van duurzaam vervoer (elektrisch varen, e-bikes etc.) en er is veel draagvlak voor de ambitie om juist Smart Hospitality in te zetten (digitalisering, apps, real time info) om de problematiek rond 'overtourisme' aan te pakken. De provincie Overijssel wil een bijdrage van € 1.750.000 beschikbaar stellen. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Nee.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | De gevraagde gemeentelijke cofinanciering wordt gedekt uit het budget dat door de gemeenteraad is vrijgegeven bij toekenning van de provinciale gelden voor de Leefbaar Giethoorn deal (op 12 februari 2019).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                                                          |                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?    | Niet van toepassing. |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                      | Niet van toepassing. |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)? | Niet van toepassing. |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                         | Niet van toepassing. |

### Financiële mutatie nr. 3.3: Plankosten Eeserwold

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | De slechte jaren van het uitbreidingsplan Eeserwold zijn voorbij. Het gaat goed met de verkoop door de ontwikkelaars van kavels voor woningen en bedrijven. Voor beide deelgebieden wordt gewerkt aan nieuwe bestemmingsplannen die het realiseren van de ambities uit het ambitiesdocument mogelijk maken. Met de ontwikkelaars worden nieuwe afspraken gemaakt in de vorm van anterieure overeenkomsten, waarbij de nieuwe plankosten die door de gemeente worden gemaakt, worden vergoed. Door de coronacrisis is het niet gelukt om de verwachte uitgaven en inkomsten voor 2021 en 2022 inzichtelijk te maken. Daarom wordt dat nu via een financiële mutatie gedaan.                                                                                            |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | In het ambitiesdocument Eeserwold zijn door de ontwikkelaars en de gemeente tal van ambities voor de ontwikkeling van Eeserwold vastgelegd. De rol van de gemeente is actief meedenkend, ondersteunend en faciliterend. Er is afgesproken dat de plankosten die de gemeente hiervoor maakt worden vergoed door de ontwikkelaars. In de aanvankelijke afspraken uit 2004 ging het om de vergoeding van plankosten van in totaal ca. € 1,5 miljoen (ca. € 750.000 voor zowel het werken- als het wonendeel). De nieuwe gemeentelijke kosten voor het realiseren van de ambities worden geraamd op € 440.000 (€ 220.000 voor zowel het werken- als het wonendeel). In de nieuwe anterieure overeenkomsten zullen deze bedragen worden doorberekend aan de ontwikkelaars. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Op basis van de wet op de Ruimtelijke ordening is de gemeente verplicht om bij de ontwikkeling van gronden voor het oprichten van bouwwerken de plankosten te verhalen op de ontwikkelaars.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Deze financiële mutatie betreft het inzichtelijk maken van inkomende en uitgaande kosten voor het uitbreidingsplan Eeserwold. Het betreft een financiële exercitie en heeft geen gevolgen voor het bijbehorende doel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | De benodigde middelen zijn nodig voor de realiseren van de bestemmingsplanwijzigingen en daarmee gepaard gaande werkzaamheden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Er zijn geen maatregelen nodig. Het betreft een budgetneutrale mutatie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Het betreft een geraamde uitgavenpost van € 440.000. Daar staat een vergoeding van hetzelfde bedrag tegenover. Per saldo komen we dus geen bedrag tekort.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

**Financiële mutatie nr. 3.4: Prestatiecontract grondexploitaties 2021**

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Het aantal uren van het prestatiecontract 2021 voor de grondexploitaties wordt verhoogd van 1.240 naar 2.450 uur. De financiële mutatie bedraagt 1.210 uur * € 90 per uur = € 108.900. Dit betekent dat de grondexploitatie extra wordt belast. Dit is een voordeel voor de begroting. Hiertegenover staan echter uitgaven voor eenzelfde bedrag. |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | De administratieve werkzaamheden rondom de grondexploitaties wordt door eigen personeel in plaats van door externe inhuur uitgevoerd. Daarnaast is de verwachting dat er in 2021 meer uren worden gemaakt en geschreven voor projectbegeleiding en de verkoop van kavels.                                                                         |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Nee.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Door een hoger prestatiecontract in 2021 wordt er een hogere dekking gerealiseerd van de directe loonkosten                                                                                                                                                                                                                                       |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | De hogere dekking door het prestatiecontract 2021 van de directe loonkosten levert een positieve bijdrage aan het financieel resultaat. Hier tegen over staan echter uitgaven voor een zelfde bedrag, waardoor er per saldo een budgettair neutraal saldo ontstaat.                                                                               |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Een verhoging van het prestatiecontract 2021 met € 108.900 en het beschikbaar stellen van ditzelfde bedrag voor het maken van uitgaven.                                                                                                                                                                                                           |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Indien uren uit het prestatiecontract 2021 niet worden gerealiseerd, ontbreekt dekking voor een deel van de directe loonkosten                                                                                                                                                                                                                    |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Geen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

**Financiële mutatie nr. 3.5: Project bestemming Steenwijk Vestingstad**

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Verlening POP3 Regeling uitvoering van Leader projecten voor het project Bestemming Steenwijk Vestingstad van € 69.294 en vanuit cofinanciering Leader wordt een bijdrage van € 22.923 beschikbaar gesteld. Daarnaast is er € 155.000 budget Marketing en promotie en budget Ruimtelijke kwaliteit vanuit de Uitvoeringsagenda binnenstad beschikbaar.                                         |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Met dit project willen we de toeristische potentie van de historische binnenstad van Steenwijk versterken ten behoeve van de lokale (vrijtijds)economie en een vitaal centrum. Het project voorziet in een samenhangend pakket van maatregelen die maken dat de identiteit van Steenwijk beter zichtbaar is, zorgen voor toeristisch aanbod en maken dit vindbaar voor de potentiële bezoeker. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Nee.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Inzet personeel vanuit het programma DBT en Werk aan de winkel.<br>Voor het project een bedrag te ramen van € 247.217, waarvan € 155.000 uit bestaande budgetten en € 92.217 vanuit subsidiegelden.                                                                                                                                                                                            |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                                  |                      |
|--------------------------------------------------|----------------------|
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor? | Niet van toepassing. |
|--------------------------------------------------|----------------------|

**Financiële mutatie nr. 3.6: Aanjaagfonds voor ondernemers:** Heeft een relatie met een claim die is ingediend voor de periode 2022 tot en met 2025.

**Financiële mutatie nr. 3.7: Actieplan Werk(t); werken aan herstel van economie en arbeidsmarkt:** Heeft een relatie met een claim die is ingediend voor de periode 2022 tot en met 2025.

**Financiële mutatie nr. 3.8: Horeca College Weerribben Wieden:** Heeft een relatie met een claim die is ingediend voor de periode 2022 tot en met 2025.

## Samenredzaam

| 4   | Samenredzaam                                                                          | I/S | Investering | 2021            | 2022     | 2023     | 2024     | 2025     |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------|-----------------|----------|----------|----------|----------|
| 4.1 | Begroting 2021 Participatiewet/IOAW/IOAZ (klantaantallen)                             | S   |             | 858.000         | 715.000  | 572.000  | 429.000  | 429.000  |
|     | <i>Verrekening met de stelpost inkomsten BUIG uit de Programmabegroting 2021-2024</i> | S   |             | -858.000        | -715.000 | -572.000 | -429.000 | -429.000 |
| 4.2 | Vorbereiding invoering nieuwe wet inburgering                                         | I   |             | -87.000         |          |          |          |          |
| 4.3 | Casemanager inburgering                                                               | I   |             | -20.000         |          |          |          |          |
| 4.4 | Vorbereiding transitie Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang                     | I   |             | -32.000         |          |          |          |          |
| 4.5 | Begroting 2021 Scala Centrum voor de kunsten                                          | I   |             | 47.000          |          |          |          |          |
|     |                                                                                       |     |             |                 |          |          |          |          |
|     | <u>Financiële gevolgen coronacrisis:</u>                                              |     |             |                 |          |          |          |          |
| 4.6 | Gederfde huurinkomst van de Meenthe                                                   | I   |             | -15.011         |          |          |          |          |
|     |                                                                                       |     |             |                 |          |          |          |          |
|     | <b>Totaal Samenredzaam</b>                                                            |     | <b>0</b>    | <b>-107.011</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> | <b>0</b> |
|     |                                                                                       |     |             |                 |          |          |          |          |
|     | <i>Waarvan structureel</i>                                                            | S   |             | 0               | 0        | 0        | 0        | 0        |
|     | <i>Waarvan incidenteel</i>                                                            | I   |             | -107.011        | 0        | 0        | 0        | 0        |

## Toelichting

| Financiële mutatie nr. 4.1: Begroting 2021 Participatiewet / IOAW / IOAZ (klantaantallen) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | De begroting 2021-2024 gaat uit van een start per 1 januari 2021 met 770 Pw-uitkeringen en een eindstand per 31 december 2021 van 859 Pw-uitkeringen. Dit geeft een gemiddelde van 815 uitkeringen over het jaar 2021 (exclusief IOAW en IOAZ (50)).<br>Op dit moment is het aantal uitkeringen 697 (exclusief IOAW en IOAZ ). Dit aantal ligt flink onder het begrote aantal. Groei wordt nog steeds verwacht, echter die blijft tot op heden uit. In verband hiermee dient het uitkeringenaantal naar beneden te worden bijgesteld. |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Op basis van landelijke prognoses (berekening Berenschot, zwak herstel) is een begroting gemaakt ten aanzien van de klantenaantallen Participatiewet in verband met de verwachte gevolgen van corona. Tegen de verwachting in vindt nog geen stijging van het aantal klanten P-wet plaats, er stroomt relatief weinig in en er is nog steeds sprake van uitstroom, ook naar werk.                                                                                                                                                     |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Uitvoering P-wet en IOAW en IOAZ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Geen, het betreft uitvoering wettelijke taken.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                                                                           |                                                                                                                                                                       |           |           |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Het geraamde budget voor Pw-uitkeringen moet naar beneden worden bijgesteld.                                                                                          |           |           |           |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Voorgesteld wordt om de aantallen in de begroting als volgt bij te stellen:                                                                                           |           |           |           |
|                                                                                           | Jaar                                                                                                                                                                  | Oud       | Nieuw     | Verschil  |
|                                                                                           | 1-1-2021                                                                                                                                                              | 770       | 701       |           |
|                                                                                           | 31-12-2021                                                                                                                                                            | 859       | 809       |           |
|                                                                                           | Gemiddeld                                                                                                                                                             | 815       | 755       | - 60      |
|                                                                                           |                                                                                                                                                                       |           |           |           |
|                                                                                           | 1-1-2022                                                                                                                                                              | 859       | 809       |           |
|                                                                                           | 31-12-2022                                                                                                                                                            | 983       | 933       |           |
|                                                                                           | Gemiddeld                                                                                                                                                             | 921       | 871       | - 50      |
|                                                                                           |                                                                                                                                                                       |           |           |           |
|                                                                                           | 1-1-2023                                                                                                                                                              | 983       | 933       |           |
|                                                                                           | 31-12-2023                                                                                                                                                            | 983       | 953       |           |
|                                                                                           | Gemiddeld                                                                                                                                                             | 983       | 943       | - 40      |
|                                                                                           |                                                                                                                                                                       |           |           |           |
|                                                                                           | 1-1-2024                                                                                                                                                              | 983       | 953       |           |
|                                                                                           | 31-12-2024                                                                                                                                                            | 983       | 953       |           |
|                                                                                           | Gemiddeld                                                                                                                                                             | 983       | 953       | - 30      |
|                                                                                           |                                                                                                                                                                       |           |           |           |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Een gemiddelde uitkering staat geraamd voor een bedrag van € 14.300 per jaar.<br>Dit levert de volgende besparing op (en wordt verrekend met de stelpost Buigbudget): |           |           |           |
|                                                                                           | 2021                                                                                                                                                                  | 2022      | 2023      | 2024      |
|                                                                                           | 60                                                                                                                                                                    | 50        | 40        | 30        |
|                                                                                           | x                                                                                                                                                                     | x         | x         | x         |
|                                                                                           | € 14.300                                                                                                                                                              | € 14.300  | € 14.300  | € 14.300  |
|                                                                                           | =                                                                                                                                                                     | =         | =         | =         |
|                                                                                           | € 858.000                                                                                                                                                             | € 715.000 | € 572.000 | € 429.000 |
|                                                                                           |                                                                                                                                                                       |           |           |           |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Niet van toepassing.                                                                                                                                                  |           |           |           |

|                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                     |                     |                     |
|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor? | <p>In de begroting 2021-2024 is een stelpost Buigbudget (te ontvangen budget van het rijk voor bijstandsuitkeringen) aan de inkomstenkant opgenomen. De verwachting is dat door de toename van het aantal uitkeringen, het Buigbudget ook navenant zal stijgen. Hiermee lopen we wel een financieel risico, zoals ook is verwoord in de programmabegroting. Om dit risico te verkleinen wordt voorgesteld om het voordeel op de aantallen te verrekenen met de opgenomen stelpost.</p> <p><i>Overzicht financieel risico:</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                     |                     |
|                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>2021</b>         | <b>2022</b>         | <b>2023</b>         |
|                                                  | <b>Begroot</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | € 14.794.000        | € 16.611.000        | € 16.611.000        |
|                                                  | <b>Aantallen</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Af: € 858.000       | Af: € 715.000       | Af: € 572.000       |
|                                                  | <b>Begroot nieuw</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>€ 13.936.000</b> | <b>€ 15.896.000</b> | <b>€ 16.039.000</b> |
|                                                  | <b>Buig werkelijk</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | € 12.929.000        | € 12.929.000        | € 12.929.000        |
|                                                  | <b>Risico</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>€ 1.007.000</b>  | <b>€ 2.967.000</b>  | <b>€ 3.110.000</b>  |
|                                                  | <p>Op basis van de laatst bekende informatie van het rijk, de Miljoenennota en de begroting van het ministerie van SZW, wordt het Buigbudget berekend. Het budget wordt gedurende het begrotingsjaar door het rijk bijgesteld op basis van gerealiseerde aantallen op landelijk niveau. Hierdoor ontstaan de volgende bijstelmomenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• voorlopige beschikking aan de hand van de Miljoenennota (oktober);</li> <li>• nader voorlopige beschikking voorjaar van het lopende begrotingsjaar;</li> <li>• definitief oktober van het lopende begrotingsjaar.</li> </ul> <p>Inmiddels hebben wij de nader voorlopige beschikking met een bedrag van € 12.929.000 (voorlopige beschikking was € 13.040.000) ontvangen van het ministerie. Daarmee bedraagt het financieel risico voor 2021 € 1 mln.</p> |                     |                     |                     |

| <b>Financiële mutatie nr. 4.2: Voorbereiding invoering nieuwe wet Inburgering</b>         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | In 2020 is door het rijk € 87.000 beschikbaar gesteld om de invoering van nieuwe Wet Inburgering voor te bereiden. Met ingang van 1-1-2022 krijgt de gemeenten hierin een andere rol en een andere verantwoordelijkheid.                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | In 2020 werd de invoeringstermijn van de wet doorgeschoven van juli 2021 naar januari 2022. De middelen zijn in 2020 niet gebruikt vanwege de prioriteit op werkzaamheden die gerelateerd zijn aan corona. Een deel van de beleidsvoorbereidende werkzaamheden die regionaal opgepakt konden worden zijn wel ingang gezet. In 2021 worden deze lokaal doorvertaald en worden intern en extern samenwerkingen en werkprocessen aangepast, experimenten gestart en contracten afgesloten. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Ja, Wet op de Inburgering.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Doel van de wetswijziging is om nieuwkomers vanaf het moment dat zij door het COA in een AZC gekoppeld zijn aan onze gemeente, te begeleiden en in te burgeren. Dit vergt intern en extern een andere manier van werken. Als we minder goed zijn voorbereid, kunnen we deze taak minder goed uitvoeren.                                                                                                                                                                                 |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Zowel in 2020 als in 2021 heeft het rijk middelen beschikbaar gesteld. Zonder de middelen uit 2020 kan de voorbereiding minder goed van de grond komen. Het bedrag uit 2020 kon bij de jaarrekening niet meegenomen worden naar het jaar 2021. Het bedrag is nu wel nodig.                                                                                                                                                                                                              |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | De middelen willen we inzetten om tijdelijk kennis en ervaring in te kopen. Zonder die kennis en ervaring zal de voorbereiding langer duren, zodat zaken die minder urgent zijn niet in 2021 gedaan kunnen worden.                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                      | Uitgangspunt van de wijziging van taken en verantwoordelijkheden is dat op den duur andere vormen van zorg en meer lokaal organiseren zal leiden en dat dit zal leiden tot of meer passende zorg of minder kosten. En hopelijk een combinatie. |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)? | Een bedrag van € 87.000.                                                                                                                                                                                                                       |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                         | Geen.                                                                                                                                                                                                                                          |

**Financiële mutatie nr. 4.3: Casemanager inburgering:** Heeft een relatie met een claim die is ingediend voor de periode 2022 tot en met 2025. In de tekst van de claim staat het volgende vermeld: *Voor de periode september t/m december 2021 is er ook extra budget nodig voor een projectleider. Geschatte kosten € 20.000.*

| <b>Financiële mutatie nr. 4.4: Voorbereiding transitie Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                                         | In 2020 is door het rijk € 32.000 beschikbaar gesteld om de transitie van Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang voor te bereiden. Met ingang van 1-1-2022 krijgt de gemeenten hierin een andere rol en een andere verantwoordelijkheid.                                                                                                                         |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                                 | De middelen zijn in 2020 niet gebruikt vanwege de prioriteit op werkzaamheden die gerelateerd zijn aan corona. Een deel van de beleidsvoorbereidende werkzaamheden die regionaal opgepakt konden worden zijn wel ingang gezet. In 2021 worden deze lokaal doorvertaald en moeten experimenten worden gestart en contracten worden afgesloten.                        |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                                      | Ja, WMO.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                                     | Doel van de wetswijziging is om inwoners de zorg te kunnen bieden die nodig is. Als we minder goed zijn voorbereid, kunnen we mogelijk niet voldoen aan de zorg of niet aan de doorstroming van zware zorg naar lichtere zorg.                                                                                                                                       |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?             | Zowel in 2020 als in 2021 heeft het rijk middelen beschikbaar gesteld. Zonder de middelen uit 2020 kan de voorbereiding minder goed van de grond komen en kunnen we minder gebruik maken van de regionaal beschikbare middelen voor experimenten. Het bedrag uit 2020 kon bij de jaarrekening niet meegenomen worden naar het jaar 2021. Het bedrag is nu wel nodig. |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?                 | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                                   | Uitgangspunt van de wijziging van taken en verantwoordelijkheden is dat op den duur andere vormen van zorg en meer lokaal organiseren zal leiden en dat dit zal leiden tot of meer passende zorg of minder kosten. En hopelijk een combinatie.                                                                                                                       |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?              | Een bedrag van € 32.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                                      | De samenwerkende gemeenten in de regio Zwolle hebben een forse subsidie ontvangen om experimenten op dit terrein uit te voeren. Daar kan Steenwijkerland ook van profiteren.                                                                                                                                                                                         |

| <b>Financiële mutatie nr. 4.5: Scala Centrum voor de kunsten</b>                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Het bedrag dat staat begroot voor Scala (Centrum voor de kunsten) levert een voordeel op van € 47.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Scala heeft voor de begroting van 2021, als onderdeel van het totale transitieproces reeds een bezuiniging doorgevoerd van € 47.000. Concreet betekent dit dat de subsidiebijdrage over 2021 met een bedrag van € 47.000 lager kan worden vastgesteld.                                                                                                                                                                                                                 |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Nee.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Geen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Er resteert een bedrag van € 47.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Het budget voor Scala kan voor het jaar 2021 verminderd worden met een bedrag ter hoogte van € 47.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | € 47.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Met ingang van het jaar 2022 is bij Scala een bezuinigingsopdracht neergelegd ter hoogte van € 100.000 per jaar. Scala heeft meer tijd nodig om deze bezuiniging door te voeren. Realisatie van de besparing is volgens Scala niet mogelijk met ingang van het jaar 2022, maar pas met ingang van het jaar 2025. Wel kan vanaf het jaar 2022 een besparing gerealiseerd worden van € 70.000. Over de periode 2022 – 2024 wordt een extra bedrag geclaimd van € 30.000. |

## CORONA

| <b>Financiële mutatie nr. 4.6: Gederfde huurinkomst van de Meenthe</b>                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Het bedrag dat staat begroot als huurinkomst van de Meenthe wordt verminderd met € 15.011.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | De coronacrisis heeft grote gevolgen voor de exploitatie van theater de Meenthe. De Meenthe heeft vorig voorjaar een aangepast exploitatieplan voorgelegd en aan de gemeente gevraagd (in 2x) om kwijtschelding van de huur tot voorlopig 1 maart 2021. Dit verzoek is door het college gehonoreerd. In het jaar 2020 is een gedeelte van de gederfde huurinkomst ten laste gebracht van het ingestelde Vitaliteitsfonds en een gedeelte ten laste van de jaarrekening 2020. Over de maanden januari en februari 2021 wordt dekking gezocht binnen deze perspectiefnota. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Nee.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Geen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | We krijgen in 2021 een bedrag van € 15.011 minder aan huurinkomsten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | De huurinkomst over 2021 die wij ontvangen van de Meenthe wordt verlaagd met een bedrag ter hoogte van € 15.011..                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Het gaat om een bedrag van € 15.011.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor? | <p>Normaal gesproken was de gederfde huur van de Meenthe betaald uit het Vitaliteitsfonds. Doordat er op grond van de nadere regels Vitaliteitsfonds slechts eenmaal een verzoek per organisatie gedaan mag worden (er was al kwijtschelding van de huur verleend over de periode 1 maart 2020 – 1 september 2020), kan er nu geen beroep meer worden gedaan op dit fonds. Vandaar dat wordt voorgesteld om twee maand gederfde huurinkomst over het jaar 2021 mee te nemen in deze perspectiefnota.</p> <p>Naarmate de coronacrisis langer duurt zal dit ook gevolgen hebben voor de exploitatie van de Meenthe. De kans is groot dat er door de Meenthe wederom een beroep wordt gedaan op de gemeente voor ondersteuning.</p> |
|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Mijn Steenwijkerland

| 5    | Mijn Steenwijkerland                                                                     | I/S      | Investering     | 2021            | 2022           | 2023           | 2024           | 2025           |
|------|------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-----------------|-----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
|      |                                                                                          |          |                 |                 |                |                |                |                |
| 5.1  | Kosten parkeercontrole binnenstad Steenwijk                                              | S        |                 | -7.000          | -7.000         | -7.000         | -7.000         | 7.000          |
|      | <i>Eenmalige kosten</i>                                                                  | <i>I</i> |                 | -3.000          |                |                |                |                |
| 5.2  | Uitstel renovatie kunstgrasvelden sportpark Parallelweg Steenwijk, externe ondersteuning | I        |                 | -20.000         |                |                |                |                |
|      | <i>Eenmalige vrijval van kapitaallasten door uitstel met één jaar</i>                    | <i>I</i> |                 | 47.000          |                |                |                |                |
| 5.3  | Vervangen kolkenafvoeren de Sleep                                                        | S        | -100.000        |                 |                |                |                |                |
| 5.4  | Project verbeteren waterafvoer Komputkwartier Steenwijk                                  | S        | -300.000        |                 |                |                |                |                |
| 5.5  | Vervangen riolering Meppelerweg Steenwijk                                                | S        | -335.000        |                 |                |                |                |                |
| 5.6  | Lagere huurinkomsten buitensportaccommodaties                                            | S        |                 | -27.500         | -27.500        | -27.500        | -27.500        | -27.500        |
| 5.7  | Aanschaf maaizuig machine                                                                | S        | -50.000         | -6.750          | -6.688         | -6.625         | -6.563         | -6.500         |
|      | <i>Besparing op bestaande uitgaven (huur)</i>                                            | <i>S</i> |                 | 10.000          | 10.000         | 10.000         | 10.000         | 10.000         |
| 5.8  | Verschuiving levensduurverlengende maatregelen                                           | S        | 42.031          | 11.220          | -13.105        | -10.416        | 7.555          | 2.562          |
| 5.9  | Onderzoek Joodse eigendommen WOII                                                        | I        |                 | -35.000         |                |                |                |                |
| 5.10 | Opstellen kerkenvisie                                                                    | I        |                 | -75.000         |                |                |                |                |
| 5.11 | Flexpool versnellen woningbouw                                                           | I        |                 | -87.500         |                |                |                |                |
|      | <i>Subsidie provincie</i>                                                                | <i>I</i> |                 | 65.000          |                |                |                |                |
|      |                                                                                          |          |                 |                 |                |                |                |                |
|      | <i>Financiële gevolgen coronacrisis:</i>                                                 |          |                 |                 |                |                |                |                |
| 5.12 | Verkeersmaatregelen, inzet verkeersregelaars schaatsweekend                              | I        |                 | -67.500         |                |                |                |                |
|      |                                                                                          |          |                 |                 |                |                |                |                |
|      | <b>Totaal Mijn Steenwijkerland</b>                                                       |          | <b>-742.969</b> | <b>-196.030</b> | <b>-44.293</b> | <b>-41.541</b> | <b>-23.508</b> | <b>-14.438</b> |
|      |                                                                                          |          |                 |                 |                |                |                |                |
|      | <i>Waarvan structureel</i>                                                               | <i>S</i> |                 | <i>-20.030</i>  | <i>-44.293</i> | <i>-41.541</i> | <i>-23.508</i> | <i>-14.438</i> |
|      | <i>Waarvan incidenteel</i>                                                               | <i>I</i> |                 | <i>-176.000</i> | <i>0</i>       | <i>0</i>       | <i>0</i>       | <i>0</i>       |

## Toelichting

| <b>Financiële mutatie nr. 5.1: Kosten Parkeercontrole Binnenstad Steenwijk</b>            |                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | € 10.000<br>€ 3.000 Incidenteel<br>€ 7.000 Structureel                                                                                                                                                                                     |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Uitbreiding bestaand pakket, vanwege 2 nieuwe toezichthouders en 2 nieuwe licenties.                                                                                                                                                       |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Toezicht & Handhaving is een wettelijke taak en valt onder Algemene Wet Bestuursrecht.                                                                                                                                                     |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Zonder de licenties kunnen de toezichthouders hun werk niet naar behoren uitoefenen. Bovendien heeft de gemeente een belangrijke taak op het gebied van Toezicht en handhaving. De handhavers controleren of de burgers de regels naleven. |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Een incidenteel tekort op het budget van € 3.000.<br>Een structureel tekort van € 7.000:<br>- Jaarlijkse kosten 2 extra licenties € 3.000<br>- Daarnaast hebben we een jaarlijks een structurele tekort van circa € 4.000                  |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Het budget incidenteel verhogen met € 3.000 en structureel met € 7.000                                                                                                                                                                     |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                       |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | € 10.000 voor begroting 2021 en € 7.000 begroting 2022 en verder.<br>Waarvan € 3.000 incidenteel en € 7.000 structureel                                                                                                                    |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                       |

| <b>Financiële mutatie nr. 5.2: Uitstel Renovatie kunstgrasvelden sportpark Parallelweg</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                              | Externe ondersteuning bij renovatievraagstuk kunstgrasvelden voor een bedrag van circa € 20.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                      | De begroting van 2021 gaat uit van de renovatie van de kunstgrasvelden aan de Parallelweg (veld 1 en 2). Door de gezondheid- en milieubelastingsvraag (micro-plastic) en de bijbehorende discussie op en rondom kunstgrasvoetbalvelden, wordt op landelijk niveau nagedacht over de voorwaarden waaronder kunstgrasvelden kunnen worden aangelegd en/of gerenoveerd. We verwachten daar dit jaar meer duidelijkheid over. De Vereniging Sport en Gemeente adviseert ook deze ontwikkeling nauw te volgen. Dit gegeven, de complexiteit en het ontbreken van voldoende expertise/capaciteit, maakt dat we het jaar 2021 gebruiken voor een gedegen voorbereiding onder begeleiding van extern adviesbureau ten behoeve van een duurzame renovatie van de velden in 2022. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                           | Nee.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                          | Geen; slechts uitstel van een jaar. De velden zijn tot en met het seizoen 2022 goedgekeurd. Daarmee kunnen de verenigingen dus gewoon gebruik blijven maken van de velden. Gevolg is dus enkel uitstel van een jaar.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?  | Het beschikbare budget gaat uit van de renovatie. Hierin zijn geen externe voorbereidingskosten opgenomen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                                                                          |                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?    | Door uitstel van de renovatie vervallen de kapitaallasten voor 2021.                       |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                      | Met het doorschuiven van de investering, vervallen de kapitaallasten van € 47.000 in 2021. |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)? | Per saldo ontstaat er een voordeel van € 27.000 eenmalig in 2021.                          |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                         | Niet van toepassing.                                                                       |

### **Financiële mutatie nr. 5.3: Vervangen kolkenafvoeren de Sleep**

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | De kosten voor de investering bedragen € 100.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | De herinrichting van een provinciale weg is een stroomversnelling gekomen. Wordt onverwachts snel uitgevoerd. Vanuit riolering en gedacht vanuit een integrale aanpak is de wens om mee te liften. We vervangen gemeentelijke rioolwaterafvoerbuizen onder de provinciale weg.                                                                                                                 |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Het tegengaan klachten/overlast i.v.m. slechte toestand riolaansluitleidingen. Afvoerputten kunnen het water in de Sleep slecht afvoeren ; oorzaak ; wortelgroei in afvoerbuizen die onder de provinciale weg liggen.<br>Gevolg realisatie rioolvervanging ; Geen klachten/overlast meer.<br>Dit allemaal gericht op een basisniveau voor wat betreft de openbare ruimte.                      |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Invzet personeel is minimaal want het maakt onderdeel uit van het werk van de provincie.<br>Er is wel vooroverleg is geweest, waardoor bekend is wat er gedaan moet worden.<br>Voor wat betreft de financiën, zien we dat de projecten in Ossenzijl en Giethoorn in 2021 niet zullen worden uitgevoerd in relatie tot de PAS-regeling. Dat betekent dat daar een vrijval is aan kapitaallasten |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Dit project komt in de plaats van een ander project. Bij de programmabegroting 2022-2025 zal opnieuw worden gekeken welke projecten noodzakelijkerwijs zullen moeten worden uitgevoerd en wat daarvan de mogelijkheden zijn in relatie tot PAS.                                                                                                                                                |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | In 2021 worden kapitaallasten van het ene project uitgewisseld voor het andere. Daarnaast wordt met dit specifieke project bespaard op:<br>Onderhoudskosten, storingsdienstkosten (Mensen melden met enige regelmaat dat er water lang op de weg blijft staan (De Sleep)<br>Door mee te liften met het werk van de provincie zijn de uitvoeringskosten lager.                                  |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | In 2021 worden project uitgewisseld en ontstaan er geen financiële gevolgen. Vanaf 2022 zal bij de behandeling van de tarieven worden gekeken welke project noodzakelijkerwijs dienen te worden uitgevoerd. Dan zullen nieuwe afwegingen worden gemaakt.                                                                                                                                       |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

### **Financiële mutatie nr. 5.4: project verbeteren waterafvoer Kornputkwartier Steenwijk**

|                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking? | De kosten bedragen € 300.000. Dat is op dit moment nog een grove inschatting. De raming is tot stand gekomen in samenwerking met een adviesbureau (S.P.A.), maar zal nog nader worden uitgewerkt. Doordat andere projecten niet kunnen worden uitgevoerd, ontstaan er in 2021 geen extra kapitaallasten. |
| Wat zijn de oorzaken?                         | De PAS-regeling maakt dat veel rioolprojecten niet opgestart kunnen worden. Om een piek in de komende jaren te voorkomen wordt dit project opgevoerd. Deze valt buiten de PAS-regeling.                                                                                                                  |

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Het tegengaan klachten/overlast i.v.m. slechte afvoer regenwater<br>Gevolg realisatie rioolvervanging: Betere afvoer regenwater.<br>Dit allemaal gericht op een basisniveau voor wat betreft de openbare ruimte.                                                                                                                                                                                                                                |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Voor wat betreft de financiën, zien we dat de projecten in Ossenzijl en Giethoorn in 2021 niet zullen worden uitgevoerd in relatie tot de PAS-regeling. Dat betekent dat daar een vrijval is aan kapitaallasten. Wij gaan er vanuit dat een projectleider in plaats van het ene het andere rioolproject kan uitvoeren in 2021.                                                                                                                  |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Dit project komt in de plaats van een ander project. Bij de programmabegroting 2022-2025 zal opnieuw worden gekeken welke projecten noodzakelijkerwijs zullen moeten worden uitgevoerd en wat daarvan de mogelijkheden zijn in relatie tot PAS.                                                                                                                                                                                                 |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | In 2021 worden kapitaallasten van het ene project uitgewisseld voor het andere. Daarnaast wordt met dit specifieke project bespaard op:<br>Onderhoudskosten, storingsdienstkosten (Mensen melden met enige regelmaat wateroverlast.<br>Belangrijker: In de huidige situatie is er geen overstortmogelijkheid voor het lozen van “te veel regenwater”. In het meest extreme geval kan dit er toe leiden dan woningen onder water komen te staan. |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | In 2021 worden project uitgewisseld en ontstaan er geen financiële gevolgen. Vanaf 2022 zal bij de behandeling van de tarieven worden gekeken welke project noodzakelijkerwijs dienen te worden uitgevoerd. Dan zullen nieuwe afwegingen worden gemaakt.                                                                                                                                                                                        |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Aanleg woonwijk Betap/Crilux. In de dimensionering van het aan te leggen riool is hier rekening mee gehouden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Financiële mutatie nr. 5.5: Vervangen riolering Meppelerweg Steenwijk</b>              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Voor de investering is een bedrag benodigd van € 335.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | De PAS-regeling maakt dat veel rioolprojecten niet opgestart kunnen worden. Om een piek in de komende jaren te voorkomen wordt dit project opgevoerd. Deze valt buiten de PAS-regeling.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Het tegengaan klachten/overlast i.v.m. slechte toestand rioolaansluitleidingen.<br>Gevolg realisatie rioolvervanging: Geen klachten/overlast meer.<br>Dit allemaal gericht op een basisniveau voor wat betreft de openbare ruimte.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Voor wat betreft de financiën, zien we dat de projecten in Ossenzijl en Giethoorn in 2021 niet zullen worden uitgevoerd in relatie tot de PAS-regeling. Dat betekent dat daar een vrijval is aan kapitaallasten. Wij gaan er vanuit dat een projectleider in plaats van het ene het andere rioolproject kan uitvoeren in 2021.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Dit project komt in de plaats van een ander project. Bij de programmabegroting 2022-2025 zal opnieuw worden gekeken welke projecten noodzakelijkerwijs zullen moeten worden uitgevoerd en wat daarvan de mogelijkheden zijn in relatie tot PAS.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | In 2021 worden kapitaallasten van het ene project uitgewisseld voor het andere. Daarnaast wordt met dit specifieke project bespaard op onderhoudskosten en storingsdienstkosten (mensen melden met enige regelmaat dat er een gat in het trottoir is gevallen).<br><br>Verder kan je door snel dit riool te vervangen meerdere rioolstrengen van binnenuit vervangen (relinen). De kans dat dit kan wordt steeds kleiner want hoe slechter het riool erbij ligt des te moeilijker wordt het om het riool te relinen. Met relinen repareer je van binnenuit en hoeft je niet te graven. Op deze locatie graaf je liever niet omdat er heel veel grote nutsleidingen liggen. Dus besparing op aanlegkosten. |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | In 2021 worden project uitgewisseld en ontstaan er geen financiële gevolgen. Vanaf 2022 zal bij de behandeling van de tarieven worden gekeken welke project noodzakelijkerwijs dienen te worden uitgevoerd. Dan zullen nieuwe afwegingen worden gemaakt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                  |                      |
|--------------------------------------------------|----------------------|
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor? | Niet van toepassing. |
|--------------------------------------------------|----------------------|

| <b>Financiële mutatie nr. 5.6: Lagere huurinkomsten buitensportaccommodaties</b>          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | De huurinkomsten vallen € 30.000 lager uit dan begroot. Hiertegenover staan lagere uitgaven voor een bedrag van € 2.500.                                                                                                                                                                                                  |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | De huurinkomsten uit sportaccommodaties lopen achter bij de begroting. Dit komt enerzijds doordat verenigingen ervoor gekozen hebben een bijdrage te doen in het kader van zelfwerkzaamheid (en dan geen huur hoeven te betalen) en deels door privatisering. Meest recente voorbeeld is de privatisering van Olde Veste. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Er ontstaat een structureel tekort van € 27.500.                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Per saldo komen we € 27.500 tekort.                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | De wens om de privatiseren speelt nog bij meer verenigingen.                                                                                                                                                                                                                                                              |

| <b>Financiële mutatie nr. 5.7: Aanschaf maaizuig machine</b>                              |                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Voor de investering is een bedrag benodigd van € 50.000.                                                                                                                                                                                   |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Als gemeente maaien we de bermen langs de fietspaden in het buitengebied (en dus ook langs natuurgebieden). Om in die bermen de biodiversiteit te versterken willen we het maaisel afvoeren, zodat meer kruiden zich kunnen ontwikkelen.   |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Niet van toepassing                                                                                                                                                                                                                        |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Het huren van de maaizuig machine bedraagt € 10.000. Bij aanschaf bedragen de kapitaallasten:<br>Jaar 1: € 6.750<br>Jaar 2: € 6.688<br>Jaar 3: € 6.625<br>Jaar 4: € 6.563<br>Jaar 5: € 6.500<br><br>Het levert een structureel voordeel op |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                                          |                                                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?    | Een eenmalig bedrag ad € 50.000. beschikbaar te stellen en afschrijven in 8 jaar. |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                      | € 3.250 - € 3.500.                                                                |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)? | Het benodigde investeringsbedrag bedraagt € 50.000 (incidenteel).                 |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                         | Niet van toepassing.                                                              |

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Financiële mutatie nr. 5.8: Verschuiving levensduurverlengende maatregelen</b>         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Door het verschuiven van maatregelen ontstaan ontstaat er in 2021 een voordeel op de kapitaallasten, in 2022 een nadeel op de kapitaallasten en vervolgens vrijwel budgettair neutraal.                                                                                                                                                                                      |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Naar aanleiding van de buiten aangetroffen schades is op een aantal wegvakken eerder levensduur verlengend onderhoud nodig dan gepland. Voor andere wegvakken is aanpak later mogelijk.                                                                                                                                                                                      |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Maatregelen zijn noodzakelijk in het kader van onderhoudsniveau basis.                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | <p>De investeringen waren (in €):</p> <p>2021: 187.000<br/> 2022: 142.000<br/> 2023: 399.214<br/> 2024: 514.050</p> <p>Dit wordt:</p> <p>2022: 545.857<br/> 2023: 356.207<br/> 2024: 215.989<br/> 2025: 82.180</p> <p>Dit heeft de volgende financiële consequenties:</p> <p>2021: + 11.220<br/> 2022: -13.105<br/> 2023: - 10.416<br/> 2024: + 7.555<br/> 2025: + 2.562</p> |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                          |                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)? | Per saldo hebben we over/komen we tekort:<br>2021: + 11.220<br>2022: -13.105<br>2023: - 10.416<br>2024: + 7.555<br>2025: + 2.562 |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                         | Niet van toepassing.                                                                                                             |

| <b>Financiële mutatie nr. 5.9: Onderzoek Joodse eigendommen WO II</b>                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Het college heeft besloten om onderzoek te doen naar de rol van voorgangers van de gemeente Steenwijkerland bij het onteigenen van eigendommen van Joodse inwoners tijdens en na WOII. Hiervoor wordt onderzoek gedaan door een onafhankelijke onderzoeker. Hiervoor is een bedrag benodigd van € 35.000. |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Hiermee wordt invulling gegeven aan de maatschappelijke behoefte om helderheid te krijgen over de rol van de gemeentes (voorgangers SWL) in en na WOII.                                                                                                                                                   |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Nee.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Gelet op de aard van de opdracht dient deze te worden uitgevoerd door een professionele en onafhankelijke onderzoeker. Hiervoor is nog geen budget geraamd.                                                                                                                                               |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | De benodigde middelen ter hoogte van € 35.000 zijn enkel voor de opdracht aan de externe onderzoeker. Er zijn verder geen gevolgen voor de personele inzet.                                                                                                                                               |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Een bedrag ter hoogte van € 35.000.                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Geen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

| <b>Financiële mutatie nr. 5.10: Opstellen kerkenvisie</b>         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                     | Voor het opstellen van een Kerkenvisie is in het jaar 2020 een bedrag van € 75.000 beschikbaar gesteld door het rijk via de Algemene uitkering in de vorm van een decentralisatie-uitkering. Dit bedrag is specifiek beschikbaar gesteld voor het opstellen van een Kerkenvisie.                                                                                                                                                                             |
| Wat zijn de oorzaken?                                             | Als gevolg van andere werkzaamheden en inzet van personeel, o.a. in verband met de coronacrisis in 2020 is er nog geen tijd en capaciteit geweest om dit project op te pakken.                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                  | Nee, maar de gemeenteraad heeft in zijn vergadering van november 2018 unaniem een motie aangenomen waarin aan het college de opdracht is gegeven een visie op het religieuze erfgoed (in de meest brede zin) in de gemeente op te stellen.                                                                                                                                                                                                                   |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel? | Het hebben van inzicht in de aanwezigheid, functie en problematiek van het religieuze erfgoed in de gemeente. Op deze manier kan tot een toekomstperspectief worden gekomen voor alle kerkgebouwen in de gemeente, monumentaal en niet-monumentaal. Het opbouwen en onderhouden van een netwerk van de religieuze organisaties in de gemeente waar bij toekomstige beleidsontwikkelingen rekening mee gehouden kan worden en gebruik van kan worden gemaakt. |

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Het budget zal ingezet worden voor het ontwikkelen/opstellen van een kerkenvisie en/of het begeleiden van het participatietraject om te komen tot een kerkenvisie. Zonder dit budget zal er geen Kerkenvisie opgesteld kunnen worden.                                                                                                                 |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Budget weer beschikbaar stellen voor de Kerkenvisie. Het budget is een rijksbijdrage die specifiek voor dit doel door de gemeente is aangevraagd en door het rijk ook voor dit doel is toegekend.                                                                                                                                                     |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Geen besparing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Een bedrag van € 75.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | De gemeenteraad heeft bij de Najaarsnota 2020 besloten om bij de jaarrekening geen budgetten meer over te hevelen van het ene naar het andere jaar. Hierdoor is het bedrag van € 75.000 ook niet meegegaan naar het jaar 2021 en is opgenomen in het saldo van de Jaarrekening 2020. Via een financiële mutatie wordt dit budget nu weer aangevraagd. |

| <b>Financiële mutatie nr. 5.11: Flexpool versnellen woningbouw</b>                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | In het kader van de versnelling woningbouw stelt de provincie Overijssel een subsidie beschikbaar. Op basis van cofinanciering kan hier gebruik van worden gemaakt. De afwijking betreft een bedrag van € 22.500,- Het subsidieplafond van de provincie betreft 75% van de gemaakte kosten voor de vier subsidiabele activiteiten zoals hieronder beschreven met een maximum van € 65.000.                                                                                          |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Met inzet van de subsidieregeling krijgt de gemeente toegang tot de flexpool versnellen woningbouw. Concreet betekent dit dat wij met deze subsidie tijdelijke capaciteit of externe expertise kunnen inhuren voor:<br>1 de vergunningverlening van woningbouwprojecten;<br>2 het uitwerken van een woningbouwproject;<br>3 het sluiten van anterieure overeenkomsten met marktpartijen;<br>4 het opstellen van een bestemmingsplan en het doorlopen van de bijbehorende procedure. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Versnelde inzet van zowel harde als zachte plancapaciteit (Woonagenda West-Overijssel 2021-2025)</li> <li>- Extra impuls uitvoering investeringsopgave sociale huur (Raadsbesluit dec. 2018)</li> <li>- Een passende woning voor jong en oud (ambitiekaart mijn Steenwijkerland)</li> </ul>                                                                                                                                                |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Er is een bedrag benodigd van € 22.500, naast de provinciale subsidie van € 65.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

## CORONA

### Financiële mutatie nr. 5.12: Verkeersmaatregelen, inzet verkeersregelaars schaatsweekend

|                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                                                                 | € 67.500 incidenteel                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                                                         | Om het schaatsweekend in februari 2021, in goede banen te kunnen leiden was tijdelijk een crisisteam schaatsen in het leven geroepen. In verband met de coronamaatregelen was een goede coördinatie en afstemming belangrijk. Er zijn o.a. extra verkeersregelaars ingezet., |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                                                              | Openbare orde en veiligheid                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                                                             | Extra kosten                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?                                     | In de begroting 2021 hebben wij geen middelen voor gemaakte kosten.                                                                                                                                                                                                          |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?                                         | Het budget van verkeersmaatregelen verhogen met € 67.500                                                                                                                                                                                                                     |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                                                           | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?                                      | € 67.500                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Kan een beroep worden gedaan op een subsidie/regeling van het Rijk? Zo ja welke? En hoe is het bedrag aan geraamde inkomsten? | Nee.                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                                                              | Corona                                                                                                                                                                                                                                                                       |

## Financiën en overhead

| 6    | Financiën en overhead                                                                         | I/S | Investering | 2021            | 2022            | 2023            | 2024            | 2025            |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| 6.1  | Verlaging dividenduitkering N.V. Rendo Holding                                                | S   |             |                 | -199.800        | -199.800        | -199.800        | -199.800        |
| 6.2  | Verlaging dividenduitkering BNG Bank N.V.                                                     | S   |             | -134.861        | -134.861        | -134.861        | -134.861        | -134.861        |
| 6.3  | Verlaging dividenduitkering Enexis Holding N.V.                                               | S   |             | -5.994          | -5.994          | -5.994          | -5.994          | -5.994          |
| 6.4  | Vervallen vergoeding waterschap verstrekken gegevens                                          | S   |             | -4.020          | -4.020          | -4.020          | -4.020          | -4.020          |
| 6.5  | Kosten hertaxatie gemeentelijke gebouwen                                                      | I   |             | -13.000         |                 |                 |                 |                 |
| 6.6  | Mutaties investeringskredieten jaarrekening 2020                                              | S   |             | 7.730           | 7.730           | 7.730           | 7.730           | 7.730           |
| 6.7  | Fiscale advisering/accountantskosten: onderdeel fiscale advisering                            | S   |             | -17.000         | -17.000         | -17.000         | -17.000         | -17.000         |
| 6.8  | Optimalisatie bestanden ozb, forensen- en toeristenbelasting*                                 | S   |             | -40.000         | -40.000         | -40.000         | -40.000         | -40.000         |
|      | <i>Dekking: extra belastinginkomsten</i>                                                      | S   |             | 40.000          | 40.000          | 40.000          | 40.000          | 40.000          |
| 6.9  | Bezwaarschriften WOZ: vergoeding 'no cure, no pay' bureaus                                    | I   |             | -120.000        |                 |                 |                 |                 |
|      | <i>Financiële gevolgen coronacrisis:</i>                                                      |     |             |                 |                 |                 |                 |                 |
| 6.10 | Tijdelijk extra personeel i.v.m. corona                                                       | I   |             | -845.000        |                 |                 |                 |                 |
|      | <i>Dekking: AR-vrij besteedbaar (met verwijzing naar 2e coronasteunpakket en TOZO-gelden)</i> | I   |             | 622.000         |                 |                 |                 |                 |
|      | <i>Dekking: extra inkomsten uit leges voor vergunningverlening en begraven</i>                | I   |             | 80.000          |                 |                 |                 |                 |
|      | <i>Dekking: 3e corona compensatiepakket</i>                                                   | I   |             | 143.000         |                 |                 |                 |                 |
| 6.11 | Lager geraamde inkomsten toeristenbelasting a.g.v. de coronacrisis                            | I   |             |                 | -100.000        | -50.000         |                 |                 |
| 6.12 | Extra schoonmaakkosten i.v.m. corona                                                          | I   |             | -35.000         |                 |                 |                 |                 |
| 6.13 | Geen dividenduitkering Wadinko N.V.                                                           | I   |             | -65.000         |                 |                 |                 |                 |
| 6.14 | Diverse kleinere coronakosten                                                                 | I   |             | -20.000         |                 |                 |                 |                 |
|      |                                                                                               |     |             |                 |                 |                 |                 |                 |
|      | <b>Totaal Financiën en overhead</b>                                                           |     | <b>0</b>    | <b>-407.145</b> | <b>-453.945</b> | <b>-403.945</b> | <b>-353.945</b> | <b>-353.945</b> |
|      |                                                                                               |     |             |                 |                 |                 |                 |                 |
|      | <i>Waarvan structureel</i>                                                                    | S   |             | <b>-154.145</b> | <b>-353.945</b> | <b>-353.945</b> | <b>-353.945</b> | <b>-353.945</b> |
|      | <i>Waarvan incidenteel</i>                                                                    | I   |             | <b>-253.000</b> | <b>-100.000</b> | <b>-50.000</b>  | <b>0</b>        | <b>0</b>        |

## Toelichting

| <b>Financiële mutatie nr. 6.1: Verlaging dividenduitkering N.V. Rendo Holding</b>         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | De Raad van Commissarissen van N.V. Rendo Holding heeft op 30 september 2020 een signaal afgegeven over de dividenduitkering voor de middellange termijn. Zij verwacht dan ook dat Rendo voor de jaren 2022 tot en met 2024 een bedrag van € 5 miljoen tot € 7 miljoen zou kunnen uitkeren aan haar aandeelhouders. In haar begroting voor 2021 houdt Rendo rekening met een dividenduitkering van € 6,5 miljoen. |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Belangrijkste oorzaak is de kostenstijging.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Er is geen sprake van een wettelijke taak.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Er zijn geen gevolgen voor de realisatie van het bijbehorende doel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Aanpassing van de programmabegroting met een bedrag van € 199.800 met ingang van 2022.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Voorgesteld wordt om de programmabegroting structureel met dit bedrag te verlagen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Rendo moet forse investeringen plegen in het netwerk in verband met de energietransitie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

| <b>Financiële mutatie nr. 6.2: Verlaging dividenduitkering BNG Bank N.V.</b>              |                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Uit het persbericht van de BNG bank N.V. Blijkt dat er een lager nettoresultaat over 2020 is gerealiseerd. De dividenduitkering over 2020 zal dan ook fors lager uitvallen dan waarbij in de programmabegroting 2021-2024 rekening is gehouden. Het gaat om een bedrag van € 134.861. |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Onder andere door de lage rentetarieven, hogere opslagen voor krediet- en liquiditeitsrisico's van rentedragende waardepapieren en leningen met lagere waarderingen als gevolg.                                                                                                       |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Er is geen sprake van een wettelijke taak.                                                                                                                                                                                                                                            |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Er zijn geen gevolgen voor de realisatie van het bijbehorende doel.                                                                                                                                                                                                                   |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Aanpassing van de programmabegroting met een bedrag van € 134.861.                                                                                                                                                                                                                    |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Voorgesteld wordt om de programmabegroting structureel met dit bedrag te verlagen.                                                                                                                                                                                                    |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                          |                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)? | Niet van toepassing.                                    |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                         | Rente-ontwikkelingen en gevolgen van de coronapandemie. |

|                                                                                           |                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Financiële mutatie nr. 6.3: Verlaging dividenduitkering Enexis Holding N.V.</b>        |                                                                                                                                                                              |
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Uit de jaarstukken van Enexis Holding N.V. blijkt dat er een lager nettoresultaat over 2020 is gerealiseerd van € 102 miljoen.                                               |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Stijging inkoopkosten TenneT en toename van de latente belastingverplichtingen vanwege het terugdraaien van een aangekondigde tariefverlaging van de vennootschapsbelasting. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Er is geen sprake van een wettelijke taak.                                                                                                                                   |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Er zijn geen gevolgen voor de realisatie van het bijbehorende doel.                                                                                                          |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Aanpassing van de programmabegroting met een bedrag van € 5.994.                                                                                                             |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Voorgesteld wordt om de programmabegroting structureel met dit bedrag te verlagen.                                                                                           |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                         |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Niet van toepassing.                                                                                                                                                         |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Enexis Holding N.V. moet forse investeringen plegen in het netwerk in verband met de energietransitie.                                                                       |

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Financiële mutatie nr.6.4: Vervallen vergoeding waterschap verstrekken gegevens</b>    |                                                                                                                                                                                                                     |
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Een bijdrage van het waterschap van € 4.020 komt te vervallen.                                                                                                                                                      |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | In het verleden werden er gegevens verstrekt aan het waterschap die hier een vergoeding voor betaalde. Sinds kort is deze gegevensuitwisseling niet meer noodzakelijk, en vervalt de vergoeding van het waterschap. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Nee.                                                                                                                                                                                                                |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Er ontstaat een structureel nadeel van € 4.020.                                                                                                                                                                     |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                |

|                                                                                          |                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)? | We komen per saldo structureel € 4.020 tekort. |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                         | Niet van toepassing.                           |

#### **Financiële mutatie nr. 6.5: Kosten hertaxatie gemeentelijke gebouwen**

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Een bedrag van € 13.000 is betaald in 2021, door het niet kunnen afronden van de opdracht in 2020.                                                                                                                                                           |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Vorig jaar is geld beschikbaar gesteld voor de hertaxatie van gemeentelijke gebouwen.<br>Dit budget is gedeeltelijk besteed in 2020, maar niet alle werkzaamheden konden in 2020 worden afgerond. In 2021 is nog voor € 13.000 aan werkzaamheden uitgevoerd. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Nee.                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                         |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Geen gevolgen.                                                                                                                                                                                                                                               |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                         |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                         |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Er ontstaat een eenmalig tekort in 2021 van € 13.000.                                                                                                                                                                                                        |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                         |

#### **Financiële mutatie nr. 6.6: Mutaties investeringskredieten jaarrekening 2020.**

|                                                                                           |                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Bij het opstellen van de jaarrekening zijn er kredieten afgesloten. In totaal gaat het jaarlijks om een afschrijvingsbedrag van € 7.730. |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Bij een aantal investeringen die zijn afgesloten is niet het volledig geraamde bedrag uitgegeven.                                        |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Niet van toepassing.                                                                                                                     |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Niet van toepassing.                                                                                                                     |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Niet van toepassing.                                                                                                                     |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Geen.                                                                                                                                    |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                     |

|                                                                                          |                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)? | Niet van toepassing. |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                         | Niet van toepassing. |

| <b>Financiële mutatie nr. 6.7: Fiscale advisering/accountantskosten: onderdeel fiscale advisering</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                                         | Tekort van € 45.000 op budget fiscale en financiële ondersteuning /accountantskosten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                                 | Als gevolg van het ontstaan van diverse regelingen op fiscaal en financieel gebied is inhuur/advies van externe adviseurs nodig. Dit gaat om corona gerelateerde regelingen zoals TOZO, TONK en TVS, SPUK IJZ, Coronabanen, maar ook om regelingen zoals SPUK BTW sport / Sportakkoord. Ook de accountantskosten zullen als gevolg hiervan gaan toenemen. Daarnaast is er achtervang nodig op fiscaal gebied. Hiervoor is ook extra inhuur/ advies noodzakelijk.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                                      | De Rijksoverheid heeft een aantal regelingen opgesteld om de gevolgen van de coronacrisis op te vangen. Een aantal regelingen moet door de gemeente worden uitgevoerd en gecontroleerd. Ook de accountantskosten zullen als gevolg hiervan gaan toenemen.<br>De SPUK BTW sport en Sportakkoord zijn van structureel aard. De corona gerelateerde regelingen zullen met name in 2021 verder uitgerold en uitgevoerd moeten worden, maar hebben gelijktijdig een structureel karakter als het gaat om toekomstige verantwoordingen van de afwikkeling hiervan. Dit wordt veroorzaakt door toekomstige terugbetalingen van deze regelingen en de controle hierop door de accountant.<br>Daarnaast zijn er ook regelingen die niet structureel zijn maar wel voor meerdere jaren uitgevoerd en gecontroleerd moeten worden. Dit zijn de regeling reductie energiegebruik, circulaire ambachtscentra, regeling extern advies warmtetransitie. |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                                     | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?             | Beschikbare budget wordt overschreden, het aantal taken / de werkdruk neemt toe en sommige werkzaamheden blijven liggen. Dit kan fiscale consequenties met zich meebrengen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?                 | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                                   | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?              | € 45.000 structureel, waarvan € 17.000 op budget fiscale en financiële ondersteuning en € 28.000 op budget voor accountantskosten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                                      | Doorontwikkeling Horizontaal toezicht Belastingdienst (zie het onderdeel 'kansen en uitdagingen' in paragraaf 3.6).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

| <b>Financiële mutatie nr. 6.8: Optimalisatie bestanden ozb, forensen- en toeristenbelasting</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                                   | Voor de actualisering van het WOZ-bestand en wegwerken achterstanden is een aanvullend budget benodigd van € 40.000. Vervolgens wordt gestreefd naar een budget voor de controle op 25% van het bestand recreatie. Dit gaat vanaf 2022 ook om € 40.000. Door het optimaliseren van de inkomsten uit OZB, toeristen en forensen is de verwachting dat dit ook structureel € 40.000 oplevert. De eerste resultaten hiervan zijn al zichtbaar. |

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Het bestand voor de WOZ en de directe aanpak op de uitwerking van OZB, forensenbelasting en toeristenbelasting is op dit moment nog niet optimaal. Daar willen we wel naar toe.<br>De controle op de recreatieobjecten is in het kader van de WOZ ook een verplichting vanuit de waarderingskamer. Om dit te kunnen realiseren willen we een inhaalslag maken met de controle op de recreatieobjecten binnen de gemeente. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | De waarderingskamer ziet er op toe dat de WOZ-bestanden op orde zijn.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Er is sprake van hogere uitgaven van € 40.000, maar hier staan ook hogere inkomsten voor € 40.000 tegenover. De effecten voor 2021 (en verder) zullen tot uiting komen in de aanslagen voor toeristen- en forensenbelasting 2021. Deze zijn nog niet opgelegd. Voor 2022 en de jaren daarna zal er ook een effect zijn op de hoogte van de WOZ-waarde en daaraan gekoppelde aanslag ozb.                                  |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Er is sprake van een budgettair neutraal verhaal.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Er ontstaat voor € 40.000 aan extra uitgaven en voor € 40.000 aan extra inkomsten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

| <b>Financiële mutatie nr. 6.9: Bezwaarschriften WOZ: vergoeding 'no cure, no pay' bureaus</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                                 | Op basis van de huidige inschatting verwachten we een tekort van 120.000 op het budget als gevolg van kostenvergoedingen voor no cure no pay bureaus voor WOZ-bezwaren.                                                                                                                                          |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                         | Veel burgers schakelen een no cure no pay bureau in om bezwaar te maken. Als een bezwaarschrift gegrond is, is de gemeente wettelijk verplicht om een proceskostenvergoeding aan deze bureaus te betalen. We zien het percentage van de bezwaarschriften waar nu cure no pay bureaus bij betrokken zijn stijgen. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                              | Als een bezwaarschrift van een no cure no pay bureau gegrond is, is de gemeente wettelijk verplicht om een proceskostenvergoeding aan deze bureaus te betalen.                                                                                                                                                   |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                             | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| N Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?   | In 2021 ontstaat een tekort van 120.000. Ook voor 2022 en verder zullen we met een nadeel rekening moeten houden.                                                                                                                                                                                                |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?         | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                           | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?      | In 2021 komen we 120.000 tekort. Vanaf 2022 gaan we het tekort verwerken in de tarieven. Dit betekent dat het in de tarieven van alle inwoners van Steenwijkerland wordt verwerkt.                                                                                                                               |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                              | Een onderzoeksrapport van het ministerie van Justitie biedt weinig hoop dat het Rijk maatregelen zal nemen waardoor de kosten zullen dalen.                                                                                                                                                                      |

## FINANCIËLE MUTATIES MET BETREKKING TOT DIVERSE INFORMATIENOTA'S

In paragraaf 4.3 is een tabel opgenomen met daarin de effecten voor het begrotingssaldo van diverse informatienota's over de Algemene uitkering van het gemeentefonds, inclusief de coronacompensatiepakketten. In onderstaande drie financiële mutaties gaan we in op de achtergronden ervan.

| <b>Financiële mutatie: Algemene uitkering septembercirculaire 2020</b>                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | <p>Het rijk informeert de gemeenten o.a. in de septembercirculaire over de gemeentefondsuitkeringen. De ontwikkeling hiervan wordt voor een belangrijk deel bepaald door de hoogte van de rijksuitgaven.</p> <p>De septembercirculaire 2020 laat ten opzichte van de meicirculaire 2020 een hogere Algemene uitkering uit het gemeentefonds zien. In de septembercirculaire is ook een aantal bedragen opgenomen die een directe relatie hebben met door de gemeente uit te voeren taken. Deze bedragen worden budgettair neutraal als taakmutatie in de begroting opgenomen.</p> <p>De programmabegroting 2021-2024, die behandeld is door uw gemeenteraad op 3 en 10 november 2020, is nog gebaseerd op de bedragen die staan vermeld in de meicirculaire 2020, omdat er geen tijd meer was om de septembercirculaire (volledig) te verwerken in de begroting. Wel hebben wij aan u in november 2020 een informatienota gestuurd, met daarin de gevolgen van de septembercirculaire voor de Algemene uitkering en het begrotingssaldo.</p> |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | De ontwikkeling van de Algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de hoogte van de rijksuitgaven. Wijzigingen in de rijksuitgaven hebben direct invloed op de omvang van de Algemene uitkering (samen de trap op en samen de trap af). De jaarlijkse toe- of afname van de Algemene uitkering op basis van dit principe wordt het accres genoemd. Het accres over de jaren 2021 - 2024 laat een positieve ontwikkeling zien voor gemeenten ten opzichte van de meicirculaire 2020.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Het betreft hier een ontvangst van de rijksoverheid.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | <p>De budgetten die extra zijn ontvangen binnen de Algemene uitkering bedragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2021 € 879.000</li> <li>• 2022 € 1.174.000</li> <li>• 2023 € 521.000</li> <li>• 2024 € 763.000</li> </ul> <p>Al verwerkt in de begroting 2021-2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2021 € 687.000</li> <li>• 2022 € 295.000</li> <li>• 2023 € 295.000</li> <li>• 2024 € 295.000</li> </ul> <p>Geeft per saldo nog te verwerken:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2021 € 192.000</li> <li>• 2022 € 879.000</li> <li>• 2023 € 226.000</li> <li>• 2024 € 468.000</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Geen maatregelen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                          |                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                      | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                        |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)? | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                        |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                         | De herijking van de verdeling van het gemeentefonds per 1 januari 2023 zal leiden tot herverdeeffecten voor onze gemeente. De financiële gevolgen zijn nog niet bekend (zie paragraaf 3.6). |

| <b>Financiële mutatie: Algemene uitkering decembercirculaire 2020</b>                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | De decembercirculaire heeft doorgaans een beperkte strekking. Het gaat primair om onderwerpen die vóór het einde van het jaar geregeld dienen te zijn, met het oog op de jaarafsluiting door het rijk en de gemeenten. Door de coronacrisis heeft de inhoud van de circulaire een grotere betekenis gekregen.                                                                                                                                                                                                                                     |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | In de decembercirculaire 2020 is het derde coronacompensatiepakket voor gemeenten opgenomen. In juni 2020 en september 2020 was al bericht ontvangen over het eerste en tweede pakket. Wij hebben aan u in januari 2021 een informatienota gestuurd, met daarin de gevolgen van de decembercirculaire voor de Algemene uitkering.                                                                                                                                                                                                                 |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Het betreft hier een ontvangst van de rijksoverheid.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | <p>De budgetten die extra zijn ontvangen binnen de Algemene uitkering bedragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2021 € 792.000 (waarvan € 776.000 corona gerelateerd).</li> <li>• 2022 € 1.000</li> <li>• 2023 € 1.000</li> <li>• 2024 € 1.000</li> </ul> <p>Het te ontvangen compensatiebedrag 2021 kan niet zonder meer ingezet worden voor het positief beïnvloeden van het begrotingssaldo. Er moet ook rekening worden gehouden met de diverse extra uitgaven, bijvoorbeeld op het gebied van de Tweede Kamer verkiezingen.</p> |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Geen maatregelen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Zie de beschrijving bij de financiële mutatie voor de septembercirculaire 2020.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

### Financiële mutatie: Vierde pakket maatregelen coronacrisis berekening SWL

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------|----------|--------------|----------|-----------------------------|----------|------------------------------------|----------|--------------------------------|-----------|-------------------------------------|-----------|----------------------------------|----------|-----------------|----------|------------------------------------------------------|-----------|---------------|------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | In maart 2021 is een circulaire ontvangen van het rijk met daarin het 4 <sup>e</sup> coronamaatregelenpakket voor gemeenten. Het gaat ditmaal om een bedrag van € 582.315. Hieronder kunt u lezen voor welk doel het te ontvangen bedrag bestemd is. Dit bedrag wordt overigens ontvangen via de Algemene uitkering en is daardoor vrij te besteden door de gemeente. De gemeenteraad is in juni met een informatienota op de hoogte gebracht van het 4 <sup>e</sup> maatregelenpakket. Voor een uitgebreidere toelichting wordt u hiernaar verwezen.                                                                                                                                                                                          |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Gemeenten ervaren onverminderd de financiële gevolgen van de coronacrisis. Na het verschijnen van de decembercirculaire 2020 heeft het kabinet de afgelopen tijd aanvullende maatregelen genomen ter compensatie van deze gevolgen. Het betreft de uitbreiding van het economisch steun – en herstelpakket van 21 januari 2021.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Nee.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | <div>Het bedrag van € 582.315 is als volgt samengesteld:</div> <table><tr><td>Perspectief jeugd en jongeren</td><td>€ 78.948</td></tr><tr><td>Jongerenwerk</td><td>€ 27.265</td></tr><tr><td>Mentale ondersteuning jeugd</td><td>€ 22.998</td></tr><tr><td>Activiteiten en ontmoetingen jeugd</td><td>€ 15.598</td></tr><tr><td>Bestrijden eenzaamheid ouderen</td><td>€ 103.887</td></tr><tr><td>Extra begeleiding kwetsbare groepen</td><td>€ 108.867</td></tr><tr><td>Voorschoolse voorziening peuters</td><td>€ 16.668</td></tr><tr><td>Afvalverwerking</td><td>€ 71.486</td></tr><tr><td>Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK)</td><td>€ 136.599</td></tr><tr><td><b>Totaal</b></td><td><b>€ 582.315</b></td></tr></table> |  | Perspectief jeugd en jongeren | € 78.948 | Jongerenwerk | € 27.265 | Mentale ondersteuning jeugd | € 22.998 | Activiteiten en ontmoetingen jeugd | € 15.598 | Bestrijden eenzaamheid ouderen | € 103.887 | Extra begeleiding kwetsbare groepen | € 108.867 | Voorschoolse voorziening peuters | € 16.668 | Afvalverwerking | € 71.486 | Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) | € 136.599 | <b>Totaal</b> | <b>€ 582.315</b> |
| Perspectief jeugd en jongeren                                                             | € 78.948                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Jongerenwerk                                                                              | € 27.265                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Mentale ondersteuning jeugd                                                               | € 22.998                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Activiteiten en ontmoetingen jeugd                                                        | € 15.598                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Bestrijden eenzaamheid ouderen                                                            | € 103.887                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Extra begeleiding kwetsbare groepen                                                       | € 108.867                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Voorschoolse voorziening peuters                                                          | € 16.668                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Afvalverwerking                                                                           | € 71.486                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK)                                      | € 136.599                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| <b>Totaal</b>                                                                             | <b>€ 582.315</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Voorgesteld wordt om de diverse bedragen te besteden aan het doel waarvoor ze zijn bestemd. Het bedrag heeft hierdoor geen invloed op het saldo van de begroting 2021.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Er wordt geen bedrag bespaard.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Niet van toepassing, er wordt een bedrag ontvangen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | De verwachting is dat er in de meicirculaire 2021 ook weer een coronamaatregelenpakket voor gemeenten is verwerkt. Hiervan houden wij u op de hoogte met een informatienota.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |                               |          |              |          |                             |          |                                    |          |                                |           |                                     |           |                                  |          |                 |          |                                                      |           |               |                  |

## CORONA

| <b>Financiële mutatie nr. 6.10: Tijdelijk extra personeel i.v.m. corona</b>                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                                                                 | Er is een bedrag van € 845.000 benodigd om de extra werkzaamheden en de ervaren werkdruk in verband met corona het hoofd te kunnen blijven bieden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                                                         | <p>Door de coronacrisis heeft de gemeentelijke organisatie er tal van extra werkzaamheden bijgekregen. Ook het langdurig werken op afstand maakt dat de productiviteit niet overal optimaal is. De organisatie staat daardoor onder druk. Nu de crisis voortduurt is geconstateerd dat er dringend hulp nodig is in de vorm van tijdelijk extra personeel. Die hulp kan o.a. worden bekostigd met behulp van de extra middelen die het rijk via de Algemene uitkering binnen het gemeentefonds en via de TOZO regeling aan de gemeenten voor dit doel beschikbaar heeft gesteld.</p> <p>Een van de gevolgen van de coronamaatregelen is dat medewerkers minder verlof hebben opgenomen. Gemiddeld over alle teams is het restant verloftegoed dat wordt meegenomen zo'n 35% hoger dan in voorgaande jaren. Het opnemen van verlof is belangrijk voor het welzijn van onze medewerkers. Medewerkers worden daarom aangemoedigd dit verlof te gaan opnemen, wat betekent dat er meer werkdruk ontstaat voor de collega's die niet met verlof kunnen.</p> <p>Uit het onderzoek naar de werkbeleving in coronatijd van afgelopen najaar blijkt dat 29% van de respondenten het gevoel heeft 'echt op' te zijn na een werkdag. 35% van de medewerkers gaf toen aan te veel werk te doen te hebben. De inhuur van extra capaciteit kan hierbij helpen.</p> |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                                                              | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                                                             | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?                                     | <p>In totaal is er een budget nodig van € 845.000 voor de tijdelijk inhuur van extra capaciteit.</p> <p>Voorgesteld wordt om de dekking daarvoor op volgende manier te regelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Een bedrag van € 622.000 te onttrekken uit de Algemene reserve vrij besteedbaar. Dat is de omvang van de toename van de Algemene reserve door het toevoegen van de bedragen uit het 2<sup>e</sup> coronasteunpakket (€ 172.000) en het overschot van de TOZO-gelden (€ 450.000) in de najaarsnota en jaarrekening 2020.</li> <li>• De extra inzet die nodig is voor vergunningverlening (€ 60.000) en voor begraven (€ 20.000) wordt ten laste gebracht van de toegenomen leges die hiertegenover staan.</li> <li>• Het resterende bedrag van € 143.000 wordt ten laste gebracht van de middelen die bij het 3<sup>e</sup> coronasteunpakket in de decembercirculaire 2020 beschikbaar zijn gesteld. Van de € 597.000 die beschikbaar is, resteert dan nog een bedrag van € 454.000 voor corona gerelateerde uitgaven.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?                                         | Geen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                                                           | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?                                      | Er is een bedrag benodigd van € 845.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Kan een beroep worden gedaan op een subsidie/regeling van het rijk? Zo ja welke? En hoe is het bedrag aan geraamde inkomsten? | Via de Algemene uitkering heeft de gemeente van het rijk extra middelen ontvangen in verband met de coronapandemie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                                                              | De extra werkzaamheden en de werkdruk worden veroorzaakt door de coronacrisis.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Financiële mutatie nr. 6.11: Lager geraamde inkomsten toeristenbelasting a.g.v. de coronacrisis</b>                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                                                                 | De inkomsten uit de toeristenbelasting staan onder druk en zijn onzeker.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                                                         | Door de gevolgen van corona is de verwachting dat de inkomsten uit de toeristenbelasting de komende periode lager zullen uitvallen dan begroot.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                                                              | Nee.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                                                             | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?                                     | Over 2020 is de inschatting bij de najaarsnota gemaakt dat de inkomsten € 125.000 lager zullen uitvallen dan begroot. Nu er meer zicht is op de werkelijke inkomsten blijkt dit € 90.000 mee te vallen. De werkelijke inkomsten zullen circa € 600.000 bedragen. De verwachting voor 2021 is op dit moment dat we een vergelijkbaar jaar verwachten als vorig jaar. Dat betekent dat we wederom rekenen op € 600.000 aan inkomsten. Dit is € 90.000 lager dan de begroting. Per saldo is de verwachting voor 2021 dus 0. Derhalve voor 2021 geen bijstelling. Voor 2022 en verder is echter rekening gehouden met een verdere stijging van de inkomsten tot € 742.000. Of dat realistisch is, is op dit moment sterk de vraag. Dat de groei die we eerder hadden voorzien (voor corona) later zal intreden is eerder waarschijnlijk. Daarom wordt dan ook voorgesteld de verwachting voor 2022 bij te stellen met € 100.000 en in 2023 met € 50.000. |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?                                         | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                                                           | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?                                      | In 2022 ontstaat een tekort van € 100.000 en in 2023 van € 50.000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Kan een beroep worden gedaan op een subsidie/regeling van het Rijk? Zo ja welke? En hoe is het bedrag aan geraamde inkomsten? | Het is nog onzeker of er net als vorig jaar een compensatie komt van het Rijk voor 2021.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                                                              | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                                                                           |                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Financiële mutatie nr. 6.12: Extra schoonmaakkosten i.v.m. corona</b>                  |                                                                                                                    |
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | De extra schoonmaakkosten in de gemeentelijke gebouwen als gevolg van corona worden in 2021 ingeschat op € 35.000. |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Door corona is het noodzakelijk dat er extra schoonmaakkondes plaatsvinden.                                        |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Ten behoeve van de gezondheid is het noodzakelijk de uitgaven te doen.                                             |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Niet van toepassing.                                                                                               |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Er is een bedrag benodigd van € 35.000.                                                                            |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Niet van toepassing.                                                                                               |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                               |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | € 35.000 in 2021.                                                                                                  |

|                                                                                                                               |                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| Kan een beroep worden gedaan op een subsidie/regeling van het Rijk? Zo ja welke? En hoe is het bedrag aan geraamde inkomsten? | Niet van toepassing. |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                                                              | Niet van toepassing. |

#### **Financiële mutatie nr. 6.13: Geen dividenduitkering Wadinko N.V.**

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Ontvangen "Coronasteun" door de participaties waarin Wadinko N.V. deelneemt. Hierbij gaat het om een bedrag van € 65.000.                                                      |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Doordat de participaties waarin Wadinko N.V. deelneemt zgn. "Coronasteun" hebben ontvangen, is het niet toegestaan dat Wadinko N.V. dividend aan haar aandeelhouders uitkeert. |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Er is geen sprake van een wettelijke taak.                                                                                                                                     |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Er zijn geen gevolgen voor de realisatie van het bijbehorende doel.                                                                                                            |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Aanpassing van de programmabegroting met een bedrag van € 65.000.                                                                                                              |
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?     | Voorgesteld wordt om de programmabegroting incidenteel met dit bedrag te verlagen.                                                                                             |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                       | Niet van toepassing.                                                                                                                                                           |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?  | Niet van toepassing.                                                                                                                                                           |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                          | Op dit moment is nog niet bekend hoe lang de coronapandemie voortduurt.                                                                                                        |

#### **Financiële mutatie nr. 6.14: Diverse kleinere coronakosten**

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wat is de aard en de omvang van de afwijking?                                             | Er ontstaan kosten vanwege corona. Het betreft hier een verzameling aan relatief kleinere kosten. De grotere posten worden apart toegelicht.                                                                                                       |
| Wat zijn de oorzaken?                                                                     | Vanwege corona zijn er eenmalige kosten ontstaan. Het gaat hier onder andere om: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Paascadeau personeel;</li> <li>- Plexischermen;</li> <li>- Advertentie;</li> <li>- Digitale uitzending corona</li> </ul> |
| Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?                                          | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                               |
| Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?                         | Niet van toepassing.                                                                                                                                                                                                                               |
| Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)? | Er ontstaat een eenmalig tekort van €20.000.                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                                          |                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?    | Niet van toepassing.                         |
| Welk bedrag wordt daarmee bespaard?                                                      | Niet van toepassing.                         |
| Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)? | Er ontstaat een eenmalig tekort van €20.000. |
| Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?                                         | Niet van toepassing.                         |

## 7.2. Bestedingsplan 2022-2025

Hieronder treft u een totaaltabel aan met daarin de financiële gevolgen van het voorgestelde bestedingsplan 2022-2025. De investeringen met een structureel effect voor de exploitatie komen ten laste van het begrotingssaldo. Investerings met een incidenteel karakter (maximaal 3 jaar) worden ten laste van de Algemene Reserve vrij besteedbaar gebracht. De verschillende plannen zijn vervolgens per bestuursprogramma toegelicht.

*Tabel 11: Financiële gevolgen bestedingsplan 2022-2025*

|                                                            | S/I | Investering       | 2022              | 2023              | 2024            | 2025            |
|------------------------------------------------------------|-----|-------------------|-------------------|-------------------|-----------------|-----------------|
| <b>Totaal aan claims</b>                                   |     | <b>-1.347.500</b> | <b>-1.748.525</b> | <b>-1.171.087</b> | <b>-672.579</b> | <b>-501.191</b> |
|                                                            |     |                   |                   |                   |                 |                 |
| Waarvan incidenteel                                        |     |                   | -1.259.950        | -707.150          | -190.000        | 0               |
| Waarvan structureel                                        |     |                   | -488.575          | -463.937          | -482.579        | -501.191        |
|                                                            |     |                   |                   |                   |                 |                 |
|                                                            |     |                   |                   |                   |                 |                 |
| Waarvan ten laste van het begrotingssaldo                  |     |                   | -488.575          | -463.937          | -482.579        | -501.191        |
| Waarvan ten laste van de Algemene Reserve vrij besteedbaar |     |                   | -1.259.950        | -707.150          | -190.000        | 0               |
| Waarvan inzet bestaande budgetten                          |     |                   | 0                 | 0                 | 0               | 0               |
|                                                            |     |                   |                   |                   |                 |                 |
| + = voordeel                                               |     |                   |                   |                   |                 |                 |

## De inwoner op 1

| 1   | De inwoner op 1                                                                    | S/I | Investering | 2022    | 2023    | 2024    | 2025    |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------|---------|---------|---------|---------|
| 1.1 | Extra beleidstaken ruimtelijk milieubeleid t.g.v. de invoering van de Omgevingswet | S   |             | -41.000 | -41.000 | -41.000 | -41.000 |
| 1.2 | Budget Inwonersinitiatieven                                                        | S   |             | -40.000 | -40.000 | -40.000 | -40.000 |
|     |                                                                                    |     |             |         |         |         |         |
|     | Totaal claims 'De inwoner op 1'                                                    |     | 0           | -81.000 | -81.000 | -81.000 | -81.000 |
|     |                                                                                    |     |             |         |         |         |         |
|     | Waarvan structureel                                                                | S   |             | -81.000 | -81.000 | -81.000 | -81.000 |
|     | Waarvan incidenteel                                                                | I   |             |         |         |         |         |

### Toelichting

#### 1.1 Extra beleidstaken ruimtelijk milieubeleid t.g.v. de invoering van de Omgevingswet

Vanaf 1-1-2022 treedt de Omgevingswet in werking en krijgen de gemeenten er extra milieutaken bij, die voorheen bij de provincie lagen. Het gaat hier met name om taken op gebied van geluids- en bodembeleid. Hiervoor krijgen we geen compensatie vanuit provincie of rijk. Dekking van de extra kosten kan deels plaatsvinden via de leges op milieuvergunningen en meldingen (omgevingsvergunning milieubelastende activiteit).

Benodigde extra personele capaciteit: 0,5 fte beleidsmedewerker schaal 10, structureel.

#### 1.2 Budget Inwonersinitiatieven

In 2019 is er gestart met een regeling voor ondersteuning van inwonersinitiatieven. Op basis van een motie is er eenmalig een budget beschikbaar gesteld en is er samen met inwoners een regeling ontworpen. Deze regeling draait naast de bestaande regelingen voor de initiatieven welke worden aangeleverd door de Plaatselijke Belangen en Wijkorganisaties (PBW). Kenmerkend voor de eenmalige regeling is de laagdrempeligheid, eenvoud en breed toegankelijk voor alle inwoners. Daarnaast

kent deze regeling een adviescommissie die ook uit inwoners bestaat. De regeling is een succes! Inwoners met mooie plannen weten de weg goed te vinden. Om de toegankelijk voor ondersteuning van inwonersinitiatieven te stimuleren en te vereenvoudigen, zijn de huidige regelingen zoveel mogelijk geharmoniseerd.

Op basis van de cijfers van 2019 is er in dat jaar € 80.000 ten laste gekomen van het budget “matrixplannen” en € 60.000 van het eenmalig budget Inwonersinitiatieven. Op basis van deze cijfers komen we op een budget van € 140.000. Inmiddels zijn in 2020 de regelingen geharmoniseerd echter is het budget niet verhoogd en deze bedraagt nu € 100.000. Concreet wordt voorgesteld om de nieuwe regeling Inwonersinitiatieven structureel te verhogen met € 40.000.

## Duurzaam

| 2   | Duurzaam                                                              | S/I      | Investering | 2022     | 2023     | 2024 | 2025 |
|-----|-----------------------------------------------------------------------|----------|-------------|----------|----------|------|------|
| 2.1 | Wijkuitvoeringsplan (WUP) Woldmeenthe, Oostermeenthe en Nieuwe Gagels | I        |             | -250.000 | -250.000 |      |      |
|     | <i>Subsidie provincie</i>                                             | <i>I</i> |             | 125.000  | 125.000  |      |      |
|     |                                                                       |          |             |          |          |      |      |
|     | Totaal claims 'Duurzaam'                                              |          | 0           | -125.000 | -125.000 | 0    | 0    |
|     |                                                                       |          |             |          |          |      |      |
|     | <i>Waarvan structureel</i>                                            | <i>S</i> |             |          |          |      |      |
|     | <i>Waarvan incidenteel</i>                                            | <i>I</i> |             | -125.000 | -125.000 | 0    | 0    |

### Toelichting

#### 2.1 Wijkuitvoeringsplan (WUP) Woldmeenthe, Oostermeenthe en Nieuwe Gagels

De Transitievisie Warmte geeft aan hoe wijken aardgasvrij worden gemaakt en wanneer. Wanneer een wijk aan de beurt is om aardgasvrij te maken, wordt hiervoor een Wijkuitvoeringsplan (WUP) opgesteld. In het WUP worden de plannen om de wijk in kwestie aardgasvrij te maken concreet gemaakt en wordt een planning opgesteld. In het WUP wordt het volledige traject beschreven om woningen en andere gebouwen in de wijk geschikt te maken voor een alternatief voor aardgas, waarbij bewoners van de wijk worden betrokken bij de stappen die daarvoor nodig zijn.

Een van de uitgangspunten uit onze Transitievisie Warmte is dat we het samen met onze inwoners doen. Dit is de reden om een WUP op te stellen voor de gecombineerde wijk Woldmeenthe, Oostermeenthe en Nieuwe Gagels. In deze wijken is het buurtteam Energiek rondom de Middenweg namelijk actief, dat zich inzet om hun wijken aardgasvrij te maken. Wij ondersteunen dit buurtteam al een aantal jaren bij het onderzoeken van het beste alternatief voor aardgas. Inmiddels zijn de eerste onderzoeken uitgevoerd en de waarschijnlijke route is het actief benaderen van inwoners uit deze wijken om hun woningen dusdanig aan te pakken dat een isolatieniveau behaald wordt waarmee tenminste hybride warmtepompen geïnstalleerd kunnen worden. Op deze manier daalt het (aard)gasverbruik in deze wijken aanzienlijk. De resterende gasvraag kan dan door groen gas worden geleverd, dat idealiter in de gemeente zelf wordt opgewekt. Het betreft circa 2000 wooneenheden waarvan een groot deel huurwoningen. Voor deze woningen hebben de woning coöperaties de verplichting om haar bewoners in bovenstaande te ondersteunen. Door deze WUP op te starten maken we een reële kans op cofinanciering vanuit NEO (Alliantie Nieuwe Energie Overijssel).

De gemeente is verplicht om de Transitievisie Warmte in 2021 te laten vaststellen door de gemeenteraad. Vaststelling staat gepland voor medio 2021. In de Transitievisie Warmte is ook opgenomen in welke wijk(en) gestart wordt met een WUP voor 2030.

Wij gaan er vooralsnog vanuit (de subsidie is nog niet toegekend) dat we voor het opstellen van de WUP in totaal € 250.000 aan (provinciale) subsidie ontvangen.

## Werk aan de Winkel

| 3   | Werk aan de winkel                                                        | S/I      | Investering | 2022            | 2023           | 2024           | 2025     |
|-----|---------------------------------------------------------------------------|----------|-------------|-----------------|----------------|----------------|----------|
|     |                                                                           |          |             |                 |                |                |          |
| 3.1 | Aanjaagfonds voor ondernemers                                             | I        |             | -150.000        |                |                |          |
| 3.2 | Opstellen visie horeca (na Corona)                                        | I        |             | -25.000         |                |                |          |
| 3.3 | Actieplan Werk(t); werken aan herstel van economie en arbeidsmarkt        | I        |             | -115.000        | -85.000        | -85.000        |          |
| 3.4 | Horeca College Weerribben Wieden                                          | I        |             | -30.000         |                |                |          |
|     | Bijdrage van ondernemers in het eerste jaar voor rekening van de gemeente | I        |             | -85.000         |                |                |          |
|     |                                                                           |          |             |                 |                |                |          |
|     | <b>Totaal claims 'Werk aan de winkel'</b>                                 |          | <b>0</b>    | <b>-405.000</b> | <b>-85.000</b> | <b>-85.000</b> | <b>0</b> |
|     |                                                                           |          |             |                 |                |                |          |
|     | <i>Waarvan structureel</i>                                                | <i>S</i> |             |                 |                |                |          |
|     | <i>Waarvan incidenteel</i>                                                | <i>I</i> |             | <b>-405.000</b> | <b>-85.000</b> | <b>-85.000</b> | <b>0</b> |

### Toelichting

#### 3.1 Aanjaagfonds voor ondernemers

Er bestaat een Vitaliteitsfonds<sup>23</sup> voor maatschappelijke organisaties en een stimuleringsregeling voor ondernemers in de binnenstad (subsidie stimuleren vitaliteit binnenstad Steenwijk 2021'). We vinden het belangrijk om alle ondernemers in Steenwijkerland daar waar mogelijk door de crisis te helpen. Aanvullend op het Vitaliteitsfonds en de stimuleringsregeling voor ondernemers willen we daarom een budget reserveren van in totaal € 200.000 voor een Aanjaagfonds voor ondernemers in Steenwijkerland (€ 50.000 in 2021 en € 150.000 in 2022). In de komende periode werken we dit verder uit.

<sup>23</sup> Het Vitaliteitsfonds is bedoeld voor maatschappelijke organisaties die met hun kernactiviteit, op zowel de korte als op de langere termijn, een bijdrage leveren aan de vitale samenleving binnen de gemeente Steenwijkerland en die door de coronacrisis in hun voortbestaan kunnen worden bedreigd.

Het is op dit moment nog te vroeg om te bepalen hoe een dergelijke regeling eruit komt te zien en of dit onder dezelfde condities is als voor de binnenstad van Steenwijk. In overleg met stakeholders (branchevertegenwoordigers, KHN, BCS, provincie) zullen we de problematiek in de gemeente nader verkennen en analyseren. Deze analyse vormt dan ook een belangrijke basis voor een Aanjaagfonds voor heel Steenwijkerland. In de eerstvolgende begrotingsvergadering leggen wij u een uitwerkt plan voor met daarin de voorgestelde aanpak en kosten.

### **3.2 Opstellen visie horeca (na corona)**

De Horecasector is hard geraakt door de coronacrisis en er zal lange tijd nodig zijn voor herstel. Het is van belang dat een visie wordt opgesteld voor de komende jaren. Uitgangspunt is dat dit een gezamenlijke visie is tussen de Horecasector en de gemeente. Om een dergelijke visie op te laten stellen wordt een incidenteel bedrag geclaimd van € 25.000.

### **3.3 Actieplan Werk(t); werken aan herstel van economie en arbeidsmarkt**

In Het Hernieuwd Perspectief is een van de speerpunten het herstel van economie en arbeidsmarkt. Dit maakt het Actieplan Werk(t) dat sinds 2019 loopt des te urgenter. Binnen het Actieplan Werk(t) wordt er via verschillende projecten gewerkt aan het herstel van de arbeidsmarkt. Dit op een arbeidsmarkt die al doordrongen was van krapte en mismatch. Met name voor sectoren als horeca en toerisme, techniek, maakindustrie, bouw en zorg blijft krapte een probleem. Door de coronacrisis is dit alleen maar versterkt. Tevens zien we dat er verschillende doelgroepen zijn die duidelijk slachtoffer zijn van de crisis, denk daarbij aan de jeugdwerkloosheid en arbeiders met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt (bijv. flexwerkers).

In 2020 zijn er samen met betrokken ondernemers stappen gezet om de projecten startklaar te maken. In 2021 worden de eerste resultaten geboekt. Het gaat om de projecten:

- Horeca College Weerribben Wieden: Waar de horeca al veel last heeft gehad van de krapte is het door de coronacrisis nog verder aangetast. Wanneer de horeca weer start is des te cruciaal om weer nieuwe aanwas van arbeidskrachten te hebben. Met een praktijkopleiding in ons gebied zorgen we hiervoor. De voorbereidingen van de Horeca College worden in 2021 weer volop opgestart.
- Stapelbanen: een initiatief waarbij we via een werkcoöperatie mensen meer uren kunnen laten werken zonder de belemmeringen waar ze nu tegen aan lopen. Als mensen meer kunnen werken lost dit voor zowel werknemers als werkgevers problemen op. En mensen die nog deels in de uitkering zitten kunnen hiermee eruit komen.
- Regionaal Techniekcentrum: In de technische sector is een nijpend tekort aan arbeidskrachten. Ondernemers in Steenwijkerland geven aan dat ze niet kunnen groeien omdat ze de mensen niet hebben. Wij kunnen met het RTC en de ander projecten zorgen voor meer aanwas van vakkrachten.

- NEXT: Hoe trekken we mondiaal toptalent aan voor onze regio en hoe behouden we onze talenten binnen onze regio. Een collectief van internationale technische bedrijven uit Steenwijkerland en de regio bundelen de krachten om aantrekkelijk te zijn voor technisch toptalent.

De verwachting is dat we in 2022 ook nog vol in moeten zetten op dit herstel. Middels het Actieplan Werk(t), de projecten en de intensieve samenwerking met ondernemers hebben we een plan liggen om de komende jaren de krapte en mismatch op de arbeidsmarkt in ons gebied te verminderen. Hier is additionele financiering voor nodig. De projecten groeien en om resultaten te boeken moeten we hier nu extra in investeren.

Om de bestaande capaciteit aan projectregisseurs binnen het Actieplan Werk(t) niet te verlagen hebben we voor drie jaar een additionele € 85.000 nodig. Tevens zijn voor de doe-kracht, organiserend vermogen en uitvoering van het Actieplan Werk(t) een extra € 40.000 euro nodig, waarvan € 20.000 in 2021. Dit willen we inzetten voor een projectmedewerker. We voorzien dat er tevens € 30.000 nodig is als extra bijdrage aan de communicatie van het Actieplan Werk(t) en de projecten, waarvan € 20.000 in 2021. Dit omdat we goede dingen doen, maar we hebben nog niet de slagkracht om het in de regio te laten zien. We willen ondernemers door de crisis en gezond richting te toekomst brengen. Dit is cruciaal voor een vitale economische regio, die we willen zijn.

### **3.4 Horeca College Weerribben Wieden**

Voor het project Horeca College Weerribben Wieden (HCWW) binnen het Actieplan Werk(t) financiering nodig om het project weer op te starten en het tot een succes te maken. Vanwege de coronacrisis en de stevige economische impact willen we de deelnemende Horecabedrijven tegemoetkomen door de ondernemersbijdrage aan het HCWW voor het eerste lopende jaar voor rekening van de gemeente te laten. Dit is in de begroting van het project geraamd op een bedrag van € 85.000. Daarnaast willen we de projectregisseur leveren om de ondernemers te ontlasten. Hiervoor is een extra budget van € 60.000 euro nodig, waarvan € 30.000 in 2021.

Er is uitsluitend een claim ingediend voor het weer opstarten van HCWW (€ 30.000 in 2021 en 2022) en het voor rekening nemen van de ondernemersbijdrage aan het HCWW in het eerste jaar (€ 85.000 in 2022). De totale kosten per jaar voor het HCWW zijn volgens het eerder opgestelde projectplan geschat op ruim € 1.000.000 maar die komen niet voor rekening van de gemeente. Wij fungeren uitsluitend als aanjager. De eventuele out of pocket kosten zijn meegenomen in de kosten voor communicatie van het totale Actieplan werk(t) (€ 20.000 in 2021 en € 10.000 in 2022). Vanaf 2023 zou het HCWW zelfstandig moeten kunnen draaien.

## Samenredzaam

| 4   | Samenredzaam                                                  | S/I | Investering | 2022     | 2023     | 2024     | 2025    |
|-----|---------------------------------------------------------------|-----|-------------|----------|----------|----------|---------|
| 4.1 | Kwijtschelding lokale lasten voor inwoners met alleen een AOW | S   |             | -6.000   | -6.000   | -6.000   | -6.000  |
| 4.2 | Opvang en beschermd wonen                                     | I   |             | -42.150  | -42.150  |          |         |
| 4.3 | Casemanager inburgering voor een periode van 4 jaar           | S   |             | -95.000  | -75.000  | -75.000  | -75.000 |
| 4.4 | Medewerker schuldhulpverlening voor een periode van 3 jaar    | I   |             | -75.000  | -75.000  | -75.000  |         |
| 4.5 | Niet volledig behalen besparingsopdracht Scala                | I   |             | -30.000  | -30.000  | -30.000  |         |
|     |                                                               |     |             |          |          |          |         |
|     | Totaal claims 'Samenredzaam'                                  |     | 0           | -248.150 | -228.150 | -186.000 | -81.000 |
|     |                                                               |     |             |          |          |          |         |
|     | Waarvan structureel                                           | S   |             | -101.000 | -81.000  | -81.000  | -81.000 |
|     | Waarvan incidenteel                                           | I   |             | -147.150 | -147.150 | -105.000 | 0       |

### Toelichting

#### 4.1 Kwijtschelding lokale lasten voor inwoners met alleen een AOW

In de prestatieafspraken 2018-2022 met woningcorporaties is opgenomen dat de gemeente Steenwijkerland de mogelijkheid gaat onderzoeken of kwijtschelding van gemeentelijke belastingen mogelijk zou zijn voor inwoners met alleen AOW. Bij de kwijtschelding voor AOW-gerechtigden wordt nu nog uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm in plaats van het netto AOW-bedrag voor AOW-gerechtigden. Huishoudens met een kale AOW-uitkering zonder, of met een zeer laag vermogen, nu niet in aanmerking komen voor gedeeltelijke of volledige kwijtschelding.

Er is een beperkte uitbreiding van de capaciteit nodig voor het afhandelen van de aanvragen.

#### **4.2 Opvang en beschermd wonen**

Opvang en beschermd wonen zijn Wmo-taken die door de centrumgemeente Zwolle voor de regio worden uitgevoerd vanuit rijksbudget. Afgelopen jaren was er sprake van overschotten die vrijvielen aan de regiogemeenten. Ook voor 2021 en 2022 wordt op basis van de huidige prognose vrijval verwacht. Vanaf 2023 wordt elke gemeente zelf verantwoordelijk voor nieuwe cliënten beschermd wonen en krijgt hiervoor ook zelf rijksbudget uitgekeerd. Dit moet echter naar verwachting met minder geld, (efficiency opgave). Maatschappelijke opvang blijft tot 2026 een taak van de centrumgemeente. Het is belangrijk al in 2021 en 2022 te investeren in de lokale toegang en zorginfrastructuur voor beschermd wonen om hoge kosten en financiële risico's vanaf 2023 te voorkomen. Voorgesteld wordt de verwachte vrijval vanuit de regio vanaf 2021 hiervoor te reserveren.

Steenwijkerland draagt op dit moment ook al bij aan de regionale voorzieningen. Maximaal € 42.150 per jaar aan nachtopvang (De Herberg). In de PPN 2020-2023 was hiervoor een claim opgenomen. Voorgesteld wordt deze lokale bijdrage voor de periode 2021 tot en met 2023 te continueren en te financieren vanuit de verwachte vrijval vanuit de regio.

Naast decentralisatie m.i.v. 2023 is er nu al sprake van transformatie van de opvang en het beschermd wonen. Doel is meer lokaal/ in de thuissituatie ondersteuning te bieden aan mensen met een psychische kwetsbaarheid of maatschappelijke uitval. En het gebruik van duurdere voorzieningen zoals beschermd wonen en maatschappelijke opvang te voorkomen.

#### **4.3 Casemanagement inburgering voor een periode van 4 jaar**

Het huidige inburgeringssysteem gaat veranderen. In de huidige situatie is de inburgeringsplichtige zelf verantwoordelijk voor zijn inburgering. Dit betekent dat hij/zij een lening aanvraagt bij DUO en zelf een inburgeringscursus kiest. Als gemeente heb je formeel geen inzicht in de voortgang van deze inburgeringslessen. Op 1 juli 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking. De nieuwe wet betreft een algehele stelselwijziging en vervangt het huidige inburgeringssysteem. In deze nieuwe wet krijgen gemeenten de regie om nieuwkomers zo snel mogelijk mee te laten doen, het liefst via betaald werk. Dit betekent veel extra taken voor de gemeente. Er is extra personeel nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren vanaf 2022.

Gaat om 1 fte casemanager inburgering (schaal 9) voor een periode van 4 jaar en vanaf september 2021 t/m april 2022 een projectleider (schaal 10). Voor de periode september t/m december 2021 is er ook extra budget nodig voor een projectleider. Geschatte kosten € 20.000.

#### **4.4 Medewerker schuldhulpverlening voor een periode van 3 jaar**

Vanuit nieuwe wettelijke taak per 1-1-2021 gemeente verantwoordelijk voor vroegsignalering betaalachterstanden en zelfstandig ondernemers met financiële problemen, van waaruit extra instroom zal plaatsvinden bij schuldhulpverlening. Enerzijds doordat het vroegtijdig signaleren inwoners met schulden eerder in beeld brengt en er vervolgens hulp moet worden geboden, anderzijds door de gevolgen van corona ten aanzien van zelfstandig ondernemers.

##### Verander(en)de wet- en regelgeving:

- Nieuwe wettelijke taak per 1-1-2021 vanuit Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Extra instroom als gevolg van landelijk convenant vroegsignalering NVVK en lokale afspraken met woningcorporaties;
- Doel: Het voorkomen van oplopen van betalingsachterstanden tot een problematische schuld, door vroegtijdig te signaleren en hulp aan te bieden en het herstellen van het ritme van de betaling van de vaste lasten;
- Hoe: proactief benaderen per brief, mail, telefoon en huisbezoek, vervolgens waar mogelijk inzet van schuldhulpverlening en inzet producten GKB;

Vanuit wettelijke taak Geldloket: Schuldhulpverleners zijn 1<sup>e</sup> lijns aanspreekpunt voor ondernemers met financiële hulpvraag. Ondernemers die een beroep kunnen doen op de BBZ worden warm overgedragen aan het Regionaal bureau zelfstandigen. Inventarisatie en doorverwijzing naar een traject bij de GKB die ondernemers ondersteunt met ernstige financiële problemen, die niet gebruik kunnen maken van de BBZ-regeling.

Er is geen extra geld vanuit het rijk ten aanzien van deze nieuwe taak. De veronderstelling is dat vroegsignalering op termijn geld oplevert ten aanzien van voorkomen van complexe schuldenproblematiek, echter komt de opbrengst niet altijd meteen terecht bij de gemeente die extra taken dient uit te voeren. Aangezien vooraf niet kan worden voorspeld, welk effect de taak vroeg-signalering brengt, is het advies eerst voor 3 jaar 1 fte in te zetten. Er is net gestart met vroegsignalering zodat er nog geen beeld is van de toestroom vanuit deze signalen, daarnaast sluiten er nog steeds signaalpartners aan. Gaandeweg de periode van 3 jaar kunnen de effecten in beeld worden gebracht en worden bepaald welke inzet noodzakelijk is.

Gaat om 1 fte medewerker schuldhulpverlening (schaal 9) voor een periode van 3 jaar.

#### **4.5 Niet volledig behalen besparingsopdracht Scala**

- Besparingsopdracht van € 100.000 wordt gehaald.
- Scala heeft meer tijd nodig om de besparingsopdracht van € 100.000 te kunnen realiseren. Realisatie van de besparing is niet mogelijk per 1-1-2022 maar per 1-1-2025.
- Scala realiseert per 1-1-2021 een korting van € 70.000 per jaar

- Dit betekent dat in de begroting vanaf 1-1-2022 tot 31-12-2024 jaarlijks een extra subsidiebijdrage van € 30.000 moet worden opgenomen voor Scala.

Via de motie “Cultuureducatie en ondersteuning amateurkunst” van 9 juli 2019 heeft de raad het college opgeroepen om een voorstel te ontwikkelen in samenspraak met relevante partijen waarin het aanbod van cultuureducatie en ondersteuning amateurkunst (waaronder muzieklessen voor jongeren) in Steenwijkerland op een vergelijkbaar niveau blijft worden aangeboden”.

Als de besparing vanaf 1 januari 2022 wordt doorgevoerd, kan Scala dit gelijkblijvend aanbod niet garanderen.

Dit gelijkblijvend aanbod kan worden geborgd als effectief met andere gemeenten wordt samengewerkt en Scala een goed transitieplan weet op te zetten. Daarbij is het van belang dat de organisatie van Scala duurzaam wordt opgezet, de organisatie moet wendbaar en weerbaar worden zodat het tegen een stootje kan. Hierbij moet Scala ook goed gaan onderzoeken welke doelgroepen zij nu moeten bedienen om de continuïteit te borgen en haar bestaansrecht te legitimeren. Dit transitieplan ligt klaar en wordt de komende periode uitgerold. Vanaf 1-1-2025 is de reductie van € 100.000 in zijn geheel gerealiseerd.

#### Doorgevoerde reductie 2020 en 2021

Scala is begonnen met doorvoeren van korting in 2020 en 2021, In 2020 is 25.000 euro reductie doorgevoerd op budget ontwikkelingswerk. In 2021 is € 25.000 + € 47.000 reductie doorgevoerd op budget Ontwikkelingswerk (Scala). Uitgesmeerd over 3 jaar is dit per jaar meer dan € 30.000. Omdat boekjaar 2020 reeds is afgesloten, wordt uitgegaan van een reductie van 72.000 euro.

Voorstel om deze besparing incidenteel in te zetten voor 2022 tot 2025 (als claim). In feite is dit compensatie voor de bestaande uitgaven

Per saldo is amper sprake van verlies aan reductie over deze periode.

- In het concept transitieplan dat Scala op 15 maart 2021 geeft gepresenteerd is de duurzaamheid geborgd, zijn innovatieve voorstellen gepresenteerd dat voldoet aan de vraag van gemeenten en gebruikers en kan Scala toekomstgericht opereren.
- Op basis van het uit te werken transitieplan wordt verwacht dat de korting in 2025 in zijn geheel per 1-1-2025 kan worden gerealiseerd. De samenwerking met andere gemeenten en een duurzame exploitatie zijn hierbij de leidende kaders.
- De uitwerking van het transitieplan duurt langer als gedacht vanwege Covid-19 en vanwege ontwikkelingen bij andere gemeenten (zie ook informatienota gemeenteraad)
- 2020 zou worden gestart met reductie op huisvestingslasten, vanwege coronacrisis kon deze reductie helaas niet worden gerealiseerd.

## Mijn Steenwijkerland

| 5   | Mijn Steenwijkerland                                                                     | S/I | Investering       | 2022            | 2023            | 2024            | 2025            |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
|     |                                                                                          |     |                   |                 |                 |                 |                 |
| 5.1 | Versnelling woningbouwprogramma: structureel maken van de functie coördinator woningbouw | S   |                   | -125.000        | -125.000        | -125.000        | -125.000        |
|     | Vernelling woningbouwprogramma: eenmalige impuls                                         | I   |                   | -250.000        | -250.000        |                 |                 |
|     | <i>Extra inkomsten uit leges</i>                                                         | S   |                   |                 |                 |                 |                 |
| 5.2 | Afronding 12 fietspaden Regiodeal                                                        | S   | -280.500          | -12.155         | -12.062         | -11.968         | -11.875         |
| 5.3 | Camerahandhaving binnenstad Steenwijk en Brouwerstraat Blokzijl                          | S   |                   | -40.500         | -40.500         | -40.500         | -40.500         |
|     | <i>Eenmalige kosten plaatsen camera's en opruimen pollers</i>                            | I   |                   | -79.000         |                 |                 |                 |
|     | <i>Vrijvallend structureel budget voor onderhoud pollers</i>                             | S   |                   | 25.000          | 25.000          | 25.000          | 25.000          |
|     | <i>Vrijval kapitaallasten pollers binnenstad</i>                                         | S   |                   | 550             | 545             | 540             | 535             |
|     | <i>Eenmalige vrijval krediet verkeersmaatregel Blokzijl</i>                              | I   |                   | 8.700           |                 |                 |                 |
| 5.4 | Vervanging verlichting kerktoeren Blokzijl, investering en kapitaallasten                | S   | -30.000           | -3.300          | -3.270          | -3.240          | -3.210          |
|     | <i>Besparing op energie</i>                                                              | S   |                   | 1.000           | 1.000           | 1.000           | 1.000           |
| 5.5 | Stelpost: bijdrage renovatie c.q. privatisering sportaccommodaties                       | I   |                   | -162.500        |                 |                 |                 |
| 5.6 | Onderhoud en vervanging havens                                                           | S   |                   | -50.000         | -50.000         | -50.000         | -50.000         |
|     | <i>Investering en bijbehorende kapitaallasten</i>                                        | S   | -380.000          | -4.117          | -8.202          | -12.256         | -16.278         |
| 5.7 | Onderhoud en vervangingen oeververbindingen (bruggen)                                    | S   |                   | -86.000         | -86.000         | -86.000         | -86.000         |
|     | <i>Investering en bijbehorende kapitaallasten</i>                                        | S   | -588.000          | -4.463          | 4.073           | -10.703         | -25.480         |
| 5.8 | Aanleg parkeerplaatsen Oostermeenthe                                                     | S   | -69.000           | -7.590          | -7.521          | -7.452          | -7.383          |
|     |                                                                                          |     |                   |                 |                 |                 |                 |
|     | <b>Totaal claims 'Mijn Steenwijkerland'</b>                                              |     | <b>-1.347.500</b> | <b>-789.375</b> | <b>-551.937</b> | <b>-320.579</b> | <b>-339.191</b> |
|     |                                                                                          |     |                   |                 |                 |                 |                 |
|     | <i>Waarvan structureel</i>                                                               | S   |                   | -306.575        | -301.937        | -320.579        | -339.191        |
|     | <i>Waarvan incidenteel</i>                                                               | I   |                   | -482.800        | -250.000        | 0               | 0               |

## **Toelichting**

### **5.1 Versnelling woningbouwprogramma**

Het tempo waarin woningen worden gebouwd in Steenwijkerland moet omhoog. Deze wens ligt niet alleen bij het college en raad, maar vloeit ook voort uit de recent vastgestelde Woonagenda West-Overijssel 2021-2025. Hierin is afgesproken dat gemeenten versneld hun harde en zachte plancapaciteit inzetten om woningen te realiseren. Hierbij gaat het er niet alleen om in onze eigen (sociale) woningbehoefte te voorzien, maar ook om paraat te staan om aan een eventuele (boven)regionale woningbehoefte te kunnen voldoen. Dit vraagt enerzijds om een prioritering in de bestaande woningbouwplannen en anderzijds het in beeld brengen van nog nieuw te ontwikkelen woningbouwlocaties. Dit vergt een intensivering van de huidige aanpak. Verhoging van het woningbouwtempo levert een stijging van leges op, maar mogelijk ook een positiever resultaat van onze grondposities. Deze kunnen (deels) als dekking worden ingezet.

De gemeentelijke inspanning voor het versnellen van de woningbouwproductie heeft betrekking op het hele proces van initiatief tot uitvoering. Dit betekent een intensivering van inspanningen voor alle fasen van de woningbouwproductie (beleid/coördinatie, projectleiders, stedenbouw, ruimtelijke ordening, financiën, participatie, vergunningverlening). Hoe dit vorm krijgt wordt op dit moment verder in beeld gebracht.

De claim is tweeledig:

1. Het structureel maken van de functie coördinator woningbouw vanaf 2022.
2. Voor 2022 en 2023 incidenteel een bedrag om de beoogde versnelling te kunnen realiseren.

### **5.2 Afronding 12 fietspaden Regiodeal**

We verwachten meerkosten op de aanpak van 12 fietspaden uit de regiodeal. Deels zijn de meerkosten te wijten aan een prijsstijging in loonkosten en materialen in de afgelopen vijf jaar. Anderzijds hebben ook de gewijzigde wetgeving rond de natuur en stikstof (PAS) een negatief effect op onze raming, omdat we extra ecologische onderzoekskosten hebben moeten maken. Tenslotte was de noodzaak om oeverbescherming aan te brengen bij het fietspad Jonenweg onvoorzien.

Er ontstaat een overschrijding op het voor de fietspaden uit de regiodeal beschikbare middelen. Daardoor kunnen de voorgenomen aanpassingen aan drie fietspaden niet doorgaan. Het betreft de fietspaden:

- Belterweg<sup>24</sup>
- Jonenweg fase 2
- Giethoorn Wanneperveen

Het tekort wordt geraamd op een bedrag ad. € 561.000. Gekozen is om de resterende fietspaden voorlopig uit te stellen. De schade aan het fietscomfort is vooreerst beperkt. Zonder extra middelen kunnen de genoemde fietspaden niet aangepakt worden. Deze claim is om 50% cofinanciering te reserveren zodat bij nieuwe kansen op bijdragen van provincie of rijk, deze fietspaden alsnog gerealiseerd kunnen worden. Wanneer in de periode 2022-2025 geen cofinanciering wordt gevonden zal een aanvullende claim aan de raad worden voorgelegd.

De personele capaciteit voor realisatie van de fietspaden is beschikbaar.

### **5.3 Camerahandhaving binnenstad Steenwijk en Brouwerstraat Blokzijl**

Het voetgangersgebied in de binnenstad van Steenwijk is begrensd met beweegbare pollers. Deze pollers dragen bij aan een aangenaam woon en verblijfsklimaat. Het voetgangersgebied blijft zo autoluw en regelt de selectieve toegangscontrole en tijdens venstertijden staan de pollers naar beneden voor het laden en lossen. De pollers zijn technisch afgeschreven en moeten worden vervangen. Inmiddels zijn enkele al definitief uitgevallen en niet meer te repareren. Het is wachten tot de volgende uit gaan vallen. Het effect van de uitval is direct merkbaar doordat voertuigen zonder toegang het gebied betreden op tijden dat het niet mag en gewenst is en veroorzaken overlast. Zonder vervanging neemt het aangename woon en verblijfsklimaat in de binnenstad verder af.

De nieuwe vorm van toegangscontrole van de begrenzing van bijvoorbeeld het voetgangersgebied, is de inzet van camerahandhaving. Camerahandhaving kent vele voordelen:

- Gegarandeerde toegang hulpdiensten
- Handhaving 24 uur per dag
- Ook handhaving op brom/snorfietsen mogelijk
- Flexibel systeem bij uitbreiding /inkrimping en handhaving verkeersmaatregelen

---

<sup>24</sup> Als de provincie de voor de 12 fietspaden regiodeal toegezegde bijdrage gestand doet zonder dat de afgesproken prestatie van 12 fietspaden wordt geleverd kan het fietspad Belterweg nog wel gerealiseerd worden. Duidelijkheid hierover volgt in Q2

- Geen fysiek obstakel, geen aanrijd/letselschade meer en daardoor gastvrijere binnenstad
- Goedkoper in aanschaf t.o.v. nieuwe pollers
- Bewezen techniek andere binnensteden
- Betrouwbaarheid

Deze vorm van handhaving middels camera is ook de oplossing voor handhaving van het vrachtwagen- en busverbod in de Brouwerstraat in Blokzijl. Het huidige verbod wordt genegeerd en de politie kan verbod niet 24 uur per dag handhaven. Het negeren van verbod heeft forse impact op de leefbaarheid in de kern Blokzijl. Andere oplossingen dan fysiek handhaven zijn niet voorhanden. Middels inzet camera inzet is 24 uur per dag handhaving aan de orde.

#### Nieuw beleid:

Toevoeging van de Onnastraat en Koningstraat aan de toegangsbeperking van de binnenstad Steenwijk. Het huidige handhavingssysteem van de verkeersmaatregel is technisch afgeschreven. Onderhoudskosten voor de pollers komen te vervallen. Ombouw van afgeschreven pollers naar nieuwe pollers wordt geraamd op een bedrag van € 250.000,- (niet beschikbaar).

Er is geen ervaring met deze vorm van handhaving. Getalsmatig is de verwachting dat handhaving binnen de huidige personele capaciteit kan worden uitgevoerd. Aandachtspunt is wel dat interne processen aangepast moeten worden. Voor deze aanpassing is eenmalig extra tijd/inzet nodig om met nieuwe systeem om te gaan.

#### **5.4 Vervanging verlichting kerktoeren Blokzijl**

De aanlichting van de kerktoeren in Blokzijl is verouderd en aan vervanging toe. Met nieuwe verlichting kan meer dan 90% van het energieverbruik worden bespaard. Initiatiefnemers uit Blokzijl hebben hiervoor met een plaatselijke ondernemer een plan uitgewerkt. Dit plan voorziet in bewuster verlichting waarmee een positief effect op donkerte en afname van lichthinder. Gedachte is om dit ter ere van Blokzijl 350 jaar in 2022 te realiseren.

#### **5.5 Stelpost: Bijdrage renovatie c.q. privatisering sportaccommodaties**

LTC Steenwijk is al langere tijd bezig met maken van plannen voor renovatie van hun complex. De tennisvereniging bevindt zich al zo'n 70 jaar aan de JHW Pasmanweg in Tuk. Het complex is eigendom van LTC Steenwijk. Zij dragen zelf de verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud van het complex.

Op dit moment kent het tennispark 6 zandkunstgrasbanen, 2 gravelbanen, 2 mini-tennisgravelbanen, een inslahok en een clubgebouw. Het tennispark is aan een grondige renovatie toe. Zowel de banen als de accommodatie vragen om een opwaardering om te voldoen aan de richtlijnen van NOC\*NSF en de eisen van nu als het gaat om duurzaamheid.

De plannen voor de renovatie zijn nog niet definitief. LTC Steenwijk werkt op dit moment aan het definitieve programma van eisen met bijbehorende kostenraming. Voorlopig gaan zij uit van een maximale investering van € 650.000.

In oktober 2020 is de visie beheer en onderhoud sportvelden vastgesteld door de gemeenteraad. In deze visie zijn ook beleidsregels opgenomen voor subsidie voor renovatie en nieuwbouw aan niet – gemeentelijke sportaccommodaties. Hierin is opgenomen dat verenigingen bij realisatie van een nieuwe voorziening en grote vervangingsinvesteringen een subsidieverzoek indienen bij de gemeente. Hiervoor wordt als vuistregel een bijdrage van maximaal 25% van de totale kosten gehanteerd. Het gaat om een eenmalige bijdrage. De financieringsvraag wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

Conform de visie beheer en onderhoud sportvelden betekent dit dat LTC een subsidieverzoek kan doen ter grootte van € 162.500 voor de renovatie. Het is aan de gemeenteraad om hierin een keuze te maken.

In het Wedstrijdplan (sport- en beweegbeleid) hebben we afgesproken dat, op het moment dat het gaat om grote investeringen, we hiervoor jaarlijks een doorkijk in de perspectiefnota en indien van toepassing daarvoor een claim indienen. Zo kan een integrale afweging worden gemaakt. Op basis van dit besluit is een claim met een stelpost voor de renovatie van LTC Steenwijk opgenomen.

Het claimvoorstel is € 162.500 als stelpost op te nemen en t.z.t. door middel van een raadsvoorstel deze stelpost vrij te geven aan de hand van een onderbouwd subsidieverzoek dat getoetst wordt aan de kaders die zijn vastgelegd in de visie beheer en onderhoud sportvelden.

## **5.6 Onderhoud en vervanging havens**

Om de havens goed te kunnen beheren is het beheerplan havens 2022-2027 opgesteld, waarin de benodigde budgetten voor onderhoud, vervanging en inspecties inzichtelijk zijn gemaakt. Het beleidsplan is opgesteld voor 9 havens in de gemeente Steenwijkerland. Deze zijn:

1. Havenkolk - Passantenhaven Blokzijl
2. Balkenhaven - Watersporthaven Blokzijl

3. Zuiderkluft - Passantenhaven Giethoorn
4. Mallegat - Passantenhaven Oldemarkt
5. Mallegat - Watersporthaven Oldemarkt
6. Steenwijkerdiep - Passantenhaven Steenwijk
7. Balkengat - Watersporthaven Steenwijk
8. Buitenhaven - Passantenhaven Vollenhove
9. Binnenhaven - Watersporthaven Vollenhove

Conform de Wegenwet van 1930 en in de Woningwet van 1991 is de gemeente verplicht civieltechnische kunstwerken te onderhouden.

#### Exploitatiebudget

Het jaarlijks beschikbare budget van € 48.000 voor onderhoud aan de jachthavens is te weinig gebleken om de havens op basis kwaliteitsniveau te blijven beheren en de veiligheid blijvend te kunnen garanderen. Om de voorzieningen op een basis kwaliteitsniveau te onderhouden is jaarlijks gemiddeld € 50.000 extra benodigd voor de periode 2022-2027. Dit is dus naast het beschikbare budget van € 48.000 per jaar.

#### Investerings

Voor de vervangingsinvesteringen van de jachthavens zijn tot op heden geen middelen beschikbaar gesteld. Er is benodigd een totaalbedrag van € 570.000 over de planperiode 2022-2027 (€ 95.000 per jaar).

Voor het kapitaalgoed (asset) havens was er nog geen beheerplan met bijbehorend meerjaren onderhoudsplan. Het beheerplan havens 2022-2027 wordt na het zomerreces 2021 aan de raad aangeboden om het vast te stellen. *NB de bedragen in voorliggende PPN wijken af van de bedragen die in het raadsvoorstel worden opgenomen, omdat de periode van het beleidsplan langer is dan de periode van de programmabegroting 2022-2025.*

### **5.7 Onderhoud en vervangingen oeververbindingen (bruggen)**

Gemeente is eigenaar en beheerder van oeververbindingen: (verkeers-)bruggen, fiets-voetgangersbruggen en vonders. Het betreft in totaal 335 objecten met een vervangingswaarde van bijna € 46 miljoen. Uit het beleidsplan oeververbindingen 2022-2027 met bijbehorend meerjarenplan onderhoud en vervangingen blijkt dat het noodzakelijk is (veiligheid / einde levensduur) komende periode 31 oeververbindingen te vervangen.

Het gaat voornamelijk om vonders (22 objecten) en fiets-voetbruggen (5 objecten). Daarnaast is vervanging nodig van 1 beweegbare brug en 3 verkeersbruggen.

*Op 10 november 2020 heeft de gemeenteraad besloten om vanaf 2022 voor oeververbindingen kwaliteitsniveau basis te hanteren. Dit beleidsplan implementeert dit besluit en onderstaande budgetten zijn daarvoor benodigd.*

#### Exploitatie

Onder het exploitatiebudget vallen het onderhoud en de inspecties en onderzoeken. Uit de inspecties volgt dat de komende jaren (2022-2027) een budget nodig is van gemiddeld € 530.000 per jaar. Het benodigd budget ligt € 86.000 boven het begrote budget (periode 2017-2021).

#### Investerings

Vervanging van oeververbindingen valt onder de investeringen. De komende jaren is een gemiddeld budget nodig van € 341.000 per jaar.

Het huidig beleidsplan oeververbindingen loopt dit jaar af. Er is een nieuw beleidsplan oeververbindingen opgesteld met een hierbij behorend geactualiseerd meerjaren onderhouds- en vervangingsplan. Het beleidsplan oeververbindingen 2022-2027 wordt na het zomerreces 2021 aan de raad aangeboden om het vast te stellen. *NB de bedragen in voorliggende PPN wijken af van de bedragen die in het raadsvoorstel worden opgenomen, omdat de periode van het beleidsplan langer is dan de periode van de programmabegroting 2022-2025 (en het feit dat er voor oeververbindingen al investeringsgeld beschikbaar is).*

### **5.8 Aanleg parkeerplaatsen Oostermeenthe**

Al jaren leidt een hoge parkeerdruk tot overlast in sommige straten in de wijk Oostermeenthe in Steenwijk. Uit het parkeeronderzoek uit 2019 blijkt dat met name voor de Herenslagen, Waardeel en de Rikking. Samen met de wijk, met respect voor de aanwezige groenvoorzieningen worden parkeerlocaties uitgewerkt en aangelegd.

Plaatselijke ondernemers in de gemeente Steenwijkerland die het zwaar hebben door het coronavirus kunnen we met de aanleg van de parkeerplaatsen in Oostermeenthe helpen aan werkgelegenheid.

Binnen de kostenraming is rekening gehouden met de inzet van een externe om de gesprekken met de wijk te kunnen vertalen naar een concrete opdracht.

## Financiën en overhead

| 6   | Financiën en overhead                 | S/I | Investering | 2022     | 2023     | 2024 | 2025 |
|-----|---------------------------------------|-----|-------------|----------|----------|------|------|
|     |                                       |     |             |          |          |      |      |
| 6.1 | Aanpak ongestructureerde data         | I   |             | -100.000 | -100.000 |      |      |
|     |                                       |     |             |          |          |      |      |
|     | Totaal claims 'Financiën en overhead' |     | 0           | -100.000 | -100.000 | 0    | 0    |
|     |                                       |     |             |          |          |      |      |
|     | Waarvan structureel                   | S   |             |          |          |      |      |
|     | Waarvan incidenteel                   | I   |             | -100.000 | -100.000 | 0    | 0    |

### Toelichting

#### 6.1 Aanpak ongestructureerde data

In de beginjaren van digitalisering lag de focus vooral op digitaal kunnen werken en dus documenten kunnen opslaan. Dit terwijl er ook nog veel op papier gebeurde. Documenten zijn digitaal ontstaan, vervolgens ongestructureerd in diverse systemen opgeslagen en bestaan daarnaast vaak ook nog op papier. Hierdoor is een enorme hoeveelheid aan ongestructureerde data ontstaan. Het gaat om letterlijk om miljoenen bestanden en documenten. Een aantal jaren geleden werd dit vooral gezien als een vervelende bijkomstigheid van de digitalisering. Met de komst van de AVG en de hogere eisen op het gebied van informatiebeveiliging ligt dit ingewikkelder. In deze enorme hoeveelheid data zit uiteraard ook informatie die volgens de AVG al vernietigd had moeten zijn. Tegelijkertijd zitten er ook documenten tussen die conform archiefwet voor een bepaalde periode bewaard moeten blijven. In 2022 wordt daarom een project gestart om op slimme wijze structuur aan te brengen in deze enorme hoeveelheid data. Op basis hiervan wordt data conform wet- en regelgeving bewaard of vernietigd. Vanwege de hoeveelheid data en de complexiteit is de omvang van het project niet helemaal te overzien. Gedurende het project wordt dit duidelijk. Aan de hand daarvan wordt een eventueel vervolg in kaart gebracht.